

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 34 · 19. desember
Sesjonen 2022–2023

Fra 1. oktober 2019 har Stortinget innført ny vateringsordning med faste vateringstidspunkter. Derfor vil saksreferat og tilhørende vatering i perioder være i ulike hefter. Dette er markert i referatet.

Møte mandag den 19. desember 2022 kl. 10

President: Masud Gharahkhani

Dagsorden (nr. 34):

1. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7) (Innst. 15 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023))
2. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Endringer i statsbudsjettet 2022 under Kommunal- og distriktsdepartementet og Endringer i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 130 S (2022–2023), jf. Prop. 16 S (2022–2023) unntatt kap. 671, 672, 3671 og 3672, Prop. 23 S (2022–2023) kap. 505, 507, 3505, 3506, 3507 og 5607 og Prop. 26 S (2022–2023) kap. 2540)
3. Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Innst. 8 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2022–2023))
4. Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 129 S (2022–2023), jf. Prop. 26 S (2022–2023), unntatt kap. 923, 970, 2440, 2540, 3923 og 5440)
5. Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Landbruks- og matdepartementet (Innst. 128 S (2022–2023), jf. Prop. 25 S (2022–2023) unntatt kap. 1137)
6. Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og Sofie Høgestøl om en omstillingspakke for Finnmark (Innst. 95 S (2022–2023), jf. Dokument 8:269 S (2021–2022))
7. Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø og Sara Bell om å styrke konkurransekraften til norske sjøfolk (Innst. 94 S (2022–2023), jf. Dokument 8:270 S (2021–2022))
8. Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under

Samferdselsdepartementet, Endringer i statsbudsjettet 2022 under Kommunal- og distriktsdepartementet og Endringer i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet

(Innst. 131 S (2022–2023), jf. Prop. 28 S (2022–2023), Prop. 23 S (2022–2023) kap. 541, 542 og 543 og romartal V og Prop. 26 S (2022–2023) kap. 970)

9. Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Justis- og beredskapsdepartementet

(Innst. 132 S (2022–2023), jf. Prop. 20 S (2022–2023), unntatt kap. 480, 481, 490, 491, 3490 og romertall II)

10. Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Helse- og omsorgsdepartementet

(Innst. 133 S (2022–2023), jf. Prop. 19 S (2022–2023))

11. Innstilling fra finanskomiteen om Ny saldering av statsbudsjettet 2022

(Innst. 140 S (2022–2023), jf. Prop. 33 S (2022–2023) og Dokument 8:55 S (2022–2023))

12. Referat

Presidenten [10:00:19]: Representantene Marius Arion Nilsen, Sofie Marhaug, Birgit Oline Kjerstad, Siv Mossleth, Ola Elvestuen, Mathilde Tybring-Gjedde, Jorodd Asphjell og Lene Westgaard-Halle, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra Fremskrittspartiet stortingsgruppe foreligger søknad om permisjon etter Stortingets forretningsorden § 5 annet punktum for representanten Carl I. Hagen fra og med 19. til og med 21. desember.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Lars Rem, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Statsråd Marte Mjøs Persen overbrakte 4 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten [10:01:51]: Representanten Lan Marie Nguyen Berg vil framsette et representantforslag.

Lan Marie Nguyen Berg (MDG) [10:02:06]: På vegne av representantene Rasmus Hansson, Kristoffer Robin Haug og meg selv vil jeg fremme et forslag om en nasjonal minnedag for ofre etter holocaust.

Presidenten [10:02:16]: Representantforslaget vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Representanten Linda Hofstad Helleland vil framsette et representantforslag. – Representanten er ikke til stede i salen.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten opplyse om at Stortingets møte i dag avbrytes kl. 13.45 for Stortingets julelunsj.

Videre vil presidenten opplyse om at møtet settes igjen kl. 15.30 og fortsetter til dagens kart er ferdigbehandlet.

Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil sakene nr. 1 og 2 bli behandlet under ett.

Sak nr. 1 [10:02:54]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7) (Innst. 15 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023))

Sak nr. 2 [10:03:15]

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Endringer i statsbudsjettet 2022 under Kommunal- og distriktsdepartementet og Endringer i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 130 S (2022–2023), jf. Prop. 16 S (2022–2023) unntatt kap. 671, 672, 3671 og 3672, Prop. 23 S (2022–2023) kap. 505, 507, 3505, 3506, 3507 og 5607 og Prop. 26 S (2022–2023) kap. 2540)

Presidenten [10:03:56]: Etter ønske fra arbeids- og sosialkomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil fire replikker med svar etter partienes hovedtalere og inntil åtte replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Kirsti Bergstø (SV) [10:04:32] (komiteens leder): Jeg vil starte med å takke komiteen for godt samarbeid under behandlingen. Det kan være krevende med budsjettbehandling i en tid med mindretallsregjering og forhandlinger i Stortinget, og da vil jeg takke komiteen for den rausheten som har vært i prosessen. Jeg vil også takke regjeringspartiene for godt samarbeid.

Det er dyrtid. Nå er det veldig mange folk som sliter med regninger og renter. Økende priser som tynger økonomien til folk, må møtes med mer rettferdig fordeling. Derfor la SV fram en dyrtidspakke på 8,6 mrd. kr i sitt forslag til budsjett. Det gjorde vi for å styrke kjøpe-

kraften til dem som trenger det aller mest. Vi foreslo også en langt mer omfordelende skattepolitikk og å styrke en rekke sosiale ytelser til dem som har et stort behov for det nå, både minstepensjonister, barnefamilier, studenter og uføre. Vi foreslo også å fortsette arbeidet med de viktige velferdsreformene som SV er i ferd med å drive fram, nemlig gratis SFO for andreklassingene og å fortsette arbeidet med en tannhelsereform der målet vårt er veldig tydelig: Smilet skal ikke ha noe klasseskille, det skal ikke koste mer å gå til tannlegen enn til legen. Det var budsjettet som SV stemte for, og som vi mener ville sikret mer omfordeling og kraftigere grep for natur og klima. Det ble det ikke flertall for, men heldigvis ble det heller ikke flertall for høyresidens forslag.

Jeg skal starte med å rose Høyre for å foreslå å øke barnetrygden. Det er viktig. Det er det enkelttiltaket vi vet virker mest, hvis målet er å bekjempe barnefattigdom. Men der stopper også rosen, for hvis vi ser summen av Høyres og Fremskrittspartiets forslag til budsjett, er karensåret for folk på arbeidsavklaringspenger tilbake – det året som fører folk ut i fattigdom, så de ender opp på bar bakke, til tross for sykdom, og som på ingen måte kan sies å lede til noe raskere behandling eller avklaring. Vi ser også at det er kutt i barnetillegg for uføre, at det skal være dyrere å være organisert, det som er grunnlaget for et trygt og seriøst arbeidsliv, kutt i tannhelsereformen og i offentlig sektor og til enslige forsørgerne.

Usosiale kutt og svekket trygghet og velferd er det høyresiden er kjent for, og det var også det det ble mobilisert et alternativ til ved stortingsvalget sist. Budsjettet som SV har forhandlet fram med regjeringspartiene, har gitt enighet på helt sentrale områder. Vi styrker minstepensjonen, uføretrygden, barnetrygden, bostøtten, og det blir ikke noe kutt i dagpengeordningen, som ville rammet flere tusen arbeidsløse. Det blir en tøffere utflytterskatt og mer omfordeling, og vi ser også at velferdsreformer drives framover – gjennom gratis SFO for andreklassinger til høsten og gjennom billigere tannhelse for unge. Det vet vi vil sikre mer trygghet, mer omfordeling og sterkere velferd – og det trengs.

Det er mange som vil si at det ikke er nok, at utfordringene er for store til at de egentlig møtes på godt nok vis gjennom den budsjettenigheten som er. Jeg vil si at det er en start. Det er en start på mer sosial omfordeling, på økt trygghet, og jeg lover fra SVs side at vi skal stå på i kampen for at de som har minst, skal få mer, og at vi skal få velferd og trygghet til flere.

Presidenten [10:09:14]: Det blir replikkordskifte.

Aleksander Stokkebo (H) [10:09:27]: Arbeid til flere er vår viktigste jobb fordi alle har noe positivt å bidra med til samfunnet. Samtidig ser vi at veldig mange med

nedsatt funksjonsevne står utenfor. Vi har sammen sørget for å få kartlagt behovet for flere varig tilrettelagte arbeidsplasser, som viser at vi årlig trenger minst 900 nye. Høyre tar det på alvor og foreslår 1 000 nye. Regjeringen foreslo på sin side opprinnelig 0, og selv enigheten med SV er langt under behovet. Hvorfor godtar SV at køen av folk med nedsatt funksjonsevne uten jobb får fortsette å øke?

Kirsti Bergstø (SV) [10:10:07]: Jeg takker for et viktig spørsmål. Jeg deler synet om at mennesker med ulike former for funksjonsnedsettelse og utviklingshemming skal komme i arbeid og aktivitet. Det at så mange i dag står utenfor arbeid og aktivitet, er et stort hull i vår felles cv.

SV foreslo i sitt budsjett, som representanten Stokkebø sikkert er klar over, en langt større økning. Det fikk vi ikke på plass, men jeg er glad for at vi fikk en styrking, fordi regjeringen hadde ikke funnet rom for å øke antallet VTA-plasser. Jeg er glad for at vi har fått på plass dem vi har fått, og så må det ses på som en del av en større opptrappingsplan, nettopp med mål om at flere skal komme i meningsfullt arbeid og aktivitet i årene som kommer.

Aleksander Stokkebø (H) [10:11:03]: Det er gledelig at det ble økt noe, fra regjeringens nullambisjon til i hvert fall 250, selv om det fortsatt med stor sannsynlighet vil bety at flere unge i årene framover vil stå i kø uten VTA-jobb. Det er jo leit. Alle har noe å bidra med bare vi som samfunn gir dem sjansen. I noen tilfeller er det den oppfølgingen man får til å stå på, som kan senke terskelen for at arbeidsgiver sier ja til å gi noen sjansen og gjøre den enkelte ansatte trygg til å stå i jobb over tid. Derfor vedtok vi sammen i Stortinget at den tilrettelagte oppfølgingen for personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv må være av varig karakter og ha et omfang tilsvarende det som praktiseres i Helt med-modellen. Regjeringen svarer med et prøveprosjekt der de vil ha oppfølging av deltakere i en innledende periode, f.eks. det første året, og der oppfølgingen i hovedsak overlates til virksomheten selv. Hva synes SV om at regjeringen ikke følger opp vedtaket?

Kirsti Bergstø (SV) [10:12:06]: Jeg deler synet om at vedtaket ikke er fulgt opp, og det skal vi være tydelig på når anmodningsvedtakene skal behandles i kontroll- og konstitusjonskomiteen. Det er viktig med en tydelig oppfølging. Jeg er også enig med representanten Stokkebø i at det er viktig med oppfølging av unge, og derfor er jeg glad for at det også er enighet om nettopp en spesiell oppfølging av unge gjennom et eget løp for å følge dem opp for at de skal komme inn i arbeid og aktivitet. Det er nettopp det å satse hardt på dem som står uten-

for arbeidslivet, som kjenner at veien er lang inn, og sikre tilpasset og individuell oppfølging, som kan gjøre det mulig for unge som i dag står utenfor, å ta del i arbeidslivet. Det synes jeg er en gledelig styrking i budsjettet som er til behandling.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [10:13:18]: SV og Fremskrittspartiet har tidligere stått sammen om en økning av minstepensjonen på 7 500 kr. I budsjettavtalen med regjeringen har SV fått gjennomslag for å øke minstepensjonen for enslige pensjonister med 4 000 kr samt 450 mill. kr til skogvern, restaurering av natur og Klimatsats. Et ord som er brukt mye den siste tiden, bl.a. av SV, er såkalt dyrtid. Dersom SV hadde lagt disse 450 millionene i potten for enslige minstepensjonister, ville beløpet nådd opp mot hva som trengs for å løfte minstepensjonistene med 7 500 kr i året. Hadde det ikke vært mer fornuftig i denne dyrtiden å hjelpe dem som sitter nederst ved bordet, jamfør tidligere forslag fra SV?

Kirsti Bergstø (SV) [10:14:04]: SV og Fremskrittspartiet står sammen i kampen for å øke minstepensjonen. Hvis vi ser på SVs alternative budsjett, foreslår vi nettopp det. Vi foreslo en økning på 7 500 kr. Så vet alle som har vært i forhandlinger, også representanten selv, at man ikke alltid får det akkurat som man vil. Jeg skulle ønske at økningen til minstepensjonene var større. Jeg skulle ønske at vi ga dem en bedre håndrekning i den dyrtiden vi er inne i nå, enn vi gjør, men jeg mener at også 4 000 kr er penger. Det er en start, og det er noe som vil komme godt med, for er det noe folk som har lite, vet, så er det at alle bidrag teller. For folk som er vant til å snu på kronene, betyr tusenlapper noe. Så ser jeg fram til videre samarbeid og press for å gi en verdig minstepensjon i framtiden.

Presidenten [10:15:04]: Replikordskiftet er avsluttet.

Tuva Moflag (A) [10:15:20]: Jeg vil benytte anledningen til å takke komiteen for samarbeidet i året som har gått, og også i denne saken, og en særlig takk til SV, som vi har blitt enige om neste års statsbudsjett med.

Vi nærmer oss slutten av året. De siste nyttårsaftener har jeg tenkt på hvordan det neste året skal representere noe nytt og bedre. Inngangen til et nytt år preges av håp og forventning. Men så har det bare blitt mer og mer tydelig at det som venter oss ved et årsskifte, er det ukjente, og at vi i politikken må være forberedt på å snu fort rundt og til dels endre kursen for å komme trygt fram til målet. Når man lever i en usikker tid, blir det i grunnen viktig å se på sporene vi har satt i året som har gått, fordi det også sier noe om hvilken retning vi er på vei.

2022 har representert et veiskille i arbeids- og sosialpolitikken. Lovverket har blitt endret i favør av arbeidsfolk ved flere anledninger, senest gjennom styrking av retten til hele stillinger i høst og skjerping av reglene for innleie, som ble vedtatt forrige mandag. Dette er endringer som folk vil merke i hverdagen på arbeidsplassen, og det er endringer som folk vil merke på lommeboka. De som jobber deltid har oftere lavere lønninger også. Dermed taper de i dobbelt forstand.

I budsjettet for 2023 har vi funnet plass til en heltidspott som skal bidra til å få fart på omstillingsarbeidet som må til for å få på plass flere faste og hele stillinger. Vi styrker også Arbeidstilsynet for å følge opp lovendringer som krever økt innsats fra tilsynsmyndigheten.

I år har også en rekke arbeidstakere fått opprettet pensjonskonto for første gang. Pensjon fra første krone har sikret en million nordmenn bedre pensjonsopptjening. Det betyr at alle arbeidstakere over 13 år skal inkluderes i arbeidsgivers pensjonsordning. En stille revolusjon som vil bety mye den dagen man går av med pensjon.

For 2023 har regjeringen lagt fram et budsjett som fortsatt legger trykk på en ny og mer rettferdig kurs. Gjennom budsjettforliket med SV har vi også fått på plass endringer som er i tråd med god sosialdemokratisk politikk, eller for å si det med ordene som brukes for å beskrive ethvert budsjettforlik: Et godt budsjett har blitt enda bedre. I 2023 og egentlig alle årene som ligger foran oss, er det duket for at politikken må spille en stadig viktigere rolle. De store påplussningenes tid er forbi. Det er gjennom prioriteringer vi viser hva som er viktigst og haster aller mest.

Under Erna Solbergs regjeringsperiode så vi en dobling i antallet unge uføre. Det er en trend vi må snu. Arbeiderpartiet mener at arbeidet med en ny ungdomsgaranti er viktig å prioritere nå. Gjennom en satsing på tvers av arbeid, utdanning og helse skal vi gjøre noe med de barrierene som holder unge utenfor arbeidslivet i dag. Det handler om å sikre kvalifikasjoner, det handler om å få rask og god helsehjelp, og det handler om å få en tett og tilpasset oppfølging fra Nav.

Budsjettdebatten i dag må også handle om den ekstraordinære situasjonen i landet vårt og i hele Europa. Krigen i Ukraina påvirker oss både direkte og indirekte. Norske kommuner har tatt imot 34 000 ukrainske flyktninger i år, og det er ventet om lag like mange neste år. Det er mennesker som trenger bolig, velferdstjenester, sosial oppfølging og jobb så snart de er klare for det.

Renteøkning, prisvekst og ekstraordinær dyr strøm gjør også at mange som ellers har klart seg fint, nå sliter med å få endene til å møtes. Mange må endre på forbruket sitt. Man har ikke råd til det samme som før. Aller

verst er dette for dem som har minst i utgangspunktet. Derfor må vi fortsette å bedre situasjonen til dem som har dårligst råd, og vi må fortsette arbeidet med å redusere forskjellene i samfunnet.

Vi fortsetter å bygge ut velferden og inkluderer nå andreklassinger i ordningen med gratis kjernetid i SFO. Vi øker barnetilleggene for folk som mottar arbeidsavklaringspenger, dagpenger eller deltar i kvalifiseringsprogrammet. Sosialhjelpsmottakere skal få utbetalt 1 000 kr ekstra til jul, og uføre på minstesats får en ekstra utbetaling på 3 000 kr neste år. Vi øker minstepensjonen for enslige, en gruppe som er særlig utsatt for å ha dårlig råd. Det er lettere å være to om regningene.

Vi vet ikke med sikkerhet hva 2023 fører med seg, men vi vet at det er behov for en trygg styring og en mer rettferdig politikk, som sørger for at alle kommer seg gjennom den krevende tiden vi lever i. Når folk trenger velferdsstaten som mest, skal vi være her. Det er det sosialdemokratiet handler om.

Presidenten [10:20:16]: Det blir replikkordskifte.

Henrik Asheim (H) [10:20:27]: I velferdssamfunnet vårt har vi mange tidsbegrensede ordninger. Blant annet er det slik at hvis du går på dagpenger og har gått på det i to år, detter du ut av dagpengeordningen. Hvis du er sykmeldt i mer enn ett år, detter du ut av sykepengeordningen, faktisk i et halvt år, med mindre du kommer tilbake i jobb. Hvorfor er representanten Moflag for at mennesker som fortsatt er syke, skal falle ut av sykepengeordningen etter ett år, uansett?

Tuva Moflag (A) [10:20:55]: Vi har en sykepengeordning i Norge som varer en periode, og de som fortsatt er syke etter det, eller har nedsatt arbeidsevne, går over i en ny ordning som representanten kjenner veldig godt, nemlig arbeidsavklaringspenger. Det er en ordning som gjør at de som trenger lenger tid, faktisk får muligheten til enten å komme tilbake til arbeidslivet gjennom en oppfølging fra Nav, eller å bli avklart til en uføretrygd. Det er en ordning som avløser den andre.

Representanten brukte selv ordet «detter» ut. Det representanten burde være mer opptatt av, er folk som falt helt ut av arbeidsavklaringspengeordningen, ut i fattigdom, og som ble stående nærmest på bar bakke. Jeg vil nesten sende et spørsmål i retur til representanten om det, men jeg har sett at jeg får et spørsmål til, så jeg får vente og se hva som kommer.

Henrik Asheim (H) [10:21:54]: «Detter» ut er altså egentlig ikke mitt ord. Det er representantens ord, og det ble brukt om arbeidsavklaringspenger – at man detter ut av ordningen, fordi tidsbegrensningen går ut. Så

svarer representanten at nei, da går man over på arbeidsavklaringspenger. Det er jo ingen automatikk i å gå fra sykepenger til arbeidsavklaringspenger. Noen gjør faktisk ikke det. Eller for den saks skyld dagpenger, om man er arbeidsledig i to år. Man har ikke kommet i jobb. Man søker jobber, men så har det gått to år, og da dette man ut, for å bruke representantens egne ord. Mange av dem havner på sosialhjelp.

Mitt poeng med dette spørsmålet er selvfølgelig at representanten ved mange anledninger har vært veldig kritisk til at man har en tidsbegrensning på arbeidsavklaringspenger og at det har en konsekvens dersom tiden går ut, men den samme representanten stemmer da for et budsjett som har akkurat det samme prinsippet for arbeidsledige, eller for dem som er syke. Derfor må representanten nesten redegjøre for hvorfor det prinsippet er så viktig i den ene ordningen, og ikke i de andre.

Tuva Moflag (A) [10:22:47]: Det er fordi vi ser at den politikken som Høyre-regjeringen førte, ikke fikk oss fram til det som er målet, nemlig å sørge for at folk kommer tilbake i arbeidslivet. Tvert imot ser vi at fordi man hadde den stramme tidsbegrensningen på arbeidsavklaringspenger som Høyre innførte, bidro det også til at flere kom raskere – kanskje for raskt – over på uføretrygd, istedenfor å komme tilbake inn i arbeidslivet. Det er fordi fokuset blir på inntektssikring, istedenfor at fokuset blir på å finne den arbeidsevnen som er der.

Gisle Meininger Saudland (FrP) [10:23:36]: Regjeringen la fram sitt originale budsjett for noen måneder siden. De har senere inngått et budsjettforlik med SV med et par påplussninger. Representanten sa i sitt innlegg at et godt budsjett har blitt enda bedre. Mener representanten Moflag at budsjettet ble bedre med budsjettforliket med SV? I så fall: Hvorfor la man ikke fram det som var det beste alternativet, med en gang?

Tuva Moflag (A) [10:24:07]: Jeg tror at representanten fra Fremskrittspartiet også kjenner veldig godt til hvilken dynamikk som er i budsjettforhandlinger. Det er sånn at man kommer ut av budsjettforhandlinger med et resultat som er noe annerledes enn det man gikk inn i forhandlingene med. Men det jeg er veldig glad for, er at alle de endringene som har kommet i løpet av høsten, er veldig i tråd med den politikken som Arbeiderpartiet også står for.

Det er positivt at vi nå har funnet rom for disse 250 ekstra VTA-plassene som har blitt omtalt tidligere i replikkordskiftet. Jeg er glad for at vi øker barnetilleggene for de ulike ordningene – arbeidsavklaringspenger, dagpenger osv. Det er positivt at et budsjettforlik faktisk

bidrar til å oppnå den politikken som også Arbeiderpartiet er opptatt av.

Mimir Kristjánsson (R) [10:25:07]: Denne regjeringen har veldig fortjenstfullt satt i gang en storrengjøring i arbeidslivet, og den har begynt å øke bevilgningene til Arbeidstilsynet også i dette budsjettet, etter mange lange år med dårlige budsjetter for det tilsynet. Samtidig er det en følelse blant både de tillitsvalgte i Arbeidstilsynet og enkelte andre tillitsvalgte av at mengden oppgaver til tilsynet øker enda raskere enn bevilgningene. For hver nye, gode regel vi vedtar for arbeidslivet i denne sal, får Arbeidstilsynet mer å gjøre. Spørsmålet til representanten Moflag er om regjeringspartiene føler seg trygge på at Arbeidstilsynet nå faktisk får en økning, eller om de ikke i realiteten risikerer – på grunn av så økte oppgaver – at de egentlig ender med mindre penger og mindre romslige rammer.

Tuva Moflag (A) [10:25:54]: Som representanten Kristjánsson er inne på, er vi også godt kjent med de tilbakemeldingene som har kommet fra tillitsvalgte i Arbeidstilsynet, og det er tilbakemeldinger vi tar på alvor. Nå har vi klart å finne rom for en økning til Arbeidstilsynet i dette budsjettet, og så vil vi ha nær dialog med etaten framover for å se at budsjettet står i stil med de oppgavene etaten må utføre. Men det er jo sånn at dette er et ekstraordinært krevende budsjett hvor man har vært nødt til å holde igjen på mange områder.

Jeg er glad for at vi har funnet en økning til Arbeidstilsynet, ettersom vi har mange nye, gode lover som skal følges opp, men det er klart at her skal vi ha nær dialog med de tillitsvalgte for å sørge for at de faktisk kan gjøre den jobben vi krever av dem. Det er viktig at vi ikke bare peker. Det er viktig at vi også sørger for at de har de rammene de trenger for å gjøre jobben sin.

Presidenten [10:26:51]: Replikkordskiftet er omme.

Henrik Asheim (H) [10:27:06]: Vi er inne i en tid som krever mye av mange. Helt vanlige familier med to normale inntekter merker nå at summen av utgiftsøkninger vokser seg større enn lønnsveksten, og at månedsbudsjettene blir trangere.

Dette er allikevel aller mest krevende for dem som står utenfor arbeidslivet, eller som har de laveste inntektene. Derfor har Høyre laget et alternativt budsjett som har andre politiske løsninger enn dem Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet er enige om. Vi ønsker å hjelpe dem som har de største utgiftsøkningene, mer, og det er de som har forsørgeransvar. Det gjør vi konkret gjennom å øke barnetrygden med 3 000 kr per barn opp til 18 år. I tillegg senker vi skatten på inntekt for dem med lav og moderat inntekt.

Vi vet at den aller beste måten å komme ut av varig lavinntekt på, er å gå fra ytelser til arbeid. Derfor må vi ha en politikk som gjør at flere av dem som står utenfor arbeidslivet, får muligheten til å komme tilbake. Det er ganske utrolig at vi i en tid hvor vi har 70 000 ledige jobber og over 200 000 mennesker utenfor arbeidslivet – mennesker som er i arbeidsfør alder og ikke går på hellerelaterte ytelser – altså har en regjering som både i revidert nasjonalbudsjett og i budsjettet for neste år har kuttet i arbeidsmarkedstiltak.

Heller ikke SV prioriterte én krone til dette da de forhandlet med regjeringen. Det brukes altså stadig mindre på de tiltakene som faktisk kan hjelpe flere i jobb. Det er selvfølgelig alvorlig for dem som driver bedrifter og trenger ekstra folk, men det er ikke minst en tapt mulighet for mange av dem som mest av alt ønsker seg en jobb å gå til.

Her legger Høyre frem et tydelig alternativ. Vi foreslår å bevilge penger til 1 000 nye tiltaksplasser. Det er plasser som kan brukes av Nav på ulike måter, men med ett mål for øye – å sørge for at de som står langt unna arbeidsmarkedet, får en ekstra mulighet til å nå sitt mål: nemlig å få den jobben de trenger for å løfte sin egen inntekt og oppleve den gleden og verdigheten en jobb faktisk gir.

For dem som står nærmere arbeidsmarkedet, har regjeringen valgt å stramme til deres muligheter også – ikke først og fremst gjennom budsjettet, men gjennom lovendringer som gjør det vanskeligere å komme i arbeid. Da regjeringen strammet inn på adgangen til midlertidige ansettelser, måtte statsråden selv innrømme at adgangen til å ansette midlertidig var bra for dem som var ledige, men som sto nærmest arbeidsmarkedet, fordi det lettet inngangen. Allikevel valgte de å stramme inn på adgangen til å ansette midlertidig. Selv om vi vet at 40 pst. av de som ansettes i bemanningsbransjen, kommer fra arbeidsledighet, velger altså regjeringen å stramme kraftig inn på muligheten til å leie inn arbeidskraft gjennom bemanningsbyråer.

Et av resultatene av dette fikk vi se i Dagsavisen før helgen. CBA Fagformidling i Oslo sender nå oppsigelse til 120 av sine fast ansatte før jul – på grunn av nye regler innført av venstresiden. Det kuttes altså i de offentlig finansierte tiltakene for å hjelpe folk tilbake i jobb, og det strammes til i lovverket, slik at de som kan søke jobber på egen hånd, møter en høyere mur enn tidligere. Det er det motsatte av hva vi trenger.

Et annet skille mellom Høyre og regjeringen er at vi også prioriterer tiltak som gir en meningsfull hverdag til dem som ikke kan gå rett inn i ordinære jobber. Da vi hadde høring i komiteen om budsjettforslaget fra Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen, omtalte likestillingsombudet det som en skam. Det de viste til, var at re-

gjeringen ikke øker antallet VTA-plasser i en situasjon hvor køene vokser. Dette er et veldig godt tilbud for dem som sliter med fysiske eller psykiske lidelser, og ikke minst for dem med utviklingshemming. Også de trenger den opplevelsen vi andre setter så høyt – å føle at man er til nytte, å ha gode kollegaer, å ha dårlig tid om morgenen, å glede seg til julebord eller helg – ja, rett og slett det å ha en jobb å gå til.

Derfor foreslår vi 1 000 nye varig tilrettelagete arbeidsplasser – et fantastisk tilbud for dem som bruker det, og noe vi trenger mer av i samfunnet vårt, ikke mindre. Det er grunn til å rose SV for tross alt å få på plass 250 flere plasser enn Arbeiderpartiet og Senterpartiet foreslo, men det er dessverre mindre enn det som er nødvendig for at køene skal gå ned.

For Høyre er det viktigste å prioritere å hjelpe flere med å få økonomien til å gå opp, å hjelpe flere over til det de aller fleste vil ha – en jobb å gå til og en lønn å leve av – og å sikre en meningsfull arbeidshverdag også for dem som ikke kan stå i ordinært arbeid.

Presidenten [10:31:52]: Det blir replikkordskifte.

Torbjørn Vereide (A) [10:32:15]: For ikkje så altfor lenge sidan var representanten Asheim og den vyrde komiteen med på komitéreise i USA. Då vi reiste rundt i USA, fekk vi møte veldig mange folk som deltok i det amerikanske arbeidslivet, men det var ein ting som eg trur kanskje representanten frå Høgre òg la merke til. Det var nemleg kor nedsmuldra og øydelagt det organiserte arbeidslivet i statane var. Når vi ser ein så klar samanheng mellom låg organiseringsgrad i arbeidslivet og kva det fører med seg både for arbeidstakarane og for produktiviteten, kvifor meiner representanten frå Høgre det er riktig å kutte i fagforeiningsfrådraget og med det gjere det mindre lukrativt å organisere seg?

Henrik Asheim (H) [10:33:15]: Først kan jeg bekrefte at de inntrykkene vi fikk som komité i USA, deler jeg med representanten. Vi så et samfunn hvor det å være fagorganisert innebærer at hvis man f.eks. går ut i streik, har man ikke rett til å få jobben sin tilbake, for arbeidsgiver kan bare ansette en ny. Det er ikke rart at et trepartssamarbeid i USA er helt utenkelig, sammenlignet med det vi har i Norge.

Det andre vi har vært opptatt av i denne perioden, er å kritisere den regjeringen som Vereide støtter, nemlig fordi man ikke involverer alle partene i trepartssamarbeidet. Det er en trussel mot trepartssamarbeidet vårt at de som f.eks. er organisert i Unio, Akademikerne eller YS, opplever at de blir satt til side fordi LO skal være hele parten.

Representanten spør hvorfor vi ikke er med på økningen i fagforeningsfrådraget sammenlignet med Sol-

berg-regjeringens nivå. Det er fordi vi prioriterer penge-
ne på å senke skatten for alle ansatte. Men vi har et solid
fagforeningsfradrag også i vårt budsjett, for vi mener det
er en særegen situasjon – at man skal få skattefradrag for
å betale fagforeningskontingent.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:34:25]: Representan-
ten Asheim sa at Høyre har andre politiske løsninger og
et tydelig alternativ. Det går bl.a. ut på at nettobevilg-
ningen på vårens budsjett er 2,5 mrd. kr lavere enn for-
liket med SV. Det er altså langt større kutt enn det er på-
plussinger. Et av kuttene gjelder arbeidsavklaringspen-
ger. Det omfatter over 130 000 mennesker og er av de
ordningene som absolutt må forbedres, ikke svekkes.
Høyre svekker den ordningen med 690 mill. kr og sier
at karensåret skal fungere som insentiv for Nav til å av-
klare folk raskere. Hva er det som tilsier at det kommer
til å skje framover, når vi kjenner bevilgningene til
Navs administrasjon, med svakere muligheter for tett
oppfølging enn tidligere?

Henrik Asheim (H) [10:35:23]: Her var det mange
spørsmål i ett fra representanten.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:35:26]: Nei, det var ett
spørsmål.

Henrik Asheim (H) [10:35:27]: Nei, det var ikke det,
for det var spørsmål både om ABE-kuttet, om karens-
året og om hvordan dette skal fungere. La meg ta karen-
såret først. Som jeg nevnte i replikkordskiftet med re-
presentanten Moflag, er det ikke unikt at vi har ordnin-
ger som er tidsbegrenset. AAP er en tidsbegrenset helse-
relatert ytelse. Jeg er helt overbevist om at AAP-
ordningen kan fungere langt bedre enn i dag. Vi hadde
et møte med AAP-aksjonen senest forrige uke, for nett-
opp å få innspill til hvordan dette kan fungere bedre. Vi
tror det bør være slik at når en tid har gått ut, må det ha
en konsekvens. Det har ført til raskere avklaringer i
Nav. Det andre er – helt riktig – at vi ber offentlig sektor
om å effektivisere. Det har vi gjort også med tanke på
budsjettet til Nav, men vi bevilger penger til 1 000 nye
tiltaks plasser som gir Nav-kontorene der ute et større
handlingsrom til å følge opp dem som står utenfor ar-
beidslivet.

Kirsti Bergstø (SV) [10:36:28]: Representanten As-
heim snakket i sitt innlegg om arbeid og arbeidsløse. Da
er det betimelig å se på Høyres forslag til budsjett, som
kutter i feriepengene for arbeidsløse og permitterte – og
som også ønsker å kutte i dagpenger, som regjeringen
hadde hentet inspirasjon fra i sitt forslag til budsjett.
Det er klart at man trenger styrkede arbeidsmarkedstil-
tak – helst i offentlig regi, ønsker SV – men da er det be-

timelig å spørre: Tror representanten Asheim at folk
lettere får arbeid av å bli fattigere?

Henrik Asheim (H) [10:37:18]: Det tror jeg ikke.
Når vi foreslår å ta bort det som representanten kaller
for feriepengene, altså ferietillegget, er det fordi vi går til-
bake til den ordningen vi selv innførte. Den innebar at
hvis du er arbeidsledig i ett år, kan du ta fire uker ferie
fra jobbsøking uten avkortning i dagpenger. Det som
veldig ofte ikke kommer frem fra venstresiden når de
snakker om denne ordningen, er at dersom du tar ferie
når du er arbeidsledig, får du ikke dagpenger. Du får
dem i stedet som et ferietillegg året etter. Det gjør ikke
hverdagen enklere for dem som er arbeidsledige. Vi
mener det er en mer sosial ordning å si at den som er ar-
beidsledig lenge, kan f.eks. ta ferie med familien sin i
fire uker og samtidig få dagpenger utbetalt som før. Det
er forskjellen på de to modellene.

Når det så gjelder forslaget om å beregne kun det sis-
te året for dagpengeutbetaling, må jeg innrømme at vi
ble litt overrasket da dette ble fremmet av den regjerin-
gen som sitter nå, for da vi fremmet forslaget i 2017, ble
det omtalt som dypt usosialt av de samme partiene som
nå foreslår det. Jeg mener det er riktig å si at dagpenger
først og fremst skal beregnes for dem som har vært tett
på arbeidsmarkedet, og at det heller finnes andre ytelser
og ordninger for dem som har vært arbeidsledig lenge.

Mímir Kristjánsson (R) [10:38:32]: I Høyres alter-
native statsbudsjett er det flere store og usosiale kutt i
velferdsordningene. Det gjelder kutt i dagpenger, som
representanten Bergstø var inne på, det gjelder gjen-
innføring av karensåret i arbeidsavklaringsordningen,
som representanten Lundteigen allerede har vært inne
på, og det gjelder kutt i barnetillegg for uføre. Tanke-
gangen bak disse kuttene synes for meg å være en form
for alternativ medisin, der man tror at de uføre f.eks.
blir mer motivert til å jobbe hvis de får redusert barne-
tillegget, eller at den som ennå ikke er ferdig avklart
plutselig vil bli avklart enten til arbeid eller trygd på
magisk vis ved å få karens på arbeidsavklaringspenger.
Så mitt spørsmål til representanten Asheim er om dette
er den eneste typen alternativ medisin han tror på, eller
om han også tror på andre.

Henrik Asheim (H) [10:39:23]: Jeg tror ikke på
noen form for alternativ medisin. Jeg er veldig kritisk til
alternativ medisin, men det kan vi ta en annen gang.

Noe av det representanten tar opp, for å ta en annen
innfallsvinkel enn de to andre replikantene fra venstre-
siden, er reduksjonen i barnetillegget for uføre. Når man
blir uføretrygdet, får man 66 pst. av den opprinnelige
lønnen man hadde, men man kan få et behovsprøvd
barnetillegg oppå det, som i enkelttilfeller kan gjøre at

man får mer utbetalt enn det man hadde i inntekt før man ble ufør. Vi mener det er veldig usosialt hvis det er slik at f.eks. en kvinne som har vasket på en skole og blitt ufør, så går på arbeidstrening og gjør alle de tingene som trengs, kommer tilbake i arbeid, og så skal hun gå ned i levestandard. Det kan ikke være slik at man taper penger på å gå over i arbeid. Senest denne morgenen har vi hørt om saker der man har kommet over fra uførhet til arbeid, og så har man tapt penger på å gjøre det på grunn av regelverket i Nav.

Presidenten [10:40:25]: Replikskordskiftet er avsluttet.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:40:44]: Jeg vil takke for samarbeidet og for forliket med Sosialistisk Venstreparti.

Det er i 2022 en sterk økning i andelen av befolkningen som opplever å ha dårlig råd. Det går fram av en utvalgundersøkelse som er gjennomført regelmessig i perioden 2017–2022, og det framkommer nå i Nav-rapport nr. 5 2022, som heter «Lavinntekt og levekår i Norge. Tilstand og utviklingstrekk – 2022».

Vi opplever svært høy prisstigning. Den er i hovedsak kostnadsdrevet, ikke etterspørselsdrevet. Viktigst er tyske strømpriser som slår direkte inn i Norge som følge av at strømprismarkedet ikke styres politisk. Prisnedskrivning av strøm til husholdninger og jordbruk har virket svært positivt og dempet prisstigningen med over 2 pst. For resten av samfunnslivet gir imidlertid ekstremt høye priser og uforutsigbare strømpriser grunnlag for høy prisstigning.

Når regjeringa skal få kontroll på kostnadsdrevet prisstigning med høyere rente og strammere finanspolitikk, vil arbeidsledigheten måtte øke, og samtidig ser vi at forskjellene mellom de som har arbeidsinntekt, kontra de som er avhengig av ytelser fra Nav, øker.

Dersom anslaget for prisstigning for 2023 er 1 pst. feil og vi kjenner til at vårt budsjett er på 558 mrd. kr, betyr det om lag 5,5 mrd. kr. De satsene som blir prisjustert for 2023 på vårt budsjett, er prisjustert med 2,8 pst. Prisveksten de siste tolv månedene, fra november i fjor til i november i år, er på 6,5 pst. Dette gir enorme beløp hvis anslaget er feil.

Den viktigste debatten om økonomisk politikk framover er hvordan vi skal få kontroll med strømprisene. Dette tar drivkreftene bak prisstigningen ved roten og sikrer nasjonal kontroll og konkurransedyktige strømpriser som er stabile og forutsigbare, jf. Hurdalsplattformen.

I Nav-rapporten som jeg refererte til, heter det at når det gjelder høy andel med lavinntekt blant personer med ytelser fra Nav, er den høyest blant aleneboende minstepensjonister, mottakere av kvalifiseringsstøn-

ad og supplerende stønad og blant sosialhjelpsmottakere. Personer som tilhører familietyper enslige med barn, er tre ganger så ofte å finne i lavinntektsgrupper sammenlignet med dem som tilhører familietyper par med barn. Vi må derfor få en debatt om alle minsteytelser, alt fra veiledende sosialhjelp, dagpenger, kvalifiseringsprogrammet, uføretrygd, barnetillegg og til enslige pensjonister. Disse ytelsene er lakmustesten på den norske velferdsstaten – om den yter rettferdighet til de økonomisk svakeste i samfunnet.

Arbeids- og velferdsetatens driftsbudsjett for 2023 er ved forliket på 12 819 020 kr – drift av hele Nav, altså kontorer i kommuner og bydeler, spesialavdelinger og utvikling av nye dataløsninger. Overskridelser av IKT-bevilgninger i arbeids- og velferdsetaten er dessverre nærmest blitt en vane for Stortinget og kontrollkomiteen. Nå gjelder det program Prosjekt 3 – sykepenger. For å rette opp finansieringen og overskridelsene må en for å gjennomføre det pågående IKT-prosjektet prioritere slik fra etatens side at det blir færre fagfolk. Det er det etaten gjør. Det blir dermed redusert saksbehandling og mindre tid til tett oppfølging, kortere åpningstider og færre fagfolk ved de lokale Nav-kontorene. Dette er en konsekvens som er stikk i strid med det som var Stortingets vedtak da vi behandlet saken om Nav den 29. november i år.

Oppsummert kan jeg si dette: Strømprisene må komme under norsk politisk styring. Finanspolitikken må brukes til å stille opp for folk som bor ytterst, enten geografisk eller sosialt. Minsteytelser på pensjon og trygd må heves i tida framover. Nav-kontorene må åpnes, slik at våre medmennesker får faglig hjelp av folk de kan stole på, og som forstår det hele mennesket og familiens situasjon og kan opprette en god relasjon. Det er den gode relasjonen mellom fagfolk i Nav og de menneskene som trenger ytelser, som nå må prioriteres. Det er der det svikter. Det er der det må skje en forandring. Alt dette må skje innenfor den viktige parolen som Senterpartiet og Arbeiderpartiet står sammen om, nemlig: Gjør din plikt og krev din rett. Senterpartiet må være tro mot Samholds-Norge, ikke Markeds-Norge.

Presidenten [10:45:29]: Det blir replikkordskifte.

Anna Molberg (H) [10:45:44]: En av fire bedrifter melder nå at de trolig vil måtte redusere antall ansatte det kommende året, ifølge en undersøkelse fra NHO. I tillegg kunne vi forrige uke lese i Dagsavisen at et bemanningsbyrå sier opp 120 fast ansatte før jul på grunn av regjeringens nye regler om innleie. På samme måte som i revidert budsjett kutter regjeringen i tiltak som skal få folk i jobb også i år.

Mye tilsier at flere kommer til å bli arbeidsledige framover, og regjeringen øker likevel terskelen for å

komme inn i arbeidslivet med nye rigide regler. Hva vil bli Senterpartiets viktigste grep for å sikre eksisterende og nye arbeidsplasser?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:46:32]: Det er ikke korrekt at regjeringa øker terskelen for å komme inn i arbeidslivet. Det regjeringa legger opp til i forbindelse med arbeidsmiljøloven, som jeg regner med representanten tenker på, er et mer velorganisert arbeidsliv. Det er et arbeidsliv hvor det blir færre gjestearbeidere. Det er en utvikling som hele fagbevegelsen ønsker, og det er en utvikling som vi ser nå går i en positiv retning, i den forstand at de som har vært ansatt i bemanningsselskaper, nå i stor grad blir ansatt i produksjonsbedriftene – altså de bedriftene som benyttet seg av gjestearbeidere. Det er en positiv utvikling.

Det som er konsekvensen av en stram finanspolitikk og en økende rente, er sjølsagt at aktiviteten i økonomien går ned. Det gir store utfordringer framover, men den politikken er Høyre en sterkere pådriver for enn regjeringspartiene.

Anna Molberg (H) [10:47:31]: Senterpartiet skriver i sitt eget stortingsvalgprogram at det er spesielt viktig å satse på lønnstilskudd til bedrifter som ansetter folk med delvis arbeidsevne. I regjeringens eget statsbudsjett står det skrevet at arbeidsmarkedstiltak er viktig for å øke arbeidsstyrken, uavhengig av konjunktorene. Selv om arbeidsledigheten enn så lenge er lav, står 250 000 nordmenn i arbeidsfør alder utenfor arbeidslivet. Når både partiprogrammet til Senterpartiet og regjeringens budsjett er så tydelig på viktigheten av det offentliges rolle i å inkludere mennesker i arbeidslivet, passer dette ganske dårlig med politikken som vedtas. Hva er da regjeringens begrunnelse for så kraftig å redusere bevilgningene til arbeidsmarkedstiltak?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:48:20]: Svaret er enkelt: Det er et stramt budsjett.

Når jeg har lest merknadene til Høyre, blir jeg veldig glad på det punktet, for her har Høyre endret politikk. Høyre sier nå at en skal ikke se på arbeidsmarkedstiltak i forhold til arbeidsledigheten. Høyre sier nå at arbeidsmarkedstiltak må rettes inn mot de mange som er utenfor arbeidslivet, sjøl om det er liten arbeidsledighet. Det er en gledelig utvikling, det er en utvikling i tråd med både Arbeiderpartiets og Senterpartiets forståelse av hvordan arbeidsmarkedstiltak skal brukes. Jeg håper vi kan være enige om det framover i neste budsjett, for da vil det bli bedre for disse gruppene.

Gisle Meininger Saudland (FrP) [10:49:16]: Representanten Lundteigen brukte litt tid på å snakke om at man trenger mer politisk styring i Norge. Jeg husker

godt at representanten Lundteigen hadde en replikk til meg da situasjonen var annerledes og Fremskrittspartiet var med og styrte. Fremskrittspartiet og SV har jo vært blant de partiene som historisk sett har vært mest skeptiske til EU og EØS. Er det etter representanten Lundteigen og Senterpartiets syn mulig å sikre velferdsgoder til norske innbyggere uten eksport av velferdsgoder til EU-land og EU-innbyggere?

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:49:54]: Nei, som konsekvens av EØS-avtalen og de forpliktelsene som der er, og de forordninger som gjelder, er faktum at den folketrygdlov som vi bestemmer, med de regelverk og de ytelser, må praktiseres sånn at det blir likebehandling innenfor et EØS-område. Når Fremskrittspartiet sier at en ikke ønsker en sånn likebehandling, er det jo bare å melde seg ut av samfunnet, for vi er nødt til å forholde oss til lover som er vedtatt av det norske stortings flertall, og da er det det som gjelder. At Fremskrittspartiet ikke liker det – vel, det er et problem for dem. Men Senterpartiet må ha rettssikkerhet – alle må få behandling i henhold til norsk lov. Det har framgått av vår behandling av EØS-trygdeskandalen, som Fremskrittspartiet dessverre meldte seg ut av.

Presidenten [10:50:50]: Replikorkordskiftet er avsluttet.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [10:51:06]: Stadig flere mennesker sliter på grunn av høye priser på strøm, drivstoff, matvarer, skatter og avgifter. I vårt alternative statsbudsjett kutter vi skatter og avgifter, slik at folk flest skal kunne klare seg på egen inntekt framfor statlige ytelser.

Fremskrittspartiet er opptatt av å sikre gode velferdsordninger og et bærekraftig velstandssamfunn. Vårt alternative statsbudsjett bygger opp under disse målsettingene.

Det er stor enighet i denne salen om at arbeidslivet skal være trygt, fleksibelt, familievennlig og med plass til alle. Flere står utenfor arbeidslivet, og antall eldre vil øke kraftig i årene framover. For å sikre vår velferdsmodell for framtiden er det nødvendig at alle bidrar etter evne, og virkemidlene må innrettes på en måte som gjør at det alltid lønner seg å stå i arbeid. I vårt forslag til statsbudsjett ligger det inne flere tiltak for å stimulere til arbeid samt avvikling av særytelser til funksjonsfriske mennesker, noe som i hovedsak bidrar til å forlenge utenforskapet.

I vårt forslag ligger det inne en harmonisering av ytelsesnivået mellom dagpenger og arbeidsavklaringspenger. Det er i dag ulikt ytelsesnivå for dagpenger ved arbeidsledighet og for de som midlertidig skal gjennom et avklaringsløp for tilbakeføring til arbeid eller varig

uføretrygd. Det er uheldig at det gjøres forskjell på ytelsesnivået mellom slike stønader, da de økonomiske insentivene for å søke seg til helserelaterte ytelser blir størst.

I tillegg til å målrette inntektssikringsordningen prioriterer Fremskrittspartiet å løfte alderspensjonistene. Alderspensjonen skal bidra til at alle eldre får en verdig alderdom basert på opptjente rettigheter. Mot Fremskrittspartiets stemmer ble pensjonsreformen innført i 2011, og det med en reguleringsmodell som førte til at alderspensjonen ble underregulert med 0,75 pst., noe som har resultert i at pensjonen har tapt seg i verdi og at pensjonistene har tapt kjøpekraft på over 60 mrd. kr over ti år.

I februar 2021 fikk Fremskrittspartiet gjennomslag for å fjerne denne underreguleringen, og pensjonistene sikres nå en inntektsvekst lik snittet av lønns- og prisveksten. Men det gjenstår fortsatt en del for å gi pensjonistene et løft som sikrer dem en rettferdig pensjon og gode levekår. Gifte og samboende pensjonister får fortsatt sin pensjon avkortet med 10 pst. hvert eneste år. Det er grunnleggende urettferdig at pensjonister på grunn av sivil status får lavere pensjon enn de har opparbeidet seg gjennom et langt yrkesliv.

Fremskrittspartiet er opptatt av at de som har de laveste pensjonene, skal få økt sin pensjon slik at de kommer over EU60. Dette er svært viktig for deres hverdagsøkonomi. Derfor foreslår vi å øke minstepensjonen med 7 500 kr, og vi foreslår også i nysalderingen at disse pensjonistene får en engangsutbetaling på 3 000 kr.

Stadig oftere hører vi historier om folk som opplever Nav som lite imøtekommende og med svært lang behandlingstid. Det er derfor viktig at det rettes innsats mot at Nav blir tilgjengelig og brukervennlig. Stortinget har vedtatt at det skal opprettes et Nav-ombud, da det er viktig at Nav-brukerne blir ivaretatt av et slikt ombud. Det har imidlertid gått svært lang tid siden vedtaket ble fattet, uten at noen etablering har skjedd. Dette må komme raskt på plass, og ordningen må bli ubyråkratisk og brukervennlig.

Det gis i dag overgangsstønad til funksjonsfriske mennesker hvor den eneste særskilte utfordringen er at mottakeren av stønad er alene med barn. Fremskrittspartiet mener at det ikke er behov for en særskilt stønad for enslige forsørgere. Vi ser det som hensiktsmessig og rettferdig at disse henvises til ordinære studieordninger, som Lånekassen, og eventuelt gis veiledning til ordinær oppfølging av Nav.

Men noen mennesker klarer ikke å stå lenge i jobb grunnet helseproblemer. Det er viktig at en har en god uføretrygd som fanger opp disse. Samtidig er det et viktig prinsipp at inntekt fra arbeid alltid bør være høyere enn mottak av passive ytelser. For en del mennesker vil

det å kombinere eksempelvis uføretrygd, barnetillegg, bostøtte og andre ytelser gi høyere ytelser enn arbeid ville gitt. Fremskrittspartiet mener at nivået på uføretrygd og barnetillegg totalt ikke skal overstige 90 pst. av tidligere inntekt.

I vår jobb som politikere møter vi ofte personer med nedsatt funksjonsevne rundt om i landet, og vi har lært mye om viktigheten av å ha en jobb å gå til for disse. Dette er en gruppe mennesker som bidrar stort til samfunnet på sine arbeidsplasser, enten det er i skjermet bedrift eller i ordinær virksomhet. Det er et stort behov for flere VTA-plasser. Derfor foreslår vi en økning på 500 plasser.

Med dette tar jeg opp Fremskrittspartiets forslag i saken.

Presidenten [10:56:04]: Representanten Dagfinn Henrik Olsen har tatt opp de forslagene han refererte til. Det blir replikkordskifte.

Trine Lise Sundnes (A) [10:56:23]: Det er fristende å tydeliggjøre at avkorting i pensjonen når det gjelder sivilstatus, egentlig er et tillegg for enslige, som Fremskrittspartiet har bidratt til å gjøre 10 pst. mindre hvert eneste år de har hatt mulighet, men det er ikke det jeg skal spørre om. Vi har hørt tidligere i dag at Høyre ikke går inn for en økning av fagforeningsfradraget, men i Fremskrittspartiet går man lenger og fjerner fagforeningsfradraget for medlemskap i en fagforening. Til sammenligning foretar Fremskrittspartiet seg ingenting når det kommer til arbeidsgivernes fradrag for kontingenten til sin arbeidsgiverforening som ivaretar arbeidsgiveriet. Hvorfor ikke?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [10:57:12]: Med Fremskrittspartiets forslag til statsbudsjett vil en familie på fire med to barn motta 32 000 kr mer i året i kjøpekraft enn med det forslaget som sannsynligvis får flertall i denne salen. I vårt forslag til statsbudsjett har vi lagt til grunn en skattelettelse for alle arbeidstakere i Norge, ikke bare for dem som er tilsluttet fagbevegelsen.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [10:57:58]: Fremskrittspartiet følger opp sin linje om at det ikke er behov for særskilte ytelser til foreldre som blir alene med unger. Det er jamt over yngre foreldre, og det er jamt over små unger. Som jeg refererte til, er det undersøkelser som dokumenterer at personer som tilhører familietyper enslige med barn, er tre ganger så ofte å finne i lavinntektsgruppene, sammenlignet med dem som tilhører familietyper par med barn. Fremskrittspartiet er opptatt av enslige minstepensjonister. Fremskrittspartiet prøver å få en image, en utadrettet forståelse av seg sjøl om at de hjelper de svakeste. Men de er helt konsekven-

te på at ikke minst yngre foreldre, gjerne kvinner med små barn, ikke skal ha noen ekstra skjerv. Hva er det som er årsaken til denne linja?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [10:59:02]: Det er slik at i de siste årene har det blitt en halvering av antallet som mottar denne type ytelser, og det er fordi vi har gode ordninger som i dag fanger opp dem som har behov for en ekstra skjerv i forbindelse med at de f.eks. skal ta utdanning. Men det er også et faktum at slike ytelser er passive ytelser, som gjør at svært mange kanskje venter med å gå videre i et studieløp eller i et yrkesløp.

Kirsti Bergstø (SV) [10:59:44]: Jeg slår meg ikke til ro med svaret representanten Olsen ga til forrige replikant. Overgangsstonaden som representanten Olsen var tydelig på at Fremskrittspartiet vil fjerne, er jo for at aleneforsørgere skal ha muligheten til å ta utdanning for så å kunne forsørge seg selv og ungen sin med begge beina godt plantet i arbeidslivet. Derfor er enten fagbrev eller annen type utdanning ønskelig.

Tidligere fremskrittspartiformann Carl I. Hagen uttalte i sin tid at alenemødre som ved uansvarlig livsførsel har seg selv å takke for at de har kommet i denne situasjonen, får for mye hjelp fra det offentlige. Det er ikke sikkert representanten Olsen ville brukt akkurat de samme ordene, men det er akkurat den samme politikken.

Hvorfor vil Fremskrittspartiet straffe aleneforsørgere økonomisk? Er det fremdeles et moralsk spørsmål?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:00:47]: Som jeg sa i mitt forrige svar, har det skjedd en halvering. Det er ca. 11 000 mottakere av denne ordningen i dag. Den halveringen som har skjedd, har nettopp skjedd fordi man har andre gode ordninger de nyttiggjør seg av. For oss er det viktig at vi fremmer en politikk som gjør at man velger det å komme seg ut i yrkeslivet raskest mulig, heller enn at man sitter i ro fordi man har passive ytelser som gjør at man kan gjøre det, rett og slett.

Mímir Kristjánsson (R) [11:01:30]: Heller ikke jeg slår meg helt til ro med de svarene som representanten Olsen har gitt til de foregående replikantene. Det er gjentatte ganger her sagt at dette er en passiv ytelser. For det første er det å være aleneforsørger ikke spesielt passivt. Det er ekstremt aktivt arbeid, og det er relativt krevende, tror jeg. De av oss som ikke er det, føler oss ofte lykkelige for at vi er to som deler på den byrden. Det er nå det ene. Det andre er at denne ytelsen faktisk stiller krav til at man må være arbeidssøker, i utdanning eller i 50 pst. arbeid for å få ytelsen, så det er heller ikke en passiv ytelser på den måten.

Representanten Olsen har flere ganger vektlagt hvor få det er som nå får denne ytelsen, at det er færre enn før. Går det ikke an å snu det argumentet på hodet og si at det blir enda mer smålig og usosialt å gå etter akkurat disse menneskene? Så vidt jeg kan forstå, og så vidt all forskning jeg leser, forteller meg, er nettopp det å være aleneforsørger en av de viktigste årsakene til fattigdom i Norge for både foreldrene og barna de får. Er ikke representanten Olsen enig i det?

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:02:34]: Nei, det er faktisk ikke representanten enig i. Det er nemlig slik at det finnes mange gode ordninger man kan benytte seg av i dag, og det er nettopp det som har gjort at man har fått denne halveringen. Vi ønsker å fremme politikk som gjør at man faktisk nyttiggjør seg de ordningene som finnes i dag, for å ta en utdanning, slik 11 000 har gjort hittil, og kanskje de 11 000 neste bør gjøre.

Presidenten [11:03:00]: Replikskiftet er avsluttet.

Mímir Kristjánsson (R) [11:03:21]: Hvis det sitter mange folk hjemme og ser på denne debatten nå, vil i alle fall jeg tilgi dem for å tenke at politikere generelt ofte er en ganske selvfornøyd gjeng. Den eneste yrkesgruppen jeg vet om som er mer selvfornøyd enn politikere, er journalister, og jeg har vært begge deler, så jeg vet ikke hva det sier om meg.

Her ser vi parti etter parti – og jeg kunne for så vidt gjort akkurat det samme – gå opp og fortelle at vi har gjort dette, vi har foreslått dette, vi har lagt fram dette, i vårt budsjett er det sånn, i vårt budsjett er det sånn, og i vårt budsjett er det sånn. Det er masse god politikk som er foreslått her fra alle partier – til og med Høyre har kommet med god politikk i år, 3 000 kr i økt barnetrygd. Regjeringen har gjort en rekke gode grep, og SV har gjort de grepene enda bedre, tradisjonen tro. I Rødts alternative budsjett går vi som vanlig enda lenger og vil ha en økning i alle minsteytelsene i velferdsstaten på 12 000 kr per år.

Problemet for oss alle er at virkeligheten der ute er i ferd med å løpe fra oss og alle de budsjettene som er foreslått og vedtatt av noen i denne salen. Realiteten er at det ikke nytter å gå med museskritt i riktig retning på pensjon, trygd og andre ytelser så lenge prisene går med sjumilssteg i gal retning. Den høsten vi nå har stått overfor, har gjort meg bekymret for om kriseforståelsen blant de store partiene i denne salen er tilstrekkelig til å ta inn over seg de problemene folk står oppe i.

Allerede da dette budsjettet ble lagt fram, var jeg på denne talerstolen og siterte et inkassobyrå som spurte om det var sånn at politikerne hadde forstått hvor alvorlig den høsten og vinteren vi da var på vei inn i, var. Alle-

rede da dette budsjettet ble lagt fram, hadde vi tall som viste at 200 000 familier måtte hoppe over måltider eller gå til Nav eller frivillige og søke om hjelp. Siden den gang har det ikke blitt noe enklere. Nå er også strømprisene tilbake på et høyt nivå, vi snakker 9–10 kr/kWh på det meste. Selv etter strømstøtte er dette regninger veldig mange – lavtlønte, trygdede, pensjonister og andre – overhodet ikke er i stand til å betale. Derfor står vi i en situasjon der Norge akkurat nå er en sosial katastrofe for veldig mange.

1. desember opprettet jeg en facebookgruppe som heter «Redd jula for vanlige folk!». Jeg var veldig usikker på hva slags respons det skulle komme på den, men responsen har vært helt overveldende i form av at hver eneste, bidige dag er det altså flere titalls, opp mot hundre, som skriver om hvordan de nå ser for seg julen, og hvordan deres livssituasjon er. Det er relativt hjerteskjærende lesing, og det tror jeg de fleste i denne salen vil være enig med meg i.

Det viser at det er behov for et taktskifte, et tempo-skifte. Jeg tror ingen som sitter i denne salen, har dårlige intensjoner. Jeg tror ingen som sitter i denne salen, syns det er fint at folk gruer seg til jul, at de ikke har mat, at de ikke har lys i pæren eller den type ting. Tvert imot tror jeg det bekymrer alle oss her inne, slik det bekymrer alle mennesker i Norge, men det er grunn til å konstatere at de tiltakene som hittil er lagt fram, ikke er tilstrekkelige til å bøte på dette. 3 000 kr i økt barnetrygd fra Høyre er for lite til det. 3 000 kr i et engangsbeløp til uføre på minstesats er for lite til det. 333 kr i måneden til minstepensjonister er for lite til det.

Vi har lagt fram vårt budsjett med våre økninger og våre påplussinger – vi ville nok for den del plusset på enda mer dersom vi hadde visst om disse Statkraft-milliardene som dukket opp i siste runde – men i den grad det er mulig å komme med et juleønske til alle partier i denne salen, er det at vi går inn i det nye året med en visshet om at vi ikke skal være fornøyd med oss selv. Disse problemene er på ingen måte løst, og på tross av at det har skjedd mange gode ting denne høsten, denne vinteren og i dette budsjettet, kan situasjonen i januar likevel bli verre for mange i Norge enn den var i desember, det kan for mange bli verre i februar enn det var i januar, for det som går i gal retning, går dessverre forttere enn de små skrittene i riktig retning. Derfor mener jeg at det trengs et stort taktskifte i norsk politikk. Rødts alternative budsjett er et første steg i den retningen. Det ville monnet, men heller ikke med det ville vi vært i mål.

Presidenten [11:08:18]: Det blir replikkordskifte.

Runar Sjøstad (A) [11:08:39]: Det var en lang oppramsing av juleønsker. Et av de juleønskene er jo innfridd: Vi har fått en ny regjering, vi har fått et taktskifte.

Mye er gjort det første året på dette politiske området, selv om det gjenstår ting.

Den 6. desember skrev representanten Kristjánsson:

«Noe er råttent i den norske velferdsstaten.

Statsbudsjettet redder ikke jula for vanlige folk.»

Mange sliter, og det budsjettet som nå blir vedtatt, svarer selvfølgelig ikke ut alle utfordringene. Men mener representanten at vi ikke har et taktskifte, at vi ikke har en endring i kursen? Finner ikke Rødt noen positive endringer? Og hva mener Rødt eventuelt er den viktigste endringen etter regjeringsskiftet og det året den nye regjeringen har fungert?

Mímir Kristjánsson (R) [11:09:32]: Nå frister det meg å spørre presidenten om jeg har 45 minutter til å svare, men jeg har bare 1 minutt.

Jo, det har skjedd et skifte i norsk politikk. Det er vi glade for. Det mener vi er viktig, og det går i riktig retning. Men det har også skjedd noe nytt etter valget – det er ikke regjeringens feil – og det er at det har kommet en priskrise på mat og strøm, bl.a. som følge av Putins herjinger i Ukraina, noe som gjør at veldig mye av det gode som den brede venstresiden vedtar på Stortinget hver dag, er utilstrekkelig til å møte de endringene som skjer i virkeligheten til folk. Når man f.eks. øker minstepensjonen fra neste år med noen tusenlapper, er det et veldig gledelig gjennomslag – nå skjer det en endring. Men samtidig vet vi at situasjonen for de minstepensjonistene trolig vil bli såpass mye forverret på grunn av priser på strøm og mat at de pengene da i liten grad vil bli en reell påplussing.

Ja, det skjer mye positivt, men jeg tror nok at de fleste som har dårlig råd, opplever at det skjer enda mer negativt i livet deres. Det er nok ikke regjeringens feil, men det er regjeringens ansvar å rydde opp i det.

Runar Sjøstad (A) [11:10:38]: Det ansvaret har vi bedt om, det ansvaret har vi fått, og det skal vi også ta, men vi ser en utvikling som ingen hadde forutsett. Vi prøver å gjøre det beste ut av situasjonen. Vi har sittet ett år, dette er det første selvstendige budsjettet vi har levert. Vi mener vi har lagt opp til en ny kurs. Da vil mitt neste spørsmål til representanten fra Rødt være: Mener Rødt at man har forutsett den utviklingen som nå skjer, i sitt forslag til alternativt statsbudsjett? Ville det ha løst alle problemene?

Mímir Kristjánsson (R) [11:11:16]: Nei, jeg var ærlig på i mitt innlegg at det ikke ville ha løst alle problemer. Men i Rødts alternative statsbudsjett ligger det en årlig økning på 12 000 kr til alle minstepensjoner i velferdsstaten. Det er minstepensjon, det er minste uføresats, det er minste AAP og en rekke andre ytelser. Dette er

altså før det ble funnet 4,3 mrd. kr ekstra i utbytte fra Statkraft, som Rødt, hvis vi hadde hatt disse da vi budsjetterte, trolig også ville ha lagt på disse ytelsene.

Poenget her er at regjeringen har gjort en rekke gode forbedringer sammen med SV, f.eks. en økning i barnetillegg på AAP og en engangsutbetaling for uføre, men det fins andre grupper. Hvis man ikke er på minstesats for uføre, får man ingenting. Hvis man ikke har barn og er på AAP, får man ingenting. Hvis man er samboende minstepensjonist, får man ingenting. Så det er dessverre en rekke hull i dette opplegget, til tross for at det er en del forbedringer.

Vi er glade for hver krone som kommer, men vi kommer nok ikke til å gi oss med det. Det er egentlig svaret.

Presidenten [11:12:15]: Replikordskiftet er avsluttet.

Sveinung Rotevatn (V) [11:12:38]: For å leve eit godt og fritt liv er det ein føresetnad at ein har økonomisk fridom og moglegheit til å ta eigne livsval. Denne hausten, og i grunnen store delar av det siste året, har fleire enn normalt fått kjenne på at det er vanskelegare enn på lenge å få endane til å møtast. Mange har fått mindre fridom i kvardagen og færre valmoglegheiter, og fleire enn vanleg er bekymra og går julehøgtida i møte med ein klump i magen.

I den ekstraordinære situasjonen vi er i no, meiner Venstre at det også er viktig å få på plass ein del akutte løysingar som kan hjelpe menneske og familiar med å kome seg gjennom den krevjande tida vi er i. Samtidig er det viktig å sørge for at dei som treng det, opplever at hjelpa er innan rekkjevidd. Det skal alltid løne seg å jobbe, men det må òg vere eit trygt sikkerheitsnett i botnen når ein ikkje kan jobbe, eller når inntekta rett og slett ikkje strekk til. Det er ein del høl og manglar i det sikkerheitsnettet som vi har, og som skal fange opp dei mange som no opplever at summen av auka straumrekningar, høgare prisar i butikken og auka rente vert meir enn det dei maktar å bere.

Det som er viktig då, er at ein klarer å vere fleksibel, at ein f.eks. lempar på krava som må innfriast for å kunne få sosialhjelp. Difor føreslår vi også at ein utvidar dei skjønsmessige marginane for vurderinga av sosialhjelp, slik at ein unngår ytterlegare press på enkeltmenneske som no står i ein veldig vanskeleg økonomisk situasjon.

Samtidig er det òg nødvendig for Nav at dei får det handlingsrommet dei treng for å kunne yte nødvendig hjelp. Når køane på matsentralane og inn mot frivillige organisasjonar veks, samtidig som delen som søker sosialhjelp, er ganske lik, då er det noko som ikkje stemmer heilt, og det kan vere at moglegheita og terskelen for å få det aller mest nødvendige har vorte for høg.

Vi ber om at regjeringa tydeleggjer og styrkjer plikta Nav har til å følge opp personar som ikkje klarer å overhalde fristar for å avdekkje behov for hjelp og støtte. Vi ber også om at regjeringa vurderer om det er mogleg å redusere dokumentasjonskravet for mottak av sosialhjelp, i tråd med at stadig meir informasjon er tilgjengeleg digitalt. Dette er grep som vi meiner er viktige, og som kan gjere at vi avdekkjer det reelle hjelpebehovet i befolkninnga og senkar terskelen for at folk kan få akutt hjelp.

På lang sikt er det ikkje velferdsordningar – og iallfall ikkje nødhjelp aleine – som flyttar menneske ut av fattigdom, men når folk slit, og fleire enn vanleg, må vi sørge for at systema våre kan avhjelpe raskt, og at dei ikkje er unødvendig byråkratiske.

Når det er krevjande tider, og når forskjellane aukar, vert det iallfall for meg meir tydeleg at det å ha velferdsordningar der absolutt alt skal smørjast tynt utover, i liten grad bidreg til å gjere forskjellane mindre, og det hjelper iallfall ikkje dei som verkeleg treng det. Universelle ordningar er bra, men dei vert ofte så dyre at ein aldri har råd til å auke dei eller gjennomføre dei i det heile, eventuelt så marginale at ingen eigentleg merkar at dei er der. Det er ei ganske mager trøyst for dei som slit.

Eg meiner at eit godt eksempel på det er barnetrygda. Tal frå SSB viser at om lag 115 000 barn veks opp i fattigdom i Noreg. Det er ikkje greitt, det er urovekkjande høge tal. Det gjer at mange ikkje har moglegheit til å delta på fritidsaktivitetar, dra på ferie eller gå på kino og kaffe. Mange vert òg ståande utanfor eit fellesskap. Dette er ei yting som treffer barnefamiliane godt, men som er svært dyr å auke for alle slik at det monnar.

Det vi i Venstre har valt å gjere i vårt alternativ, er å skattlegge barnetrygda samtidig som vi aukar ho. Det gjev i sum den desidert største auken i barnetrygd i noko budsjett til dei familiane som har verkeleg dårleg råd. Eg registrerer at det har medført ein debatt, og det er bra, og dette er ein debatt som eg håpar at alle parti vil delta i på ein fordomsfri måte.

Det er samtidig viktig at ein har eit skattesystem som gjer at folk får behalde meir av sine eigne pengar. Difor har vi i Venstre i vårt forslag eit opplegg der vi aukar frådraga og løftar dei som er nedst, der dei som har aller best inntekt, bidreg noko meir, og der vi samtidig aukar og målrettar ein del heilt nødvendige ordningar som bustøtte, den nemnde barnetrygda m.m.

Gode inntektssikringsordningar løyser ikkje fattigdomsutfordringane permanent, men dei avhjelper ein vanskeleg situasjon. No er vi i ein krevjande situasjon, og då bør vi også alle gjere meir. Samtidig må vi ikkje gløyme dei langsiktige utfordringane, som er å sørge for at fleire som er i varig utanforskap, kjem i arbeid. Det er heilt avgjerande for dei sjølv, men det er også viktig for berekrafta i norsk økonomi.

Eg tek opp forslaga som Venstre har levert til debatten i dag.

Presidenten [11:17:43]: Representanten Sveinung Rotevatn har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Trine Lise Sundnes (A) [11:17:59]: Regjeringen vil føre en politikk som stimulerer til økt organisasjonsgrad blant både arbeidstakere og arbeidsgivere. Vi har hørt her i dag at Fremskrittspartiet vil fjerne fagforeningsfradraget totalt, og Høyre vil fjerne økningen. Så spørsmålet mitt er som følger: Hva vil Venstre gjøre knyttet til fagforeningsfradraget?

Sveinung Rotevatn (V) [11:18:26]: Svaret på det ligg i vårt alternative budsjett, men eg kan gjenta det for Stortinget, i fall nokon ikkje har lese det. Vi føreslår ikkje den same store auken i fagforeningsfradraget som regjeringsspartia og fleirtalet i Stortinget går inn for, men vi føreslår eit raust fagforeningsfradrag som vil vere på eit nivå som treffer dei aller fleste fagforeningskontingentar i Noreg, sjølv om det finst nokre kontingentar som er endå høgare. Vi er for at ein har eit fagforeningsfradrag, men det bør også seiast frå denne talarstolen at vi dessverre har lite forskning frå Noreg som viser at det å auke fradraget har hange saman med høgare organisasjonsgrad. Det skjedde i alle fall ikkje sist ein gjorde det, men vi kan jo håpe at det gjer det no, for inngenting ville vore betre.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:19:23]: Jeg hører at partiet Venstre ikke lenger har råd til universelle ordninger. En må endre barnetrygden gjennom skattlegging. Det neste er vel da at en også skal ha helseordningen knyttet til inntekt. Mens vi da vi hadde materiell fattigdom, hadde råd til universelle ordninger og greide å sikre fellesskapets forståelse for et trygt velferdssamfunn, er Venstre nå på full fart ut i Høyres økonomiske politikk.

Mitt spørsmål er knyttet til forslag nr. 9, fra Venstre, hvor en sier at en skal «utvide de skønsmessige marginene for vurderingen av sosialhjelp». Så står det videre at en derigjennom «unngår ytterligere press på enkeltmennesker som nå står ovenfor en vanskelig økonomisk situasjon». Vi vet jo at sosialhjelp er det siste som folk må ty til, dersom alle andre muligheter er oppbrukt. Hvorfor vil ikke Venstre heller satse på å heve minstesatsene på de ulike trygder og ytelser, for dermed å unngå at så mange kommer og trenger sosialhjelp?

Sveinung Rotevatn (V) [11:20:31]: For det første har ikkje eg fått med meg at partiet til representanten Lundteigen har gått til val på, eller har gjennomført, ein

auke av alle dei minstesatsane, men det er mogleg at representanten sjølv støtta det.

Når det gjeld forslaget om skjønsmargarinar rundt sosialhjelp, handlar det om å gjere det no slik vi gjorde under pandemien – at ein gjev litt meir slakk, gjev moglegheiter for ikkje å vere like streng når det gjeld kva ein pålegg sosialhjelpsmottakarar å gjere, f.eks. det å selje egedelar dei har. Det trur eg er eit riktig forslag i den situasjonen vi er i.

Når det gjeld det første representanten er innom, at han var redd Venstre er på full fart inn i Høgres politikk for barnetrygd, er det litt vanskeleg å forstå, all den tid det vi føreslår, ikkje er Høgres politikk for barnetrygd, men det er Venstres politikk for barnetrygd. Det medfører at viss ein gjer det vi føreslår, vil dei som har minst, få den desidert største auken i barnetrygd av alle budsjettforslag på eitt storting – utan at vi har det dyraste budsjettotplegget.

Det meiner eg er ei reform som tida er inne for, og eg håpar at fleire i denne salen kan vere litt meir fordomsfrie i møte med ein sånn tanke enn det representanten Lundteigen var i sin replikk til meg.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:21:45]: Fremskrittspartiet har – på inn- og utpust – over år snakket for norske minstepensjonister, og avkortinga til pensjonister generelt har vært et tema som Fremskrittspartiet har løftet gjentatte ganger. I Venstres alternative statsbudsjett foreslås det å øke avkortinga til gifte og samboende pensjonister fra 10 til 15 pst. Hva skyldes denne plutselige endringen? Er det for å endre Fremskrittspartiets seier, eller er det rett og slett fordi man mener at norske pensjonister har det så bra at man bruker dem som salderingspost i statsbudsjettet?

Sveinung Rotevatn (V) [11:22:25]: For det første er det for så vidt korrekt at norske pensjonistar i stort har det bra. Det kom faktisk ein rapport seinast for eit par veker sidan som viser at dei har dei beste ordningane i heile verda. Så viss ein skulle velje seg eit land å verte pensjonist i, har ein nok treft riktig land.

Så anerkjenner eg at den reduksjonen i avkortinga som vart gjennomført for nokre år sidan – i og for seg mot nesten alle parti i Stortinget sin vilje, med unntak av Framstegspartiet – var ein stor FrP-siger, så den skal dei få lov til å vere glade for. Men eg meiner det var feil då, og eg meiner det er feil no. Grunnen til det er veldig enkel: Gifte og sambuande pensjonistar har lågare utgifter per pensjonist, dei har betre råd, dei er meir velstående enn det einslege pensjonistar er, og då meiner eg faktisk at det er rimeleg og rettferdig at einslege pensjonistar får meir i pensjon. Viss Framstegspartiet er ueinig i det – og det er dei jo – er det ei ærleg sak, men det er ikkje rettfer-

dig, det er ikkje rimeleg, og då bør ein heller ikkje meine det.

Kirsti Bergstø (SV) [11:23:32]: Representanten Rotevatn snakket om økende forskjeller, han snakket varmt om behovet for fleksibilitet og trygghet, og han nevnte at det nok er mange som har en klump i magen nå. Det er et syn jeg deler. Men jeg tror ikke klumpen i magen til dem som er syke, har blitt mindre av å se Venstres forslag til budsjett, for der foreslås det å kutte 5 mrd. kr i sykelønnsordningen, og begrunnelsen er at sykelønnsordningen har for svake insentiver til å få folk tilbake på jobb. Men sykelønnsordningen er jo en inntektssikring for syke folk, og ved å kutte i sykelønnsordningen kutter man også i tryggheten til syke folk. Så jeg lurer i all oppriktighet på hvordan man tenker at folk skal komme raskere tilbake i jobb av å få kutt i sykelønnsordningen.

Sveinung Rotevatn (V) [11:24:35]: Det er riktig at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår å gjennomføre det som var forslaget til reform av sjukelønsordninga frå Holden-utvalet, altså ekspertgruppa til sysselsjtingsutvalet, frå 2019. Det er eit forslag som har eit tungt forskingsmessig og fagleg belegg. Eg opplever eigentleg at det er ganske liten forskingsmessig ueinigheit i at det forslaget – det å få inn eit element av eigendel i sjukelønsordninga etter seks månader med 100 pst. samtidig som arbeidsgjevarar har eit lengre medfinansieringsansvar enn 16 dagar – vil redusere sjukefråværet. Utvalet anslo at det ville redusere sjukefråværet med 6 pst. Det vil sjølvsagt gje ei enorm innsparing for det offentlege, men viktigare enn det er at det vil gje fleire høgare inntekt på sikt, redusere varig utanfor-skap, som er det store problemet.

Så kan ein sjølvsagt velje å tru at det ikkje har noko å seie korleis ordninga er innretta, men då må ein i så fall kunne svare på: Kvifor er det slik at så mange går tilbake til jobb når det nærmar seg eitt år?

Presidenten [11:25:36]: Replikordskiftet er avsluttet.

Statsråd Marte Mjøs Persen [11:26:00]: Det er høy etterspørsel etter arbeidskraft, og mange bedrifter har problemer med å besette ledige stillinger. Med statsbudsjettet for 2023 vil regjeringen følge opp med tiltak som ivaretar at også de som står lenger unna arbeidsmarkedet, kommer i jobb.

Det er spesielt viktig for regjeringen å hjelpe flere unge til å fullføre utdanning og komme i arbeid. Vi innfører derfor en ny ungdomsgaranti i 2023. Den skal sikre unge som trenger hjelp til å komme i arbeid, tidlig innsats og tett oppfølging så lenge det er nødvendig. Dette

skal skje gjennom bedre samordning av tjenester fra Nav, helsetjenestene og utdanningssystemet.

Opplæring vil fremdeles være et prioritert tiltaksområde ettersom mange ledige mangler kvalifikasjonene for å komme inn på arbeidsmarkedet. I 2023 vil vi igangsette et forsøk med en tilskuddsordning som skal stimulere til lokalt samarbeid mellom arbeids- og velferdsetaten og fylkeskommunen om tilrettelagt videregående opplæring innen fag- og yrkesopplæring.

Regjeringen vil videre styrke tilbudet for personer som mottar eller i nær framtid ventes å få innvilget uføretrygd, og som trenger spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Derfor starter vi et forsøk med tettere oppfølging av deltakere i VTA i ordinær virksomhet. Gjennom budsjettforliket styrker vi også VTA med 250 nye plasser i 2023.

Som en del av regjeringens aktivitetsreform ønsker vi å teste ut en kombinasjon av to nye virkemidler: Også personer som har fått vedtak om arbeidsorientert uføretrygd, skal få tett oppfølging fra arbeids- og velferdsetaten og en adgang til ansettelse med trygdejustert lønn. Målet er å mobilisere arbeidsgivere til å ansette flere personer med varige helseutfordringer. Målgruppen for forsøket er nye mottakere av uføretrygd under 30 år som ellers ville fått full uføretrygd.

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for et trygt og seriøst arbeidsliv. Vi har foreslått flere regelverksendringer med sikte på å redusere bruken av innleide og midlertidige arbeidstakere. Regjeringen har også utviklet en handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. I statsbudsjettet for 2023 har regjeringen foreslått en større satsing på tiltak rettet mot å redusere useriøsitet og sosial dumping. Satsingen innebærer bl.a. en styrking av Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet samt støtte til Fair Play Bygg Norge. Regjeringen legger vekt på at Arbeidstilsynet skal være synlig og til stede der utfordringene er størst. Det er derfor viktig at Arbeidstilsynet har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å følge opp og motvirke utfordringene med useriøsitet og sosial dumping. Regjeringen vil også øke bruken av sanksjoner når regelverket brytes.

Et viktig mål med budsjettet regjeringen la fram i oktober, var å bidra til å få kontroll på den kraftige prisveksten, skape trygghet rundt folks økonomi og arbeidsplasser og utjevne de sosiale og geografiske forskjellene. Budsjettenigheten i Stortinget har vært en god mulighet til å justere budsjettet i tråd med utviklingen de siste månedene, der noen grupper rammes hardere av de urolige tidene. Vi styrker nå økonomien til dem som merker prisveksten sterkest. Det betyr mer til minstepensjonister, barnefamilier og dem med lavest ytelse, som uføre. I budsjettet som nå vedtas, tar vi altså ytterligere grep for å sikre at de som har minst, får det bedre.

Helt til slutt vil også jeg gjerne takke komiteen for samarbeid, gode debatter og hardt arbeid i løpet av det året som har gått. Jeg ser fram til fortsettelsen.

Svein Harberg hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten [11:29:44]: Det blir replikkordskifte.

Henrik Asheim (H) [11:29:56]: La meg først, så jeg ikke glemmer det, også takke statsråden for godt samarbeid i året som har gått, og etter hvert også ønske henne en riktig god jul. Men vi har litt tid igjen til å diskutere.

En av de sakene som jeg tror vi er ganske bredt enige om i denne salen, og ikke minst også statsråden, er at det er veldig viktig at flest mulig av dem som er uføre, kan komme i arbeid. Nå har det blitt avdekket saker som viser at mange av dem som er uføre og kommer i jobb, får et tilbakebetalingskrav for den trygden de har fått utbetalt mens de fortsatt var uføre. Dette er det helt sikkert en eller annen form for logisk forklaring på, men allikevel ser man at utslagene av det gir helt urimelige konsekvenser.

Da NRK skulle lage denne saken, pekte Arbeiderpartiet på regjeringen, Senterpartiet svarte ikke NRK i det hele tatt, og regjeringen pekte delvis på Nav og at man kan bruke skjønn.

Nå er statsråden her, så mitt spørsmål til statsråden er: Vil hun ta noen form for initiativ til å endre eller tilpasse regelverket slik at man ikke får slike utslag som NRK har dokumentert?

Statsråd Marte Mjøs Persen [11:30:59]: Dersom vi har regler som gjør at man svekker arbeidsinsentivene snarere enn å styrke dem, er det selvsagt noe som man bør se på. Men det er klart at når det gjelder uføretrygd, skal den uføretrygdde opplyse om forventet pensjonsgivende inntekt og om endringer i inntekten. Dersom det er ubetalt for lite eller for mye, skal det foretas et etteroppgjør. Det foretas etter at ligningen for kalenderåret foreligger.

Som jeg sa innledningsvis – svekker man arbeidsinsentivene, bør man se på mulighetene for å gjøre noe med det. Men jeg har samtidig lyst til å presisere at dette er en ordning som er basert på inntekt, som også representanten Asheim har sagt her, og kanskje derfor er det heller ikke helt urimelig at det også finnes ordninger for etterbetaling, når man har fått både for lite og for mye.

Henrik Asheim (H) [11:32:03]: Jeg tror alle er enige om at dersom man får utbetalt både uføretrygd og inntekt, må det være en grense for hvor mye inntekt man kan få utbetalt mens man mottar uføretrygd. Det er det jo i dag. Den grensen går allerede på 0,4 G.

I hvert fall slik dette fremstilles nå, som er grunnen til at mange partier i denne salen har reagert, skal tidligere utbetalt trygd tilbakebetales fordi Nav tenker et helt kalenderår. Kunne man sett for seg å gjøre disse vurderingene på månedsbasis i stedet, slik at dersom man har vært ufør og kommer i arbeid – selv om det er midt i et år – skal man ikke betale tilbake trygd man var berettiget da man var ufør? Det kan ikke være slik, og jeg kan ikke tro at statsråden heller er for det, at regelverket ender opp med at uføre som kommer i arbeid, får en ekstraregning fra Nav som gjør at det i realiteten ikke lønner seg, eller – og det er kanskje et enda mer perverst insentiv – at skal man komme fra uførhet til arbeid, må man vente til 1. januar for ikke å få et tilbakebetalingskrav.

Statsråd Marte Mjøs Persen [11:33:03]: Uføretrygd er en årlig ytelse, slik det er i dag. Det er grunnen til at den også reduseres mot årlig inntekt over inntektsgrensen.

Det er, som jeg sa, selvfølgelig mulig å se på endringer for ikke å svekke arbeidsinsentivene, men samtidig har jeg lyst til å peke på at Nav kan vurdere det som et arbeidsforsøk og sånn sett unnlate å kreve tilbake det negative beløpet. Og hvis det f.eks. gjentas år etter år, kan det kanskje bære preg av sesongarbeid og ikke arbeidsforsøk i enkelte tilfeller. Da kan det være rimelig at beløpet kanskje avregnes eller tilbakebetales etter den hovedregelen som gjelder for ytelsene som utbetales.

Henrik Asheim (H) [11:34:00]: Alle skulle ønske at vi hadde et regelverk som var logisk, men som ble håndtert klokt. Utfordringen nå er – og dette ikke er en kritikk av Nav som sådan – at måten Nav håndhever det på, gjør f.eks. at en CP-pasient som tidligere har vært ufør og nå har kommet i arbeid, opplever å få et tilbakebetalingskrav på 40 000 kr fordi vedkommende var ufør i noen måneder før hun kom i jobb. Det tror jeg ingen mener er rimelig.

Når det håndheves på den måten, må jeg nesten spørre statsråden på nytt: Kommer hun til å ta noe initiativ for å sørge for at både håndhevingen av regelverket fungerer i tråd med det som jeg tror absolutt er Stortingets intensjon, og eventuelt åpne for regelendringer som gjør at det blir færre slike stivbeinte regler som går ut over uføre som faktisk kommer i arbeid?

Statsråd Marte Mjøs Persen [11:34:49]: Jeg har lyst til å presisere at uføre som forsøker seg i arbeid, får midlertidig beholde deler av uføretrygden, selv om inntekten blir høyere enn det som er kravet, men det utbetales da ikke uføretrygd når den pensjonsgivende inntekten utgjør mer enn 80 pst. av inntekten for uførhet. Siden

dette er en årlig ytelse, reduseres den forholdsmessig mot årlig inntekt.

Men som jeg også sa innledningsvis: Dersom man svekker arbeidsinsentivene, er det viktig å se nærmere på hvordan man kan gjøre dette. Det er også viktig, synes jeg, å hegne om at vi har et godt system der man har en uføretrygd dersom man ikke kan arbeide, at den baseres på tidligere inntekt, og at den skal man ha hvis man ikke kan arbeide.

Dagfinn Henrik Olsen (FrP) [11:35:56]: Ja, jeg tror ikke vi kommer nærmere et svar på det som var debattert i forrige spørsmål og svar her.

Statsråden var selv inne på den dyrtiden vi er inne i, hvor folk flest opplever store kostnadsøkninger til elementære ting som mat, strøm og drivstoff. Det jeg ønsker å belyse, er den styrkingen som minstepensjonister burde ha vært gitt fra denne salen. Det har dagens regjering, siden de tiltrådte, overhodet ikke bidratt til ved å delta på et eneste forslag, annet enn det som SV fikk til nå i budsjettavtalen, som – rett skal være rett – legger til grunn en mye bedre sosial profil på statsbudsjettet enn det regjeringen selv la fram. Hvorfor er det slik at regjeringen ikke selv ser dette? Er det fordi man mener at norske minstepensjonister har det så bra og ikke trenger noen forbedring?

Statsråd Marte Mjøs Persen [11:37:03]: Jeg har lyst til å presisere at jeg syntes det var veldig rimelig å gi den økningen til minstepensjonistene som budsjettforliket mellom regjeringspartiene og SV ga. Det er ikke minst viktig på grunn av den dyrtiden vi lever i nå. Jeg er derfor også glad for de andre ytelsene som det er gjort noe med for å møte dette.

Som jeg også har sagt flere ganger på denne talerstolen, holder vi på å skrive en stortingsmelding med evaluering av pensjonsreformen, som Stortinget skal få til behandling i løpet av vårsesjonen, og det er naturlig å se på disse spørsmålene i en helhet når Stortinget skal diskutere dette.

Kirsti Bergstø (SV) [11:38:03]: Jeg vil takke statsråden for samarbeidet i året som har gått, og si at jeg fullt ut deler denne gleden over nye regler for innleie, satsing på heltid og at man sikrer flere unge en vei inn i arbeid. Jeg er også glad for at vi gjennom godt samarbeid og forhandlinger har fått til et mer sosialt budsjett. Så skal det godt gjøres å sikre nok i den tiden vi er inne i, og med de utfordringer folk står i.

I diskusjonen om ytelser og trygghet kommer ofte arbeidslinjen inn som et argument. Det er klart vi alle ønsker at folk skal ha jobb, og vi vet at det er veien til trygghet og sikker økonomi. Men jeg har lyst til å be

statsråden reflektere rundt om økte ytelser i seg selv vil hindre at folk får trygghet gjennom arbeid.

Statsråd Marte Mjøs Persen [11:39:04]: Det å arbeide og få alle som kan jobbe, inn i arbeid må være en prioritert oppgave. Det er gjennom lønnsinntekt og arbeid at vi i dette samfunnet oppnår full økonomisk selvstendighet og kan ta valg i eget liv.

Så er det viktig at vi har inntektssikringsordninger som dekker de faktiske behovene folk har i livet sitt knyttet til helt nødvendige ting, som bolig, strøm, mat, klær og fritidsaktiviteter for barn. Derfor synes jeg det er viktig å se på ytelsene, selvfølgelig, slik vi i fellesskap har gjort, og ikke minst å bygge opp under den universelle velferdsstaten med rimeligere barnehager, gratis kjerntid i SFO, økt barnetrygd for enslige forsørgere, bostøtte til dem som trenger det, og ikke minst det siste sikkerhetsnettet, sosialhjelpen, som er viktigst for de aller fattigste.

Kirsti Bergstø (SV) [11:40:10]: Jeg vil gjerne takke for svaret, som jeg synes gir veldig positive signaler. Jeg oppfatter at statsråden på ingen måte sier at økte ytelser vil hindre insentiver for arbeid, og at det er viktig å løfte både arbeidet for å få folk i jobb og tryggheten for folk. Jeg ser fram til et godt samarbeid om det og til å bli bedre kjent med veilederen statsråden har meldt om, om økonomisk sosialhjelp. Hvis vi ser på statsrådens egen hjemby, har Bergen nettopp gått i front for å styrke sosialhjelpen og gjøre den sånn at flere kan leve på den.

Jeg lurer på to ting: Det ene er om statsråden har hentet inspirasjon fra sin hjemby, og det andre er om jeg kan få en julegave, og det er å ikke få noen forslag til sosiale kutt i neste års budsjett, som f.eks. i dagpenger.

Statsråd Marte Mjøs Persen [11:41:11]: Jeg har hatt sete i bystyret i Bergen siden 2003 og fram til valget i fjor høst, så det er klart at jeg har hentet mye inspirasjon fra min egen hjemby og politikken der. Når det gjelder akkurat sosialhjelp, er det ingen tvil om at Bergen by har gått foran på mange områder. Blant annet har Bergen, tverrpolitisk, aldri innarbeidet barnetrygden som en del av inntekten for utmåling av sosialhjelp. Det synes jeg er bra at er nasjonalt nå.

Jeg skal gjøre mitt for å unngå sosiale kutt. Tvert imot er denne regjeringen klar for å utjevne de sosiale og geografiske forskjellene i dette landet og ikke minst skape flere arbeidsplasser som mange kan få, og hjelpe de ungdommene som kanskje står uten kvalifisering, til å møte kvalifikasjonskravene som arbeidslivet nå har, for å få enda flere i arbeid. Det skal jeg jobbe jevnt og trutt for også i det neste året som kommer.

Mímir Kristjánsson (R) [11:42:27]: Jeg vil også begynne med å takke statsråden for samarbeidet. Vi har vært litt i tottene på hverandre – eller jeg har vært i tottene på statsråden, og det vet jeg ikke om alltid har opplevdes like hyggelig, men takk for et godt samarbeid i alle fall.

Spørsmålet mitt handler om den situasjonen vi nå har foran oss, for det er rimelig klart at de enorme utfordringene som gjelder strøm, mat og andre varer som folk sliter med å få betalt, gjør at det er behov for å gjøre enda mer enn regjeringen og SV allerede har gjort i budsjettforliket – ganske snart, tror jeg.

Da er mitt spørsmål om det er aktuelt for regjeringen enten å framskynde trygdeoppgjøret, som altså er ventet langt framme i mai, eller på andre måter øke ytelsene ytterligere mellom nå og mai for å motvirke de enorme prisøkningene for dem som har velferdsstatens aller laveste ytelser.

Statsråd Marte Mjøs Persen [11:43:24]: Det er krevende tider for veldig mange nå, både dem som mottar ytelser, og for mange vanlige lønnsinntakere som opplever de høye prisene i sin privatøkonomi. Det er krevende. Det er mange andre ting som også kan påvirke dette, bl.a. alle de ukrainske flyktningene som nå kommer til Norge – om lag 40 000 i år og prognosene tilsier det samme. Det er også mennesker som skal ha kvalifisering, som skal ut i arbeidsmarkedet, og som vi skal sørge for at kan leve et så godt liv som overhodet mulig her i Norge mens de er her. Vi er klar til å handle raskt når situasjonen tilsier det.

Når det gjelder trygdeoppgjøret, har vi lagt opp til vanlig justering av trygdene. Jeg skal ha mitt første møte med pensjonistorganisasjonene allerede i morgen.

Presidenten [11:44:24]: Replikkordskiftet er dermed omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Runar Sjøstad (A) [11:44:44]: De som har minst fra før, er også de som merker konsekvensene av økte levekostnader raskest og hardest. Økte gjeldsrenter, strømpriser, matvarepriser, bensin- og dieselpriiser gjør at flere sliter med egen økonomi. Situasjonen er svært krevende for stadig flere.

Hovedformålet med statsbudsjettet for 2023 er å få kontroll på inflasjon og utlånsrenter, bremse den kraftige prisveksten, bidra til økonomisk trygghet, skape trygghet for egen arbeidsplass samt utjevne sosiale og geografiske forskjeller, altså sikre en trygg økonomisk styring.

Minstepensjonister, barnefamilier og de med lavest ytelse, som uføre, er av de gruppene som vil få styrket sin

økonomi med dette budsjettet. Statsbudsjettet sikrer et redusert skattenivå for personer med årlig inntekt under 750 000 kr. Fagforeningsfradraget fordobles, og reisefradraget økes. Strømsstøtteordningen er forlenget ut 2023. Bostøtten er økt, det er økt barnetrygd for alle, ytterligere økning i barnetrygden for enslige forsørgere, billigere barnehage, gratis SFO for førsteklassinger og økning av pensjonen for enslige minstepensjonister. Dette er noen av de viktige tiltakene i budsjettet som treffer svært mange. Ungdomsgaranti, fokus på hele stillinger og styrking av Arbeidstilsynet er også viktige grep.

Samtidig er det et stramt budsjett som er lagt fram. Budsjettet vil ikke på kort sikt kunne løse alle utfordringene i samfunnet, men det er et budsjett med en tydelig omfordelingsprofil og retning. Skal vi redusere forskjellene i samfunnet og bidra til å forebygge utenforskap senere i livet, må vi sette inn tiltak som gir utsatte barn og unge bedre oppvekstvilkår nå. Velferdsstaten må gi nødvendig trygghet og sikre en rettferdig fordeling. Vi må få flere i arbeid, og vi må ha gode universelle velferdsordninger for alle og en mer rettferdig og omfordelende skatt.

Høy sysselsetting er den viktigste forutsetningen for det norske velferdssamfunnet. Dagens situasjon er at vi opplever rekordhøy sysselsetting, rekordlav arbeidsledighet, men samtidig sliter mange bransjer med å skaffe nok kvalifisert arbeidskraft. Samtidig er det viktig at vi ikke glemmer dem som fortsatt står utenfor det ordinære arbeidsmarkedet, de som trenger målrettede tiltak for å komme tilbake i arbeid. Velferdsstaten skal stille opp, også for dem.

Regjeringen svarer på disse utfordringene og fører en politikk som reduserer sosiale og økonomiske forskjeller. Jeg er samtidig glad for at budsjettet inneholder viktige distriktpolitiske virkemidler. Det er avgjørende for å stoppe ytterligere befolkningsnedgang i distriktene, distrikt som også bidrar til samfunnet gjennom verdiskaping.

Anna Molberg (H) [11:47:45]: Å hjelpe mennesker med å finne sin plass i arbeidslivet har hele veien vært en viktig prioritering for Høyre. Vi fortsetter også i år med å styrke arbeidslinjen i vårt alternative budsjett.

Det største skillet mellom mennesker er hvorvidt de har en jobb å gå til, eller ikke. De som ikke kan jobbe, skal heller ikke det, og vi skal stille opp for dem som har minst, i tider der alt blir dyrere. Derfor foreslår Høyre å øke barnetrygden og senke skatten for dem med lavest inntekt. Vi støtter også å utbetale 3 000 kr til uføre på minstesats som en hjelp til jul.

I dag står over 250 000 nordmenn i arbeidsfør alder utenfor jobbmarkedet av ulike grunner. Regjeringen skriver selv i sin egen budsjettproposisjon at arbeids-

markedstiltak er et viktig virkemiddel for å øke arbeidsstyrken, uavhengig av konjunktorene. Derfor er det merkelig at regjeringen allerede i revidert budsjett reduserte arbeidsmarkedstiltakene. Denne trenden tar de med seg videre i budsjettet for 2023, hvor vi også denne gangen ser reduksjoner i satsingen på arbeidsmarkeds-tiltak.

En av fire bedrifter sier de vil redusere antall ansatte det neste halvåret, ifølge NHO. Dette kan tyde på endringer i arbeidsmarkedet vårt i tiden som kommer. Da er det ekstra viktig å holde trykket oppe på arbeidsinkluderingen. Sammenlignet med hva regjeringen la opp til i sitt budsjett, foreslår Høyre 1 000 flere varig tilrettelagte arbeidsplasser og 1 000 flere tiltaksplasser til personer med nedsatt arbeidsevne. Vi reduserer formuesskatten og arbeidsgiveravgiften, og vi går tydelig imot regjeringens innstramminger i bemanningsbransjen.

Det er uklokt å stenge ulike veier inn i arbeidslivet, særlig når de økonomiske utsiktene til bedriftene forverres. Verdien må skapes før de kan deles, og økte skatter og nye rigide regler i arbeidslivet er ikke rett medisin for et arbeidsliv som må opprettholde verdiskapingen i en tid med høy prisstigning. Terskelen for å ansette blir bare høyere og høyere, med nye skatter og lite fleksibilitet i arbeidsmiljøloven.

For Høyre vil det alltid være god velferdspolitikken å legge til rette for at flere arbeidsplasser blir skapt, og at Nav hjelper mennesker inn i arbeid ved å spille på lag med store og små bedrifter og organisasjoner som jobber med inkludering. Vi vet at hver eneste tiltaksplass betyr noe for den som får den, og det er derfor vi har dette som en viktig satsing i Høyres alternative statsbudsjett.

Eivind Drivenes (Sp) [11:50:53]: Det er med en viss ærbødighet jeg står her og skal være med og stemme over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett. 558 mrd. kr – det er over én tredjedel av det samlede statsbudsjettet. Dette er et viktig fagfelt, men som vanlig er det – i det store og hele – bare småbeløp vi politikere endrer på. Det aller meste er styrt av tidligere vedtak og prioriteringer. Det er ikke fritt for at jeg kan kjenne på en anelse handlingslammelse her også.

Det er et tøffere økonomisk farvann, men det er likevel viktig å gjøre de rette prioriteringene. Vi har de senere årene sett en utvikling med at forskjellene blir større i Norge. Det har også vært en økende andel av de unge som står utenfor arbeidslivet, av ulike årsaker.

Det er viktig for flertallet her i dag å få flere unge til å fullføre utdanning. Det er viktig at Nav, sammen med kommuner, fylkeskommuner og næringsliv, får ungdommen til å fullføre utdanning og få seg en jobb til å leve av og få pensjon av. I bl.a. Vennesla og Modum har

det vært store skoleprosjekter med gode resultater, som det er viktig å dra nytte av i hele landet. Morgendagens utfordringer trenger enhver hånd til å utføre et ærlig stykke arbeid. Enten det er et fagbrev eller en bachelor – lærdom er aldri tung å bære.

Det er svært gledelig at regjeringen satser på å få unge inn i arbeidslivet. Regjeringen satser via Nav på en ungdomsgaranti. De som er under 30 år, skal ha særskilt oppfølging for å komme seg i jobb. Det er viktig. Blir en ungdom vant til ikke å gå på skole eller jobb, blir det fort vanskelig å endre på den uvanen.

Et annet viktig tiltak innenfor Navs virkeområde er VTA-plasser, varig tilrettelagt arbeid. Dette er et tiltak for å få bl.a. utviklingshemmede ut i jobb. Her har det vært satset de siste årene, og det er godt. Men Senterpartiet skulle gjerne ha sett at man hadde satset enda mer. I forhandlingene med SV ble det økt med 250 plasser, noe som hjelper. Når denne utvidelsen skal fordeles, håper jeg at det fordeles ut til også de mindre arbeidsmarkedsbedriftene rundt omkring i det ganske land. Det er mange av de små mottaksplassene som ønsker dette.

Det budsjettet vi i dag vedtar, blir ikke det samme som det vi kommer til å vedta som regnskap for 2023. Jeg tror det er viktig for både komiteen, Stortinget og regjeringen å anerkjenne utfordringene samfunnet står overfor ved inngangen til et nytt budsjettår. Det blir spennende å følge med på renteutviklingen, arbeidsledigheten, strømprisene og alle de andre faktorene som påvirker alle innbyggernes livsutfordringer, spesielt de som har minst å leve for, og som sitter nederst ved bordet, som det heter i uttrykket. Vi må følge godt med det neste halvåret og treffe raske tiltak hvis vi ser det er endrede behov. Det er snart tre måneder siden statsbudsjettet var ferskvare – ting skjer fort nå.

Avslutningsvis vil jeg ønske både presidenten, komiteen og ministeren en god og fredfull jul når den tid kommer.

Trine Lise Sundnes (A) [11:54:07]: Vi sikrer befolkningen i krisetider og omfordeler med dette budsjettet. Det aller dyreste er å ha dårlig råd, og det er en fattig trøst at dette er bildet i hele Europa. Den britiske avisen The Guardian skriver bl.a. at Sverige har et fattigdomsproblem, og det kommer fra en avis i et land hvor «freeze or starve» har blitt et uttrykk i dyrtiden.

Arbeid skal sikre velferden. Regjeringen styrker innsatsen mot useriøse og sosial dumping i arbeidslivet gjennom en betydelig satsing. Arbeiderpartiet mener at et arbeidsliv preget av trygge og faste arbeidsforhold gagnar både arbeidstakere, virksomheter og samfunnet som helhet.

I dagens utgave av Dagsavisen kan vi lese om Christina Sjøveian, som har tre småjobber for å klare seg. Det

er til alt overmål tre jobber i samme kommune. Fra nyttår gjelder heltidsnormen. Det bør bidra til at mange småjobber i Kommune-Norge slås sammen. Det kan være krevende. Derfor er det også riktig at det avsettes penger til en heltidspott med søkbare midler for gjennomføring av forsøksprosjekter for redusert bruk av deltid og økt bruk av heltid.

Vårt arbeidsliv er bygget opp i en god tradisjon hvor det forutsettes at bedriftsdemokratiet fungerer, med sterke parter på begge sider av bordet. Derfor er det også gledelig å se at fagforeningene i varehandelen er styrket, og at ansatte i både Meny, Spar, Joker og nå Kiwi kan nyte godt av at det er framforhandlet en 3,67 pst.-innbetaling til tjenestepensjonsordningen sin, mot minimumsordningen på 2 pst. Så i tillegg til å få pensjonsopptjening fra første krone, som gjelder fra i år, blir det med dette budsjettet enklere å organisere seg, og med det får man også økt forhandlingsstyrke, som gir for ytterligere å bedre lønns- og arbeidsvilkårene.

Det nærmer seg jul, og spesielt én type arbeidstaker står på alt det seletøy og remmer tåler om dagen, for at julematen skal komme i hus, og for at det skal være pakker under treet: landets hundretusenvis av butikkmedarbeidere. Vi skylder å sende dem en tanke og et vennlig smil når vi er innom – og vise litt tålmodighet – og si takk og god jul. Takk for jobben!

Per Olaf Lundteigen (Sp) [11:57:05]: Det kan ikke bli sagt ofte nok at et velorganisert arbeidsliv er forutsetningen for et trygt familieliv, enten det gjelder arbeid i butikk eller innenfor fiskeforedling. Det budsjettet vi nå behandler, omhandler også Arbeidstilsynet. De har fått en økning på i overkant av 35 mill. kr. Det er ikke mye. Deflatoren på 2,8 pst. er 22 mill. kr. Dette er altså et veldig stramt budsjett for Arbeidstilsynet.

Vi gir også Arbeidstilsynet flere oppgaver, ikke minst med oppfølging av innstrammingen i bemanningsbyråspørsmålene. Det blir heretter ikke lovlig å drive bemanningsbyråer som bare har søkt om godkjenning – de må være godkjente. Det er en innstramming i forhold til andre bransjer. Og jeg vil understreke at det er vesentlig at Arbeidstilsynet følger opp nettopp den flertallsmerknaden – fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV – om at bemanningsbyråene skal være godkjente før de kan drive lovlig i Norge.

Et annet punkt dreier seg om arbeidsmarkedstiltakene og forsøkene med tilrettelagt videregående opplæring. Regjeringa satser bevisst på det – satser bevisst når det gjelder de mange unge menneskene som er over 18 år, men som ikke har fullført videregående opplæring.

Jeg vil også henlede oppmerksomheten på de mange ungdommer som ikke er ferdige med videregående

skole, og som trenger et samspill mellom ulike etater for å få en kvalitativt god utdanning. Det er sjølsagt fylkeskommunen som har ansvaret for denne utdanningen, men det bør bli et nærmere samspill mellom Kunnskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Det bør være en større grad av fleksibilitet her, slik at arbeidsmarkedssida kan understøtte et kvalitativt bedre tilbud. Her er det gode prosjekter på gang i Viken, nærmere bestemt i Buskerud. Der er det et godt tiltak som heter UngInvest, hvor en har såkalt styrkebasert opplæring. Det bygger på at den enkelte ungdoms styrke blir dratt fram. De har svært gode resultater.

Jeg vil for øvrig komme med en kort kommentar til det som representanten Mímir Kristjánsson nevnte om kriseforståelse. Det er et vesentlig punkt. Dagens budsjett ble utarbeidet av regjeringa i en annen situasjon enn den som nå bygger seg opp. Deflatoren er lav, og da er det vesentlig å styrke fellesskapet framover – det må det fokuseres sterkere på fra regjeringas side, slik at en realiserer Hurdalsplattformen.

Aleksander Stokkebo (H) [12:00:18]: Arbeid til flere er vår viktigste jobb. Derfor styrker Høyre Helt Med, slik at flere får delta. Derfor prioriterer vi 1 000 nye tiltaksplasser for folk med nedsatt arbeidsevne og 1 000 nye varig tilrettelagte arbeidsplasser. Regjeringen foreslo på sin side null nye VTA-jobber, og budsjettforliket er langt unna behovet. Med det godtar venstresiden at køene av folk med nedsatt funksjonsevne uten jobb vil fortsette å bli lengre, og det er beklagelig.

Alle har noe å bidra med, og det er vårt ansvar å legge forholdene til rette. Derfor vedtok Høyre og stortingsflertallet at oppfølgingen av personer med utviklingshemming i ordinært arbeidsliv må være av varig karakter. Regjeringen svarer med et forsøksprosjekt, hvor det er oppfølging bare i en innledende periode, og hvor ansvaret i hovedsak overlates til virksomheten selv. Hadde dette vært en skoleoppgave, hadde regjeringens oppfølging utvilsomt stått til stryk. Man svarer overhodet ikke på oppgaven som er gitt. Høyre vil derfor invitere Stortinget til samarbeid for å få denne saken tilbake på rett spor.

I budsjettet gjør Regjeringen det vanskeligere å skape og bevare arbeidsplassene, med høyere skatt på verdiskaping og høyere skatt på å holde folk i jobb – arbeidsgiveravgiften. Det er samtidig godt kjent at innstrammingene i innleie er dårlig utredet og allerede får store konsekvenser for næringslivet og jobber i hele landet. De første hundre oppsigelsene er allerede sendt.

Høyre har en alternativ kurs til dette. Istedenfor å stramme inn overfor hele næringslivet og gjøre det vanskeligere for de seriøse prioriterer vi kampen mot den faktiske arbeidslivskriminaliteten. Derfor støtter vi en

styrking av arbeidet til Lars og Fred i Fair Play Bygg. Derfor styrker vi Arbeidstilsynet med 45 mill. kr for å avdekke mer og sanksjonere flere. Derfor skjerper vi nivået på tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved grove lovbrudd. Og derfor øker vi makstaket for hvor høyt overtredelsesgebyr Arbeidstilsynet kan gi.

Vi gjør det fordi arbeid til flere er vår viktigste jobb, og fordi arbeidslivskriminaliteten er en av de største truslene mot å få til nettopp det. Kampen mot arbeidslivskriminaliteten må fortsette, og den skal vinnes.

Kirsti Bergstø (SV) [12:03:20]: Jeg har lyst til å starte med å takke for debatten, i hvert fall så langt. Det kan hende at den trekker ut, for vi har mye å diskutere. Debatten i dag har på mange måter vært klargjørende fordi tydelige politiske skillelinjer har kommet fram, veivalgene framstår som tydelige.

Det er ingen tvil om at folk har en tøff tid nå, og vi møter dem alle sammen, uansett parti. For litt siden var mange tillitsvalgte fra kantiner rundt omkring på besøk. De er organisert i Fellesforbundets avdeling 10 og var veldig tydelige på hvor krevende det er med lave lønninger i en tid med høye priser.

Vi møter også folk som går på ulike ytelser, og som på ingen måte kjenner at økonomien strekker til. Ulike partier har foreslått forskjellige grep for å trygge folk i situasjonen de står i. Det er et godt tegn. Det betyr at det er et grunnlag for videre samarbeid og et videre press. Også når løsningene kan være ulike, er det en erkjennelse av at situasjonsbeskrivelsen er den samme.

Vi har sett noen veldig tydelige forskjeller i debatten i dag, og de står seg også hvis vi ser utover dyrtidssituasjonen. Vi ser det i arbeidslivet. Jeg betviler ikke høyresidens oppriktighet i ønsket om å bekjempe arbeidslivskriminalitet, men jeg tror ikke at det skjer på en god måte gjennom ABE-kutt i Arbeidstilsynet og ved ikke å erkjenne at nettopp et organisert arbeidsliv er og må være grunnlaget. Etter vårt syn er veien å gå derfor lovregulering og styrking av flere organiserte for å sikre heltid og rett til hel og fast stilling. Det handler også om å tro på å styrke den norske modellen når vi er en aktiv pådriver for å stramme inn på innleie. Vi ser forskjellene i velferdspolitikken, der vi vil styrke velferden med konkrete reformer, og der de vil slanke offentlig sektor og heller behovsprøve.

Jeg må si at om det er én sak hvor jeg håper at vi kan se at skillet krymper i denne salen, så er det kraftpolitikken og behovet for å ha mer politisk styring. Selv om det ikke ligger under denne komiteens ansvar, er det vi som ser tydelige konsekvenser av den ulykkelige situasjonen for folk.

Til slutt vil jeg bare ønske en riktig god jul, både til statsråden og til komiteens medlemmer. En velsignet og

fredfull høytid ønsker jeg alle sammen, og jeg takker for samarbeidet i året som har gått.

Gisle Meininger Saudland (FrP) [12:06:32]: Venstresiden prøver ofte å fortelle en historie: Hvis man beholder mer av sine opptjente penger, er det skattelette til de rike, og jo mer som tas inn fra innbyggerne og fordeles, jo bedre og mer og mer sosialt er det.

Verden er imidlertid mer nyansert enn som så. Hvis det automatisk hadde betydd mer velferd og et bedre liv for folk flest jo mer skatt man betaler, hvorfor ikke ta i enda mer? Det er nok noen partier med kommunistisk opphav som tenker i de baner, men for meg er det åpentbart at skatte- og avgiftslette også er velferd.

Derfor ønsker Fremskrittspartiet å kutte skatter og avgifter med 57 mrd. kr. Det kommer alle til gode, uansett om man er pensjonist, ufør eller helt vanlig arbeidstaker. Derfor vil en vanlig familie med to voksne og to barn spare 32 000 kr med vårt alternative statsbudsjett. Man får ganske mye velferd for 32 000 kr. Regjeringspartiene og SVs påplussinger blir nærmest som symbolske å regne sammenlignet med et opplegg som kommer alle til gode.

I tillegg øker vi kjøpekraften for den gruppen som bygde landet, nemlig pensjonistene, ved å øke pensjonen med 7 500 kr som en del av vår plan for å øke pensjonen til EUs fattigdomsgrense, den såkalte EU60. I Norge i dag er det mange som lever under fattigdomsgrensen. Regjeringen med Arbeiderpartiet og Senterpartiet måtte bli presset av SV og forhandlet i ukevis for til slutt å gi pensjonistene 300 kr mer i måneden.

I tillegg vil vi halvere avkortingen for gifte og samboende pensjonister. Fremskrittspartiet mener pensjon er en opparbeidet rettighet og ikke en gave fra politikerne. Derfor er det ikke bare usosialt, men pensjonstyveri å avkorte pensjonen.

Det er viktig å inkludere flere i arbeidslivet. For mange står utenfor arbeidslivet, og selv om Norge har tilsynelatende lav arbeidsledighet, er det mange som mottar passive ytelser og på den måten ikke blir inkludert i arbeidslivet. I tillegg må arbeidsmarkedstiltak styrkes.

Til slutt: Fremskrittspartiet støtter Venstres forslag nr. 9 og 10, som omhandler å vise mer skjønn i vurderingen av sosialhjelp og tydeliggjøre Navs plikt til oppfølging av personer som ikke er i stand til eller klarer å overholde Navs frister.

Mímir Kristjánsson (R) [12:09:18]: I mitt første innlegg snakket jeg om kriseforståelsen og hvor sent den kanskje er kommet i gang blant en del av dem som er med på å styre dette landet, når det gjelder hvor vondt folk har det, og hvor mange som nå sliter med å dekke helt grunnleggende behov.

Det er veldig gledelig det representanten Lundteigen er inne på i sitt innlegg når han sier at man er nødt til å følge denne situasjonen veldig nøye framover, og at man er nødt til å komme med tiltak som monner i enda større grad, tror jeg, enn de som hittil har kommet.

Det er ikke gitt at det er enkelt – såpass rause får vi være når det nærmer seg jul – for en regjering å vite hva man skal gjøre når det blir krig i Ukraina, når det blir priskrise av denne typen, og når det blir dyrtid av denne typen. Man skal ikke stå her – heller ikke vi i opposisjonen – og late som man har monopol på alt vett, selv om det selvfølgelig er noen av oss som av og til faller for den fristelsen.

Men hvis det er én ting vi kan være ganske sikre på, er det hvilken medisin som ikke fungerer, og det er den medisinen som blir skrevet ut i høyresidens alternative statsbudsjetter. Der ser vi at Norges fremste reverse-ringspartier i velferdspolitikken er tilbake igjen med de samme gamle kuttene som de foreslo da Erna Solberg var statsminister i dette landet. Det er kutt i barnetillegget til uføre. Fra Venstre kommer det forslag om å gi kutt ved sykelønn, fra Fremskrittspartiet er det overgangs-stønaden som skal bort. Det er kutt i dagpenger, det er kutt i arbeidsavklaringspenger. Det er gjeninnføring av karenssår. Når to uteløst i velferdsstaten skal harmoniseres – som det heter så fint på høyresidens språk – betyr det alltid at alle skal dras ned til det laveste nivået. Det har vel aldri forekommet at høyresiden har foreslått å harmonisere to velferdsytelser opp til det høyeste av de to nivåene.

Tilsvarende ser vi i arbeidslivspolitikken, der høyresiden har strittet imot reguleringene som nå har kommet for f.eks. bemanningsbransjen, og som vil sikre mange en tryggere og bedre arbeidshverdag og få slutt på en del av det løsarbeidersamfunnet som har fått utvikle seg innenfor en del bransjer. Vi ser det i synet på fagforeningsfrådraget, som flere har tatt opp her, der det er kutt, kutt og atter kutt, sånn at det skal bli vanskeligere å være fagorganisert.

Dette er en misnøyens vinter, og det er med god grunn. Det er jo ingen som har noe vanskelig for å skjønne hvorfor folk er misfornøyde når de har de strømgjeningene, matregningene og pengeproblemene de har. Er det én ting jeg tror de aller fleste der ute, uansett hvor god eller dårlig råd de måtte ha, klarer å skjønne hvis de tenker seg litt om, er det at veien videre nå må gå gjennom å styrke velferden og fellesskapet, ikke gjennom flere usosiale og smålige kutt som de høyresiden har foreslått i sine budsjetter.

Henrik Asheim (H) [12:12:34]: Jeg skal forsøke å ikke forlenge debatten ytterligere, selv om det var fristende etter representanten Kristjánssons innlegg.

La meg bare presisere en ting som også har kommet tydelig frem i debatten i dag, og det er at det er utelukkende de borgerlige partiene som snakker om hvordan man kan hjelpe flere mennesker i jobb. Den aller viktigste måten å løfte folks inntekt og også selvstendighet på, er at flere av de menneskene som står utenfor, kommer i arbeid. Da må man fjerne reguleringer som gir merkelige insentiver, men man må også sørge for å ha en politikk som skaffer nok tiltaksplasser der folk kan komme i jobb, og også at det lønner seg å komme i arbeid.

Jeg vil også takke komiteen for en god debatt i dag og for et godt samarbeid i året som har gått.

Så vil jeg gi en kort stemmeforklaring: Høyre kommer til å stemme for forslag nr. 15, fra Venstre. Det er viktig å gå gjennom de regelverkene og de lovene vi har, som kan bidra til at flere av våre eldre arbeidstakere kan stå lenger i jobb. Vi har sympati med mange av forslagene fra Venstre, men en del av dem er til behandling i komiteen nå. Derfor velger vi å stemme mot dem nå – fordi vi skal komme tilbake til det i løpet av nyåret. Men forslag nr. 15 kommer altså Høyre til å stemme for.

Torbjørn Vereide (A) [12:14:03]:

Natt og dag er ikkje så forskjellige.

Begge er stille, og begge er fulle av lys.

No når juletida er på veg inn, synest eg at dette er eit fint dikt, for det viser at det er litt fint i alt.

Men: Når det gjeld arbeidslivspolitikken, er det ein forskjell mellom Arbeidarpartiet og Høgresa i norsk politikk. Det er berre å vere dønn ærleg på at det har noko å seie, for nokre gonger blir det teikna eit ganske urett bilete av at det ikkje har noko å seie kva retning vi går med den norske politikken for norske arbeidstakarar.

Sanninga er at tryggleiken er vesentleg sterkare med denne regjeringa enn han har vore med andre regjeringar. Det er basert på det enkle faktum at vi alle saman i løpet av livet kan måtte ende med å trenge ei hjelpande hand. Vi kan alle falle utfor ein kant der vi treng eit sikkerheitsnett som fangar oss opp. Då er det eit poeng at det sikkerheitsnettet er der. Ordningar som f.eks. karenssåret, som kastar folk ut i økonomisk uføre viss ein er så uheldig at ein hamnar utanfor arbeidslivet, har Høgre no lyst til å innføre igjen. Det har vår regjering tenkt å stå på barrikadane for å sørgje for at ikkje vil skje. Men når ein frå Høgresa side først har det i sitt alternative statsbudsjett, og prøver å innføre det igjen, treng det å bli kommentert.

Det same er det med dei eigentleg ganske uansvarlege kutt i fagforeiningsfrådraget, som i lengda er med på å svekkje det organiserte arbeidslivet som vi er så sårt avhengige av i Noreg, for det er det som er med og sikrar at vi har den tryggleiken for folk som vi har i dag.

Ikkje minst har det òg noko å seie om ein har feriepengar på dagpengar, eller om ein ikkje har det. Det er så enkelt som: Har mamma og pappa råd til å ta seg nokre dagar der dei kan ha det koseleg og byggje nokre minner med barna sine, eller har dei ikkje det?

I den siste tida, både i nasjonale sendeflater og andre plassar, har eg fått spørsmålet om eg meiner at vi har gjort nok. Sanninga er at vi har aldri gjort nok, vi kan aldri kome dit. Men Arbeidarpartiets prosjekt blei ikkje ferdig på 1960-talet, det blei ikkje ferdig på 1980-talet, det blei ikkje ferdig på det tidlege 2000-talet. Vårt prosjekt er eit levande og bevegeleg prosjekt som handlar om alltid å vere utolmodig og alltid kjempe for forandring, og alltid ta til orde for dei som sit nedst ved bordet. Det har vi tenkt å fortsetje å gjere, og nettopp difor er eg glad for at vi no har eit fleirtal som stiller opp for dei folka som ikkje alltid kan stille opp for seg sjølve – at vi har rosa høgt oppe og kjempar for sosial rettferd.

Presidenten [12:17:05]: Representanten Per Olaf Lundteigen har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [12:17:19]: Etter representanten Henrik Asheims innlegg har jeg behov for en påpekning. Når representanten sier at det er de borgerlige som hjelper flere mennesker i jobb og har referanse til tiltaksplassene, vet representanten at det ikke er sannheten. Er det noen partier i denne salen som har parolen «full sysselsetting», er det dagens regjeringspartier. Dagens regjeringspartier har som parole en økonomisk politikk som skal sikre full sysselsetting. Da må vi få en økt diskusjon om den økonomiske politikken framover. Hvis tyske strømpriser skal fortsette å være i Norge, driver det inflasjonen oppover, og det fører til at en får en for høy rentestigning og en for stram finanspolitikk, noe som har som konsekvens at arbeidsplasser går tapt. Det er kjernen i diskusjonen.

Her står regjeringspartiene på rett side, historiske forhold står til høyre, og så spør det hvordan en vil prioritere i de kommende måneder framover.

Presidenten [12:18:17]: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 1 og 2.

Sakene nr. 3–5 vil bli behandlet under ett.

Sak nr. 3 [12:18:29]

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Innst. 8 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2022–2023))

Sak nr. 4 [12:18:53]

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 129 S (2022–2023), jf. Prop. 26 S (2022–2023), unntatt kap. 923, 970, 2440, 2540, 3923 og 5440)

Sak nr. 5 [12:19:15]

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Landbruks- og matdepartementet (Innst. 128 S (2022–2023), jf. Prop. 25 S (2022–2023) unntatt kap. 1137)

Presidenten [12:19:32]: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil tre replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

Willfred Nordlund (Sp) [12:20:10] (komiteens leder): Det er begrenset hva man rekker på 5 minutter, men jeg vil starte med å takke komiteen for et effektivt arbeid med å ferdigstille innstillingen etter finansdebatten og budsjettenigheten mellom Senterpartiet, Arbeiderpartiet og SV. Jeg legger til grunn at de andre partiene vil være fullt i stand til å redegjøre for sine syn og går derfor over til Senterpartiets vurdering av budsjettet på nærings-, fiskeri- og landbruksområdet.

Demping av prisveksten og at vi unngår en renteoppgang ute av kontroll er særlig viktig for norsk næringsliv. En ukontrollert vekst i rente- og prisnivået vil ramme dem med minst og høy gjeld samt næringslivet hardest. Det siste blir ofte glemt. Vi snakker potensielt om titalls milliarder i økte utgifter for norske bedrifter om vi ikke klarer å holde renteveksten under kontroll.

Store deler av verden opplever fortsatt en enorm prisvekst og inflasjon som følge av knapphet på råvarer og oppsparte midler etter korona og krigen i Ukraina. Heller ikke Norge er spart. Likevel er det på noen områder slik at vi er bedre stilt enn andre.

Derfor har vi strammet inn på oljepengebruken i statsbudsjettet – ikke for at det er behagelig eller ut fra et ønske om å gjøre det vanskelig for folk og næringsliv, men fordi alternativet er forferdelig dårlig. Vi kan ikke styre alt, men vi kan bidra. Derfor prioriterer vi å redusere diesellavgiftene for å avhjelpe norske entreprenører og transportselskap. Jeg har merket meg at Høyre gjør det motsatte til stor overraskelse for mange. Jeg tror ver-

ken folk eller næringsliv mener økte drivstoffavgifter er riktig i den situasjonen vi har nå. Fra vår side er dette en klar prioritering fordi mange bedrifter, særlig i distrikterne, vil bli altfor hardt rammet av økt CO₂-avgift uten kompenserende tiltak. På samme tid styrker vi tempoet i grønne investeringer, bl.a. gjennom 100 mill. investeringskroner til Siva.

Vi har lansert et grønt industriløft og batteristrategi. Og ja, vi bruker penger på dette. Vi prioriterer dette fordi vi er nødt til å øke eksportandelen fra Fastlands-Norge.

Vi skal utvikle og forvalte kunnskapen og olje- og leverandørindustrien klokt framover. Likevel vet vi at det tar slutt en dag. Vi er derfor nødt til å stille oss slik at vi bygger opp nye næringer.

Regjeringen er i full gang med å endre virkemiddelapparatet til det bedre. Vi er nødt til å få opp tempoet. Ja, det betyr aktiv næringspolitikk. Norge er historisk tuftet på mennesker og ressurser i hele Norge – folk som så muligheter, tok dem i bruk og skapte verdier. Dette er fortsatt framtiden. Da må vi ta mange hensyn og faktisk lede med klokskap. Vi står nå i et problem som vi ikke kan kjøpe oss ut av.

Vi er nødt til å ta bedre kontroll over strømmarkedet framover. Dette er ikke rett fram, men fastprisavtalene for næringslivet som nå er i gang, har på en uke vist at prisen på en treårsavtale har falt med 24 pst. Etter all sannsynlighet skal den videre nedover.

Vi skal gjøre regel- og rapporteringssystemet for næringslivet vårt enklere. Det er på høy tid. Forenklingsprosjektet vi har satt i gang hos Brønnøysundregistrene, kan spare norsk næringsliv for inntil 11 mrd. kr.

En viktig del av næringslivet vårt og en av de største eksportmaskinene er norsk sjømatnæring – både villfanget og produsert fisk. Vi er nødt til å fortsette å forenkle og forbedre infrastruktur samtidig som vi hensyntar at samfunnskontrakten mellom land og sjø, må styrkes.

Vi viderefører nettolønnsordningen og forsterker virkemidlene for grønn omstilling i maritim næring i Norge. Det er viktig. På den andre siden kutter Høyre i nettolønnsordningen, noe som overhodet ikke bidrar til å styrke norsk maritim næring eller framtidens eksportnæring.

Et av de viktigste tiltakene framover på budsjettet for norsk landbruk er opprettelsen av Bionova, verktøyet som skal bidra til klimakutt på det enkelte gårdsbruk. Det foreslår flere i opposisjonen å kutte, samtidig som enkelte lager en avgiftskonkurranse som vil gi økte matvarepriser. Det er ikke regjeringen og SVs politikk.

Næringsprofilen på budsjettet er tydelig: Det er trygt, det er ansvarlig, det er forenklende, det er aktivtetsfremmende og det er omfordelende. Med det tar jeg opp forslaget som Senterpartiet er en del av.

Presidenten [12:24:34]: Representanten Willfred Nordlund har tatt opp det forslaget han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Linda Hofstad Helleland (H) [12:24:56]: De store næringsorganisasjonene foretok en medlemsundersøkelse for noen uker siden, der 83 pst. av alle medlemsbedriftene sier at de er svært lite eller i liten grad fornøyd med regjeringens næringspolitikk. Er lederen av næringskomiteen fornøyd med regjeringens næringspolitikk når bedriftene kommer med en slik knallhard dom?

Willfred Nordlund (Sp) [12:25:20]: Noe av det andre som den undersøkelsen viser, er at bedriftene er vel så bekymret for økt renteoppgang. Det viser utfordringen med å balansere disse ulike hensynene.

Det er alltid sann at det er mulig å gjøre ting bedre, eller at man kan fortelle om andre typer virkemidler man har satt i gang. Jeg registrerer at mange norske bedrifter mener at regjeringen gjør en for dårlig jobb, og det tyder på at det er rom for forbedringer. Samtidig er det viktig å poengtere at et av hovedformålene med statsbudsjettet er å sørge for at vi ikke får en ukontrollert pris- og renteoppgang. En renteoppgang på nivå som før finanskrisen vil straffe norsk næringsliv med opptil 90 mrd. kr i økte utgifter. Det mener jeg at dette budsjettet tar inn over seg. Det er det vi prøver å kontrollere, for det vil ramme dem med minst hardest, om det er vanlige folk eller norsk næringsliv – ikke det at man ikke har klart å få på plass alle løsningene som mange kan ønske seg i tunge tider.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [12:26:33]: Det er litt underlig å lese merknadene i innstillingen fra regjeringspartiene om havbruksnæringen. La meg sitere:

«Disse medlemmene viser til at havbruksnæringen er av stor betydning for norsk matproduksjon og verdiskaping, og viser til at regjeringen vil legge til rette for videre vekst i havbruksnæringen for å skape flere arbeidsplasser, mer bearbeiding, større verdiskaping og økte eksportinntekter. Disse medlemmer vektlegger at dette må skje på en forutsigbar, kontrollert og bærekraftig måte (...)».

Mener representanten at regjeringen skapte forutsigbarhet for oppdrettsnæringen da man lanserte ny lakseskatt?

Willfred Nordlund (Sp) [12:27:15]: Det er helt åpenbart at norsk havbruksnæring går godt – og kommer til å gå godt framover. Når man snakker om muligheten for utvikling og videre vekst, handler det også om hvordan man fordeler ressursene en begrenset fjordtilgang gir, eller ny teknologi – hvordan man skal håndte-

re rettighetene for å starte opp mer matfiskproduksjon rundt om, enten det er i norske fjorder, på kysten eller til havs. Det kommer til å være viktig framover for å øke eksportinntektene for det norske havbrukseventyret. Så er det nå engang et viktig prinsipp at næringer som går godt i Norge, må bidra i skatteberegningen fordi vi skal klare å finansiere en felles velferd. Det kommer hele næringslivet til gode – også havbruksnæringen.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [12:28:03]: Representanten valgte å ikke svare på spørsmålet om han var fornøyd, og om lakseskatten kommer til å skape forutsigbarhet. Jeg legger da til grunn at han er fornøyd med den lakseskatten som regjeringen har lagt på bordet. Det bidrar til at investeringer for flere titalls milliarder stoppes. Det bidrar til at veldig mange går en utrygg jul i møte, med uforutsigbarhet og et permisjonsvarsel i baklomma.

Hva tenker representanten om de ansatte som nå går en veldig uforutsigbar jul i møte, med et permisjonsvarsel i baklomma som følge av at regjeringen skaper uforutsigbarhet for oppdrettsnæringen?

Willfred Nordlund (Sp) [12:28:51]: Dette er ikke noen spørretime, og jeg er heller ikke statsråd, så jeg har ingen plikt til å svare på spørsmål fra representanten som jeg mener er bygd på feil premisser.

Men til de langs kysten som med rette er bekymret for sin egen arbeidsplass etter å ha mottatt permitteringsvarsel: Regjeringens og Senterpartiets politikk er at man skal skape mer, og at næringen skal ha vekstpotensial framover. Samtidig bygger det på forutsetningen om at når det går bedre – og det har gått godt de siste årene – må man også være med og bidra til at fellesskapet, særlig de kystsamfunnene som har avsatt areal, skal få en større andel av disse inntektene direkte. Det har vært et viktig prinsipp i Norge, og det har også vært en del av diskusjonen knyttet til f.eks. forliket om havbruksfondet og den økte produksjonsavgiften i sin tid. Da var det store flertallet av partiene enige om at dette skulle tilfalle vertskommunene med hensyn til å bygge opp framtiden til næringen, om det nå er satsing knyttet til infrastrukturprosjekter, tilrettelegging for skole og barnehage eller andre områder. Det skal vi fortsette å gjøre når denne skatten blir landet.

Presidenten [12:29:56]: Replikskordskiftet er omme.

Per Vidar Kjølmoen (A) [12:30:17]: Tidligere statsminister Jens Stoltenberg pleide å si at politiske skifter er litt som to skip som setter kurs ut fra havn. Til å begynne med er ikke avstanden så stor, men til slutt havner de to skipene på to helt forskjellige plasser.

For ni år siden satte MS «Solberg» ut fra Norge med en ny næringspolitisk kurs, og nå, ved inngangen til 2023, må vi konstatere at det skipet endte opp på fullstendig feil plass. Spesielt når det gjelder det eksportrettede næringslivet, har det ikke gått bra. Faktisk har Norge vært blant de dårligste i hele verden når det gjelder eksportutvikling. Hvis vi går tilbake til 2020, endte faktisk Norge med en negativ handelsbalanse selv om vi regner inn over 350 mrd. kr i inntekter fra olje- og gasssektoren.

Det sier seg selv at en slik utvikling ikke kan fortsette. En slik utvikling setter over tid hele velferdsstaten på spill. I samme periode steg for øvrig det offentliges andel av BNP – år for år. Det er derfor Arbeiderpartiet har satt mål i programmet om å øke fastlandseksporten med 50 pst. innen 2030, det er derfor dette punktet er nedfelt i Hurdalsplattformen, og det er derfor dette målet er kurs og kompass når MS «Støre» nå setter kurs for en ny næringspolitikk for Norge.

Hastigheten er høy – fordi hastigheten må være høy. Allerede er det lansert et grønt industriløft med 100 tiltak og hele 60 mrd. kr i risikoavlastning – et gigantisk reindustrialiseringsprosjekt av Norge. Det er lansert en batteristrategi som har bidratt til to investeringsbeslutninger på titalls milliarder hver, noe som viser at den aktive næringspolitikken virker. Vi har reformert eksportsatsingen. Hele Norge eksporterer, for nå må energien brukes på eksport, ikke på å bygge opp nye statlige etater. Virkemiddelapparatet 2.0, én vei inn, er i full gang, fordi vi må forenkle for næringslivet, og vi har lansert den mest progressive eierskapspolitikken noensinne.

I tillegg er det levert 10,9 mrd. kr i jordbruksoppgjøret – mer i ett oppgjør enn de samlede overføringene under åtte år med Høyre. Vi har lansert tidenes satsing på havvind, der det skal legges til rette for 30 000 MW fram til 2040. Det er gitt støtte i forbindelse med omikron, 0,5 mrd. kr til Øst-Finnmark på grunn av krigen i Ukraina, 3 mrd. kr i strømstøtte til næringslivet, og da kommer strømstøtten til landbruket i tillegg. I tillegg er ansettelsesrettigheter styrket, en mineralstrategi er rett rundt hjørnet, vi skal spare 11 mrd. kr gjennom forenkling fram mot 2025, og tidlig neste år kommer et program for grønn skipsfart, som blir ambisiøst. Til og med romfart satser regjeringen på, noe også opposisjonen skal ha sin del av æren for.

Slik sett bidrar også dette statsbudsjettet til trygg og ansvarlig styring i krevende tider. Én ting er tidenes satsing på grønn omstilling, men kanskje det aller viktigste grepet er at regjeringen ikke satser ukritisk på alt akkurat nå. Med det rentepresset vi har i norsk økonomi, må det handles ansvarlig. Sagt på en annen måte: For hver ekstra prosent renten stiger, stiger utgiftene til norsk næringsliv med nye 10 mrd. kr.

MS «Støre» har ennå ikke rukket å seile så lenge i næringspolitikken, men kursen er satt, skipet går med full fart forover, og resultatene begynner vi allerede å se. Norge har Europas laveste ledighet. Det offentliges andel av BNP synker. Når det gjelder inflasjon, har vi lavest inflasjon i Norden, vi har lavere inflasjon enn EU, vi har lavere inflasjon enn gjennomsnittet i OECD, og vi har lavere inflasjon enn USA.

Slik ruster Arbeiderpartiet og Senterpartiet sakte, men sikkert Norge for en framtid der vi tjener penger, folk har jobb og vi fortsatt kan bygge et trygt samfunn med plass til alle.

Presidenten [12:34:38]: Det blir replikkordskifte.

Olve Grotle (H) [12:34:57]: Både Senterpartiet og Arbeiderpartiet har veldig fine formuleringar om havbruk i kommentarmerknadane, både det som går på verdiskaping, og det som går på vekst. Samtidig er det slik at denne lakseskatten som regjeringa la fram den 28. september, påfører havbruksselskapa ein samla skatt på over 80 pst., og i nokre tilfelle over 100 pst. Som vi har sett, har kritikken kome frå både næringa, lokal-miljø, kommunar og fylkeskommunar, finansmiljø og andre. Vi veit òg at kontraktar for nesten 40 mrd. kr er blitt sette på vent eller blitt kansellerte, og vi veit også at det er gjeve permitteringsvarsel for 1 400 tilsette.

Meiner representanten Kjølmoen at dette forslaget til lakseskatt er i samsvar med dei vakre formuleringane dei to partia har i merknadane eg nemnde i stad?

Per Vidar Kjølmoen (A) [12:35:57]: Jeg må medgi at jeg er kraftig i tvil om hva Høyres faktiske posisjon er når det gjelder lakseskatt. På den ene siden kommer det påstander om at dette er en fullstendig katastrofe for næringen, på den andre siden klarer ikke Høyre selv å si om de er for eller mot lakseskatt i sitt alternative statsbudsjett.

Mitt spørsmål til representanten Grotle må nærmest bli: Kan representanten garantere at Høyre ikke kommer til å gå inn for en lakseskatt omtrent på nivået som regjeringen har foreslått?

Olve Grotle (H) [12:36:31]: Eg registrerer at representanten Kjølmoen ikkje prøver å gje eit einaste – ikkje eitt einaste – svar på dei utfordringane eg gav han. Det synest eg er nedslåande, men kanskje ikkje overraskande.

Eg må prøve meg igjen: Skatten er òg dårleg førebudd og har store manglar. Den skal til alt overmål begynne å gjelde om to veker, før høyringsfristen har gått ut, og før Stortinget har fått lakseskatten til behandling i det heile. Synest representanten Kjølmoen at det er ein grei saksbehandlingspraksis?

Per Vidar Kjølmoen (A) [12:37:14]: Skatten er ikke dårlig forberedt, skatten er ekstremt godt forberedt, og den er faktisk ekstremt godt forberedt av den forrige regjeringen, som fikk en NOU om saken. Sjelden har vel en skatt vært bedre forberedt enn denne skatten. Det er også sånn at skatten ikke skal betales før i 2024, det er utregningen som begynner fra nyttår.

Jeg skulle ønske jeg kunne spørre Høyre igjen om Høyre er for eller imot en lakseskatt, men det svaret får vi nok dessverre ikke.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [12:37:54]: Jeg skal ikke svare på om Høyre er for eller imot grunnrentebeskatning av havbruksnæringen, men Fremskrittspartiet er nokså tydelig på at vi sier nei til en grunnrentebeskatning av havbruksnæringen.

Det snakkes veldig varmt om omfordeling, at nå må vi ta grep og omfordele til kommuner som avsetter areal til havbruk. Det er en av grunnene til at man innfører denne grunnrenteskatten. Det regjeringen gjør, med støtte fra regjeringspartiene på Stortinget, er å omfordele fra Distrikts-Norge og sentralisere store deler av inntektene. Det er vel Oslo kommune som blir den største vinneren med denne omfordelingen. Er representanten Kjølmoen fornøyd med at man på denne måten skaper stor usikkerhet for distriktsarbeidsplasser og genererer og sentraliserer mer av skatteinntektene til det sentrale Oslo-området?

Per Vidar Kjølmoen (A) [12:38:59]: Undertegnede er fornøyd med at regjeringen har kommet med en rekke avklaringer som gjør at usikkerheten bør være svært redusert for næringen. Når det gjelder at Fremskrittspartiet er imot lakseskatten, har jeg skjönt det. Det er nesten vanskelig å se forskjell på Fremskrittspartiet som parti og et PR-apparat for sjømatbransjen. Vi har Terje Søviknes, som var betalt lobbyist for sjømatnæringen samtidig som han var nestleder i Fremskrittspartiet. Vi har representanten Frank Sve, som fikk 100 000 fra Norsk Sjømat gjennom Fremskrittspartiet i Møre og Romsdal til valgkampen forrige gang, og vi har flere i stortingsgruppen som er store aksjonærer i laksenæringen.

Mitt spørsmål er: Hvem er det egentlig som er habil i Fremskrittspartiet til å uttale seg om lakseskatt?

Presidenten [12:39:45]: Det får vi ikke svar på, for replikkordskiftet er omme.

Linda Hofstad Helleland (H) [12:40:11]: Høyre vil prioritere å ta fatt på de viktigste utfordringene Norge står overfor. Da må vi legge til rette for et levedyktig næringsliv som bidrar med nye lønnsomme jobber og skatteinntekter til fellesskapet. Flere må få kompetan-

sen de trenger for å delta i arbeidslivet, og trykket for å nå klimamålene må holdes oppe.

Under regjeringen Solberg ble det satt rekord i ny-etableringer, fordi regjeringen Solberg tok vare på bedriftene i landet. Selv om vi sto midt oppi og håndterte tre alvorlige kriser for landet, så økte vi ikke skattene en eneste gang. Tvert imot reduserte regjeringen Solberg skatter og avgifter med over 30 mrd. kr i sin regjeringstid. Vi sikret stabilitet og forutsigbarhet som ga muligheter for investeringer og utvikling av bedriftene. Den grønne omstillingen i næringslivet skjøt fart, og investeringer i nye industriprosjekter med bruk av verdensledende teknologi akselererte.

Høyre er bekymret for det totale skattetrykket regjeringen nå ønsker å påføre norske bedrifter. En økning i formuesbeskatningen, arbeidsgiveravgiften og utbyttebeskatningen er ekstraregningen norsk næringsliv ikke tåler i en økonomisk situasjon hvor alle kostnader øker, ordrebøkene minker og eksportmarkedet internasjonalt er usikkert. I tillegg opplever bedriftene nå store strømgjeldninger, høye varekostnader, vanskeligere internasjonale markeder, nye krav om innleie og en generell mangel på kompetent arbeidskraft.

De store næringsorganisasjonene foretok en medlemsundersøkelse for kort tid siden. 83 pst. av medlemsbedriftene mener regjeringen fører en politikk som i svært liten eller liten grad tar hensyn til bedriftenes behov. Det er kanskje på tide at regjeringen stiller seg spørsmål om næringspolitikken til Støre-regjeringen er på rett kurs.

I Høyres alternative budsjett prioriterer vi gode generelle rammevilkår, et skattesystem som skal stimulere til levedyktige bedrifter, til arbeidsplasser og til norsk privat eierskap. Vi prioriterer viktige tiltak og programmer for økt kompetanse i sektorer med stort kompetansebehov gjennom å gi rom for å etablere flere bransjeprogram og styrking av program for maritim kompetanse. Vi prioriterer å fjerne arbeidsgiveravgiften og formuesskatten fordi det rammer vanlige arbeidsfolk, det rammer arbeidsplasser enten man går med overskudd eller underskudd.

I Høyres alternative budsjett prioriterer vi også stabilitet og forutsigbarhet for rammevilkårene. Det er kanskje noe av det viktigste vi kan gjøre for bedrifter nå, i en så urolig internasjonal situasjon. Så massive endringer i rammevilkårene er dramatisk, og er det én ting bedrifter melder klart tilbake, er det at de ønsker at politikerne sørger for stabile rammevilkår videre – og ikke bidrar til å øke en politisk risiko, en politisk risiko som nå er etablert for norske bedrifter, og som også bidrar til at investorer går til andre land i Europa for å investere i prosjekter og skape arbeidsplasser.

De som har lyttet til næringsdebatten de siste ukene, forstår at det er en alvorlig situasjon for landets

bedrifter. Det er en usikker situasjon for arbeidsplasser og private virksomheter. Det kan høres ut som om staten skal ta en mye større rolle i næringspolitikken. Staten skal bidra til kapital, staten skal bidra til investeringer framfor å legge til rette for den verdiskapingen som skjer ute i private virksomheter, som bidrar til skatteinntekter til vår felles velferd.

Forståelsen for dem som skaper verdier og arbeidsplasser i landet, ser nesten ut til å være borte. Det ser ut som om denne regjeringen overhode ikke er opptatt av at næringslivet skal kunne sikre arbeidsplassene i privat sektor. Ettersom det virker som om regjeringen ikke forstår dette, og heller ikke skjønner den grunnleggende situasjonen som næringslivet befinner seg i, fremmer Høyre – sammen med Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti – et forslag i dag, der vi

«ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om hvordan privat eierskap i Norge kan styrkes, i løpet av 2023».

Jeg tar opp dette forslaget og de andre forslagene Høyre er med på.

Presidenten [12:45:12]: Da har representanten Linda Hofstad Helleland tatt opp de forslagene Høyre er med på.

Det blir replikkordskifte, der Willfred Nordlund er første replikant. – Nei, der trykket Per Vidar Kjølmoen på knappen, så da er han først.

Per Vidar Kjølmoen (A) [12:45:31]: Beklager, president, jeg var litt sen med å trykke på knappen.

Takk for innledningen.

Da Arbeiderpartiet og Senterpartiet la fram sitt statsbudsjett, manglet det ikke på dommedagsprofetier fra Høyres side knyttet til det såkalte skattesjokket. Så viste det seg at Høyres statsbudsjett er veldig likt Arbeiderpartiet og Senterpartiets på skattesiden. Det får være en sak for Høyre og deres velgere, og kanskje Vår Herre.

Mitt spørsmål handler om primærnæringene, kanskje de viktigste næringsdrivende i hele landet, de som produserer maten vår. Hvorfor i all verden skal Høyre straffe dem med en halv milliard i CO₂-avgift, dyrere diesel og til og med en halv milliard kroner i kartongavgift, som med kirurgisk presisjon gjør brus mer konkurransedyktig mot melk? Hva har Høyre imot norske bønder?

Linda Hofstad Helleland (H) [12:46:25]: Det er stor forskjell på Høyres alternative budsjett og det budsjettet regjeringen la frem, spesielt for næringslivet. Denne regjeringen ser ut til å legge alt ansvaret over på private virksomheter. Det er norske bedrifter som skal ta hele byrden, og man har gjort det nesten til en konkurranse å være tøffest mulig i språkbruken mot næringsliv og bedriftsledere.

Vi i Høyre er opptatt av landbruket. Vi er opptatt av at landbruket skal bli mer bærekraftig. Vi vrir landbruket fra rødt kjøtt til mer grønt. Vi ønsker å stimulere til mer grøntproduksjon. Det er fremtiden, og derfor er vi også helt tydelige på det i budsjettet. Vi øker også, som representanten Kjølmoen sier, CO₂-avgiften, og det gjør vi fordi vi mener det å innføre en moderat CO₂-avgift i landbruket er fremtidsrettet. Det er noe som kommer, og en forsiktig innfasing av det er helt riktig å signalisere.

Presidenten [12:47:33]: Representanten Kjølmoen var litt sen med å tegne seg, og presidenten var litt kjapp til å nikke. Det er dessverre bare én replikk til hvert parti når det er så få replikker. Det betyr at neste replikant er Willfred Nordlund.

Willfred Nordlund (Sp) [12:47:51]: Det kan gå litt raskt for noen hver, og det må det også ha gjort for representanten Hofstad Helleland, for representanten sa at Høyre var mest opptatt av å sikre stabilitet og rammevilkår og å videreføre disse. Da er det interessant å merke seg at man viderefører formuesskattenivået fra 2022, som gikk opp sammenlignet med tidligere. Man viderefører også en del avgiftskutt som man mente var riktig da, men som ikke tar hensyn til den situasjonen man står i.

Kjølmoen var inne på at Høyre foreslår en avgift på mat som vil bli veltet over på norske forbrukere når matvareprisene nå stiger. Det mener regjeringspartiene er lite klokt. Men vi registrerer at Høyre stabilt sier én ting og i stor grad gjør akkurat det samme som regjeringen foreslo i sitt statsbudsjett. Jeg blir derfor litt i stuss: Høyre bruker stort sett nesten alt av skattegrep som denne regjeringen foreslår, for å ha penger nok til å finansiere de tiltakene man ønsker for næringslivet, men man tar altså inn enda mer. Hva er representantens svar på det?

Linda Hofstad Helleland (H) [12:48:57]: Det er ikke riktig, det representanten Nordlund her sier. Vi reduserer formuesskatten. Vi fjerner hele økningen i arbeidsgiveravgiften fordi det rammer bedrifter, uansett om man tjener penger eller ikke. Det rammer kompetansearbeidsplasser, og det rammer kunnskapsarbeidsplasser, det vi skal leve av i fremtiden.

Når det gjelder den totale skatteøkningen, er Høyre med på deler av den, men vi reduserer den med flere milliarder.

Det som er forskjellen mellom Høyre og regjeringen, er at vi i dette budsjettet, i vårt alternative budsjett som vi har lagt frem, bidrar til en forutsigbarhet for rammevilkårene som er helt fjernt fra det man opplever fra dagens regjering. Der endres rammevilkårene nærmest fra måned til måned. Er det noe næringslivet opplever som usikkerhet for å skape nye arbeidsplasser, er det nettopp det.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [12:50:13]: Sentralt i næringspolitikken til Høyre har vore kutt i formuesskatten. For ganske nøyaktig to år sidan bad regjeringa om å få ein analyse av kva effekt formuesskatten har på sysselsetjinga. Analysen blei gjennomført av Frischsenteret og Senter for skatte- og adferdsforskning, og dei konkluderte med at auka formuesskatt aukar sysselsetjinga – altså at å gjere denne skatten høgare faktisk bidrar til meir verdiskaping. Det illustrerer på mange måtar at den politikken høgresida har hatt for næringslivet, eigentleg ikkje har vore ein næringspolitikk, det har vore ein forskjellspolitikk.

Kan representanten Hofstad Helleland forklare éin gong for alle kvifor ein framleis, etter ein slik analyse, etter den typen fagleg innsikt, meiner at kutt i formuesskatten er næringspolitikk?

Linda Hofstad Helleland (H) [12:51:19]: Jeg registrerer at det ikke bare er Høyre som ønsker det. Et samlet næringsliv, opplever jeg, ønsker å redusere formuesskatten. Torvik-rapporten ble lagt frem i dag, der et utvalg har jobbet i to år med en helhetlig gjennomgang av skattesystemet, og de foreslår å redusere formuesskatten. Hvorfor gjør de det? Jo, fordi Norge har en særavgift som forfordeler konkurrerende og internasjonale aktører som kan komme og etablere seg og drive bedrift i Norge fordi skatten er innrettet så urettferdig. Det at man må ta ut kapital fra bedriften sin i stedet for å investere i nye arbeidsplasser, i stedet for å investere i nye maskiner eller annen infrastruktur for å betale en helt særnorsk skatt, som nesten ingen andre land har, og som ikke utenlandske eiere trenger å betale, er et angrep på norsk eierskap, på utvikling av norske bedrifter og på det å skape flere arbeidsplasser.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [12:52:45]: Det er med eit ganske dystert bakteppe vi vedtar statsbudsjettet i år. Det er ei verd som er i ei stadig djupare krise. Det er eit land der høgare prisar, auka inflasjon og ei høg rente set press på befolkningas økonomiske evner og næringslivets moglegheiter til å produsere og levere. Bak alt dette ligg det ei enda djupare krise som handlar om natur og klima. Dei store klimaøydeleggingane er ei klar årsak til den situasjonen verda no står i, der produksjonen, jorda og havområda rundt omkring i heile verda blir svekte og utpinte. Det skaper nød og øydelegg den mattryggleiken vi har, over heile verda, og moglegheitene til produksjon. Det er bakteppet når SV legg fram sitt alternative statsbudsjett.

På næringslivsfeltet føreslår vi ein ganske omfattande pakke for at vi skal klare å byggje ny næring og industri samtidig som vi kuttar i utsleppa, og vi gjer det på ein

slik måte at vi fordeler meir rettferdig. Kutte, byggje, dele, kutte, byggje, dele – det er overskrifta vår for det grøne skiftet. 44 mrd. kr føreslår vi til dette i det alternative statsbudsjettet vårt. Det går til forskning, infrastruktur, investeringar, lån, direkte investeringar frå staten, innkjøpsordningar frå statleg hald, osv. Dette er ikkje store prosjekt, det er berre akkurat nødvendig for at vi skal kunne klare å gjennomføre det skiftet vi har sett oss føre, viss vi i det heile skal klare å få minst 55 pst. klimagasskutt innan 2030 og samtidig byggje ein sterk norsk industri som ikkje er stadig meir avhengig av fossil industri. SV har sett eit eige mål om 70 pst. kutt i klimagassutslipp for Noreg i 2030 og har følgd opp dette i det alternative statsbudsjettet vårt.

Vi har inngått eit forlik med regjeringspartia der mykje av dette også blir følgd opp. Nokre store satsingar som vi har fått på plass på næringslivsfeltet, er bl.a. at det no skal etablerast ein plan for differansekontraktar for hydrogen med næringslivet. Det betyr at staten går inn og garanterer ein pris på nivå med f.eks. andre innsatsfaktorar i flåten, slik at verft og reiarlag kan investere i den nye teknologien, så vi kan gå over frå fossile innsatsfaktorar til hydrogen. Det er heilt avgjerande for heile den norske industrien viss ein skal klare det grøne skiftet. Det er avgjerande for både verft og det som skjer på havet, og også for industri på land.

Vi har også fått på plass ei satsing på grøn skipsfart. Alle dei båtane vi har i norske farvatn, skal gå over til noko som ikkje har utslepp, og den overgangen er det ingen som klarer å sjå korleis i all verda ein skal klare viss ikkje fellesskapet bidreg tungt. Gjennom eit program for grøn skipsfart ser vi no starten på eit slikt prosjekt, som vil kunne bety enormt mykje for Noregs vidare veg som sjøfartsnasjon.

Vi fekk på plass nærare ein milliard kroner i auka løyvingar til Enova. Vi veit kor viktig Enova er for befolkninga og kommunane, men ikkje minst for næringslivet, for den omstillinga dei har vore med på. Blant anna var Enova tungt inne da det første flytande havvindprosjektet blei finansiert, og med desse auka midlane vil ein stå mykje betre rusta til å inngå tilsvarande initiativ.

Vi fekk også på plass forliket innanfor fiskeri. Havdeling har vore ei hovudpine for store delar av Kyst-Noreg, der ein har sett at dei største båtane i større og større grad fiskar lenger og lenger inn mot land og dermed armar ut moglegheitene for den kystbaserte flåten til å fiske i nærsjøen sin.

Samla sett er dette eit forlik vi er godt fornøgde med på næringslivsfeltet. Eg synest til slutt at det er veldig interessant å høyre høgresida snakke om formuesskattens fortreflegheter. Det er altså ikkje slik at Noreg har mykje skatt på kapital. Noreg ligg i den nedre halvdelan i Europa og i OECD-området når det gjeld skattlegging av

kapital, så at norske bedriftseigarar blir meir skattlagde enn andre, er feil.

Viss det er nokre forslag igjen å ta opp, så gjer eg no det. (Munterhet i salen.)

Presidenten [12:57:53]: Da har representanten Torgeir Knag Fylkesnes prøvd å ta opp forslag, men jeg tror alle han er med på, er tatt opp.

Det blir replikkordskifte.

Linda Hofstad Helleland (H) [12:58:16]: I høst la SV frem et veldig godt forslag om kreative næringer, som fikk stor støtte her i Stortinget. Det er et stort flertall som er opptatt av at vi skal skape arbeidsplasser også innenfor de kulturelle og kreative næringene. Derfor ble jeg veldig overrasket da jeg så at i forliket mellom regjeringspartiene og SV var posten for kreative næringer kuttet med 25 mill. kr sammenlignet med regjeringens forslag.

Dette kommer til å ramme Norsk kulturråds prioriteringer av bl.a. Kulturrådets kontor i Trondheim og Kreativt Norges arbeid i Trondheim. 25 mill. kr blir kuttet – det er over halvparten av den posten som skal gå til å drive Kreativt Norges kontor i Trondheim.

Var dette et arbeidsuhell i noen sene nattetimer, eller er det villet politikk – etter å ha fremmet et Dokument 8-forslag i Stortinget for å styrke kreative næringer ser vi det motsatte som resultat av budsjettenigheten mellom SV og regjeringspartiene?

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [12:59:22]: Det er klart dette var ganske tøffe forhandlinger, der vi måtte gjøre ganske tunge prioriteringer for å få det i land. Det er mange av dei kuttene eg skulle ønskt ikkje hadde skjedd.

Når det er sagt, var det forslaget som vi la i vår, men som kom til behandling i haust, om kreative næringer, eit stort og breitt arbeid vi ønskjer å setje i gang som eigentleg går mykje djupare enn akkurat den posten på dette budsjettområdet. Vi ønskjer at Noreg skal ta ei mykje større rolle som nasjon i eit breitt spekter av ulike kunstnarbaserte næringer, anten det gjeld film eller utvikling av design osv.

Det er for oss i SV heilt openbert at vi har eit unytta potensial som nasjon som både handlar om reguleringar, og som handlar om budsjettpostar og korleis ein innrettar dette på ein mykje betre måte. Så dette er «to be continued», for å seie det slik.

Nils T. Bjørke hadde her teke over presidentplassen.

Linda Hofstad Helleland (H) [13:00:27]: Jeg registrerer hva representanten Knag Fylkesnes sier, at man ønsker å satse videre på kreative næringer.

Det arbeidet som startet under regjeringen Solberg med å sørge for at kunsten og kulturen ikke bare er oftestlig finansiert, men at flere kunstnere skal leve av det de skaper, og at det også skal skapes mange flere arbeidsplasser, ikke minst så vi kan eksportere og også gjøre denne næringen til en suksesshistorie for Norge, blir nå reversert. Man har brukt de siste 6–8 årene på møysommelig å bygge opp et kompetansemiljø og en forståelse for hvordan vi skal hevde oss sammenlignet med land som Danmark og Sverige, som ligger langt foran oss.

Vi hører nå at i Trondheim vil kontoret til Norsk kulturråd svekkes med to ansatte. Det er ganske alvorlig for miljøet, som har bygd seg opp ved å legge stein på stein og har klart å bli det de er i dag.

Hva vil SV gjøre for å reversere det kuttet det nå blir fattet vedtak om, og sørge for at Kulturrådet kan sikre de ansatte de har?

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [13:01:35]: No har regjeringa fått oppdrag om å kome tilbake med ein skikkeleg plan for heile det breie feltet som kreative næringar faktisk er. Eg gjentar – dette er eit kutt vi gjerne skulle vore forutan, men som var nødvendig for å få eit budsjett til å gå opp til slutt. Det var tøffe prioriteringar. SV hadde ei stor satsing på folk som verkeleg ligg dårleg an i det norske samfunnet i dag, og som møter fattigdom i kvardagen. Vi hadde ei stor satsing på ytingar osv. Vi såg på det som veldig viktig.

Ein kan jo førestille seg kva ostepåveffekten ville vore på desse satsingane frå Høgre, og kva effekt det har hatt på dei kreative næringane over ei viss tid.

Ein kan lure på kva effekt det har hatt på norsk forskning all den tida Høgre har snakka om at vi skal ha meir til norsk forskning, men etterlét seg eit underskot i Noregs Forskingsråd på 1,6 mrd. kr, som vi no har fått på plass.

Men det er klart – på dette området vil SV ha satsingar, og det vil vi kome tilbake til i framtidige budsjett. (Presidenten klubbar.)

Presidenten [13:02:37]: Tida er ute!

Alfred Jens Bjørlo (V) [13:02:47]: Det er fascinerande å høyre Torgeir Knag Fylkesnes' sjonglering mellom å vere frå eit opposisjonsparti som fremjar fantastiske forslag i salen og deretter gå rett i budsjettforhandlingar og vere med på å kutte i dei forslaga som representanten sjølv har ivra for i andre samanhengar.

Eit anna område i budsjettforliket som overraska meg og Venstre stort, er at det ligg inne eit kutt på 50 mill. kr til breiband i Distrikts-Noreg.

SV og Venstre er usamde om mykje i næringspolitikken, særleg når det gjeld skattepolitikk, men noko eg trudde vi var samde om, var at det å få opp tempoet i ut-

bygginga for å digitalisere heile Noreg, både for næringsliv og for folk flest i distrikta, er noko av det vi må ha fullt trykk på for å omstille det næringslivet vi har.

Så eg vil be representanten utdjupe det, for det er ikkje ei lang liste over kutt i dette budsjettforliket, men øvst på den lista står det altså eit kutt i utbygging av breiband på 50 mill. kr.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [13:03:50]: Den sjongleringa har partiet Venstre god erfaring med. Dei har jo sjonglert i åtte år og vore både innanfor og utanfor, så dette kjenner dei godt til.

Ein må hugse på at satsinga på breiband frå regjeringa si side var ei styrking av ei allereie etablert satsing. Altså har ein auka satsinga på breiband, men så blir det litt mindre satsing. Bakteppet er at ein har hatt ein periode på åtte år der ein verkeleg ikkje har prioritert breiband. Det er den perioden Venstre har vore med og styrt norsk politikk, der ein eigentleg tenkte at det er marknaden som skal fikse dette. Ein har systematisk kuttet i satsinga på breiband. Så at det blir litt mindre satsing ser eg ikkje på som alvorleg, men det er klart at vi er vel alle i opposisjonen einige om at den satsinga burde vore vesentleg mykje større. (Presidenten klubbar.) Men året vi har stått i no, med utfordringar for befolkninga, har vore viktige. (Presidenten klubbar igjen.)

Presidenten [13:04:55]: Då var tida ute!

Replikkordskiftet er over.

Sivert Bjørnstad (FrP) [13:05:06]: Denne høsten har med all tydelighet vist at det fortsatt er ganske store forskjeller i norsk politikk. Da man hørte på valgkampen i 2021 og den daværende opposisjonen, bestående av Arbeiderpartiet og Senterpartiet, kunne man få inntrykk av at det var små forskjeller mellom blokkene i norsk politikk. Det har denne høsten med all tydelighet vist at det ikke er.

Der de nåværende regjeringspartiene i valgkampen gikk ut og sa at det var vanlige folks tur, at det var vanlige bedrifters tur, og at man skulle føre en aktiv næringspolitikk, har vi nå virkelig fått se hva det betyr i praksis. Det er ikke vanlige folks tur. Det er heller ikke vanlige bedrifters tur. Det det er, er at det er vanlige bedrifters tur til å betale mer i skatter og avgifter. Er det et tydelig trekk hos dagens regjering, så er det at alle problemer løses med økte skatter og avgifter.

Regjeringen skryter av at de har lagt fram et stramt budsjett, og at de kutter i oljepengebruken med 17–18 mrd. kr. Samtidig har de over to år hentet inn 55 mrd. kr i økte skatter. Denne regjeringen har ikke noe mindre handlingsrom enn den forrige regjeringen. De har et større handlingsrom fordi de innhenter skatter og avgifter i et tempo som vi aldri før har sett i Norge. Så

langt, på 13–14–15 måneder, er det snakk om 55 mrd. kr.

Vi har et sammenligningsgrunnlag fra en tidligere rød-grønn regjering som satt mellom 2005 og 2013. Den regjeringen, med SV på laget, økte skattene over åtte år med litt under 2 mrd. kr. Arbeiderpartiet og Senterpartiet har på 14 måneder økt skatter og avgifter med 55 mrd. kr. Det er en ganske stor forskjell.

For næringslivet er det noe viktig som er felles for de aller fleste bedrifter. Det er ikke bare kapitler og poster på næringskomiteens budsjettområde. Det er åpenbart også, som nevnt, skatter og avgifter, det er samferdsel, forskning og utvikling og byråkrati.

Jeg har snakket litt om skatter og avgifter allerede, men jeg tror ikke vi skal underslå det sjokket norske bedrifter har kjent på i høst, etter at regjeringen holdt pressekonferansen sin i Modum om økte skatter og avgifter både for kraftbransjen og for oppdrettsbransjen.

Når man hører på regjeringspartiene, skulle man tro at det er disse laksebaronene – som representanten Knag Fylkesnes liker å kalle dem – og selskapenes stor kapital som har reist seg mot regjeringen. Men det er ikke det. Det er helt vanlige arbeidsfolk, helt vanlige fagforeninger og helt vanlige tillitsvalgte som har reist seg mot regjeringens skattepolitikk, der man prøver å sentralisere makt, myndighet og kapital bort fra kysten, fra der verdiene skapes, og inn til Oslo. Vinnerne i denne omfordelingen er kommuner uten en eneste merd og uten en eneste vindmølle, kommuner som f.eks. Oslo.

Vi har en regjering som systematisk kutter i samferdsel, som kutter i prosjekter, og som gir mindre penger til rassikring, som er helt avgjørende for at varer og tjenester skal komme trygt og raskt fram. Vi har en regjering som svekker ambisjonene på forsknings- og utviklingsfeltet. Det er vi godt kjent med fra den forrige rød-grønne regjeringen, som innførte et hvileskjær i forskningen. Nå er det mange som frykter et nytt hvileskjær.

Fremskrittspartiet har levert et alternativt statsbudsjett, og er det eneste partiet som kutter i skatter og avgifter. De andre partiene konkurrerer i alt fra 35 mrd. kr til 80–90 mrd. kr i økte skatter. Vi har et alternativt statsbudsjett som gir en reell, god strømsstøtte også for bedriftene, og som satser på en av de viktigste næringene for Norge, nemlig maritim næring, ved å bruke over 600 mill. kr på å fjerne taket på alle segmenter i tilskuddsordningene.

Jeg tar opp Fremskrittspartiets forslag.

Presidenten [13:10:10]: Då har representanten Sivert Bjørnstad teke opp dei forslaga han refererte til.

Det vert replikkordskifte.

Solveig Vitanza (A) [13:10:24]: Det norske næringslivet har om lag 1 000 mrd. kr i nettogjeld, og en økt rente er for mange bedrifter den største faren. I sitt alternative budsjett foreslår Fremskrittspartiet å pøse nesten 60 mrd. kr inn i den norske økonomien. De skal de ta fra min og din framtidige pensjon. Konsekvensen av dette vil bli ytterligere prisstigning og stigende rente, dvs. økte utgifter for både husholdningene og næringslivet.

Jeg vil be representanten fra Fremskrittspartiet forklare hvordan norsk næringsliv tjener på stigende rente. Har Fremskrittspartiet tenkt å foreslå en egen støtteordning for økte renter som et resultat av Fremskrittspartiets uansvarlige økonomiske politikk?

Sivert Bjørnstad (FrP) [13:11:17]: Svaret på det siste er nei. Vi har ikke foreslått noen kompensasjonsordning for økende rente. Det ville vært ganske kontraproduktivt i den situasjonen norsk næringsliv står i nå.

Det er altså ikke sånn at Fremskrittspartiets politikk og alternative budsjett ville ført til noe inflasjonspress og økt rente, det har vi spurt Finansdepartementet om. De svarer f.eks. at vår strømsstøtteordning ikke ville ført til høyere inflasjon, det ville ført til lavere inflasjon. Når da inflasjonspresset i norsk økonomi svekkes, ville Norges Bank hatt insentiver til å dra rentebanen ned, ikke opp. Det ville vært en håndrekning til alle norske bedrifter, ikke det motsatte.

Per Olav Tyldum (Sp) [13:12:17]: Mye bæ og lite ull var et uttrykk representanten fra Fremskrittspartiet brukte i debatten i fjor. Også i år er det sørgelig lite å høre fra Fremskrittspartiet om norsk landbruk, matproduksjon, -sikkerhet og -beredskap. Fremskrittspartiet vil kutte i vår nasjonale beredskap. Det er ikke noe nytt. Landbruksminister Listhaug skrinla innføringen av beredskapslagring av korn i 2014. På samme måte som Høyre vil Fremskrittspartiet kutte 20 mill. kr til beredskapslagring av korn. Jeg ser derimot i merknadene at partiet vil vurdere lagringskapasitet på gårdene, og at denne bør økes. Ja vel, hvordan skal dette tolkes? Har Fremskrittspartiet tenkt å pålegge bonden å lagre mer korn på egen gård, men stikke av fra regningen?

Sivert Bjørnstad (FrP) [13:13:07]: Det er jo sånn i dag – også med Fremskrittspartiets alternative budsjett – at jordbruket får rause overføringer fra staten. Også med Fremskrittspartiets opplegg legges det opp til at norsk landbruk og bønder skal få mer neste år enn hva man har fått i år. Det å si at det er et smalt opplegg, når man bevilger 20–30 mrd. kr til én enkelt næring over statsbudsjettet, synes ikke jeg er riktig.

Det er ikke sånn at beredskapslagring av korn er helt ukontroversielt. Når man hører på representanten Tyl-

dum, høres det ut som at det er en kvikk-fiks, og at det er enkelt å lage. Det er en grunn til at man gikk bort fra det forrige gang. Det er en kompleks utfordring. Det er mange argumenter både for og imot, men vi har kommet til at det er bedre å bruke de pengene på andre ting, f.eks. på skogsbilveier, sånn at vi får tatt ut mer tømmer fra skogen.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [13:14:20]: Vi står midt i ei stor krise for veldig mange i landet, med auka prisar, inflasjon og høg rente. Så er det òg dei som ikkje står i noka krise i det heile, dei som har veldig god råd frå før. Det er i stor grad dei som lever av kapitalinntekter, som lever av andre sitt arbeid. Det er eit resultat av at vi over tid har sett ei forskyving av skattlegginga frå kapital til stadig større skattlegging av lønnsinntekt. Arbeid folk gjer, blir skattlagt stadig meir, mens kapitalinntekt blir skattlagt lågare. Kapitalinntekta i Noreg er vesentleg lågare skattlagt enn i andre OECD-land, vi ligg på nedre halvdel.

Kva er grunnen til at eit parti som er for folk flest, ikkje prioriterer arbeidsfolk, at dei heller vil satse på formuesskattekutt og slikt enn å gjere noko skikkeleg for å omfordele på lønnsstigen?

Sivert Bjørnstad (FrP) [13:15:25]: Jeg tror ikke representanten Torgeir Knag Fylkesnes kan ha lest vårt alternative statsbudsjett, for i kroner og øre er skattelettelserne til dem med minst, vesentlig høyere og har mer proveny enn hva våre lettelsler i formuesskatten er. Jeg tror at Torgeir Knag Fylkesnes bør reise en tur ut i landet, til næringslivet, bedriftsledere og bedriftseiere, for den virkeligheten han beskriver, kjenner jeg overhodet ikke igjen.

Jeg kjenner mange bedriftsledere og bedriftseiere som ligger våkne om natten og tenker på arbeidsplassene og arbeidstakerne som har disse jobbene, som tenker på hvordan inflasjonen, økende rente, økte strømpriser, økte matpriser og alt som øker av skatter og avgifter, påvirker de ansatte og deres hverdag. Den virkeligheten Torgeir Knag Fylkesnes beskriver, med en elite som bare sitter og tenker på seg selv, den finnes ikke.

Presidenten [13:16:28]: Replikordskiftet er over.

Geir Jørgensen (R) [13:16:47]: Jeg vil begynne med å gratulere Argentina med verdensmesterskapet. Det er et land som åpenbart er bedre til å spille fotball enn til å drive landbrukspolitikk. Som flere av næringskomiteens medlemmer her i salen vet, besøkte vi en argentinsk bonde i september. Han slaktet 7 500 kalver og 1 500 voksne dyr. Han produserte 40 000 tonn korn, 20 000 av dem til å føre sine egne dyr, resten kunne han selge på markedet. Den høykvalitetsbiffen kunne han

selge 60 pst. av til høyt betalende markeder i USA, Europa og Kina – men det var for lite, det var for smått. Vi som møtte denne bonden, fikk høre ham klage sin nød over politikerne og de dårlige rammebetingelsene han hadde. Ligner dette på den norske bonden? Nei, men det ligner på den norske – eller den kypriotiske eller den sveitsiske – lakseoppdretterens klagesang.

I Rødt er vi opptatt av å høre på arbeidsfolket. Vi skal ha et sterkt og godt næringsliv på kysten, men vi har lyttet etter kystbrølet som ble lansert som et distriktsopprør. Jeg hørte ikke noe kystbrøl. Jeg er vokst opp på kysten, jeg vet å høre når folk roper om hjelp når det er alvor. Nei, vi hørte et nødsrik fra dypet av pengebingen.

Vi er for den grunnrenteskatten som har vært mye diskutert her, og vi er så glade for å kunne legge fram et knallrødt budsjett som heter Ta tilbake kontrollen. For hva er det næringslivet egentlig ber om? Det er ganske flott at det er Rødt som nå kan vise den politikken som gir næringslivet størst forutsigbarhet. Vi sier 35 øre i makspris på strømmen. Det er vår beskjed til næringslivet. Det er forutsigbart, det er enkelt å forholde seg til. Når det gjelder grunnrenteskatten, er det største problemet med den at den ikke er innført for lenge siden.

Vi skal anerkjenne regjeringen for å ha startet arbeidet med å snu den feilslåtte landbrukspolitikken fra høyresiden, men likevel går denne jobben for sakte. Selvforsyningsgraden i Norge er fortsatt på et av de laveste nivåene i Europa, og regjeringen har ennå til gode å levere en plan for å få inntektene til bøndene opp på et akseptabelt nivå. Derfor setter vi i Rødt av et beløp på 73 mill. kr til investeringer som fremmer utmarksbeite, til istandsetting av setre og tidligere dyrket mark, for å styrke selvforsyningen og distriktslandbruket. Vi mener at norsk jordbruk ikke skal være avhengig av importert soya som ødelegger regnskogen, og vi foreslår derfor en tollavgift på soya.

I vårt alternative statsbudsjett foreslår vi en rekke tiltak som vil styrke kystfisket langs hele kysten. Vi foreslår at det settes av penger til å dekke sikkerhetskurs for fiskere, og vi setter av penger til en søkbar ordning for å dekke kostnadene tilknyttet nye rapporteringskrav. Vi mener også prinsipielt at overvåkningskravene er blitt for strenge. Når det er blitt sånn at fiskeren på havet må bruke mer tid på å sitte og trykke på iPad-en sin enn å være på dekk og dra garnene, er vi nødt til å klare å snu på det. Vi øker føringstilskuddet. Vi setter av penger til driftstilskudd for fiskemottak langs kysten i perioder med lav omsetning. Det er nødvendig. Det er sånn at når fiskemottakene stenger, har ikke fiskeren en plass å selge sin fangst. Det er et lite beløp, 50 mill. kr, som vi ønsker.

Målet med vår næringspolitikk er å svare på hvordan vi legger til rette for den store overgangen fra olje-

økonomi til en mer miljøvennlig framtid. Vårt mål er en industri for framtiden og en levende matproduksjon som sikrer mat på bordet – og arbeid over hele landet.

Med det tar jeg opp Rødts forslag.

Presidenten [13:21:43]: Representanten Geir Jørgensen har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det vert replikkordskifte.

Olve Grotle (H) [13:21:59]: Om eg ikkje hugsar heilt feil, har regjeringsspartia auka skattane med meir enn det Raudt i si tid ville. Det må bli opplevt som eit sviande nederlag, litt sånn som Frankrike, som nettopp tapte for Argentina.

Spørsmålet mitt går til Jørgensen, og det er slik: Finst det ei øvre grense for skattlegging av eit selskap? Eg spør fordi lakseoppdrettarane no vil få over 80 pst. skattlegging, i enkelte tilfelle over 100 pst. Så mitt spørsmål er: Kva tenkjer Jørgensen om det? Finst det ei øvre grense?

Geir Jørgensen (R) [13:22:47]: Selvfølgelig finnes det en øvre grense, og jeg registrerer også havbruksnæringens mudderkanon som ligger ut over hele debatten om grunnrenteskatt. Nå skal vi gi oss den tiden som er nødvendig. Denne saken er på høring. Den skal tilbake til Stortinget. Jeg er ikke helt overbevist om det tallgrunnlaget som nå kommer, med 80 pst., 90 pst. og opp i 100 pst. skatt. Det tror jeg ikke.

I Rødt er vi tydelige på at de som har tjent seg så søkkrike på fellesskapet sine ordninger, som får sine fagarbeidere gratis utdannet fra vårt gode utdanningsvesen, som får sine arbeidere helbredet i helsevesenet, for å bruke et sånt ord, og som får lov å bruke fellesskapets arealer, er nå nødt til å begynne å betale tilbake mye mer enn det de har gjort til nå. Et ja til grunnrenteskatt er et ja til det.

Olve Grotle (H) [13:23:49]: Representanten frå Raudt snakka veldig mykje om laksebaronane, og at det er dei som klagar. Har ikkje representanten fått med seg at det er svært mange som er kritiske til grunnrenteskatten? Det er lokalpolitikarar, arbeidartifolk og Senterparti-ordførarar. Det er næringar ved sida av havbruk, leverandørindustrien, folk innan finans, som har peika på den store politiske risikoen vi no har fått, og ikkje minst er det altså tilsette og deira representantar som har teke opp at dette er ei kolossalt stor utfordring for næringa. Har ikkje representanten fått med seg det, og om han har det, meiner han då at dei tilsette og fagforeiningane ikkje veit kva dei snakkar om?

Geir Jørgensen (R) [13:24:44]: Takk for spørsmålet.

Jo, vi har hørt de stemmene, og vi har vært veldig tydelige på at vår støtte til grunnrenteskatten er av prinsipiell karakter. Vi, i likhet med mange andre partier, har

ikke lansert vårt eget opplegg. Såpass mye respekt skal vi ha for høringsrunden som går.

Når det er sagt, viser denne debatten noe helt annet. Dette er et urovekkende trekk i det norske samfunn. Det er asymmetriske maktforhold på kysten. Arbeidsfolk uttaler at de er redde for sin egen framtid, fordi høyrepolitikk gjennom mange år har gjort at det sitter et lite knippe milliardærer rundt omkring på kysten – eller om de er i Sveits, eller hvor de er – og eier framtiden til disse kystsamfunnene. Dette er det Rødt som har den beste politikken på å komme seg ut av, og da må det noen ned av sokkelen.

Alfred Jens Bjørlo (V) [13:25:54]: Eg må nytte høvet til å gratulere representanten med overstått jubileum. Han ser framleis ung og sprek ut.

Eg merkar meg at også i eit nytt tiår snakkar representanten Jørgensen mykje om fiskeria og landbruket, og løysinga for resten av næringslivet er billeg straum. Det eg veldig sjeldan høyrer Raudt snakke om, er den stadig større delen av næringslivet som er dei tenesteytande næringane, dei som lagar bedrifter og verdier, eksportnæringar bygde på kunnskap og kompetanse, der straumrekninga betyr relativt lite, men der prisen på hovud, prisen på arbeidskraft – det er eksempelvis forslag no om høgare arbeidsgjevaravgift på høgare lønningar – betyr veldig mykje for rammevilkåra deira.

Kva tenkjer Raudt og representanten Jørgensen om potensialet i desse nye tenesteytande næringane? Kvifor bruker dei så lite tid på å snakke om det, når dei snakkar entusiastisk om at billegare straum er svaret på det meste?

Geir Jørgensen (R) [13:26:57]: Takk for spørsmålet. Jeg vil gjerne få lov til å gratulere replikanten tilbake med samme jubileum.

Det er jo begrenset hva man kan klare å få med i et fem minutters innlegg på talerstolen, men når det gjelder å holde primærnæringene i fokus, skal vi som et av de fremste partiene i denne salen, tror jeg, benytte enhver anledning til å framsnakke dem. Når næringspolitikken er alt fra det lille gårdsbruket til de store industri-lokomotivene og alt som er mellom, har vi støttet forskjellige ordninger, bl.a. miljøteknologiordninger. Vi har støttet mye som vil gi innovasjon i næringslivet framover. Det trenger vi hvis vi skal komme oss gjennom omstillingen som samfunnet står overfor. Vi legger fram en helhetlig politikk her for alle næringene.

Presidenten [13:28:01]: Replikkordskiftet er avsluttet.

Alfred Jens Bjørlo (V) [13:28:14]: Før eg kom på Stortinget i fjor, jobba eg 14 år samanhengjande med

næringsutvikling, som ordførar og leiar i næringsutviklingsselskap, og møtte i løpet av dei åra hundrevis av bedrifter – små bedrifter, store bedrifter, velstrukturerte bedrifter og meir kaotiske bedrifter i bygd og by, i alle bransjar som tenkjast kan.

Ein ting kan eg med handa på hjartet seie er felles for alle: Dei er stolte av det dei driv med, og dei opplever at dei bidreg til fellesskapet. Dei skaper jobbar, lagar ting og tenester folk treng, prøver å fornye seg og omstille seg til ein grønar økonomi, bidreg i lokalsamfunnet der dei held til med smått og stort. Kort sagt: Dei er ein del av Noreg.

Her ser det ut til at noko held på å endre seg. Vi har fått ei ny regjering og eit nytt fleirtal som ser ut til å ha trekt ein eller annan strek i sanden mellom det offentlege og det private. Det er eit raudt fleirtal, med Arbeidarpartiet, Senterpartiet og SV som det spelande laget på bana og med Raudt springande ivrig langs sidelinja som coach og inspirator, som ser på det private som eit problem som må nedkjempast. No er det velferdsprofitørar. No er det laksebaronar. No er det snakk om storreingjer, altså underforstått at det private næringslivet er møkkete frå inst til ytst. Det er snakk om å «ta kampen mot de kommersielle». Det er snakk om at «hver person som flytter til Sveits, motiverer oss». Eller det er som påstandane frå representantar for Arbeidarpartiet i ein budsjettdebatt sist veke:

«En helsekrone mer til private er en helsekrone mindre til det offentlige.»

Dersom denne forvridde framstillinga av røyndomen får feste seg, er vi ille ute som samfunn. Nyleg trekte ein av Vestlandets fremste næringslivsbyggjarar, Tore Ulstein, seg frå næringsministeren sitt prestisjeprojekt Nasjonalt eksportråd. Han sa:

«Avstanden mellom regjeringens liv og lære har blitt for stor. (...) Er det slik at norske eiere ikke er ønsket? Det er sånn det føles nå.»

Og han har ikkje ein gong trua med å flytte ut.

Her er vi ved kjernen av problemet med næringspolitikken til dagens regjering. Vi har fått ei regjering der små og store private verdiskaparar landet rundt ikkje lenger har kjensla av å vere med og byggje landet, men av å vere dei regjeringa ønskjer vekk, av å vere dei som blir plasserte på utsida av den stadig snevrare sirkelen rundt leirbålet til Arbeidarpartiet og Senterpartiet, LO og Norges Bondelag.

Over 80 pst. av norske bedrifter meiner no at regjeringa fører ein politikk som i svært liten eller liten grad tek omsyn til dei. Særleg går det ut over småbedriftene. Regjeringa har slept beina etter seg i å hjelpe småbedriftene med høge straumprisar og har enno ikkje fått gode nok ordningar på plass. Skattenivået blir skrudd opp og opp i prosessar som er uføreseielege og brå, og skattane

som rammar distriktsnæringslivet hardast, er blitt auka mest. Ja, til og med det vanvettige forslaget om ein ny straffeskatt på 7 mrd. kr i form av høgare arbeidsgjevaravgift for bedrifter som tilset folk med høg utdanning, har sklidd gjennom med støtte frå SV, og vil, trur eg, bli ein brems for grøn omstilling og fornying av Noreg i åra framover.

Budsjettforslaget til Venstre har ein radikalt annan kurs for å leggje til rette for verdiskaparane for framtida. Vi trur det er mangfaldet, skaparkrafta og dei gode ideane som kan skape ein moderne, grøn kunnskapsøkonomi. Då må vi leggje godt til rette for å starte og utvikle bedrifter og setje meir privat kapital i arbeid for å få gode idear til å vekse. Vi treng ein næringspolitikk som ser framover. Vi treng ein næringspolitikk for dei mange små, ikkje berre for dei store få.

I Venstres alternative statsbudsjett reduserer vi utbytteskatten, vi seier nei til å auke arbeidsgjevaravgifta, og vi endrar formuesskatten ved å skatte eigedom litt meir og verdiskaping litt mindre. Venstre vil gjeninnføre ordninga med skattefri fordel når tilsette kjøper aksjar i eiga bedrift. Det spreier makt og kapital og byggjer bedrifter med lokalt eigarskap. Venstre aukar satsinga på forskning og utdanning. Vi aukar tempoet i breibandsutbygginga og satsar meir på digitalisering.

Venstre føreslår å styrkje kapitaltilgangen for grøne vekstbedrifter. Vi tilfører meir pengar til Nysnø, miljøteknologiordninga og Grøn plattform. Vi styrkjer Katakult-ordninga til Siva, som gjev tilgang til felles testfasilitetar for det nye, teknologitunge næringslivet over heile landet. Eg er overtydd om at Venstres alternative budsjett er rett medisn for å skape større verdiar og fleire private arbeidsplassar i åra som kjem – over heile Noreg.

Politikk er ikkje berre tal. Det er også ord. Det er skilnad på om ein blir kalla verdiskapar eller velferdsprofitør, om ein blir kalla bonde eller baron, om ein blir sett på som ein som byggjer Noreg opp, eller ein som byggjer Noreg ned.

Privat verdiskaping, gründerskap og bedrifter som veks og lukkast, er ein del av den store historia om Noreg og blir viktigare år for år. Venstre skal ta kampen for verdiskaparane – for dei mange små, ikkje berre for dei store få.

Med det fremjar eg dei framlegga Venstre er ein del av.

Presidenten [13:33:21]: Representanten Alfred Jens Bjørlo har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det vert replikkordskifte.

Karianne B. Bråthen (A) [13:33:40]: Både representanten Bjørlo og undertegnede kommer fra en del av landet med mye kystlinje og mange fergesamband. Jeg må få si at jeg er ganske rystet over at Venstre kutter i den halverte fergesatsen vi har lagt fram. Det er i mine

øyne å svikte kystfolket og den verdiskapingen som foregår langs vår langstrakte kyst.

Mitt spørsmål til representanten Bjørlo er følgende: Hvordan kan representanten stå rakrygget og forsvare et så næringsfiendtlig forslag som det å kutte i halveringen av fergetakster er for kysten?

Alfred Jens Bjørlo (V) [13:34:22]: Det er ei rekkje område der Venstre har prioritert annleis enn regjeringspartia i dette statsbudsjettet. Det er heilt rett at vi i vårt budsjett ikkje har sett oss råd til å redusere ferjetakstane vidare, slik regjeringa har gjort. Vi har gjort andre grep i staden som vi meiner er viktigare politikk, både for distrikta og for Kyst-Noreg. Vi har auka potten til å utbetre fylkesvegsamband med 100 mill. kr, vi har auka breibandpotten med 100 mill. kr, vi har auka satsinga på å hjelpe til med overføring av gods frå veg til sjø, vi har ein skattepolitikk som på ein heilt annan måte tilgodeser og legg til rette for vekst i distriktsnæringslivet. Eg har sagt det før og eg kan gjerne seie det igjen: Det er fint med gratis ferje, men viss det ikkje er næringsliv igjen på kysten til å bruke dei, hjelper det ikkje om ferjene er gratis. Det må vere livskraft.

Karianne B. Bråthen (A) [13:35:25]: Det er ganske interessant å høre representanten stå på talerstolen og snakke varmt om verdiskaping og at vi skal leve av havet også i framtiden. For Kyst-Norge er nettopp fergesambandene utrolig viktige for å få fram den flotte verdiskapingen vi bidrar med, og også for at folk kan få leve og bo langs kysten. Så igjen: Hvordan kan egentlig representanten stå rakrygget og forsvare at man kutter i halveringen av fergesatsene?

Alfred Jens Bjørlo (V) [13:35:59]: Det gjorde eg greie for i stad. Vi skal ha eit godt ferjetilbod. Eit godt ferje- og båttilbod på kysten er kolossalt viktig for heile Kyst-Noreg, der er vi 100 pst. einige, det skal vi ha. Det har vore positivt med reduserte prisar, men når vi no er i den økonomiske situasjonen vi er, der vi ser at regjeringa finansierer eit ytterlegare kutt i ferjeprisane med bl.a. for låge rammer til vegbygging i distrikta og å skru opp skattetrykket på distriktsnæringsane kraftig, så er summen av det etter mitt og Venstre sitt syn dårleg distriktpolitikk. Når det gjeld det kystopprøret vi har sett etter at budsjettet blei lagt fram, også frå representanten Bråthens eigne partikolleger langs kysten, med bl.a. kor skadeleg det skatteopplegget for havbruksnæringsane vil vere, trur eg mange vil vere einig i at vi fyrst og fremst må ha eit næringsliv som går så det susar langs kysten. Det er det som skal drive utviklinga.

Willfred Nordlund (Sp) [13:37:12]: Jeg merket meg med interesse representanten Bjørlos innlegg, der han

også konkluderte på slutten med at han var overbevist om at Venstres forslag var best. Det får jeg inderlig håpe, siden han representerer partiet Venstre. Noe annet ville vært en ganske stor overraskelse.

Det er egentlig merkelig å se at representanten er så fornøyd. Han har tidligere vært en av talspersonene i Venstre for at man skal ha en styrking av norske distrikter. Det Venstre gjør, er altså å kutte i både politi, bygdeskoler og pendlerfradrag og å øke drivstoffavgiftene for en presset anleggsnæring og øke kostnadene knyttet til ferger, som er et viktig næringspolitisk tiltak, uavhengig av diskusjonen om det er næringsliv der eller ikke. Det er klart at å redusere avstandsulempen for næringslivet vil medføre økt verdiskaping og at man kan tåle andre risikosvingninger bedre.

En av de andre tingene representanten har vært veldig opptatt av tidligere, er landbruket. Da lurar jeg egentlig på: Hvordan kan Venstre forklare at de kutter i en inngått avtale med jordbruket som de selv har stemt for bare for noen måneder siden?

Alfred Jens Bjørlo (V) [13:38:18]: Er det ein ting eg er heilag overbevist om, er det at Venstres statsbudsjett ikkje berre er best for landet, men at det også er best for distrikta og Distrikts-Noreg.

Eg høyrer Senterpartiet snakkar gang etter gang om desse ferjene, men det viktige no ute i store delar av Distrikts-Noreg er faktisk å få opp tempoet og standarden på vegsamband mellom ferjene, det er meir pengar til fylkesvegar, det er meir pengar til dei digitale motorvegane, og det er ei opptrapping av satsinga på den infrastrukturen vi skal leve av, pluss at vi ikkje må ha ein næringspolitikk som skattar næringslivet i distrikta i hel. At dette statsbudsjettet i det breie lag, blant både næringslivet og politikarar i Distrikts-Noreg, har blitt oppfatta som næringsfiendtlig, er det iallfall ingen tvil om. Venstre sitt opplegg er betre. Når det gjeld landbruket, kuttar vi ikkje i det som ligg innanfor landbruksavtalen. Det står fast i vårt opplegg.

Presidenten [13:39:20]: Replikskordskiftet er avslutta.

Rasmus Hansson (MDG) [13:39:39]: Det er nå en slags enighet om at næringsvirksomhet, økonomi og samfunnsutvikling må drives, og velferd og rettferdighet må skapes, uten å ødelegge mer klima og natur, fordi det blir mye mer lønnsomt enn å fortsette som nå. Men dette berømmelige grønne skiftet kommer ikke av seg selv. Det vil kreve virkelige endringer og virkelige omprioriteringer i næringspolitikken.

Budsjettenigheten mellom SV og regjeringen er langt fra noe grønt skifte. Det er gode justeringer her og der, men det er først og fremst et budsjett for mer av det

gamle og enda et tapt år for omstilling. Mens investeringene i oljen fortsatt er seks–sju ganger høyere enn investeringene i fastlandsindustrien, setter oljesatsingen nye rekorder akkurat nå, og regjeringen lar for øvrig industri og grønne muligheter fortsette å gå på sparebluss eller, som i tilfellet med REC Solar, dø av statens egne strømpriser.

Kapital og kompetanse suges fortsatt i stor grad til petroleumssektoren. Dette er et budsjett som fortsatt gjør Norge til en oljenasjon, der fastlandsindustri og nye næringer fortsatt kommer til å leve i oljeskyggen. Det er et budsjett som ikke oppfyller Parisavtalen og utslippskutt. Da statsråd Barth Eide kom hjem med sin nye parisavtale om naturvern, skal han levere på forpliktelsene der med et budsjett der natur er minst like mye forbruksvare som før.

Det grønne skiftet kommer til Norge når det politiske flertallet slutter å tro at det å prioritere grønn politikk er farlig for næringsvirksomheten, og isteden begynner å skjønne at det er omvendt. Det er bare en mer ambisiøs klima-, miljø- og naturpolitikk som vil gi Norge det effektive og konkurransedyktige næringslivet som vi må ha i morgen. Derfor er Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett en samling forslag for å starte det grønne skiftet nå og ikke en annen gang.

Hovedgrepet vårt er en omstillingsavgift på olje og gass, som flytter mer enn 40 mrd. kr i investeringskraft fra fossil sektor til nye grønne næringer, kombinert med å flytte beskatning og avgifter fra arbeid over på forbruk og fra miljøvennlige løsninger over på de miljøfiendtlige løsningene. Vi vil stoppe de største punktutslippene i Norge med et fond på 1,4 mrd. kr som delfinansierer karbonfangst og -lagring, elektrifisering og andre tiltak.

På rammeområde 9 styrker vi miljøteknologiordningen Siva og Investinor. Vi oppretter støtteordninger for kondemnering og ombygging av skip til lav- og nullutslippsfartøy, og vi kutter bevilgningene til petroleumssprosjekter under Innovasjon Norge. Vi gir ideell og offentlig sektor tilgang til midler under Innovasjon Norge, og vi øker midlene til helseteknologi i ideell sektor og utvikling av ettersorteringsanlegg hos interkommunale avfallsselskaper.

På fiskeriområdet oppretter vi et fond for næringstransport som skal finansiere overgangen til lav- og nullutslippsfartøy. Vi kutter i kompensasjonsordningen for CO₂-avgift, men vi skjærer kystflåten.

Oppdrettsnæringen er jo viktig. God oppdrettspolitikk er å redde oppdrettsnæringen fra en framtid der vilaks fortsatt ødelegges, der kystnatur fortsatt bygges ned, der konflikten med andre næringer fortsetter, og der 54 millioner laks dør i merdene hvert år. Miljøpartiet De Grønne ber regjeringen innrette den nye grunnrenteskatten, som vi støtter, sånn at den premierer utslipps-

frie anlegg og kommuner som legger til rette for slike anlegg. Vi vil endre innretningen på havbruksfondet gradvis, slik at etter hvert vil bare konsesjoner som oppfyller krav til miljø og dyrevelferd, gi utbetaling til kommunene. Sånn skaper man en framtidsrettet oppdrettsnæring.

På landbruksområdet vil vi blant mye annet – det skal jeg komme tilbake til – gi Mattilsynet råd til faktisk å utføre jobbene som de pålegges, og vi har samlet sett lagt fram et alternativt statsbudsjett som gjør det statsminister Støre bare sier foreløpig, nemlig å bruke oljesektorens ressurser til å drive fram det grønne skiftet.

Så tar jeg opp Miljøpartiet De Grønnes forslag, unnatt forslag nr. 18, som erstattes av løst forslag nr. 26. Vi støtter forslagene nr. 24 og 25, fra Venstre, og løst forslag nr. 27, fra regjeringspartiene og SV.

Presidenten [13:44:35]: Då har representanten Rasmus Hansson teke opp dei forslaga han viste til.

Det vert replikkordskifte.

Willfred Nordlund (Sp) [13:44:51]: Det er ingen tvil om at det er bred politisk enighet om at vi har en stor og alvorlig klimakrise og en naturkrise. Litt av utfordringen med representantens argumentasjon og endringsvillighet med tanke på hva vi skal gjøre framover, er at hvis vi skal lykkes, særlig i Norge, med det å skape et grønnere næringsliv – det kan jo diskuteres om vi ikke allerede i dag har mye av det – vil det fordre bruk av mer natur, kanskje i større grad på naturens egne premisser, både når det er snakk om sirkulær økonomi, og når vi skal skape de nye grønne næringene. Skal vi ha mer industri i Norge, så trenger vi mer kraft. Det vil medføre inngrep. Skal vi erstatte svart karbon med grønt karbon, må vi bruke mer av skogen.

Her er mitt problem: Jeg forstår ikke hvordan Miljøpartiet De Grønne kan mene at det de ønsker å få til – som regjeringen for øvrig jobber med – skal gå overens med målet om å få til den grønne omstillingen, som jeg tror alle egentlig deler.

Rasmus Hansson (MDG) [13:45:55]: Midt på 1980-tallet måtte norsk industri gjøre noe de aldri hadde gjort før. De måtte produsere uten å forurense. De fikk beskjed om at de måtte betale selv, og at de ville bli satt i fengsel hvis de ikke oppfylte kravet. Det viste seg å være en suksessformel av helt fantastiske dimensjoner, og ingen er uenig i at det var veldig lurt. Nå holder næringslivet i hele verden på å lære seg å produsere uten å slippe ut CO₂ – en fullstendig utenkelig tanke som ble karakterisert som dommedagsprofetier, drømmer og science fiction for 20 år siden. Nå gjør de det.

Næringslivet må også lære seg å produsere uten å ødelegge natur, og selvfølgelig kan de det – akkurat som

at de har lært de andre tingene før. Nå kommer statsråd Barth Eide hjem fra Canada med en avtale i lommen som sier at vi må gjøre akkurat det. Vi må gjøre det motsatte av det Senterpartiet sier, at det går ikke an å leve videre uten å ødelegge enda mer natur. Vi må leve videre fordi vi skal slutte å ødelegge natur.

Willfred Nordlund (Sp) [13:47:00]: Det var ikke det jeg sa, og det er heller ikke det som er Senterpartiets politikk. Det handler om en erkjennelse av at skal man komme seg gjennom det grønne skiftet, vil det kreve naturinngrep. Det er jo det som er hele premisset hvis vi skal få til det grønne skiftet: Vi må bruke naturen for å få det til, for naturen er den største reaktoren vi har i denne sammenhengen, enten vi snakker om skog, mineraler til ny teknologi, kraft eller bærekraftig matproduksjon. Alt dette handler om bruk av naturen og biologiske prosesser i seg selv. Da blir mine tanker rundt dette noe som representanten Hansson nå synliggjør at han ikke tenker så mye på: Hvordan skal han få til den planen, for det vil betinge bruk av naturen? Det må nødvendigvis Miljøpartiet De Grønne akseptere dersom de skal oppnå de andre målene også, som Senterpartiet for øvrig deler, men da med en grunntanke om at vi skal få til dette sammen – på lag med næringslivet, på lag med folk og på lag med naturen og klimaet, uten å ødelegge naturen. Men det må skje ved hjelp av og ved bruk av naturen.

Rasmus Hansson (MDG) [13:48:01]: Svaret på spørsmålet fra representanten Nordlund finnes i to begreper som begynner å snike seg inn i norsk politikk, inklusiv i vokabularet til miljøministeren, nemlig «naturnøytral» og «naturpositiv». Vi skal og må selvfølgelig bruke natur, men vi er nødt til å bruke naturen på en sånn måte at den samlede produksjonskapasiteten, de samlede naturarealene og de samlede livsområdene ikke blir redusert. Det er det motsatte av den politikken som Senterpartiet hele tiden terper på, nemlig at de skal bruke opp stadig mer natur. Målet er å klare å gjøre det vi skal gjøre, uten å bruke opp mer natur, som Senterpartiet har gjort i absolutt hele sin historie. Men hvis det er slik at representanten Nordlund nå er enig i at en videre bruk av norsk natur alltid skal erstattes med annen natur eller enda mer natur, har vi kommet et langt skritt framover.

Willfred Nordlund (Sp) [13:48:58]: Mitt hovedpoeng her er at skal man få til det grønne skiftet – som for øvrig er i full gang – vil det kreve f.eks. mer linjenett i strømmettet, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Det vil vi være avhengige av for å få fram den fornybare kraften til å produsere nye, norske grønne industrivarer, som vi for øvrig gjør, men som vi ønsker å styrke. Da er vi også

over på diskusjonen om andelen privat og andelen offentlig eierskap i Norge. Det vil vi være avhengig av, og det vil nødvendigvis medføre noen naturinngrep. Jeg registrerer at representanten nekter å forholde seg til virkeligheten når det gjelder dette, og sier at vi da må erstatte dette med ny natur. Ja, men vi har jo områder i Norge hvor det gror stadig mer natur. Vi har jo en voksende biomasse i form av skog, som er mer natur, for den sakens skyld. Men vi kommer ikke unna det faktum at slik Norge ser ut, vil det være inngrep i naturen dersom vi skal lykkes med det grønne skiftet. Jeg registrerer at representanten ikke ønsker å ta det inn over seg, men Senterpartiet er klar til å ha en fornuftig diskusjon om hvordan man skal gjøre de ulike avveiningene for framtiden.

Rasmus Hansson (MDG) [13:50:03]: Og jeg ser fram til å høre denne diskusjonen videreført med miljøminister Barth Eide, som nå kommer hjem med en paravtale for natur som sier at Norge skal gjøre nøyaktig det som representanten Nordlund sier at vi ikke kan gjøre. Nå sier for så vidt representanten Nordlund to ting: Han sier på den ene siden at han er enig i at vi ikke skal ødelegge mer natur, og på den andre siden at det er umulig ikke å ødelegge mer natur. Når Senterpartiet skal bestemme seg for om de skal fortsette å ha sin gamle naturopfatning i behold, eller om de vil ta skrittet inn i en naturnøytral og naturpositiv politikk, vet ikke jeg, men jeg håper det skjer snart.

Presidenten [13:50:48]: Replikskordskiftet er avslutta.

Stortinget tek no pause i samband med julelunsjen på Stortinget, og i samsvar med den annonserte dagsordenen vert møtet sett att klokka 15.30.

Stortinget tok pause i forhandlingane kl. 15.51.

Stortinget tok opp att forhandlingane sine kl. 15.30.

President: Nils T. Bjørke

Presidenten [15:30:17]: Den innkalla vararepresentanten for Oppland, Lars Rem, tek no sete.

Før Stortinget går attende til handsaminga av dagens kart, vil presidenten opplysa om at sak nr. 11 på møtekartet for i dag går ut, jf. § 35 tredje ledd i Stortingets forretningsorden, og saka vert i staden sett opp på dagsordenen for onsdag 21. desember.

Stortinget held då fram med handsaminga av sakene nr. 3–5, og fyrste talar er statsråd Jan Christian Vestre.

Statsråd Jan Christian Vestre [15:31:03]: Vi lever i en tid med krig, energikrise og stor usikkerhet, og det

påvirker også Norge og norske bedrifter. Prisstigning, økonomisk usikkerhet og den voksende klimakrisen gjør det desto viktigere at vi raskt klarer å omstille norsk industri og norsk næringsliv. Regjeringen har derfor lagt fram et statsbudsjett som skal gi politiske svar på de sammensatte utfordringene vi som samfunn står overfor, både på kort sikt og på lang sikt. Vi må både skape mer og dele mer rettferdig for at Norge skal lykkes bedre, og for at generasjonene som kommer etter oss, skal ha de samme mulighetene som vi har i dag. Skal vi lykkes med det, er vi helt avhengig av å føre en ansvarlig økonomisk politikk som sikrer trygghet og økonomisk forutsigbarhet for både folk og bedrifter over hele landet vårt.

Nå går det godt i norsk økonomi. Vi har rekordlav arbeidsledighet. Næringslivet sliter med å få tak i norsk arbeidskraft. For å unngå å overopphete økonomien er det viktig at vi også holder igjen på pengebruken. Hvis ikke risikerer vi økte renter, som kommer til å få store konsekvenser for næringslivet. Norske bedrifter har om lag 1 000 mrd. kr i nettogjeld, og stiger renten til det nivået vi hadde tidlig på 2000-tallet, vil rentekostnadene til bedriftene altså passere 90 mrd. kr i året. Det kan få store konsekvenser for arbeidsplasser, for investeringer og for sysselsetting over hele landet. Ikke minst vet vi at det er konkurranseutsatt eksportnæring som i størst grad rammes når rentene stiger.

Denne regjeringen har klare mål for næringspolitikken. Vi skal bidra til å få flere i jobb i lønnsomme arbeidsplasser. Vi skal øke investeringene på fastlandet. Vi skal styrke eksporten utenom olje og gass med 50 pst. innen 2030, og vi skal redusere Norges klimagassutslipp med 55 pst. Det krever en aktiv nærings- og omstillingspolitikk som spiller på lag med store og små bedrifter over hele landet.

Før sommeren la regjeringen fram et veikart for grønt industriløft med 100 konkrete tiltak for hvordan Norge skal bli en grønn industri- og energigigant, og vi følger opp denne satsingen i statsbudsjettet med garantier, lån og egenkapital til det grønne skiftet. Budsjett-enigheten med SV bygger opp under det grønne industriløftet.

Regjeringen innfører også et nytt hovedprinsipp om at alle prosjekter som mottar støtte fra det næringsrettede virkemiddelapparatet, skal ha en plass på veien mot lavutslippssamfunnet innen 2050. Regjeringen videreutvikler det næringsrettede virkemiddelapparatet og lanserte nylig En vei inn og Virkemiddelapparatet 2.0, som skal sørge for at alle bedrifter, store som små, kan henvende seg ett sted for å få hjelp. Vi skal ha bedre og færre programmer, og vi skal sørge for at det ikke er overlapp og huller i vårt næringsrettede virkemiddelapparat. Dette er en del av innsatsen for å avbyråkratisere

og digitalisere, noe som skal spare norske bedrifter for 11 mrd. kr i offentlig byråkrati fram til 2025.

Vi lanserer snart en ny mineralstrategi, som er avgjørende for at vi skal få tilgang til byggesteinene som vi trenger til det grønne skiftet. Også det ser vi i statsbudsjettet, der vi styrker arbeidet med leting og kartlegging av mineraler og kritiske råstoffer.

Eksportfremme er en viktig del av den aktive næringspolitikken, og gjennom eksportreformen Hele Norge eksporterer har vi lagt om grunnlaget for hvordan vi skal få opp norsk eksport – peke ut fem-ti nasjonale strategiske eksportnæringer valgt av næringslivet selv.

Vi er allerede i gang med havvind. Ikke bare skal vi bygge ut 1 500 flytende havvindturbiner i Norge, som vil nesten doble norsk kraftproduksjon, vi skal også ta 10 pst. av det globale eksportmarkedet og sikre 80 mrd. kr i kontrakter til denne industrien, privat næringsliv.

I tråd med Hurdalsplattformen satser vi videre på rommet, og jeg er glad for at regjeringen og SV og en samlet næringskomité viderefører deltagelsen i ESA, slik at Norge fortsatt kan ta i bruk de fantastiske mulighetene som ligger i romindustrien.

Vi jobber med konkurranseforholdene i dagligvarebransjen, der vi styrker bevilgningene til Dagligvaretilsynet med 50 pst. Vi har nå en lang rekke forslag på høring, og det kommer nye forslag på høring i løpet av neste vår. Vi skal bidra til en sunnere konkurransesituasjon som gir forbrukerne bedre utvalg og lavere matvarepriser. I en tid der alt blir dyrere, er det noe av det viktigste vi kan gjøre.

Vi har lagt fram en ny eierskapsmelding, en progressiv eierpolitikk. Vi er nå det første landet i verden som forventer at de statlig eide selskapene skal ha vitenskapsbaserte klimamål, og vi gjør en lang rekke andre offensive grep for å styrke eierskapet.

Mange bedrifter er nå dypt bekymret for strømpri-sene, og det skjønner jeg. Vi har ingen annen viktigere jobb enn å trygge norske arbeidsplasser. Derfor har vi satt ned elavgiften, derfor fikk vi på plass energitilskuddsordningen på 3 mrd. kr, og derfor har vi jobbet hardt for å få i gang fastprismarkedet. Nå ser vi at det er mulig å tegne femårige strømvavtaler på ned mot 80 øre, syvårige avtaler på 79 øre, og prisen på de korteste kontraktene har falt med nesten 25 pst. på en uke. Det viser at politikken virker.

Presidenten [15:36:07]: Det vert replikkordskifte.

Sivert Bjørnstad (FrP) [15:36:23]: Regjeringen har vært klar på at strømstøtteordningen for husholdningene skal videreføres – selv om den ikke er god nok – så lenge det er høye strømpriser. I dag kom nyheten om at

strømstøtteordningen for landbruk også videreføres i 2023. Hva er grunnen til at man ønsker forutsigbarhet for husholdningene og landbruket, men ikke for norske bedrifter?

Statsråd Jan Christian Vestre [15:36:49]: Regjeringen har ingen annen viktigere jobb enn å trygge norske arbeidsplasser, og regjeringen jobber hardt for å sikre forutsigbarhet også for bedriftene. Det viktigste vi kan gjøre for bedrifter som ønsker forutsigbarhet, er å gi dem mulighet til å tegne lange avtaler. Den muligheten har ikke næringslivet hatt, men nå gir vi dem den muligheten. Det har tatt tid å få i gang det markedet, men jeg håper nå, når vi ser at konkurransen kommer i gang, at det vil gi bedre utvalg av fastprisavtaler til næringslivet. Energi Norge har 335 medlemsbedrifter, og de står for mesteparten av norsk kraftproduksjon. Jeg registrerer at blant de medlemmene er det en håndfull aktører som har meldt seg på og kommet med sine tilbud. Jeg vil oppriktig oppfordre næringslivets parter, og ikke minst energiselskapene, til å bidra til at disse avtalene kommer i gang, slik at vi kan sikre forutsigbarhet. Energitilskuddsordningen var ment som en overgangsordning til fastprismarkedet kom i gang. Nå er fastprismarkedet i gang, og de neste dagene må vi se hvor gode disse tilbudene blir.

Sivert Bjørnstad (FrP) [15:37:49]: Fastprismarkedet er også gjeldende for landbruket, så jeg spør igjen: Hvorfor skal landbruket få den tryggheten – som jeg mener at de bør få – og hvorfor skal ikke norske bedrifter få akkurat den samme tryggheten? For hvis svaret fra statsråd Vestre er at de kan inngå fastpriskontrakter, så gjelder jo det også for landbruket. Hva er forskjellen mellom landbruket og vanlige norske bedrifter?

Statsråd Jan Christian Vestre [15:38:17]: Det er veldig store forskjeller på norsk næringsliv og landbruket. Det vet representanten Bjørnstad godt. Landbruket er gjennomregulert, bl.a. for å sikre trygg matvareproduksjon i et land som Norge. Det er helt avgjørende for at landet skal kunne holdes i hevd, og for at vi skal ha vår egen matvareproduksjon. Det er helt andre markeds mekanismer, bl.a. for fastprisfastsettelse, som gjelder for landbruket, enn det som gjelder for næringslivet generelt. Derfor må vi også behandle ulike næringer litt ulikt.

Veldig mange bedrifter har lempet de økte strøm-kostnadene over på sine kunder. Det er ikke alle som klarer det. Derfor har energitilskuddsordningen vært viktig. Vi ser nå at alle bedriftene som søkte energitilskudd, får penger på konto før jul, slik vi lovet dem. Jeg skal i dag verken åpne for eller utelukke at det kan bli aktuelt med flere tiltak. Men jeg vil ikke gjøre noe nå som

slår beina under det vi har jobbet med i månedsvis, nemlig å få i gang et velfungerende fastprismarked som vil gi bedriftene som ønsker det, mer forutsigbarhet.

Linda Hofstad Helleland (H) [15:39:33]: Jeg er enig med næringsminister Vestre i at vi må skape mer, men jeg er uenig i at vi også må skatte mer – mye mer. Regjeringen uttaler at dette budsjettet er så stramt, og at alle må ta byrden. Men det vi ser, er at budsjettet ikke er spesielt stramt. Og det er næringslivet som tar hele byrden. Hvordan kan næringsminister Vestre ha sittet i budsjettkonferansen og latt det skje at sin sektor, som skaper arbeidsplasser, som bidrar til velferdssamfunnet vårt og med skatteinntekter, og som næringsministeren har ansvar for, skal ta hele byrden? Det går ut over arbeidsplasser. Det går ut over familieøkonomi og hverdagen til folk. Jeg regner med at den harde dommen som bedriftene har felt over regjeringen, har gjort sterkt inntrykk på næringsministeren. Hvorfor mener næringsministeren at økning av arbeidsgiveravgift er en god idé for norske arbeidsplasser og norske bedrifter?

Statsråd Jan Christian Vestre [15:40:38]: Statsbudsjettet som er lagt fram, skal holde orden på norsk økonomi. Det lykkes vi ganske godt med. Vi har nå lavere inflasjon enn stort sett alle våre handelspartnere. Vi har lavere inflasjon enn EU. Vi har lavere inflasjon enn OECD. Vi har lavere inflasjon enn USA. Vi har lavest inflasjon i Norden. Og SSB spår at vi når inflasjonstoppen allerede første kvartal i 2023. Det er fordi denne regjeringen gjennomfører en ansvarlig politikk.

Vi reduserer oljepengetruken for neste år med 18 mrd. kr, og vi må prioritere. Inndekningsbehovet er også stort. Strømstøtteordningen, krigen i Ukraina og folketrygdforpliktelsene påløper seg til 100 mrd. kr i året, og vi må også ha inndekning for det. Derfor har vi invitert to av næringene i Norge med høyest overskudd, havbruk- og kraftnæringen, til å bidra noe mer til fellesskapet. Vi heier på dem. De er fantastiske jobbskapere langs hele kysten. Selskapsskatten, som gjelder alle bedrifter, holdes altså uendret. Arbeidsgiveravgiften er midlertidig økt, og vil fases ut så snart det er rom i norsk økonomi til det. Og jeg registrerer at Høyre, i sitt alternative statsbudsjett, foreslår å øke skattene for næringslivet med 38 mrd. kr.

Geir Jørgensen (R) [15:41:51]: Regjeringen og statsråden, i dette tilfellet industristatsråden, holder høy profil på eksportreformen. Hele Norge eksporterer, men i virkelighetens verden og på industrigolvet er situasjonen en helt annen. I dag fikk vi melding om at El-kem stenger smelteovner i Thamshavn i Trøndelag og i Rana i Nordland. Årsaken til det er de høye strømprisene, og når hele Norge eksporterer, håper vi i Rødt at det

ikke var uforedlet kraft vi skulle eksportere til Europa, men industriprodukter som ferrosilisium, silikat og annet som disse industribedriftene lager.

Men Elkem eier selv kraft og finner det nå mer profitabelt å eksportere strøm enn det er å lage disse produktene, og i en pressemelding skriver de at dette er en vinn-vinn-situasjon. Deler statsråden Elkems syn?

Statsråd Jan Christian Vestre [15:42:57]: Det er ikke min jobb å kommentere enkeltbeslutninger som norske aksjeselskaper og andre gjør. Det må vi ha tillit til at bedriftene vurderer selv.

Generelt er jeg helt enig med representanten i at det som har vært et konkurransefortrinn for norsk industri i hele industrialiseringen, nemlig tilgang på rene, deilige og billige grønne elektroner, skal forbli et konkurransefortrinn for norsk industri, men vi er nå altså i en energikrise i Europa, og den påvirker også Norge. Det finnes dessverre ingen kvikkløst-løsninger, og det regjeringen er redd for, er at vi gir med den ene hånden og risikerer å skape større problemer med den andre hånden. Vi må bygge ut mer fornybar energi, og derfor håper jeg Rødt revurderer standpunktet sitt fra å være mot vindkraft på land og mot vindkraft på havet, og være med på det industrieventyret som det blir, for vi trenger mer kraft.

Vi har også jobbet veldig intenst for å få på plass fastprismarkedet, og nå ser vi at det er mulig å tegne avtaler under 80 øre. Det er noe høyere enn det som var gjennomsnittlig spotpris i fjor, og så får vi se om konkurransen kan dempe prisene enda mer.

Alfred Jens Bjørlo (V) [15:44:07]: Eg vil nytte høvet til å spørje om ei noko anna problemstilling. Næringsministeren er også handelsminister, og dermed har han bl.a. også ansvar for forhandlingane våre med EFTA. Vi veit no at det rasar ein frykteleg krig i Ukraina som det kjem gruvsame nyheiter frå kvar einaste dag. Noreg bidreg på mange måtar, og det er veldig bra. Eitt av dei tiltaka ukrainske myndigheiter har bedt oss om, og vi enno ikkje har innvilga, er tollfridom på alle varer frå Ukraina. Vi veit no at omtrent alle andre vestlege land har sagt ja til dette, vi veit at det er snakk om relativt små varegrupper i norsk samanheng, men det er ei viktig sak for Ukraina – det er ei viktig sak som alle andre europeiske land, inkludert dei andre EFTA-landa, har sagt dei vil opne for.

Eg vil stille eit litt opent spørsmål. Ein skal no inn i vidare prosessar, og er dette noko næringsministeren vil ta med seg inn i prosessane? Er det endå moglegheit for at Noreg kan gjere som andre europeiske land og gje tollfridom på alle varer?

Statsråd Jan Christian Vestre [15:45:12]: Krigen i Ukraina er helt grusom. Vi ser bildene, og vi hører his-

toriene om barn, kvinner og menn. Vi må gjøre alt det vi kan for å hjelpe Ukraina til å vinne den krigen. Det er absolutt ikke noe alternativ at det ikke skjer, og vi må stille opp på bred front. Det gjør regjeringen, humanitært, sivilt og militært med bevilgninger på 12 mrd. kr, og statsministeren har vært tydelig på at vi skal bidra mye, mye mer, ikke minst i gjenoppbyggingen av Ukraina. Vi bidrar militært med utstyr, vi bidrar også humanitært, og vi er blant de landene som bidrar mest sett i forhold til befolkningstall.

Det er en ærlig sak at en er litt uenig om hvorvidt tollfritak på landbruksprodukter er effektivt eller ikke. Utfordringen til Ukraina nå er å få varene ut. FNs matvarepanel har bedt innstendig om at rike land skal dekke sitt eget matvarebehov, for det er andre land som trenger dette mer enn oss. Derfor styrker Norge innsatsen for å hjelpe Ukraina å få varene ut av landet til dem som trenger det mest. Vi bidrar også med korn, frø og andre ting fra norsk side for å få opp handelen, og vi er positive til å revurdere handelsavtalen med Ukraina.

Rasmus Hansson (MDG) [15:46:29]: En næring som oppfyller absolutt alle krav til den framtidige grønne industrien vi trenger, er norsk produksjon av silisium til solceller. Den ene av de tre bedriftene som driver med det, REC Solar i Kristiansand, er nå i ferd med å måtte stenge for godt fordi statens og Vestres eget strømselskap tar så høye priser at denne bedriften ikke klarer å drive videre. De to andre bedriftene har henholdsvis konsesjonskraft og har vært i et strøk med billigere strøm, men vi står altså i en situasjon hvor vi holder på å miste en av våre og verdens ledende bedrifter på sol. Vil statsråden foreta seg noe for å redde den bedriften? Nå er det uker igjen.

Statsråd Jan Christian Vestre [15:47:19]: Det REC Solar gjør, er veldig, veldig bra. Vi produserer bestanddeler til solcellepaneler med lavere klimagassutslipp enn noe annet land, og dette er en næring vi vil ha mye mer av, ikke mindre av. Det er bra å legge den næringen til Norge fordi man har god tilgang på arbeidskraft, vi har tilgang på fornybar energi, og vi har operatører, fagarbeidere, med verdensledende spisskompetanse innenfor prosessfaget. Det er altså mange gode grunner til at eierne bør legge en slik industri til Norge.

Så er det en energikrise som slår innover oss som alle andre. Jeg registrerer at REC Solar valgte ikke å tegne en fastprisavtale da de kunne gjøre det på et veldig gunstig nivå. Jeg vet at de er i forhandlinger med flere strømselskaper – det er altså ikke bare Statkraft som tilbyr disse langsiktige avtalene – og så må det være en markedsmessig vurdering om REC Solar finner tilbudene attraktive nok. Jeg ser som sagt at det nå er mulig å tegne sjuårige avtaler, i hvert fall i NO1, på 79 øre. Det er altså 3 øre

mer enn det som var gjennomsnittlig spotpris i fjor, og så håper jeg at konkurransen drar prisen ytterligere ned og at bedriften lykkes. Vi trenger mer av den og mer av slike virksomheter i Norge framover.

Presidenten [15:48:21]: Replikordskiftet er avslutta.

Statsråd Bjørnar Skjæran [15:48:43]: 2022 har vært preget av usikkerhet og uro, men havnæringene har vist stor tilpasningsevne. Det har i generasjoner vært en styrke i kystkulturen.

Vi skal forvalte havet og ressursene der for nåværende og framtidige generasjoner. Vi skal ta vare på havet, men vi skal også ta det i bruk. Det skal gi oss mat og energi, skape lys i husene, arbeidsplasser langs kysten og store eksportinntekter. Nye næringer tar, og skal ta, havet i bruk. Det stiller nye krav til kunnskap, samarbeid og sameksistens.

Ressursene i havet skal gi økt aktivitet, større verdiskaping og flere helårsarbeidsplasser langs hele kysten fordi det gir trygghet. Det bygger sterke og livskraftige kystsamfunn. Skal vi lykkes med målene våre om å kutte utslipp, øke eksporten og skape jobber, er vi helt avhengig av den blå sektoren og av livskraftige kystsamfunn.

Regjeringens maritime politikk skal bidra til en langsiktig og målrettet satsing på grønn skipsfart, der det også legges til rette for at norske verft ligger i front. Grønn omstilling av skipsnæringen er et viktig tiltak for å redusere utslipp. Den økte lånerammen til skip i nærskipsfart og fiskefartøy fra 400 mill. kr til 470 mill. kr, etter budsjettenigheten med SV, støtter opp om dette.

Vi viderefører også den betydelige satsingen på marin forskning. Det foreslås 10 mill. kr til styrking av kunnskapsgrunnlag og forvaltning for utvikling av havvind og havbruk til havs. Vi må forsterke sameksistensen med fiskeriene. For å styrke norsk forskningsinnsats og kunnskap i polhavsområdene og Norges rolle og posisjon som arktisk kyststat og ledende polar- og havnasjon foreslår vi 10 mill. kr til GoNorth også i 2023.

Fiskeflåten har fått nye krav til sporing og rapportering. Det handler om bærekraft, kontroll og økt kunnskap. I en tid hvor flere skal bruke havet, er vi helt avhengig av å ha god oversikt over hvor også det kystnære fisket foregår. Det vil hjelpe oss med å sikre levedyktige bestander, hindre ulovlig fiske og ikke minst forsvare fiskernes interesser med god dokumentasjon.

Vi har også lyttet til næringen. Basert på innspill har vi forenklet kravene for den minste flåten. Rapporteringen er nå enklere enn opprinnelig foreslått. Det gis dessuten et investeringstilskudd til utstyret på 7 000 kr. Samtidig er det fortsatt mange som ønsker at vi går flere runder. I budsjettenigheten med SV valgte vi derfor å utsette innføringen av kravet. Det vil gi oss bedre tid til å gå flere

runder for å sikre at den endelige ordningen både oppfyller formålet og er grei å håndtere.

Regjeringen foreslår også en midlertidig tilskuddsordning for kystrekeflåten på 21 mill. kr. Bakgrunnen er den vanskelige situasjonen som de økte drivstoffprisene har ført til for denne flåtegruppen særskilt.

De næringene som tjener stort på bruk av våre felles havområder, må bidra mer for å sikre vår felles velferd. Det er et verdivalg.

Den høye lønnsomheten i havbruksnæringen er skapt av dyktige, arbeidsomme folk langs kysten og er basert på eksklusive tillatelser i vår felles allmenning. Det er grunnlaget for at regjeringen har foreslått en grunnrenteskatt. Vi har sagt at vertskommunene skal få mer igjen for å legge til rette. Det får de nå. Vi har sagt at kommunesektoren som helhet skal komme bedre ut. Det gjør de.

Samtidig har vi sagt at bunnfradraget skal skjerme de minste aktørene. Det er viktig for oss. Havbruksnæringen er en fantastisk næring som over år har skapt en uvurderlig aktivitet langs kysten. Det skal den fortsatt gjøre i årene som kommer. Betydningen den har, skal bli større, både for sysselsettingen og for den nasjonale økonomien. Det jobber vi hardt med å legge til rette for. Samtidig mener vi det er rettferdig at en større del av verdiskapingen igjen blir lokal, og at mer kommer fellesskapet til gode. Det håper og tror jeg det er mulig å samles bredt om.

Presidenten [15:53:19]: Det vert replikkordskifte.

Olve Grotle (H) [15:53:36]: Først vil eg takke fiskeri- og havministeren for gode ord knytte til fiskeria – det er mange ting eg er einig med han i der. Men eg har eit spørsmål knytt til havbruk – eg treng ei oppklaring. Når det gjeld havbruksskatten, eller lakseskatten, som vi seier, har finansminister Vedum sagt at ein aukar skatten «litt», mens Vestre nettopp har sagt at ein aukar skatten «noe». Vi har sett på dei ulike innspela både frå DNB, frå verdas største oppdrettsselskap og frå mange andre, som har peika på at ein får ein skatt på over 80 pst., og i enkelte tilfelle over 100 pst. Eg skal ikkje gå inn i teknikalitetane, men mitt spørsmål er: Er det slik at fiskeriministeren, når Vedum har sagt «litt», og Vestre har sagt «noe», kan seie at det blir «mykje meir» skatt?

Statsråd Bjørnar Skjæran [15:54:32]: Det blir nok «litt» og «noe», og jeg tror at ordkløveri rundt det blir forholdsvis meningsløst, om jeg kan uttrykke meg så respektløst.

Det som blir spennende å se framover, er hvordan Høyre velger å innrette seg når vi kommer til Stortinget med den endelige innretningen. I min verden er det slik

at når det gjelder en skatt som skal ta inn mellom 3,6 mrd. kr og 3,8 mrd. kr, vil innretningen bety ganske mye, men det kan ikke være sann at forskjellen på himmel og helvete – om jeg kan bruke et bibelsk uttrykk her – ligger i 3,6 på den ene innretningen og 3,6 på en annen innretning. Det har jeg litt vanskelig for å skjønne. Vi har gjort de avklaringene vi har ment det var nødvendig å gjøre knyttet til en normprisdebatt som har gått. Finansministeren har også skriftlig svart Stortinget og klargjort hva som vil være opplegget for 2023.

Så er det jo en høring. Jeg forventer at høringsinnspillene kan foreligge ganske snart. Dem skal vi se grundig på når vi kommer til Stortinget med det.

Presidenten [15:55:38]: Presidenten vil nok oppfordre ministeren til å finna eit betre uttrykk neste gong.

Olve Grotle (H) [15:55:41]: Vi har lagt merke til at det er lagt til grunn eit proveny på 3,6 mrd. kr–3,8 mrd. kr. Men no er det fleire – ja, faktisk ganske mange – som har sagt at dagens innretning vil gje eit mykje høgare proveny, kanskje over 10 mrd. kr, og det er mange som også har etterlyst korleis departementet har rekna ut provenyet, som altså ligg mellom 3,6 mrd. kr og 3,8 mrd. kr. Viss det er slik at det er fleire, la oss kalle det store og seriøse aktørar, som meiner at provenyet faktisk ligg over 10 mrd. kr, vil det ikkje då vere riktig overfor næringa og overfor alle andre departement å vise korta og vise korleis ein har rekna ut dette provenyet på 3,6 mrd. kr–3,8 mrd. kr?

Statsråd Bjørnar Skjæran [15:56:26]: Når det gjelder skatt, er det Finansdepartementets ansvarsområde og ikke mitt konstitusjonelle ansvar. De tekniske detaljene i dette tror jeg derfor at jeg vil overlate til finansministeren å svare på. Det finnes det nok mange gode anledninger til.

Det jeg har lyst til å si, er at det er noe som ligger fast, som har vært regjeringens utgangspunkt hele veien. Det handler om at vi har stipulert dette til å ligge i størrelsesorden 3,65 mrd. kr–3,8 mrd. kr, vertskommunene skulle komme bedre ut enn tidligere, og vi skal ha et minstefradrag som gjør at de minste selskapene ikke omfattes av denne skatten. Jeg er trygg på at når vi legger fram en endelig innretning etter denne høringen til Stortinget, skal det levere på det samme, og så håper jeg at det er mulig at man kan finne en bred samling rundt noe som vil være viktig for nasjonen vår, som vil være viktig for kystsamfunnene våre, og som på den måten også vil være viktig for videreutvikling av en kjempespennende næring.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [15:57:42]: Vi er veldig enige om at vi har en fantastisk fiskerinæring langs hele

kysten. De siste månedene har statsråden klart å sette sinnene i kok med fangstrapportering og sporing, og man ser nye flagg i mastene på fiskebåtene i sinne mot den politikken som regjeringen fører. Vi fremmet et forslag i trontaledebatten om å utsette og se på forenklinger av sporing og fangstrapportering i lag med næringen, men det valgte regjeringspartiene å stemme ned. Heldigvis, må man jo si, klarte SV i forhandlinger i et forløp med Norges Kystfiskarlag å tvinge regjeringen i kne og få til en utsettelse.

Vil fiskeriministeren nå gå i dialog med næringen, den minste næringen, og se på løsninger som de kan være bekvemme med?

Statsråd Bjørnar Skjæran [15:58:41]: Vi har hatt dialog med næringen over lang, lang tid, og vi samarbeider med de organisasjonene som ønsker å samarbeide om disse spørsmålene og andre spørsmål som jeg har ansvar for. Vi har gjort store forenklinger. Det er også slik at det skjer en teknologisk utvikling. Det utstyret som vi her snakker om, kostet 45 000 kr for et par år siden. Nå er prisen redusert til en tredjedel. Vi har et tilskudd som ligger inne som gjør at det er vel bare et tidsspørsmål før tilskuddet dekker mer enn hva innkjøp av utstyr koster. Nok om det – vi har gjort store forenklinger. Vi har en enighet nå som sier at vi får noe mer tid. Vi har allerede avtalt flere runder med næringen om det, og vi skal bruke den tiden godt for å sørge for at vi ender opp med noe som er, som jeg sa i mitt innlegg, presist, som er greit å håndtere, men som også leverer på formålet med hele ordningen.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [15:59:43]: Jeg må jo bare si at jeg er veldig fornøyd med at SV klarte å tvinge regjeringen i kne i forhandlingene om budsjettet, at de fikk satt dette i fokus og kjøpt litt mer tid for å se på løsninger som blir bedre for den minste flåten. Det er veldig mange små aktører som har mer enn nok med sikkerheten om bord, når de i tillegg blir pålagt nye innretninger. Antenne- og satellittsporing av disse små båtene har vært veldig mye diskutert, men det finnes jo rimeligere og enklere måter som man kan løse dette med. Er statsråden nå villig til å kunne se på en modell hvor man slipper å bruke video med antenne, og hvor man kan gå for en GSM-overføring av sporingen?

Statsråd Bjørnar Skjæran [16:00:41]: Mitt utgangspunkt har hele veien vært at vi skal ha utstyr som er enkelt å håndtere. Vi har gjort store forenklinger i rapporteringen her. Så er det en teknologisk utvikling som har gått, og som går, og nå skal vi bruke den tiden vi har, på å gå gjennom alt dette. Det viktigste for meg er at det systemet som vi ender opp med, er greit å håndtere, at det leverer på formålet, at vi både kan ha en sporing

som er innenfor de trygge rammene som kreves, og kan ha en rapportering som forholder seg til de kravene om rapportering som vi legger på bordet. Å gå inn i tekniske detaljer i denne runden tror jeg blir litt forfeilet, men vårt mål har vært det samme hele veien. Nå skal vi bruke tiden godt, og så ser vi hvor vi ender.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [16:01:48]: Til føregående spørsmål: Eg går berre ut frå at vedtak frå Stortinget blir følgt opp, og skal det gjerast andre vedtak i den same saka, må Stortinget i så fall gjere det.

Mitt spørsmål handlar eigentleg om grunnrenteskatt, fordi eg beit meg merke i at statsråden sa at skatt var finansministerens domene. Likevel har spørsmålet knytt til grunnrenteskatt på fiskeri vore noko som statsråden har uttalt seg om, og gjort på riktig måte. Den utviklinga vi har sett over tid, er jo at meir og meir av verdiskapinga og industrialiseringa av fiskeressursane i Norge, forsvinn til utlandet, og dette utarmar kystsamfunna. Viss ein innrettar det på riktig måte, der ein favoriserer dei som leverer, på ein måte som gjer at det skaper verdier på land, kan ein slå to fluger i ein smekk, altså at ein grunnrenteskatt kan skape verdiskaping. Kva er årsaka til at statsråden har avvist det til no?

Statsråd Bjørnar Skjæran [16:02:55]: Nå det gjelder overskriften som Fiskeribladet bruker, får det være desken der sitt ansvar.

Det jeg har sagt, og som jeg står fast på, er at mitt utgangspunkt for denne diskusjonen handler om at begge regjeringspartiene har hatt en klar linje over mange år i spørsmålet om hvordan grunnrente i fiskeriene skal hentes ut. Den skal hentes ut i form av verdiskaping, sysselsetting, aktivitet, bosetting – lys i husene i kystsamfunnene våre.

Vi arbeider nå med det som skal bli en kvotemelding 2.0, og der tror jeg nok vi skal ha gode samtaler når vi kommer til rett tidspunkt i det arbeidet. Den vil handle om mange ting, og det første er å rydde opp etter den prosessen som var i 2020, som fiskerinæringen omtaler som at det er skapt en helt umulig situasjon. Så ønsker vi, i tillegg til det som handler om ressursfordeling, å bringe inn et større element av industriell tenkning i fiskeripolitikken. Vi må få mer fisk på land, vi må legge bedre til rette for at industrien kan fortsette å videreutvikle seg. For meg er det et mål som er viktig.

Alfred Jens Bjørlo (V) [16:04:10]: Då vil eg i siste replikk skifte over til det eg vil seie er eit hyggjelegare tema enn skatt, nemleg ei veldig positiv setning som er å finne i budsjettproposisjonen frå fiskeriministeren, og der står det følgjande:

«Regjeringen vil sørge for at sjømat vektlegges sterkere når ernærings- og matpolitikk utformes.»

Det synest eg er veldig bra. Det trur eg vi alle er einige om, at vi bør ete meir fisk og sjømat. Så stilte eg eit spørsmål til fiskeriministeren, som han sendte vidare til helseministeren, om kva dette betyr i praksis. Betyr det at vi skal ete akkurat det same som vi gjer frå før, og så ete meir fisk på toppen? Det vil neppe vere bra for folkehelsen. Det helseministeren svarte då, var at dette betyr at vi skal følgje kosthaldsråda, og det betyr at vi skal ete meir fisk, korn og grønt og avgrense inntaket av raudt kjøt.

Då vil eg spørje fiskeriministeren: Er han einig i at det er det dette betyr – meir fisk og mindre kjøtt? Og i tilfelle: Kva heilt konkret vil regjeringa gjere for at vi skal ete meir fisk?

Statsråd Bjørnar Skjæran [16:05:15]: Jeg skal velge å overse det åpenbare hintet om at det finnes folk i den salen som spiser mer enn vi behøver å gjøre, nødvendigvis.

Vi skal komme tilbake til flere av de spørsmålene som Bjørlo her stiller. Så er vi i et liberalt demokrati – og det tror jeg både Venstre og Arbeiderpartiet er ganske fornøyd med at vi er – og det betyr at når vi snakker om kosthold, er vi ikke en totalitær stat, men det vil handle om kostholdsråd, og det vil handle om å legge til rette for at sunn mat er godt tilgjengelig. Dette er et arbeid som berører flere statsråder. Det gjøres nå et stort arbeid opp mot dagligvaresektoren, der næringsministeren forsøker å legge til rette for betydelig bedre konkurranse i den sektoren. Det er også slik at helseministeren har en rolle, og vi er to statsråder som er her i salen i dag, som på hver vår måte har et ansvar i dette.

For meg er det viktig at norsk fisk er tilgjengelig for norske forbrukere, i tillegg til all den eksporten som vi driver med.

Presidenten [16:06:21]: Replikskordskiftet er avsluttet.

Statsråd Sandra Borch [16:06:42]: La meg først takke næringskomiteen for arbeidet som er gjort i denne innstillingen. Jeg vil også takke SV for ganske harde, men lærerike budsjettforhandlinger som ble gjennomført respektfullt.

Regjeringen og SV er enige om et stramt og omfordelende budsjett, og det er ingen tvil om at regjeringen prioriterer sikkerhet og matvareberedskap høyt. Høy grad av selvforsyning med mat og trygghet for norske bønder, og ikke minst trygghet for norske forbrukere, er en sentral del av totalforsvaret.

For drøyt ett år siden da regjeringen tiltrådte, hadde krisene nærmest stilt seg i kø, med opprør mot bondenes inntektsmuligheter og en tilleggsforhandling med kompensasjon for kostnadsvekst. Dette var en regning regjeringen Solberg ikke ville betale, men som regjering

gen Støre betalte i løpet av noen få dager i regjering. Deretter kom en strømkrise, og vi fikk på plass en omfattende strømstøtteordning for – som eneste næring i Norge – jordbruk, veksthus og vanningslag. Det er gledelig at vi i dag har et forslag som ser ut til å videreføre den til neste år.

Så gjennomførte staten, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag i fellesskap tidenes jordbruksoppgjør. Jordbruksavtalen som ble inngått i mai 2022, er en historisk satsing på næringen, men la meg også minne om at det skjer i en historisk tid.

I den situasjonen som verdens matforsyning står i nå, oppfordrer FN alle land til å produsere så mye som mulig basert på ressursene som er i landet. Økt selvforsyning gjør oss mindre avhengige av andre land og av lange og sårbare transportlinjer. Det er viktigere enn noen gang å satse på et bærekraftig og aktivt norsk landbruk, og ikke minst legge til rette for en så stor matproduksjon som mulig.

Det er ingen tvil om at dette budsjettet styrker matproduksjonen i Norge. Regjeringen foreslår å øke budsjettene på landbruks- og matområdet med 25 pst., til 29,5 mrd. kr. Budsjettet bidrar til mer lønnsomhet i næringen, og jordbruksavtalen innebærer en samlet økning i inntektsmulighetene for 2022 og 2023 på 10,9 mrd. kr, sammenlignet med 2022 før jordbruksoppgjøret. Arbeidet med å tette inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper i samfunnet er veldig viktig for regjeringen, og det er ikke minst viktig for norsk matproduksjon. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om videreføring av dette arbeidet.

Budsjettet bidrar også til produksjon av mat i distriktene. Etter at vi i årene fra 2013 til 2021 fikk et stadig mer sentralisert Norge, noe som i stor grad var et resultat av politiske avgjørelser fra forrige regjering, har Norge nå fått en distriktsvennlig regjering som jobber for norsk landbruk og viktige distriktsnæringer. Regjeringen jobber videre innenfor et bredt spekter, og dette budsjettet stadfester det største jordbruksoppgjøret noensinne. Blant annet satses det også her særskilt på Nord-Norge.

Budsjettet styrker også matberedskapen i Norge. Regjeringen foreslår å bevilge 20 mill. kr til å starte arbeidet med beredskapslagring for matkorn allerede til neste år. Selv om handelssystemene våre fungerer normalt, ser vi at sikkerhetspolitiske kriser også kan forstyrre matforsyningen. Beredskapslagring bidrar uten tvil til økt nasjonal kontroll.

Den globale og nasjonale matproduksjonen trues av klimaendringer – ikke minst mer ekstremvær. Dette gjør at det er nødvendig med en rekke klimatiltak som bidrar til at Norge kutter utslipp. Her er regjeringens satsing på Bionova viktig. Denne verktøykassen har land-

bruket i lang tid etterlyst. Jeg er veldig glad for at vi har funnet plass for og ikke minst prioritert Bionova, og at det skal være oppe og gå allerede fra 1. januar 2023.

Budsjettet bidrar også når det gjelder skog- og trenæringen, som er en viktig næring jeg har ansvar for, og ikke minst styrker vi reindriftens rammevilkår. Sammenlignet med forrige reindriftsavtale har vi en økning på 15,5 mill. kr.

Budsjettet tar tak i store utfordringer vi står overfor. Det er ingen tvil om at matberedskap kommer til å være viktig – og er en viktig prioritet for denne regjeringen.

Presidenten [16:11:40]: Det vert replikkordskifte.

Linda Hofstad Helleland (H) [16:11:56]: Vi har sett at landbruksministeren lykkes når hun bestemmer seg for å få til ting – det er bra. Da er spørsmålet hvorfor landbruksministeren har bestemt seg for at Norge ikke skal lykkes i å utvikle egne nasjonale, helhetlige og bærekraftige matsystem-handlingsplaner. Det gjør nemlig mange andre nasjoner. Hvorfor ser vi en så defensiv holdning fra den norske siden når det gjelder å følge opp det som alle andre nasjoner nå er i full gang med?

Statsråd Sandra Borch [16:12:34]: Jeg er veldig uenig i premisset til representanten Hofstad Helleland. Norge jobber med bærekraftig matproduksjon hver eneste dag. Vi har også satt i gang et arbeid knyttet til det i Landbruks- og matdepartementet. Dette er også et arbeid som går på tvers av flere departementer. Jeg er opptatt av at de rette kunnskapsmiljøene skal være med og bidra til å definere hva bærekraftig matproduksjon er. Det handler bl.a. om kortreist matproduksjon og lite bruk av antibiotika. Regjeringen satser nå også på forskningsprosjekter som nettopp bidrar til å utvikle mer bærekraftig før. Det gjøres altså veldig mye mer på dette området nå enn under forrige regjering.

Linda Hofstad Helleland (H) [16:13:21]: Da forstår jeg ikke helt det svaret som landbruksministeren har gitt Stortinget, for der har landbruksministeren sagt at man ikke ønsker egne, helhetlige handlingsplaner for mer bærekraftige matsystemer. Man er fornøyd med de systemene man har. Man gjør altså det motsatte av det alle andre land nå gjør for å prøve å nå FNs mål.

Er problemet at kostnadene for jordbruket øker? Er det årsaken til at regjeringen er så tilbakeholden med å utvikle en egen handlingsplan for bærekraftige matsystemer?

Statsråd Sandra Borch [16:14:09]: Jeg blir litt forvirret og usikker på hva det er representanten egentlig spør om. Som jeg har sagt, også i mitt svarbrev til Stortinget, er mitt ansvarsområde bærekraftig matproduksjon. Så ble det stilt spørsmål om kostholdsråd til en an-

nen statsråd her i sted – alt henger jo sammen med alt – men at regjeringen ikke gjør noe på dette området, er jeg helt uenig i. Vi jobber hver eneste dag med å forbedre matproduksjonen i Norge, men ikke minst også med å sørge for at vi har matproduksjon i hele dette landet – fra nord til sør. Der har vi en regjering som ønsker å satse – i motsetning til den forrige regjeringen, som ikke ønsket å prioritere norsk landbruk.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [16:15:07]: Daværende landbruksminister Trygve Slagsvold Vedum la vel i sin tid ned flere gårdsbruk enn noen annen landbruksminister har gjort. Nå har Vedum fått en ny statsrådspost. Vi har en havbruksnæring, som er en viktig distriktsnæring – på linje med landbruket – og vi har nå en finansminister som faktisk overgår Rødt i avgiftsøkninger. Rødt hadde en ambisiøs avgiftsplan hvor man skulle øke skatter og avgifter med 47 mrd. kr fram til 2026. Vedum har lagt fram regjeringens budsjett, hvor man øker skatter og avgifter med 55 mrd. kr på litt over ett år.

Er statsråden fornøyd med den avgiftsøkningen som Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen har lagt fram? Hvilken betydning får dette for distriktsarbeidsplasser langs kysten?

Statsråd Sandra Borch [16:16:11]: Jeg er veldig fornøyd med at vi har en finansminister og en regjering som prioriterer norsk matproduksjon i det som er en viktig tid og et viktig år. Situasjonen i Europa nå har vist oss at matberedskapen i Norge ikke har vært god nok. Det viktigste vi da kan gjøre for den norske beredskapen for mat, er å legge til rette for at vi har en jevn produksjon av norske matvarer i dette landet. Regjeringen har i den forbindelse gjort en prioritering gjennom årets jordbruksoppgjør: 10,9 mrd. kr til norske bønder. Vi har også en strømstøtteordning, som vi nå viderefører. Vi har også bidratt gjennom de tilleggsforhandlingene som den forrige regjeringen ikke var interessert i å ta i. Dette gjør at landbruket nå ser mer positivt på framtiden enn da representanten Strifeldts parti satt i regjering.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [16:17:12]: Jordbruket er viktig i hele landet, og det legger også Fremskrittspartiet til grunn når vi legger fram vårt alternative statsbudsjett. Vi har tidligere gjort justeringer som har bidratt til større matproduksjon. Når man ser historisk på det, fra 1959 og fram til i dag, går matproduksjonen opp i Norge, selv om vi ikke er helt selvforsynte. Det er noen innsatsfaktorer som vi importerer for å kunne ha et landbruk.

Over til strømstøtten til landbruket: Hva gjør at landbruket står i en særstilling i forhold til andre nærin-

ger? Regjeringen gir strømstøtte til landbruket, men ikke til annet næringsliv, som er viktig også i Distrikts-Norge.

Statsråd Sandra Borch [16:18:03]: Det blir feil å sammenlikne landbruket med annet næringsliv. Husk på at de som driver med matproduksjon i dette landet, ofte er familier og enkeltmannsforetak som bor på gården som er tilknyttet driften. Det har vært viktig for oss å gi den næringen støtte nettopp fordi de driver med matproduksjon, og er helt avhengige av energi for at vi skal kunne ha matproduksjon i dette landet.

Jeg er helt uenig i at Fremskrittspartiet gjennom sitt budsjett bidrar til å styrke norsk matproduksjon. Her kutter man godt over 2 mrd. kr til norsk landbruk, man kutter hele strømstøtteordningen i sitt budsjett, og man evner heller ikke å satse på beredskapslager for matkorn. De har også – med et glatt pennestrøk – kuttet bevilgningen til Bionova, som skal være landbrukets klimaverktøy i den omstillingen vi skal ha nå.

Alfred Jens Bjørlo (V) [16:19:13]: Eg vil fortsetje der representanten Hofstad Helleland slapp. Eg ser eigentleg ikkje nokon grunn til også å stille landbruksministeren spørsmål om ho er einig med helseministeren i at vi bør ete meir fisk og mindre kjøt, for det er jo helseministeren sitt konstitusjonelle ansvarsområde, og eg reknar med at landbruksministeren er einig i det. Så det legg eg til grunn.

Kort fortald om berekraftige matsystem: På hausten i fjor hadde FN sitt første toppmøte om berekraftige matsystem, altså ikkje berre om landbruk, men om heile kjeda i matsystemet og korleis ho kan bli meir berekraftig og heilskapleg – kopla til helse, klima, osv. I etterkant av det er det no 120 land som er i gang med å lage nasjonale versjonar av den globale planen, altså nasjonale planar for eit berekraftig matsystem. Noreg er ikkje blant dei landa.

Ser statsråden behov for at også Noreg får på plass ein heilskapleg plan for eit berekraftig matsystem, eller treng ikkje Noreg ein slik plan som 120 andre land er i ferd med å lage?

Statsråd Sandra Borch [16:20:17]: På mitt ansvarsområde, som er landbruk og norsk matproduksjon på land, jobber vi med bærekraft i tilknytning til produksjonen hver eneste dag. Det er et viktig premiss og diskuteres også med faglagene i landbruket.

Jeg er opptatt av at vi skal være med og definere hva som er bærekraftig matproduksjon. Det handler om ganske mye. Det handler om at man ikke bør transportere mat over lengre avstander. Det handler om mindre bruk av medisiner. Det handler om at vi, via Forskningsrådet, har satt i gang to satsinger, der den ene handler

om bærekraftig for slik at vi kan gjøre oss mindre avhengig av f.eks. importert soya.

Jeg er altså veldig uenig med representanten i at det ikke gjøres noe på området. Regjeringen jobber med dette på tvers av flere ulike departementer, og det er de tiltakene man velger å iverksette, som kommer til å bli viktig.

Rasmus Hansson (MDG) [16:21:33]: I 2015 foreslo Miljøpartiet De Grønne at det skulle opprettes et Bionova, så vi synes det er stor stas at regjeringen nå oppretter et Bionova i forbindelse med sitt statsbudsjett. Vårt forslag var imidlertid at Bionova skulle være det samme for biobaserte næringer i Norge som Enova er for industrien for øvrig – altså et mye større ambisjonsnivå enn det vi foreløpig ser i regjeringens Bionova, som er begrenset til å omhandle klimatiltak i landbruket. Det ser til og med ut som at det ikke skal inkludere landbrukets suverent største klimaproblem, nemlig kjøttproduksjonen – men det kan jeg la ligge.

Siden det er jul, skal jeg spørre om dette: Er regjeringen klar for å bygge ut Bionova til å bli et Enova for biobaserte næringer i Norge, eller ser man for seg at det skal fortsette å være et avgrenset tiltak for norske gårdsbruk?

Statsråd Sandra Borch [16:22:25]: Jeg er veldig glad for at regjeringen har funnet rom for å prioritere Bionova allerede nå. Det har gjennom det siste året vært jobbet godt for å få etablert Bionova. Jeg har som landbruks- og matminister vært opptatt av å fylle norske matprodusenters verktøykasse, slik at man kan få ut midlene kjøpt. Da var vi nødt til å bruke det virkemiddelapparatet vi har i dag, som er Innovasjon Norge, hvor landbruket er nest største bruker. Det gjør at det skal være operativt allerede fra 1. januar neste år. Skulle vi ha gjort det annerledes, ville det ha tatt lengre tid. Det ville da selvfølgelig også ha kostet mye mer i oppbyggingsfasen og organiseringsfasen.

Det at vi bruker Innovasjon Norge som et viktig verktøy og legger Bionova under dem, gjør at vi har et operativt Bionova fra 1. januar 2023. Det er jeg veldig stolt av at regjeringen har prioritert.

Presidenten [16:23:24]: Replikordskiftet er avsluttet.

Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Per Olav Tyldum (Sp) [16:23:48]: Internasjonal usikkerhet med krig i Europa og mat-, klima- og energikriser i store deler av verden viser hvor viktig det er med et aktivt norsk landbruk i hele landet. Vi er avhengig av et norsk landbruk som kan levere mat til egen befolkning i gode og i dårlige tider. Vi må ikke gjøre oss

avhengig av import fra omverdenen, men utnytte våre ressurser for egen matproduksjon.

Regjeringen prioriterer trygghet for matproduksjon og bondens inntektsmuligheter høyt. Det viste også det siste årets viktige bidrag og enighet rundt jordbruksavtalen. Neste års oppgjør blir minst like viktig. Versjon 2.0 fra den nye regjeringen bør kompensere for fortsatt ekstrem kostnadsvekst og i tillegg gi en retning for å tette inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper i samfunnet.

Grytten-utvalgets rapport er nå ute på høring fram til medio januar neste år. Innspill skal gi et godt og stødig grunnlag, før vi så lager en opptrappingsplan for det videre arbeidet med å sikre bondens inntekt, til beste for nasjonens matsikkerhet, trygghet og beredskap. Det ligger med andre ord et krevende arbeid foran oss, både i regjering og i storting. Jeg forventer at alle partier tar innover seg ansvaret som ligger i at Norge gjennom FN-konvensjonen har forpliktet seg til å produsere mat til egen befolkning. Derfor er det bemerkelsesverdig at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett har et nedtrekk på 2,7 mrd. kr for rammeområde 11, der 1,5 mrd. kr er en reduksjon av tilskuddet til gjennomføring av jordbruksavtalen. Fremskrittspartiet skriver i sin kommentar til budsjettet at «disse medlemmer markerer sitt prinsipielle syn på landbruket gjennom å redusere subsidiene fra staten til landbruket i 2023». Jeg gjentar: «prinsipielle syn».

Høyre vil i sitt alternative forslag innføre CO₂-avgift i landbruket. Det betyr en avgiftsbelastning på 500 mill. kr, noe som er stikk i strid med klimaavtalen som ble inngått mellom landbruket og høyre regjeringen i 2019. Enigheten den gang var at biologiske prosesser ikke skulle avgiftsbelegges. I tillegg vil Høyre utvikle fritaket for miljøavgift på engangsemballasje, som melk og kakaoprodukter har hatt. Det blir beregnet til en helårseffekt på 550 mill. kr.

Jeg oppfatter at næringen tar klimautfordringene på fullt alvor, men den har store økonomiske utfordringer og kan neppe bære disse kostnadene. Senterpartiet vil bidra til en næring som skal skape verdier i hele landet. Den norske bonden bidrar til matsikkerhet, trygghet og beredskap.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [16:27:04]: Når vi snakker om norsk landbrukspolitikk ved inngangen til 2023, er det vanskelig å komme utenom den alvorlige situasjonen vi ser i øst, i vårt eget nabolag. Store matproduserende land er i krig. Ødeleggelsene på bakken er enorme. Vi har en skrappelløs nabo som ikke sjenerer seg for å bruke mat som våpen.

Matsikkerheten i Norge er høy, men Norge er og vil være avhengig av import av mat og innsatsfaktorer for

matproduksjon. Derfor er det viktig at vi har stabile og trygge matvarekjeder. Nordmenn forventer matvarer på bordet som neppe kan produseres i Norge i overskuelig framtid, men vi skal utnytte potensialet til de matvarene som vi har gode forutsetninger for å produsere her i landet. Det er særlig kjøtt og meieriprodukter. Vi produserer også mer korn enn noen gang tidligere. Takket være foredling, forskning og nye metoder kan vi utvikle landbruket.

Det er viktig at vi opprettholder og styrker matproduksjonen i Norge. Det tror jeg alle partiene er enige om. Våre veier skilles når det gjelder hva som er mest hensiktsmessig. For noen er det et mål at antall gårdsbruk ikke går ned. Fremskrittspartiet måler suksess i økt produksjon. Økt produktivitet og økt lønnsomhet forutsetter gjerne større enheter. Fremskrittspartiet mener vi skal ha en landbrukspolitik som stimulerer til økt matproduksjon og styrker matvareberedskapen. I et historisk perspektiv har antall gårdsbruk gått kraftig ned. Fra 1959 til 2015 er antall registrerte jordbruksbedrifter redusert fra 198 000 til 42 000, mens totalt jordbruksareal er knapt 2 pst. lavere enn i 1959. Samtidig produserer vi langt mer enn i 1959. Effektivisering har ført til at det samlede produksjonsvolumet i jordbruket har økt med over 85 pst.

For oss er det viktig at politikken fører til mer matproduksjon med økt lønnsomhet og økt effektivitet. Derfor ønsker vi en omlegging i jordbrukspolitikken, og derfor går vi inn for å redusere og legge om overføringer til jordbruket. I år foreslår vi en reduksjon på 1,5 mrd. kr. Vi vil at midlene over jordbruksoppgjøret skal bidra til at matproduksjonen blir mer lønnsom, og styrke matvareberedskapen.

Når det gjelder at vi har en reduksjon i strømstøtten på 1,1 mrd. kr, har vi en generell strømstøtteordning til alt næringsliv som også landbruket vil ha god nytte av. Med Fremskrittspartiets politikk har vi tidligere vist at vi bidrar til å stimulere til matproduksjon, til produkter som forbrukere ønsker.

Morten Wold hadde her overtatt presidentplassen.

Olve Grotle (H) [16:30:21]: Sjømatnæringa er ei av dei viktigaste distriktsnæringane vi har. Næringa er representert i heile landet, og få næringar har vakse meir dei siste 15 åra enn nettopp denne. Sjømatnæringa er den tredje største eksportnæringa i Noreg etter olje og gass. I 2021 blei det eksportert norsk sjømat for rekordhøge 120 mrd. kr, og i år vil faktisk eksporten kome over 150 mrd. kr. Sjømatnæringa legg grunnlag for sysselsetjing og verdiskaping i heile landet. Dei totale sysselsetjingseffektane er på om lag 106 000 sysselsette i fjor, medan det blei generert netto verdiskaping for

over 120 mrd. kr. Verdiskapinga la òg grunnlag for skatteeffektar på rundt 34 mrd. kr.

Høgre er opptekte av å sikre sjømatnæringa gode, stabile og føreseielege rammevilkår, og dette gjeld både fiskeri og havbruk. Det blir gjort svært store investeringar i sjømatnæringa kvart einaste år, noko som sikrar verdiskaping, aktivitet og sysselsetjing, og som òg er viktig for leverandørnæringa vår.

Dei siste tre månadene har mykje av ordskiftet i sjømatnæringa dreia seg om forslaget frå regjeringa til grunnrenteskatt på havbruk. Forslaget kom svært overraskande og berre kort tid etter at regjeringa Solberg la fram forslag om innføring av produksjonsavgift i havbruksnæringa, kombinert med ei vidareføring av havbruksfondet, ei ordning som har fungert greitt. Forslaget om ny lakseskatt har møtt massiv kritikk frå næringa, frå lokalmiljø, frå kommunar og fylkeskommunar, frå finansmiljø og frå andre.

Lakseskattforslaget vil gje den svært viktige kyst- og distriktsnæringa vår ein samla skattesats på over 80 pst. – ja, i nokre tilfelle på over 100 pst. Forslaget har alt ført til negative konsekvensar med bortfall av kontraktar for nærmare 40 mrd. kr, og over 1 400 personar har fått varsel om permittering. Skatten er òg svært dårleg førebudd og har store manglar. Han skal til alt overmål begynne å gjelde om to veker, før høyringsfristen har gått ut, og før Stortinget har fått saka til behandling, noko som òg – med rette – har blitt kritisert internasjonalt.

Høgre har gjort gjeldande at forslaget frå regjeringa til lakseskatt bryt med grunnleggjande spelereglar når det gjeld utforming av nye skatteordningar, og at det har ei innretning, utforming og eit skattepress som vil rive beina under havbruksnæringa, foredlingsindustrien og leverandørindustrien. Høgre har òg vore klare på at vi ikkje kan støtte forslaget.

Vi har vidare gjort det klart at normprisordninga ikkje kan nyttast, og vi har bedt om at nye skattereglar ikkje kan begynne å gjelde før Stortinget har behandla saka. Høgre vil sjølvsagt bidra konstruktivt til behandling av saka, men føresetnaden er at vi kjem fram til ei føreseieleg ordning som vil stå seg over tid og gje gode vilkår for havbruksnæringa.

Per Olav Tyldum (Sp) [16:33:35]: Næringspolitikken skal bidra til å løse utfordringene i samfunnet vårt. Selv i en urolig tid skal en aktiv næringspolitikk bidra til å skape nye og flere arbeidsplasser rundt om i hele landet. Økt verdiskaping henger sammen med sikret velstand, det gir positiv energi, det skapes, og ikke minst brer det seg en optimisme. Det er historier vi hører om, men som vi altfor lite kommuniserer ut.

Sist torsdag skrev ordføreren i Verdal følgende på sin facebookside:

«En merkedag i Aker Solutions Verdal og hele lokalsamfunnet sin historie! Tidenes største kontraktsinngåelse og i tillegg investeringsbeslutning i ny, framtidsrettet produksjonslinje. Dette sikrer forutsigbarhet, trygghet for eksisterende og nye arbeidsplasser og fart inn i det grønne skiftet. Dagen i dag viser at oljeskattepakken fungerer akkurat slik den skal og at næringa leverer.»

Det ordføreren refererer til, er nyheten om at en hjørnesteinsbedrift i Verdal nylig sikret seg den desidert største kontraktsverdien gjennom 50 år. Seks nye byggekontrakter til offshoreverftet betyr en omfattende modernisering og robotisering av verftet, men først og fremst sikrer dette aktivitet i de neste tre årene. Bedriften vil fortsette utviklingen innenfor fornybart, med en investering i folk, i digitalisering, i verftsfasiliteter og i prosjektgjennomføring. Det kan bli snakk om 250 nye arbeidsplasser.

For lokalsamfunnet gir dette store ringvirkninger. Det snur folketallsutviklingen fra minus til pluss og gir kommunen et tydelig ansvar for å tilrettelegge for gode tjenester, skoler, barnehager og boligbygging. Dette er en gladsak fra sist uke, der signerte kontrakter for mange milliarder er uvurderlig for industrisamfunnet i Midt-Norge. Det gir stor sysselsetting i Verdal, men to eller tre ganger større ringvirkninger som brer seg langt utover kommunegrensen.

Jeg mener at de prioriteringer som legges til grunn i regjeringens forslag til budsjett, viser en tydelig retning og ambisjon for grønn omstilling av næringslivet og en tilrettelegging for å mobilisere privat kapital til økte investeringer på fastlandet. Det er på sin plass å gi ledelse, ansatte og lokalsamfunnet i Verdal ros. Slik kan det skapes verdier over hele landet, også i Verdal.

Alfred Jens Bjørlo (V) [16:36:42]: Eg vil knyte nokre få kommentarar til punkt eg ikkje rakk å ta opp i hovudinnlegget mitt – og gjere det ganske kort og effektivt, sidan det er langt på dag.

Det eine er eit viktig tema fleire har vore inne på i dag, og det er solcelleindustrien, der vi veit at minst ei av dei store bedriftene vi har på området i Noreg i dag, har alvorlege utfordringar. Vi er nøydd til å løfte den industrien, der Noreg har store moglegheiter til å spele ei viktig rolle – ikkje berre i å skape norske industriarbeidsplassar, men vere med og byggje kapasitet til å få opp tempoet i den grønne omstillinga i Europa. Det er det solcelleindustrien primært handlar om. Venstre er medforslagsstillar til forslaga nr. 15 og 16 om dette.

Vi har i tillegg eit laust forslag, som Miljøpartiet Dei Grøne no har varsla støtte til, som handlar om at vi må prøve å sjå på kva andre europeiske land no gjer for å hjelpe fram denne strategisk ekstremt viktige industrien, og

kva vi kan bidra med òg på nasjonalt hald, endå meir enn vi gjer i dag. Det handlar òg om å bli mindre avhengig av Kina og kinesisk industri på ein del av desse områda.

Venstre har òg lagt inn framlegga nr. 24 og 25, som handlar om ytterlegare tiltak for straumstøtte til bedrifter. Det er ein kritisk situasjon for mange bedrifter no, som næringsministeren var inne på, og iallfall Venstres konklusjon er at vi enno ikkje er der vi må vere med fastprisavtalar som er gode nok til at dei treffer behova til bedriftene. Då snakkar eg ikkje berre om prisnivå, dvs. kroneprisen, men òg om måten dei er utforma på og korleis dei treffer realitetane i bedriftene, bl.a. veldig mange produksjonsbedrifter som har svære variasjonar i straumforbruk gjennom døgnet og året. Dette svarar våre forslag til straumstøtte på, nr. 24 og 25.

Eg vil òg varsle at Venstre støttar mindretalsframlegg nr. 14, om Norecopa, frå Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne. Det er ein rein inkurie at vi ikkje er medforslagsstillar på det forslaget, som handlar om forsøksdyr og aktivitet for å få opp kunnskap og få ned bruk av forsøksdyr. Det støttar vi sjølvsagt.

Heilt til slutt vil eg varsle eit tema vi må kome tilbake til i den heilskaplege næringspolitikken, og det er korleis vi jobbar med skalering for å leggje til rette for vekst i innovasjons- og inkubatormiljø. Vi har ganske mange gode inkubatormiljø rundt om i Noreg i dag, men vi er ikkje gode på å få på plass verkemiddel som hjelper til med raskt skalering og vekst av bedrifter ut frå desse miljøa. Det er eit område vi er nøydd til å kome sterkare tilbake til. Det ligg ikkje gode nok verkemiddel på dette i statsbudsjettet her i dag. Det er eit tema vi må kome tilbake til, og eg vil varsle nye initiativ frå Venstre i tida framover.

Olve Grotle (H) [16:40:04]: Norsk landbrukspolitikkk skal sikre mattryggleik og beredskap, halde oppe landbruk over heile landet, auke verdiskapinga og sikre berekraftig landbruk med lågare klimagassutslepp. Sjølv om Noreg generelt har høge miljøstandardar og klimakrav, er landbruket unnateke verkemiddel som avgifter på klimagassutslepp. Dersom dagens landbrukspolitikkk blir vidareført, kan ein vente at utsleppa i landbrukssektoren vil liggje på same nivå som i dag, og jordbruket vil gå frå å utgjere ein liten del av dei totale klimagassutsleppa til å utgjere rundt 20 pst. i 2030. Dersom verkemidla for klimakutt i jordbruket ikkje blir endra, vil det bli svært vanskeleg å kutte dei samla utsleppa i Noreg med 55 pst. innan 2030.

Høgre vil byggje vidare på den noverande avtalen med bondeorganisasjonane og utvikle ein ambisiøs strategi for å redusere klimagassutsleppa frå landbruket. Landbruket er ein viktig bidragsyter i det grønne skiftet, gjennom både binding av karbon og produksjon av for-

nybar, biobasert energi og drivstoff. Samtidig er reduserte klimagassutslipp frå landbruket heilt nødvendig. Noregs noverande nivå av nitrogen- og fosforoverskot, som legg press på jord-, vatn- og luftkvalitet, er også blant dei høgaste i OECD.

Eit berekraftig jordbruk er ein føresetnad for å sikre ressursane og miljøverdiane for framtida. For Høgre er det viktig å vri produksjonen over til å vere meir berekraftig, både for bonden, for miljøet og for forbrukarane. Difor vil Høgre gjere det meir lønsamt for bonden å produsere plantebasert mat.

Karianne B. Bråthen (A) [16:41:57]: For alle partiene på Stortinget er budsjettene vår måte å fortelle folk hvordan vi vil prioritere våre felles ressurser i året som kommer. Budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV er et budsjett som svarer på utfordringene i vår tid, og som ser framover. Vi har levert et budsjett som bidrar til å skape arbeidsplasser, kutte utslipp og øke eksporten fra fastlandet. Budsjettet er et eksempel på å skape og dele i praksis.

Mine medrepresentanter har sagt det før meg, men det er altså både krig og energikrise i Europa, og i en sånn situasjon må vår oppgave som politikere være å sikre vanlige folk og næringsliv trygghet og forutsigbarhet. Trygg økonomisk styring er vårt viktigste løfte i en krevende tid, og jeg blir da forbauset over høyresidens vinging og stadige evne til å skape mer usikkerhet for det norske næringslivet. Høyre snakker om skattesjokk, men viderefører nesten samtlige skatteøkninger selv. Selv grunnrenteskatt på havbruk vil de ha, og i tillegg hiver de på 1 mrd. kr i ekstra avgifter til landbruket og fiskerierne.

Venstre snakker om omstilling, men innfører en ekstraskatt på fagorganisering og pensjonssparing. De kloke hodene skal det altså bli lettere å utnytte, og omstilling skal skje på bekostning av framtidens pensjon. Fremskrittspartiet ser ut til å ville overgå den nå avgåtte britiske statsministeren, Liz Truss, i uansvarlig pengebruk. Jeg håper næringslivet har merket seg hvilke konsekvenser Fremskrittspartiets politikk fikk på det britiske aksjemarkedet. Realiteten er at de alle trengte pengene.

Jeg skjønner hvorfor Høyre og Venstre må gå til frontalangrep og ty til avledningsmanøver. Det kan jo være med en bismak: De vet at de sitter med ansvaret for at det var en negativ handelsbalanse da de forlot regjeringsskontorene, altså at vi eksporterer mindre enn andre land rundt oss, om vi tar bort olje og gass. Investeringene sto på stedet hvil da de forlot, så det må jo være utfordrende å være vitne til at denne regjeringen, i samarbeid med SV, får til så mye mer. Store satsinger og støtteordninger på rekordtid er levert, noe ingen andre regjeringer har gjort før. Det betyr at man da kan se at vi er en aktiv stat.

Denne regjeringen, i budsjettavtale med SV, har levert et trygt og ansvarlig budsjett som både svarer på den tiden vi står i, og samtidig ser framover. Resultatet er at næringslivet vårt settes i stand til å skape mer, og det er godt for norsk økonomi og for vår felles velferd.

Solveig Vitanza (A) [16:44:59]: Som næringsministeren var inne på i sitt innlegg, skal vi i dag behandle et budsjett som handler om å skape og dele. Vi må både skape mer og dele mer rettferdig for at generasjonene som kommer etter oss, skal få de samme mulighetene som vi har i dag.

Selv om det har vært en krevende oppgave i en tid med krig i Europa, energikrise og prisstigning, har Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV kommet i mål med et budsjett som viser trygg økonomisk styring. Vi bidrar til å få kontroll på den kraftige prisveksten, skape trygghet rundt folks økonomi og arbeidsplasser, samtidig som vi sikrer en bedre og mer rettferdig deling.

For at neste generasjon skal få de samme forutsetningene, kan vi ikke sette klima- og naturkrisen på vent, selv om verden står foran nye utfordringer. Målet om å kutte klimagassutslippene med 55 pst. innen 2030, skal vi nå. Regjeringen viser gjennom budsjettet at vi satser på den grønne industrien, bl.a. med å spisse det næringsrettede virkemiddelapparatet til en grønn nærings- og eksportomstillingsspakke, og viser at staten stiller opp med garantier, lån og egenkapital til grønn industri. Vi skal skape et godt grunnlag for grønn verdiskaping i Norge. Dette er viktig for å sikre arbeidsplasser og for å opprettholde det gode norske velferdssystemet.

Høyreregjeringen etterlot tidenes handelsunderskudd fra fastlandet, industriinvesteringene som sto på stedet hvil, og skyhøye klimagassutslipp. Vi er godt i gang med opprydningen gjennom å føre en aktiv grønn næringspolitikk. Vi gir mer til en historisk eksportreform. Vi prioriterer midler til å hjelpe norske bedrifter med å få solgt produktene sine i utlandet. Solberg-regjeringen beviste at det tar for lang tid å vente på at markedet skal ordne opp helt uten insentiver. Derfor har vi satt fart fra dag én.

Regjeringen legger nå til rette for grønnere offentlige anskaffelser. Vi har lagt fram en ny eierskapsmelding med en grønnere og mer aktiv eierskapspolitikk. Her tas en rekke offensive grep for å sikre at vi bruker det statlige eierskapet for å lykkes bedre med den grønne omstillingen, og jeg ser fram til å behandle den her på Stortinget på nyåret.

Budsjettet for 2023 er et omfordelende budsjett som skal bidra til økt trygghet for næringslivet og vanlige folks økonomi. Vi skal ta vare på grunnleggende velferdstjenester, og vi skal skape nye grønne arbeidsplasser og bidra til omstilling for hele næringslivet. Som sagt: Vi må skape for å kunne dele.

Jenny Klinge (Sp) [16:47:57]: Øydeleggingar av natur og klima er etter kvart eit konstant bakteppe for alt vi held på med i politikken. Før var det skummelt om politikarar tala om dette. No er det mykje meir skummelt om vi ikkje talar om det. Det er fordi forståelse av alvoret i situasjonen og målretta tiltak for å forbetre han er ein føresetnad for framtida vår. Målretta tiltak er eit viktig stikkord, for symbolpolitikk er fånytt og i verste fall skadeleg.

Ta landbrukspolitikken, der det kan vere lett å ty til drastiske grep for å få ned kjøttforbruket i befolkninga dersom vi legg feil kunnskap til grunn. Det er t.d. forskjell på USA og Noreg. Hos oss skjer landbasert matproduksjon hovudsakleg på gras- og beitemark, og vi har i tillegg lite dyrka mark tilgjengeleg totalt sett. Husdyra og drøvtyggjarane er slik ein avgjerande føresetnad for matberedskapen vår, og det kan skje klimavenleg. Derfor er eg glad for at Arbeidarpartiet og Senterpartiet, saman med SV, danna fleirtal for ein landbrukspolitikk som skal bidra til eit løft for husdyrhaldet og landbruket her til lands.

Kor vellukka næringspolitikken er, er uløysleg knytt til kva moglegheiter vi har for å oppretthalde velferdsstaten framover. Velferd og velstand byggjer på verdiskaping og arbeid. Vi sikrar at alle bidreg ved at vi skattlegg både folk som er i vanlege jobbar, og folk som eig verdiar og bedrifter. Eg støttar denne modellen. I tillegg vil eg understreke at vi ikkje kan gå for langt i å belaste lokale og nasjonale bedriftseigarar dersom målet framleis er nasjonalt eigarskap, høg verdiskaping og eit godt grunnlag for velferd. Hardtarbeidande folk som skaper arbeidsplassar og aktivitet i lokalsamfunn, nyt ofte respekt frå eigne tilsette, og den same respekten viser dei den andre vegen. Dei fortener betre enn at somme politikarar nedlatande kallar dei for rikingar som må flåast.

Eg vil tru det var ein glipp då representanten Linda Hofstad Helleland sa at Høgre prioriterer å fjerne formuesskatten i eit tidlegare innlegg. Men det er verdt å merke seg at retorikken til Høgre kan få det til å høyrast ut som om debatten står mellom parti som vil ha formuesskatt på den eine sida, og Høgre som ikkje vil ha det i det heile. Slik er det jo ikkje, og det blir ofte skapt eit svært unyansert bilde av forskjellen mellom partia. I ei tid der rente- og prisauke truar om vi bruker for mykje offentlege pengar, er det trist at Høgre framstiller ei ansvarleg og moderat regjering som næringsfiendtleg og hasardiøs, særleg når dei i tillegg stort sett går inn for dei forslaga vi har lagt fram.

Vi treng å sikre kompetanse- og teknologiutvikling for å få på plass ein grøn skipsfart så raskt som råd, men Høgre presterer å kutte 207 mill. kr til nettolønsordninga i sitt alternative budsjett. For verfta langs norskekysten er det viktig at regjeringa legg til rette for å skape aktivitet. Målet er å bidra til at norske verft får bygge man-

ge skip og fartøy i framtida. Teknologiutviklinga vi har langs kysten, vil også vere positiv for å leggje grunnlaget for auka eksport.

Rasmus Hansson (MDG) [16:51:13]: Uansett politisk ståsted slipper man ikke unna at hovedbildet for norsk landbruk er en uavbrutt utvikling mot færre og færre og mer og mer sentraliserte bruk. En del av årsaken til dette er et ensidig fokus på effektivitet i produksjonen. Det er noe som med nærmest matematisk nødvendighet fører produksjonen til færre og færre bruk. Miljøpartiet De Grønne arbeider for en landbrukspolitikk som ikke gir færre bønder, men flere. Vi vil ha matproduksjon over hele landet, ikke bare i sentrale strøk. Det er noe mange partier sier at de vil. Spørsmålet er hvilken politikk som virkelig vil bremse bruksnedleggelser og ytterligere sentralisering.

Siden 1969 har Norge fått 300 000 flere beitedyr, dobbelt så høyt kjøttforbruk, mye høyere klimagassutslipp og en femtedel så mange bruk. 90 pst. av jordbruksarealet vårt brukes til å dyrke dyrefôr. Jordbruket gjør små framskritt i å kutte klimagassutslippene, og jordbrukets suverent største klimagasskilde er produksjon av rødt kjøtt.

Jeg liker både kyr og kjøtt, men flertallet må snart vise vilje til å endre en politikk som faktisk ikke tjener verken bosetting, folkehelse eller klima. Miljøpartiet De Grønne foreslår det opplagte: å vri hovedandelen av landbruksstøtten til mer arealtilskudd, mindre til produksjonstilskudd. Vi vil bruke mer av jorda til å dyrke folkemat, mindre til dyrefôr. Vi vil øke støtten til korn- og grøntproduksjon innenfor rammene av jordbruksavtalen. Faktum er at en mer klimavennlig jordbrukspolitikk også er en mer distriktsvennlig jordbrukspolitikk og en mer helsevennlig matpolitikk.

Jeg er glad for at regjeringen har opprettet Bionova, som Miljøpartiet De Grønne foreslo allerede i 2015, men regjeringens Bionova er altså begrenset til klima og bærekraft på gårdsbruk – minus kjøttproduksjonsproblemet. Miljøpartiet De Grønne mener at Norge trenger et mye større og mer ambisiøst Bionova, et som gjelder alle biobaserte næringer, altså det samme som Enova er for industrien. Vi flytter derfor 1 mrd. kr til Bionova – istedenfor regjeringens 87 mill. kr. Et eksempel på perspektivet Bionova burde hatt med seg, er å erstatte mye av soyaproduksjonen som vi importerer nå, med fiskefôrproduksjon basert på norsk protein fra sekkyd, insekter, flis osv.

Sverre Myrli (A) [16:54:23]: I forkant av årets budsjettdebatt og under dagens debatt har det ikke manglet på det jeg vil kalle elendighetsbeskrivelser fra opposisjonen, og i særdeleshet fra partiet Høyre. Når den næringspolitikken som føres i landet, og tilstandene i

norsk næringsliv skal beskrives, finnes det liksom ingen grenser for hvor elendig det er. Vi har blitt fortalt at norsk næringsliv skal skattes i hjel med det budsjettet som regjeringen la fram og fikk flertall for etter justeringer med SV. Når Høyre så kommer med sitt alternative budsjett, er det omtrent akkurat det samme skatte- og avgiftsnivået, og de skatteøkningene som regjeringen har tatt til orde for på grunn av den svært vanskelige situasjonen landet vårt befinner seg i, som Høyre har kritisert kraftig, har Høyre også med i sitt alternative budsjettopplegg.

Jeg deltok i min første valgkamp i 1985. Da var det jappetid i Norge. Det kokte. Det var noe vi slet med i mange år. Da jeg ble valgt til Stortinget første gang, i 1997, slet vi fortsatt med ettervirkningene etter jappetida på 1980-tallet. 1980-tallet og jappetida medførte rekordhøy arbeidsløshet og rekordhøy rente, ja, renta var oppe i 15–18 pst. på det verste. Tenk om vi skulle havne i den situasjonen igjen. Tenk hva det vil ha å si for norsk næringsliv og norske bedrifter, hvis vi skulle havne der. Vi kunne fortsatt med ettervirkningene av jappetida – men da må jeg nesten ha mer taletid – med bankkrise og mange andre problemer som fulgte.

Sannheten er at nå går det veldig godt i norsk næringsliv – svært godt. Vi har rekordlav arbeidsløshet, og det må vi ta vare på. Ja, det er betydelige utfordringer for næringslivet i en vanskelig tid, men da må vi finne løsninger på det sammen, slik som vi er så gode til i Norge – næringslivet og bedriftene, myndighetene og fagbevegelsen sammen, slik vi har gjort veldig mange ganger, og slik vi gjorde da vi måtte rydde opp etter jappetida.

Framtidas jobber skapes ikke av Stortinget eller av regjeringen. Framtidas jobber skapes av næringslivet. Vår jobb fra myndighetenes side er å legge til rette for flere jobber, legge til rette for at bedriftene våre kan utvikle seg. Da kan vi skape mer, og vi kan dele bedre. Det er løsningen for Norge framover, og det bør vi alle bidra til.

Nils T. Bjørke (Sp) [16:57:40]: Når ein høyrer på denne debatten, og gjerne spesielt innlegga frå Høgre og Framstegspartiet, men òg frå Venstre, der dei seier dei vil auka matproduksjonen, og at dei skal ha norsk matproduksjon over heile landet, så stussar eg, for deira politikk fører jo til det stikk motsette. Når det gjeld olje og oppdrettsnæringa, er Høgre oppteke av at det er føreseieleg, men tydelegvis ikkje for landbruket. Det var dei sjølve som sat i regjering og forhandla fram ein klimaavtale der dei vart einige om at det ikkje skulle vera noka avgift på biologiske produksjonar, men dei har knapt kome ut av regjeringskontora før dei vil innføra det.

I tillegg vil dei ikkje auka matprisane, og dei skal òg fjerna avgiftsfritaket på emballasje – altså kostnader som legg seg på landbruket. Kven er det som treng mest at matprisane vart auka i år? Jo, det er dei som har høyrte på Solberg-regjeringa og investert, ein god del kanskje litt over evne. Det er dei som treng det mest, men no er det tydelegvis ikkje så nøye korleis det går for dei framover.

Eg trur det er rett at me gjerne kan sjå litt på kor mykje kjøt me et, men det er mykje viktigare å sjå på korleis me produserer det kjøtet me brukar. Framstegspartiet snakkar om at dei auka matproduksjonen då dei sat i regjering – ja, på innkjøpt fôr, på importert fôr. Poenget må jo vera å klara å produsera maten mest mogleg berekraftig i Noreg. Er det noko som er berekraftig matproduksjon, er det å produsera på eige fôr og produsera på areal i nærleiken av driftsbygningen, på gardar som er tilpassa strukturen i distrikta våre, slik at ein kan nytta utmarksbeite, ein kan nytta arealet ein har. Det er det som kan lyfta norsk matproduksjon, og det vil samtidig gjera det meir miljøvennleg. Då nyttar det ikkje å byggja større og større, der ein er meir og meir avhengig av importert fôr og i mindre og mindre grad klarar å balansera drifta på kvart enkelt bruk. Når Høgre då i tillegg vil fjerna Bionova, seier det i grunnen alt om kva dei verkeleg meiner om norsk landbruk.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [17:00:02]: Jeg hadde ikke tenkt å gå på talerstolen flere ganger, men jeg blir litt provosert når vårt alternative statsbudsjett blir sammenlignet med den politikken som Liz Truss førte.

Man burde kanskje sendt Kalkulator-Trygve litt ut i verden og lært ham opp i hvordan man skal bruke en kalkulator, for det ser man at regjeringen kanskje sliter lite grann med. Med all respekt: Da de la fram lakseskatten, var det en skatt på en næring som tjente godt – de har enormt med penger, så det har de råd til å betale. Da børsen raste dagen etter og småsparerne tapte sparepengene sine, var det bare papirpenger. Jeg tror vi skal bruke samme kalkulator når vi regner.

Man ser at det som legges fram av regjeringen, med støtte av stortingspolitikere fra regjeringspartiene, i stor grad er en omfordeling av midler fra Distrikts-Norge til å sentralisere store deler av skatteinntektene til sentrale Oslo, for det er faktisk Oslo som er budsjettvinneren med lakseskatten som regjeringen nå kommer med.

Når vi har en regjering som overgår Rødt i skatte- og avgiftsøkninger, og det på bare en fjerdedel av tiden som Rødt skulle gjøre det på, må det ringe en bjelle.

Fremskrittspartiet har lagt fram et alternativt budsjett som kutter i skatter og avgifter. En vanlig familie med to voksne og to barn vil komme ca. 32 000 kr bedre

ut enn med regjeringens forslag med de justeringene som er gjort i Stortinget.

Det er underlig å lese merknadene fra regjeringspartiene i innstillingen om havbruksnæringen, at havbruksnæringen er av stor betydning for norsk matproduksjon og verdiskaping, og at man viser til at regjeringen vil legge til rette for videre vekst i havbruksnæringen for å skape flere arbeidsplasser, mer bearbeiding, større verdiskaping og økte eksportinntekter, og at det må skje på en forutsigbar, kontrollert og bærekraftig måte.

Det må være veldig vanskelig for representantene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet å stå i denne beskrivelsen uten å rødme, når vi ser hvordan regjeringen har utløst alarmen for hele havbruksnæringen. Investeringer verdt titalls milliarder fryses, hundrevis av ansatte har mottatt permitteringsvarsel, og utenlandske investorer omtaler Norge som et land med betydelig politisk risiko. Begeistringen for grunnrenteskatten ser i hovedsak ut til å begrense seg til Oslo-eliten, inkludert stortingspolitikere som representerer regjeringspartiene.

Statsråd Jan Christian Vestre [17:03:09]: Det er stor enighet om at vi må ha konkurransedyktige rammevilkår for norske bedrifter, og derfor er jeg også glad for at det er bred enighet på Stortinget om at selskapsskatten ligger fast. Den er altså 22 pst. for bedriftene neste år, 6 prosentpoeng lavere enn for ti år siden. Det bør heller ikke komme som noen overraskelse at denne regjeringen har trappet opp formuesskatten, det gikk vi til valg på, men formuesskatten er altså med neste års budsjett fortsatt 0,1 pst. lavere enn det den var for ti år siden – og det gikk ganske godt for norsk næringsliv også for ti år siden.

Denne regjeringen har fått en tung oppgave i å gjennomføre en inndekning på nesten 100 mrd. kr. Det er på grunn av at vi har fått på plass Europas mest generøse støtteordning for strøm til husholdningene. Det er fordi vi tar imot ukrainske flyktninger – det skal vi gjøre, det er ingen kostnad, det er en investering, men det skal også finansieres. Vi øker bevilgningene til sikkerhet og beredskap fordi vårt naboland går til krig mot et annet land i Europa. Og det er forpliktelser i folketrygden som er lovpålagt. For å finne inndekning til dette har vi altså invitert to næringer med høy avkastning til å bidra noe mer.

Representanten Hofstad Helleland sier at Høyre også håndterte kriser, uten å øke skattene. Ja, det var pandemien, men pandemien var jo noe helt annet, for da kunne vi finansiere oss ut av problemene med ubegrenset oljepengebruk. Det kan altså ikke denne regjeringen. Regjeringen Solberg satte rekord i oljepengebruk, mens denne regjeringen reduserer oljepengebruken

med 18 mrd. kr for å få kontroll på inflasjonen, noe vi så langt har lyktes svært godt med.

Så sier representanten Hofstad Helleland at vi sender regningen til næringslivet. Vel, det kommer ikke fra riktig representant, for da regjeringen Solberg overtok regjeringsansvaret i 2013, var den offentlige andelen av bruttonasjonalprodukt 56 pst. Da Erna Solberg ga seg, hadde den steget til 62 pst. Den økte jevnt og trutt hvert eneste år under Erna Solberg. Med Trygve Slagsvold Vedum som finansminister har den private andelen av BNP økt to år på rad, i begge våre statsbudsjetter, fordi Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen vet at verdiene må skapes før de kan deles. Vi prioriterer altså det viktige verdiskapingspoenget.

Høyre snakker fremdeles om skattesjokk. Vel, Høyre foreslår selv å øke skattene for næringslivet med 38 mrd. kr til neste år. Høyre er mot grunnrenteskatt på havbruk, men finanspolitisk talsperson, Helge Orten, sier at Høyre skal dra inn om lag samme proveny, 3,5 mrd. kr, fra havbruk, bare ikke med akkurat den ordningen – som Høyre selv utredet. Det samme med kraft – det skulle stoppe investeringene. Høyre viderefører altså opplegget, og det er fordi opplegget er balansert og tilpasset dagens økonomiske situasjon.

Presidenten [17:06:12]: Representanten Alfred Jens Bjørlo har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Alfred Jens Bjørlo (V) [17:06:27]: Mat, matpolitikk og landbrukspolitikk har vore sentralt i denne debatten. Det har vore mange interessante påstandar som gjer at denne debatten kjem til å fortsetje, trur eg, med full styrke i 2023. Ein ting er at desse tre ministrane, helseministeren, fiskeriministeren og landbruksministeren, er nøydd til å ta seg eit seminar når jula er over, for å bli enige om kva regjeringa faktisk meiner om matpolitikken. Det skal dei få lov til å gjere i ro og fred, så går nok sikkert det bra. Så skal vi alle ete masse kjøtt i jula, trur eg.

Eg vil også minne om at når det gjeld den samla matpolitikken, har faktisk eit fleirtal i næringskomiteen sagt følgjande i samband med årets landbruksoppgjær:

«Fleirtalet i komiteen (...) meiner det er eit stort potensial for å auke norsk sjølvforsyning gjennom vridning av produksjonen i landbruket over mot meir grønt og korn, og å stimulere til auka bruk av beite- og utmarksressursar og andre verkemiddel for å kutte i bruk av soya og andre utanlandske forråvarer med høge klimaavtrykk. Fleirtalet forventar at ei slik kursendring blir tydeleg signalisert, slik at norsk landbruk allereie no kan starte nødvendig omlegging.»

Det arbeidet forventar eg at regjeringa er i gang med. Det er egentleg det mykje av denne debatten dreier seg om.

Willfred Nordlund (Sp) [17:07:45]: Debatten nærmer seg slutten, og jeg hadde tegnet meg til siste innlegg som komitéleder, men jeg registrerer at det sikkert er flere som kommer etter hvert.

Poenget som denne debatten viser, er at det er et stort og bredt politisk flertall, utover det som diskuteres om budsjettenigheten, om at vi er nødt til å unngå en ukontrollert pris- og renteoppgang. Det er særdeles viktig for næringslivet, som jeg stresset i mitt første hovedinnlegg, for det er det som virkelig kan skape uro og usikkerhet der ute for norske arbeidsplasser og norsk eksportrettet næringsliv. Vi glemmer det fort, men det er ikke slik at det er bare dem som har minst eller høy boligkjøp, som vil slite hvis vi ikke klarer å holde dette under kontroll – norsk næringsliv står like lagelig til for hogg, og i sum ville det ha vært en katastrofe.

Debatten viser at i stor grad viderefører de fleste partiene denne holdningen, inklusiv Høyre, når det knytter seg til skatt, og de eneste som har en inndekning der vi snakker om å bruke mer oljepenger, er Fremskrittspartiet. Det har de for så vidt redegjort for hvorfor de mener, og det er egentlig greit – det er veldig få andre som deler det synet.

Vi hadde en diskusjon her tidligere, representanten Bjørlo og jeg, og siden representanten er fri for taletid, skal jeg begrense meg til å konkludere med at han sa det feil da han påsto at Venstre ikke kuttet i den inngåtte jordbruksavtalen. Det gjør de målrettet gjennom reduksjoner i investeringstilskuddet, og det er en del av jordbruksavtalen. Så får det være opp til representanten å finne ut hvordan man skal håndtere det og forsvare det utad i mediene.

Norge er, som jeg sa innledningsvis, historisk tuftet på at det bor folk i hele landet, og vi har naturressurser som ligger spredt. Slik har vi i fellesskap skapt verdier, og det er også derfor regjeringen har en historisk konstellasjon: både det å skape og dele og det å ta hele landet i bruk. Det er summen av de ressursene som er tilgjengelig, både menneskelige og i naturen, som vil bidra til å finansiere velferdsstaten framover.

Representanten Myrli sa det egentlig veldig godt: Vi skaper ikke arbeidsplasser som politikere, men vi legger rammevilkårene til rette for at kreative og oppfinnsomme folk ute i hele landet skal ta i bruk de mulighetene de ser, og skape store verdier som vi i fellesskap deler for at vi skal ha den velferdsstaten som vi har.

Avslutningsvis skal jeg komme litt inn på en annen av de historisk viktige forutsetningene, en stabil og rimelig strømpris, altså et kraftmarked som har fungert.

Hvis det viser seg at man ikke får det til på fastprismarkedet nå når vi tar kraft av børs, må vi vurdere ytterligere tiltak framover for å få kontroll på strømmarkedet. Det tror jeg er åpenbart for de fleste i salen, men jeg mener også at vi skal gi oss noe tid.

Med det tenker jeg at vi skal prøve å avslutte denne debatten og si at vi får nok et budsjett som blir bra for norsk næringsliv, også til neste år.

Per Vidar Kjølmoen (A) [17:11:02]: Debatten går mot slutten, og vi skal snart vedta et svært godt budsjett for Norge.

Først litt om landbruk: Det er interessant å høre på opposisjonen, som på den ene siden kritiserer oss som tilhører regjeringspartiene, for ikke å være offensive nok. Det prøver man også å gjøre på landbruk, men det er ingen tvil om at det opposisjonen ønsker når det gjelder landbruk, først og fremst er mindre penger til landbruket, eventuelt økte skatter. Det ser ut som det er det som er hovedgrepene fra opposisjonens side når det gjelder norsk landbruk, og jeg tror veldig mange bønder rundt omkring i Norges land kan være veldig glad for at det er Arbeiderpartiet og Senterpartiet som styrer nå, sammen med SV.

Ellers er det kanskje aller mest interessant å legge merke til hva denne debatten ikke dreier seg om. Den dreier seg i svært liten grad om all den aktive næringspolitikken som regjeringen Støre har levert på i året etter at den tiltrådte. Det er få som har snakket om det grønne industriløftet, de 60 mrd. kr i risikoavlastning, noe som er helt historisk i Norges sammenheng, batteristrategien som skaper to store batterifabrikker, den reformerte eksportsatsingen, virkemiddelapparatet, osv., osv. Isteden har det vært en diskusjon rundt skatt. Høyre er oppatt av å være dramatisk mye mot de moderate skatteøkningene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, men legger fram et forslag til statsbudsjett som til forveksling ligner svært mye på skattegrepene fra regjeringen Støre. 38 mrd. kr i økte skatter tar Høyre inn i sitt alternative statsbudsjett, og når det gjelder den såkalte lakseskatten, er det bare mumling fra det partiet. Man klarer ikke engang å svare på om man er for eller imot. Sånn sett er Fremskrittspartiet mer ærlig på at de ikke ønsker noen skatteøkninger overhodet. Fremskrittspartiets problem er at de ikke prioriterer overhodet.

Et av de stolteste øyeblikkene i denne salen var da den såkalte folketrygden ble innført, da folk flest i dette landet fikk tilgang på pensjon. I motsetning til det folk flest tror, er ikke det man betaler inn, penger som blir liggende til man tar ut pensjon. Det som betales inn i dag, brukes også i dag. Det er et system som fungerer utmerket, helt til antallet arbeidende mot antallet pensjonister går ned. Da blir det et stort problem, og det er ak-

kurat det som er i ferd med å skje i Norge. Dette har stortingspolitikere tenkt på før, derfor har man opprettet noe man kaller Statens pensjonsfond innland, som er en pengebinge man skal begynne å bruke av den dagen det er færre som arbeider, og flere som er pensjonister. Akkurat den pengebingen bruker Fremskrittspartiet 10 pst. av for å saldere ett års budsjett. Det sier seg selv at sånn kan man ikke styre et land, og sånn blir heller ikke landet styrt – heldigvis.

Linda Hofstad Helleland (H) [17:14:20]: Det er litt spesielt at i avslutningen av debatten går representanter fra regjeringspartiene opp og angriper Høyre. Jeg skulle ha ønsket at både næringsministeren og regjeringens næringspolitikere hadde vært mer opptatt av bedriftene. Hvis de hadde brukt like mye energi på å hjelpe bedrifter til å bevare arbeidsplassene som på å angripe Høyre, tror jeg de hadde fått i hvert fall en liten stjerne i margin fra alle dem som nå jobber for å bevare arbeidsplasser rundt omkring i hele Norge etter tidenes dramatiske endringer av rammevilkår. Stabiliteten er fjernet ved den politiske risikoen som nå er innført for norsk næringsliv.

Regjeringspartiene skal merke seg at det er bedriftene som ikke har tillit til regjeringens næringspolitikk og skatte- og avgiftspolitik. Det er ikke Høyre som går i front og sier at vi ikke har tillit, det er bedriftene, som melder fra til sine organisasjoner i alle de større undersøkelsene som har vært gjort. Det gir en tydelig beskjed til regjeringen om at man ikke har tillit til at denne regjeringen er opptatt av verdiskaping og å sikre arbeidsplasser rundt om i hele Norge. Jeg tror ikke bare det er bedriftene som forstår at dette er alvorlig for AS Norge fordi det svekker inntektene til velferden vår. Også folk skjønner at dette er alvorlig, for folk er opptatt av hjørnesteinsbedriften i lokalsamfunnet sitt. Folk skjønner at det er et avhengighetsforhold mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Det ble også stilt spørsmål fra regjeringspartiene om hva Høyre mener om havbruksskatten og grunnrenteskatten. La meg gjenta her, sånn at jeg slipper å høre at Arbeiderpartiet går rundt med usannheter, som vi hører ved flere anledninger: Høyre er mot den modellen for grunnrentebeskatning som regjeringen har fremmet. I likhet med næringen er vi for at næringen skal bidra mer. Vi mener at de har mulighet til det, og vi ser at de har en vilje til det. Høyre er for det. Men når vi ser det forslaget som er lagt frem nå – som rammer en hel verdikjede, som rammer arbeidsplassene på land – er vi mot det. Derfor la vi det også i en skuff, fordi den NOU-en og utredningen var for dårlig. Når næringsministeren snakker om de tre krisene som Solberg-regjeringen sto i, var det også en oljekrise og en migrasjonskrise. Vi økte

ikke skattene én eneste gang. Vi kuttet skattene med 30 mrd. kr. Her handler det om politisk håndverk, og det ser vi dessverre ikke fra denne regjeringen.

Sivert Bjørnstad (FrP) [17:17:44]: Det nærmer seg jul, og jeg skal prøve ikke å dra ut og forlenge debatten ytterligere. Men man gjør seg jo en betraktning fra bakkerste rad i denne salen når det har blitt en slags retorisk konkurranse mellom regjeringspartiene og Høyre om hvem som leverer mest på skatteøkninger. Det er en merkelig situasjon å være i. Om det er 36 mrd. kr., eller om det er 47 mrd. kr, er resultatet stort sett det samme uansett. For norsk næringsliv og for norske arbeidsplasser er konsekvensen den samme, og det er at Norge blir et mer ustabilt land. Man må begynne å prise inn politisk risiko når man skal avgjøre hvor man treffer sine investeringer. Det er klart at hvis man enten som norsk eller utenlandsk investor må legge på 1,5–2,5 pst. risikopåslag på investeringene sine, vil det bety at alle andre investeringer alle andre plasser, gitt at alt annet er likt, blir mer attraktive, på bekostning av investeringer i Norge. Sånn sett flyttes kapital, intellektuell kapital, arbeidsplasser, vekst og verdiskaping sakte, men sikkert ut av Norge og til andre land.

Statsråd Vestre sier at selskapsskatten ligger fast. Det er bra. Men det har jo noe å si hva den totale eierbeskatningen er. Det har noe å si når både formuesskatt og utbytteskatt totalt er nesten doblet på to år. Det betyr noe for dem som ikke har penger i madrassen til å betale formuesskattebetalingen og må ta utbytte fra selskapene for å gjøre opp den skatten. Det gjør at det blir mindre penger igjen i de bedriftene til å investere i norske arbeidsplasser.

Så til Kjølmoen som klarer med én setning å si at Fremskrittspartiet ikke prioriterer, før han i den neste setningen sier at Fremskrittspartiet kutter i landbruket – det er en direkte inkonsekvens. Vi prioriterer faktisk ved å overføre noe mindre til jordbruket og å prioritere andre ting som kommer alle norske bedrifter til gode – f.eks. skatte- og avgiftsreduksjoner og investeringer i samfunnsøkonomisk lønnsom infrastruktur. Det er også derfor vi bruker noe av Folketrygdfondet på lønnsomme investeringer i Norge. Det er jo ikke noe én-til-én-forhold mellom pensjonsutbetalinger og Statens pensjonsfond Norge. Det har det aldri vært. Det er ikke sånn at når SPN taper penger på børsen, går pensjonene til folk flest ned. Sånn er det overhodet ikke.

God jul, president! (Munterhet i salen.)

Presidenten [17:20:46]: I like måte, representant.

Statsråd Jan Christian Vestre [17:20:54]: Det er ikke jul helt ennå.

Jeg er enig med representanten Bjørnstad i at det er viktig at vi har et nivå på alle skatter og avgifter som fremmer privat verdiskaping i Norge. Derfor er det så viktig at skattene og avgiftene ikke er høyere enn det de må være, og derfor er det også veldig viktig at vi effektiviserer offentlig sektor. Jeg synes ikke det var noe særlig at denne regjeringen overtok etter åtte år med en borgerlig regjering der den offentlige, sentrale statsforvaltningen este ut og este ut, der den offentlige andelen av bruttonasjonalproduktet som sagt økte hvert eneste år, ikke minst mens Siv Jensen var finansminister. Jeg er veldig stolt over at regjeringen nå prioriterer privat verdiskaping, for handlingsrommet i økonomien kommer til å bli mindre i årene framover, og da må vi bruke pengene smartere. Jeg kan ikke forstå hvorfor Høyre i sitt alternative statsbudsjett skal bruke nesten 20 mill. kr på å opprette enda en offentlig etat, en eksportetat. Vi har altså 18 offentlige virkemidler i rekken, og Høyre mener at vi trenger det 19. for at Norge skal lykkes med eksportsatsingen sin. Det er ikke å prioritere, det er å øke offentlig pengebruk, og det er næringslivet som skal betale det.

Så registrerte jeg at representanten Hofstad Helleland sier at Høyre er mot modellen på grunnrentebeskatning. Det var en nyttig avklaring. Da regner jeg med at Helge Ortens ord er riktige, nemlig at Høyre har tenkt til å ta inn like mye fra oppdrettsnæringen som det regjeringen har foreslått, om lag 3,5 mrd. kr, eller ca. en tredjedel av det som var grunnrenten til den næringen i fjor.

Til slutt skulle jeg gjerne ha kommentert noe annet, fra representanten Rasmus Hansson. Han tegnet et heller negativt bilde av hva som nå skjer i det grønne skiftet, og jeg deler ikke den beskrivelsen selv om jeg deler utålmodigheten. Det skjer utrolig mye bra i næringslivet nå for å omstille seg til grønt. I det statsbudsjettet regjeringen har lagt fram, som har blitt enda bedre med våre gode venner i SV, er det en historisk satsing på grønn omstilling i næringslivet. Det er over 1,5 mrd. kr i omstillingsmidler, gjennom grønne vekstlån, gjennom grønn plattform, gjennom økte bevilgninger til Nysnø klimainvesteringer, gjennom at vi øker bevilgningene til å Siva for grønne industrietableringer for første gang på ti år, og mye annet. Vi har lagt fram en eierskapsmelding som er den mest progressive klimaeierskapsmeldingen verden har sett. Vi er det første landet som stiller krav om vitenskapsbaserte klimamål for scope 1, 2 og 3. Vi sier at alle prosjekter som får støtte fra virkemiddelapparatet, skal ha sin plass på lavutslippsveien. Vi stiller opp med risikoavlastning, lån, garantier og egenkapital tilsvarende hele oljeskattepakken for å få fortgang på de grønne industriene. Det skjer en havvindrevolusjon. Det ble ikke satt i gang én eneste flytende havvindturbin i de forrige åtte årene, nå bygger vi 1 500 av dem. Og vi har

innført grønn bok, med klimastatus og -plan. I offentlig anskaffelser skal miljø vektes 30 pst. Det er etter bare ett år i regjering – «more to come».

Presidenten [17:23:57]: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 3–5.

Sak nr. 6 [17:24:04]

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og Sofie Høgestøl om en omstillingspakke for Finnmark (Innst. 95 S (2022–2023), jf. Dokument 8:269 S (2021–2022))

Presidenten [17:24:18]: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av regjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Willfred Nordlund (Sp) [17:24:49] (komiteens leder og ordfører for saken): Næringskomiteen har hatt Dokument 8:269 til behandling. Det dreier seg om en ytterligere omstillingspakke for Finnmark.

Representantforslaget inneholder forslag for å støtte opp om næringslivet i Finnmark for å sikre god omstilling i møte med framtiden, ikke så ulikt en del av den diskusjonen vi har hatt tidligere i dag, men spesifikt rettet mot Finnmark og de særlige utfordringene som næringslivet der har, og som vi som nasjon også møter nå i den situasjonen vi står i.

Komiteen er enig med forslagsstillerne om at denne omstillingen og veksten i næringslivet i Finnmark er viktig av en rekke hensyn, og særlig vil jeg understreke viktigheten av at vi bruker hele landet, og det forhold at det er av stor viktighet at vi har et sterkt sivilt samfunnsavtrykk i Øst-Finnmark i særdeleshett.

Komiteen har på vanlig vis bedt om regjeringens vurdering og mottok svaret 10. oktober. Det framkommer helt tydelig at regjeringen har mål og ambisjoner for å bidra til omstilling og økt vekst for næringslivet i Finnmark og de nordlige delene av Norge for øvrig.

Så har komiteen pekt på at krigen i Ukraina får konsekvenser utenfor Ukrainas grenser, særlig i Øst-Finnmark, hvor man har ført et tett folk-til-folk-samarbeid, og at ikke minst det sanksjonsregimet som vi har innført og sluttet opp om, har sterk påvirkning på næringslivet der.

Samme dag som de sanksjonene ble vedtatt, lanserte regjeringen en krisepakke for næringslivet i Øst-Finn-

mark. Den inneholdt støtteordninger til bedriftene, lånegarantiordninger, lavrisikolån gjennom Innovasjon Norge og andre distriktsrettede virkemidler. Det var nødvendig for å sikre næringslivet i en ustabil periode, og det er gjort enkelte justeringer av ordningen. Det kan også være grunnlag for å justere disse framover når vi ser hvordan de virker, basert på de tilbakemeldingene man får.

Det er en samlet komité som har merket seg regjeringens arbeid. Nå har vi akkurat avsluttet næringskomiteens budsjettforslag, men i forslaget til budsjett for 2023 fra regjeringen, som også er videreført i forliket, foreslås gratis barnehage for alle i tiltakssonen. Fradrag for studielånet foreslås økt. Det er forslag om redusert personbeskatning, og forslaget om fritak for elavgift videreføres for Øst-Finnmark. Det er gode tiltak som samlet vil gjøre det lettere og mer attraktivt for folk å bosette seg, i særdeleshet i Finnmark, og det er av ytterste viktighet.

Så vil jeg for ordens skyld gjøre oppmerksom på at også regjeringspartiene skal stemme for forslagene nr. 1–3. Undertegnede var, som både saksordfører og komitéleder, borte da komiteen avga denne saken. Jeg mener det er gode forslag representantene har lagt fram, og det tror jeg vi får enstemmighet om i Stortinget. De kommer til å styrke næringslivets omstillingsevne i Finnmark, og det tror jeg er nødvendig på nåværende tidspunkt.

Linda Hofstad Helleland (H) [17:28:00]: Høyre vil rose Venstre og forslagsstillerne for et godt forslag som kan bidra til grønn omstilling og vekst i næringslivet i nordområdene. Samtidig vil vi også understreke at innsatsen for utvikling i regionen også handler om å spille på lag med det lokale næringslivet, satsing på samferdsel, kompetanseutvikling, digitalisering og teknologi som gir gode velferdstjenester, og det å si ja til lokale initiativ.

Mangel på arbeidskraft i offentlig og privat sektor i regionen er en stor utfordring. Arbeidslivet endrer seg raskt og stiller økende krav til kompetanse. Tilgang på kompetent arbeidskraft bør være en prioritet for Finnmark framover, både fra fylkets side og fra nasjonalt hold. Regjeringen Solberg gjorde flere løfter for å sikre flere fleksible studie- og utdanningstilbud, og det å bygge strukturer knyttet til de lokale utdanningsinstitusjonene er spesielt viktig. Man bør ha tilgang til utdanning, uavhengig av om man bor i nærheten av et studiested eller ikke.

Finnmark har flere gode konkurransefortrinn for bærekraftig produksjon og utvikling, med stor tilgang til fornybare naturressurser og nær tilgang til rent hav. Det finnes også flere eksempler på satsinger på grønn konkurransekraft innenfor mange næringer i landsdelen, og størsteparten av Norges havområder ligger i nordområ-

dene. Med sterk kompetanse og kunnskap om havbruk er det muligheter for å bygge nye verdikjeder innen den marine næringen, og det er jeg sikker på at kompetansemiljøene i Finnmark ønsker og er i stand til å få til.

Høyre mener bærekraftig forproduksjon til både havbruksnæringen og landbruksnæringen er viktig, uavhengig av landsdel, og vi er positiv både til forslagsstillerens ønske om å løfte dette og til at regjeringen også har signalisert at de vil prioritere nettopp bærekraftig forproduksjon som en del av forskningsmeldingen.

Det er et enormt potensial for havvind på norsk sokkel, og Høyre er derfor positiv til at det i forslaget pekes på en særlig satsing i Finnmark. Skal vi ha ambisiøse mål for norsk havvind, bør også Finnmark og nordområdene ta del i det.

Jeg vil avslutte med å gjenta at Høyre har veldig store ambisjoner for grønn omstilling og vekst i næringslivet i nordområdene. Flere forslag i det representantforslaget som vi behandler i dag, er et godt skritt i riktig retning. Jeg tar derfor opp de forslagene som Høyre er en del av.

Presidenten: Representanten Linda Hofstad Helleland har tatt opp de forslag hun refererte til.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [17:31:10]: Utviklinga i Finnmark bør bekymre alle på Stortinget. Det er befolkningsnedgang, og det er ei aldrande befolkning. Det er ein stadig svakare grunnleggjande infrastruktur, og det i ei tid der nordområda ikkje blir mindre viktige, korkje geopolitisk, sikkerheitspolitisk eller økonomisk. Dette er ei tid der Finnmark verkeleg bør vere ein region ein bør satse på – eg vil eigentleg seie heile tiltaksområdet, for Finnmark er berre eit definert fylke. Det området vi ofte snakkar om når det gjeld spesielle tiltak i den delen av landet, er det området som blei spesielt sterkt råka under avslutninga av krigen, som har gjort at ein har tapt og framleis ligg langt etter resten av landet når det gjeld infrastruktur og f.eks. kapitaltilgang. Det er sterke historiske årsaker til akkurat dette.

Eg vil berre gi nokre vurderingar av enkelte forslag som SV foreløpig ikkje står inne for, men som vi vil vurdere å støtte. Det første gjeld forslag nr. 9, frå Framstegspartiet, som handlar om den differensierte arbeidsgivaravgifta. I dag blir ho brukt på ein måte som favoriserer innpendling, og ikkje berre i Finnmark. Vi ser også i mange andre delar av landet der vi har differensiert arbeidsgivaravgift, at ved måten ho blir brukt på, blir ho utnytta. Det fører til plattformsamfunn. Det å stramme til ordninga, slik at ein faktisk oppnår funksjonen med ho, meiner eg alle bør kunne vurdere å sjå på, men da eventuelt i ei fornya språkdrakt, f.eks.: Stortinget ber regjeringa foreslå endra innretning på differensiert arbeidsgivaravgift osv. – i tråd med forslaget.

Forslag nr. 10 meiner eg gjeld ei relativt lita sak, men Finnmarksløpet er eit stort løp internasjonalt, så SV vil støtte det.

Eg tenkjer også at det som låg i det opphavlege forslaget frå Raudt og Venstre, forslag nr. 11, er bra. Dersom vi meiner dette er viktig, tenkjer eg det minste vi kan gjere, er å gjennomgå støttesystema og heile ordninga for tiltakszona for å sjå om det er noko vi kan gjere for å endre utviklinga. Det er litt av eit tankeskip vi skal snu, og det er ikkje småting som gjer at den utviklinga snur. Vi må satse tungt både i innretninga og også industrielt og næringsmessig.

Eg tar opp forslag nr. 5, som SV har saman med Framstegspartiet, Raudt og Venstre.

Presidenten [17:34:21]: Da har representanten Torgeir Knag Fylkesnes tatt opp det forslaget han refererte til.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [17:34:32]: Først og fremst vil jeg takke Venstre for at de har fremmet dette forslaget for Stortinget. Det er gjort med tanke på den demografiutviklingen vi dessverre ser i nord, hvor det blir færre og færre folk.

Jeg vil også berømme Syse-regjeringen, som innførte tiltakszonen i Nord-Troms og Finnmark som et tiltak for å prøve å snu demografiutviklingen. Det er gjort mange forsøk oppigjennom tidene på å klare å snu utviklingen – med vekslende hell.

Man ser at nordområdene bare blir mer og mer viktige. Vi har Schengen-grense, vi har en nabo som ikke er så stabil som vi trodde, og det blir viktigere for AS Norge at vi har både befolkning, næringsaktivitet og utvikling også i de nordligste områdene.

Når det gjelder forslag nr. 9, vil jeg gjerne endre forslaget for å åpne for at flere skal kunne støtte det, og da blir det: Stortinget ber regjeringen foreslå å endre innretningen for differensiert arbeidsgiveravgift (...) osv., slik at man får det litt mer spiselig. Justeringer har blitt gjort underveis – vi mistet jo den differensierte arbeidsgiveravgiften under den forrige rød-grønne regjeringen. Men det klarte vi heldigvis å få kjempet inn igjen med en finansminister fra Fremskrittspartiet.

Innretningen på den differensierte arbeidsgiveravgiften favoriserer i dag innpendling. De lokale bedriftene har faktisk en konkurranseulempa ved at de er lokalisert i Finnmark. Man kan sende folk fra Oslo. Da kan man kjøre en annen turnus, man kan jobbe lengre dager. Det har ikke de lokale bedriftene lov til. Man vil da også bli belønnet med lav arbeidsgiveravgift. Det har bidratt til at man i stor grad har skaffet næringsdrivende i tiltakszonen en konkurranseulempa i forhold til disse bedriftene som kommer med sine arbeidere via innpendling.

Så vil jeg slå et slag for forslag nr. 10. Finnmarksløpet er kanskje en av de beste måtene vi kan profilere Norge som reiselivsdestinasjon på, og Finnmarksløpet har også fått VM-status i 2023, så jeg oppfordrer folk til å stemme for det.

Jeg tar opp de forslagene som Fremskrittspartiet står alene om, og de forslagene vi har sammen med Venstre.

Presidenten [17:37:39]: Da har representanten Bengt Rune Strifeldt tatt opp de forslagene han refererte til.

Per Vidar Kjølmoen (A) [17:37:55]: Det er bra at næringskomiteen har engasjement knyttet til situasjonen i Finnmark. Finnmark er en fantastisk landsdel med uante muligheter, men det er også en landsdel som er avhengig av en aktiv næringspolitikk og en politikk som ser hele landet. Det er også en landsdel som får merke det spesielt kraftig hvis man har et politisk styre i Oslo som ikke fører en politikk for hele landet, og ikke en god distriktspolitikk.

Finnmark er også viktig for regjeringen. Derfor har regjeringen allerede gjort mye når det gjelder situasjonen i Finnmark. Noe av det første regjeringen gjorde da krigen brøt ut i Ukraina, var å stille opp med en egen tiltakspakke for Øst-Finnmark, for de områdene som ble spesielt rammet da handelen med Russland stoppet opp. I tillegg kommer gratis barnehage, elavgift osv.

Så er det bra at det kommer Dokument 8-forslag og et ønske om å sette søkelyset på situasjonen i Finnmark. Den intensjonen støtter selvsagt også Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Og som saksordføreren har sagt: Arbeiderpartiet og Senterpartiet er beredt til å støtte forslagene nr. 1–3. Det kan dermed se ut til at vi får en enstemmig komité for de forslagene, og det er fint.

Det er også fremmet en rekke andre forslag. Noen av dem er litt krevende, for de har budsjettkonsekvenser, og når man sitter og styrer et land, er det vanskelig over bordet å vedta ting som har budsjettmessige konsekvenser. Men det er ting som regjeringen vil vurdere som ikke regjeringen nødvendigvis er imot, og det har også kommet noen justeringer her som vi må kikke litt på før votering senere i dag.

Geir Jørgensen (R) [17:40:22]: Forfatteren Magnar Mikkelsen skrev for noen tiår siden en bok med den treffende tittelen «Hundre år under pisen». Det er Finnmarks skjebne, med sin åpne råvareøkonomi og eksportrettete næringer, stadig å være den som får det vanskeligst. Enten det er stormaktene som skal kvesse sine klør mot hverandre, eller det er internasjonal gruvekapital som kaster sine blikk på mineralressursene, vet vi at det er av kortvarig glede for finnmarkingen når

kapitalråvarene, det som blir produsert, gjenoppstår for så store verdier, enten det er for multinasjonale selskaper eller det er for enkeltpersoner sørfra.

Derfor er det godt å se noen forsøk på å rette opp i disse skjevhetene når vi nå har en ny situasjon i Finnmark. Jeg vil understreke at vi i Rødt ikke på noen måte er med på forslag nr. 3, om å utrede nye områder for havvind i Finnmark. Vi har for ikke så veldig lenge siden hatt et område til utredning i Finnmark for havvind. Dette er Sandskallen ved Sørøya. Det ble utredet, og jeg må kanskje rose tidligere olje- og energiminister Tina Bru, som la den saken i skuffen fordi konfliktene med fiskerinæringen var for store. Det var et samlet Fiskeri-Finnmark, både Fiskarlaget og Kystfiskarlaget og alle, som reiste seg mot disse planene.

Det er også sann at historien kan gjenta seg, for nå sitter Kjell Inge Røkke – som ranet fiskeindustrien i Finnmark og raserte den – i Sveits med sine milliarder og venter på nye subsidier for sine havvindplaner. Om de kommer i Finnmark eller om de kommer andre steder, vet vi ikke.

Rødt har et forslag her som skulle være enkelt å støtte. Det har ingen budsjettkonsekvenser, men det har med det å gjøre at Finnmark som et fiskeriavhengig fylke må få insentiver for å utvikle seg som fiskerifylke, med en bærekraftig kystflåte. Vi mener også at kystfiskekvotene som i dag er forbeholdt noen få kommuner, skal utvides til å gjelde hele Norge, og de skal få utvidet sitt kvotegrunnlag. Dette er ganske beskjedent, fra dagens 0,9 pst. til 1,5 pst.

Med det er Rødts forslag tatt opp.

Presidenten [17:43:22]: Da har representanten Geir Jørgensen tatt opp de forslagene han refererte til.

Alfred Jens Bjørlo (V) [17:43:43]: Det vi diskuterer her, er eit representantframlegg vi i Venstre har presentert. Eg er veldig glad for den gode debatten som har vore om dette forslaget, og den breie støtta som er til mange av tiltaka. Det er ingen tvil om at når vi no som nasjon er nøydd til å setje i verk strenge sanksjonar og tøffe tiltak mot vår store nabo i aust, mot Russland, er ikkje det sanksjonar som i utgangspunktet rammar likt og rettferdig overalt. Det har òg vore mykje av grunnen til at ei sak som det særnorske unntaket frå hamneforbodet har vore ei vanskeleg sak politisk. Det er fordi det ikkje rammar likt, det rammar nokre delar av landet, nokre lokalsamfunn sterkare enn andre. Det er ikkje tvil om at Finnmark, som lever med Russland vegg i vegg, er i ei særstilling når vi er nøydd til å gå til strenge sanksjonar mot vår nabo i aust.

Det er også ei utfordring at dette ikkje er ein unntakstilstand som går over. Dette er ikkje noko ein kan løyse med nokre mellombelse krisetiltak for ein perio-

de, og så er det tilbake til normalen. Slik er det ikkje, dette er ein ny normal. Vi er nøydd til å sikre at Finnmark har ei framtid med eit næringsliv og eit grunnlag for busetnad som er uavhengig av den naboen i aust, så langt det er mogleg å sikre. Det er bakgrunnen for representantframlegget vi har lagt fram. Som saksordføraren, representanten Nordlund, heilt korrekt sa, handlar desse tiltaka om næringsliv og næringspolitikk. Det er fokuset i dette forslaget.

Det er gledeleg å sjå at det er god støtte til mange av forslaga. Eg vil berre kort særskilt framheve forslag nr. 2, som handlar om å styrkje innsatsen for å utvikle og profilere Finnmark som reiselivsdestinasjon. Det kan høyrast ut som ei pølse i slaktetida, men det handlar om at dess fleire – og særleg nordmenn – som faktisk har eit forhold til Finnmark, som har vore der, som har reist rundt, dess større trur eg forståinga av ringverknadene det vil ha, og Finnmark sin heilt spesielle posisjon, vil vere i det norske samfunnet. Eg har personleg hatt enormt utbytte av dei turane eg har hatt til Finnmark – til Alta, til Kautokeino, til Kirkenes – og eg ønskjer å reise mykje meir til Finnmark for å lære og forstå i tida framover.

Eg vil òg minne representanten Jørgensen frå Raudt om at dette med havvind, som Raudt er så imot, er forslag nr. 8, ikkje forslag nr. 3 – berre ver obs på det.

Når det gjeld skattar og avgifter, meiner vi det er nødvendig å gjennomgå skatte-, avgifts- og støtte-systemet. Det handlar i stor grad om systemet med differensiert arbeidsgjevaravgift, som ikkje verkar. Finn vi fram til gode formuleringar der, kan Venstre vere med på det. Eg kan òg varsle at Venstre vil vere med på forslag nr. 10, om Finnmarksløpet.

Takk til partia i komiteen for eit strålende arbeid med dette representantframlegget.

Rasmus Hansson (MDG) [17:47:07]: Øst-Finnmark er en region som dessverre har vært preget av lite statlig satsing gjennom mange år. Det har bidratt til at mange statlige tjenester er svekket eller nedlagt, det er begrensede ressurser til infrastruktur, og mange har følt seg tvunget til å flytte fordi de ikke har sett for seg en reell framtid i regionen for seg og sine barn.

Jeg tror vi i hele det politiske spekteret nå har innsett nødvendigheten av å satse på bosetting, næringsliv og aktivitet i denne landsdelen på en helt annen måte enn før. Dessuten er Russlands overfall på Ukraina en grunn til å tenke helt nytt om norsk nordområdepolitikk. Det er en politikk som selvfølgelig har påvirket Øst-Finnmark sterkere enn noen annen del av landet, og det er en politikk som har vært basert på et relativt rasjonelt, stabilt og forutsigbart Russland i i hvert fall 30–40 år, og har fungert relativt bra. Den forutsetningen er ikke

lenger til stede. Vi må tenke nøye over hva det betyr at vi i overskuelig framtid kommer til å ha en nabo vi absolutt ikke lenger vil kunne stole på.

Et av svarene på det spørsmålet må være å gi Øst-Finnmark en helt ny betydning i norsk regionutvikling. Regionen har store ressurser, som jeg ikke behøver å ramse opp her. Mulighetene er til stede. Det er et spørsmål om å gi folk nye og akseptable forutsetninger for å bo, få barn og utvikle næringsvirksomhet. Derfor støtter Miljøpartiet De Grønne de fleste av de forslagene som er fremmet for å løfte den landsdelen, og vi ser fram til å bidra i en videre debatt om hvordan denne utviklingen best kan skje, både innenfor det sivile og innenfor den vanskelige delen av det, som gjelder det militære.

Jeg er glad for at Venstre løfter den strategiske betydningen av Øst-Finnmark med sitt forslag, og jeg er glad for den brede støtten jeg hører at forslagene i stor grad får. Miljøpartiet De Grønne støtter forslagene nr. 1–6, 11 og 12 i innstillingen, og jeg vil samtidig varsle at vi også på nyåret arbeider med et videre utviklet forslag om en revitalisering av Øst-Finnmark.

Statsråd Jan Christian Vestre [17:50:13]: Jeg vil gjerne få takke representantene for et omfattende forslag knyttet til omstilling i Finnmark. Regjeringen er oppriktig interessert i nordområdene og har gjennomført flere offensive grep for å bidra overfor bedriftene i Øst-Finnmark.

Jeg har selv vært der sammen med finansminister Vedum. Det var en interessant og veldig tankevekkende reise, til bl.a. Kirkenes og Vadsø, der vi har hatt god dialog – også i ettertid – med både næringsliv, næringsorganisasjoner og andre aktører i den nordligste delen av landet vårt.

Den første reisen gjorde vi allerede i mars. Det var ganske raskt etter den russiske invasjonen i Ukraina og de omfattende sanksjonene rettet mot Russland. Omfanget av norske bedrifters handel med Russland er, som vi vet, begrenset, men enkelte bedrifter, særlig i Øst-Finnmark, har blitt hardt rammet av krigen og av sanksjonene. For å komme næringslivet i Øst-Finnmark i møte foreslo vi derfor allerede i midten av mars å etablere en lånegarantiordning for bedrifter med likviditetsutfordringer, å øke rammen for lavrisikolån gjennom Innovasjon Norge, å opprette en ordning for bedrifter i Øst-Finnmark med inntektsbortfall som følge av sanksjonene mot Russland, og vi bevilget midler til lokale støttetiltak, kommunale næringsfond, som kunne virke raskt. Alt dette er tiltak på kort sikt. Det endrer ikke det langsiktige utfordringsbildet.

Nordområdene er veldig viktig for landet vårt. At det bor folk i nord, er også av stor sikkerhetspolitisk betydning for hele landet. Vi har grense mot Russland i

Øst-Finnmark, og vi må derfor ha økonomiske tiltak som er tilpasset virkeligheten vi opplever i nord.

Jeg vil gjerne også få nevne regjeringens arbeid med politikk for nordområdene. Selv om dette selvfølgelig favner bredere enn Finnmark, er det også viktig for Finnmark, som en del av nordområdene. Vi bygger denne politikken på fem hovedstolper.

Det ene er det grønne skiftet. Nordområdene skal bli sentrum for bærekraftig energi, teknologi og mat. Med utrolige naturressurser og energiresurser vi bare så vidt har begynt å se på potensialet ved, er det mye å hente.

Det andre er bosetting og tilhørighet. Vi skal bygge viktige tjenester nærmere folk og beredskap i nord, det skal være levende lokalsamfunn, og derfor må det også være gode økonomiske ordninger. Det at vi nå tilbyr gratis barnehage i tiltakssonen, er et viktig tiltak for å gjøre det mer attraktivt å flytte og bosette seg der.

Det tredje er at kunnskap skal være navet i nordområdepolitikken.

Det fjerde er infrastruktur. Nordområdene skal knyttes tettere sammen. Olje- og energiministeren har dialog med energimyndighetene om 420-kilovoltslinjen jeg tror mange kjenner til, som det er viktig for lokalt næringsliv at vi får bygget.

Det femte er internasjonalt samarbeid og lavspenning i nord, gjennom regionalt og grenseoverskridende samarbeid, forsvar og tilstedeværelse, og en balanse mellom avskrekking og beroligelse.

Regjeringen tar selvfølgelig med seg disse innspillene. Vi får se hvilke forslag som får flertall og ikke, men det er uansett til inspirasjon i det videre arbeidet, og jeg er glad for at det er et bredt flertall på Stortinget som ønsker å satse på Øst-Finnmark.

Presidenten [17:53:16]: De talere som heretter får ordet, har også en taletid på inntil 3 minutter.

Irene Ojala (PF) [17:53:33]: Nå har vi endelig tid til å snakke om Finnmark. Jeg tenkte jeg skulle bruke 10 minutter. Først: Takk til Venstre for at de i dag gjorde det mulig for oss å snakke om Finnmark og Øst-Finnmark i en vanskelig tid.

Høyre, Fremskrittspartiet, SV, Rødt og Venstre foreslår i forslag nr. 1 at Stortinget skal be regjeringen utvikle en strategi for forråvarer, med den hensikt å gjøre havbruksnæringen mer bærekraftig og uavhengig av import. Pasientfokus er enig i det, men det er flere problemer knyttet til det. I dag brukes det også marine forstoffer i havbruksnæringen, men landbruksprodukter, som raps, soyaproteinkonsentrat, hvetegluten og hvetete, blir mest brukt i laksefôr.

Det betyr at hvis havbruksnæringen skal bli mer bærekraftig og uavhengig av import, må det forskes på al-

ternativt fôr – utviklet i nord. Da kan vi bl.a. ikke legge jordbruksland under kjøpesentre, parkeringsplasser osv. Vi må altså lete etter innovative løsninger på land, men også etter marine fôrtyper.

Når det gjelder forslag nr. 7, er det en viktig sak. Økt verdiskaping fra bearbeiding av fisk på norskekysten og ikke minst i Finnmark er viktig, og det stiller Pasientfokus seg bak, men jeg skal helt kort belyse to av flere momenter vi må være klar over når vi snakker om mer bearbeiding av fisk i Finnmark. Det første jeg vil trekke fram, er at Norges største sjømatmarked, EU, som en tommelfingerregel øker tollsatsen på flere sjømatprodukter i takt med bearbeidingsgraden. Tveiterås-rapporten tar også opp dette:

«Over tid har de norske vilkårene for sjømat-handel blitt relativt sett forverret, som følge av at EU har gitt andre sentrale sjømateksporterende land som Canada, Japan og Storbritannia bedre tollbe-tingelser.»

Da jeg vokste opp i Finnmark, egnet jeg line og jobbet «på fileten». Da fikk jeg ofte høre at det ikke var noe blivende sted for ungdommer – vi måtte finne oss noe annet å gjøre og reise ut i verden og bli noe. Det er en viktig sak som Tveiterås-utvalget også tar opp: Det er mangel på arbeidskraft i nord. I rapporten står følgende:

«Videreutviklingen av en moderne og konkurransekraftig industri vil kreve kompetanse og arbeidskraft med ulike kvalifikasjoner. Det er allerede krevende å tiltrekke seg kompetent arbeidskraft, særlig i distriktene. Denne utfordringen er antatt å forsterkes.»

På et hvitfiskanlegg på Finnmarkskysten, og for den saks skyld også på lakseslakteriene, kan du treffe på folk fra syv til ti ulike nasjoner. Tveiterås-rapporten problematiserer dette:

«Ifølge Statistisk Sentralbyrå (SSB), var 50 prosent av bofaste sysselsatte i fiskeindustrien i 2020 arbeidere med utenlandsk opprinnelse.»

Vi er vant til arbeidere fra utlandet i Finnmark, men det beste hadde vært om vi kunne finne løsninger som gjorde at finnmarkingene fikk lyst til å bo der selv.

Mer bearbeiding i fiskeindustrien for å skape nye arbeidsplasser er bra, og så må det i tillegg ses på tollsatse-ner – uansett bearbeidingsgrad. Det er en oppgave som regjeringen bør ta svært alvorlig.

Bengt Rune Strifeldt (FrP) [17:56:52]: Jeg skal være veldig kort, bare en liten stemmeforklaring. Vi i Fremskrittspartiet kommer til å stemme for de forslagene vi står i, og vi kommer også til å støtte forslag nr. 4.

Så vil jeg få ønske næringskomiteen og ansatte og andre politikere på Stortinget en riktig god jul, og så hå-

per jeg at det er siste gang før jul at jeg tar skrittet opp på talerstolen.

Willfred Nordlund (Sp) [17:57:32]: Jeg vil bare oppfordre forslagsstiller Bengt Rune Strifeldt fra Fremskrittspartiet til å vurdere oversendelse av forslag nr. 9 til regjeringen, slik at man faktisk får vurdert de innholdsmessige konsekvensene av det forslaget, all den tid det aldri lå i det opprinnelige Dokument 8-forslaget og vi dermed heller ikke har noe dokument som vi kan vurdere eventuelle konsekvenser av det forslaget, ut fra. Det hadde vært en fordel om det ble gjort før man eventuelt tok det til behandling, men det får være opp til forslagsstilleren.

Linda Hofstad Helleland (H) [17:58:17]: Til stemmeforklaring: Høyre vil stemme for flere av disse forslagene. Både Venstre og Fremskrittspartiet har fremmet mange gode forslag i denne saken, så Høyre vil stemme for forslag nr. 8, fra Venstre og Fremskrittspartiet, samt forslagene nr. 9 og 10, fra Fremskrittspartiet.

Presidenten [17:58:40]: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 6.

Sak nr. 7 [17:58:44]

Innstilling fra næringskomiteen om Representantfor-slag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø og Sara Bell om å styrke konkurransekraften til norske sjøfolk (Innst. 94 S (2022–2023), jf. Dokument 8:270 S (2021–2022))

Presidenten [17:59:00]: Etter ønske fra næringsko-miteen vil presidenten ordne debatten slik: 3 minutter til hver partigruppe og 3 minutter til medlemmer av re-gjeringen.

Videre vil det – innenfor den fordelte taletid – bli gitt anledning til inntil seks replikker med svar etter inn-legg fra medlemmer av regjeringen, og de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får også en taletid på inntil 3 minutter.

Sivert Bjørnstad (FrP) [17:59:23] (ordfører for sa-ken): Først av alt takk til komiteen for godt samarbeid om en viktig sak.

Norsk maritim næring er en svært viktig næring for Norge. Det er en av få næringer som utgjør en fullstendig klynge, og som sagt er den veldig viktig for Norge. Vi kan aldri bli billigst, sannsynligvis, men vi kan bli best, og skal vi bli best, og skal vi opprettholde det å være best, er vi avhengig av norsk kompetanse. Norske sjøfolk er stammen i næringen, og kompetansen er veldig viktig for å opprettholde og sikre fortsatt vekst for den mariti-me næringen. Mange av dem som går på land etter ak-

tivt arbeid i den maritime klyngen, jobber også med det maritime feltet på land.

Det er en sterk internasjonal konkurranse i den maritime næringen, og det er derfor vi må ha konkurranse-dyktige ordninger. Så kan sikkert flere av oss ha akademiske diskusjoner om det er prinsipielt riktig å ha en tilskuddsordning eller ikke, men i den konkurransesituasjonen og med de nabolandene vi har, som har gode ordninger, er vi avhengige av å matche de ordningene for å få norske sjøfolk på skip. Det viser også ulike utredninger, senest fra Oslo Economics fra 2020.

Holmefjord-utvalget var inne på akkurat det samme, og i denne saken har Rederiforbundet og sjømannsorganisasjonene levert helt samstemte høringsinnspill som viser betydningen av tilskuddsordningen.

Det er prisverdig av SV å fremme denne saken. Det er helt i tråd med Fremskrittspartiets politikk og også vår stolte tradisjon da vi hadde en hånd på rattet. Da Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti i Bondevik III-regjeringen foreslo endringer i nettolønnsordningen for 2021, endret Fremskrittspartiet den i budsjettforliket og styrket den betraktelig, men etter den tid har Arbeiderpartiet og Senterpartiet med SV på slep svekket ordningen betraktelig for i år. Makstak ble igjen innført, og det ble mindre attraktivt med norske sjøfolk på norske skip.

Det rare i denne saken er at SV overhodet ikke har prioritert sin egen sak i sitt eget alternative statsbudsjett. Man fremmer forslag om en bedre nettolønnsordning, men følger ikke opp når man har mulighet i sitt eget alternative budsjett. Når regjeringen foreslår den samme dårlige ordningen for 2023, blir det selvfølgelig sånn, fordi SV heller ikke har noen annen politikk.

Så skal jeg ta opp de forslagene i innstillingen som Fremskrittspartiet er med på, pluss et løst forslag vi har fremmet i dag, som er ganske likt SV og Rødts forslag, men som handler om at man kan se den prosessen uavhengig av norske lønns- og arbeidsvilkår på sokkelen.

Ingrid Fiskaa hadde her teke over president-plassen.

Presidenten [18:02:36]: Representanten Sivert Bjørnstad har teke opp dei forslaga han refererte til.

Linda Hofstad Helleland (H) [18:02:58]: Norges maritime næringsklynge er verdensledende, og det er viktig å arbeide for at vår maritime næring får gode rammevilkår, forskning og teknologiutvikling som kan bidra til vekst og styrke næringens konkurransekraft.

Norges rolle som global skipsfarts- og offshore-nasjon er det viktig at vi ivaretar og videreutvikler. Norge har et stort potensial innenfor grønn skipsfart som må realiseres. For å lykkes med det er det viktig at myndighetene i større grad stimulerer til ytterligere grønn

vekst og konkurransekraft i norsk maritim næring, som vi nettopp diskuterte i budsjettdebatten, og at vi sikrer konkurransekraften i norsk maritim næring og legger til rette for økt eksport av lav- og nullutslippsteknologi i maritim sektor.

Samtidig mener Høyre at en lovfesting av særordninger for sjøfolk ikke skal medføre kompetanseflukt fra andre yrkesgrupper som er viktige i maritim sektor, og derfor er det avgjørende å ivareta det.

Havet er en sentral del av verdiskapingen i landet vårt, og Norge er og skal være en maritim stormakt. For å bevare vår posisjon må vi ha folk i næringen. Totalt sett har antallet norske sjøfolk holdt seg relativt stabilt de siste årene, og det til tross for at maritim næring har gjennomgått en krevende periode med begrensninger i skipsfart og en mer utfordrende markedssituasjon.

Høyre er opptatt av at maritim næring skal vokse de neste årene, og derfor er det gledelig at søkertallene til maritime fag i den videregående opplæringen og opp-tak til maritim fagskoleutdanning og maritime utdan-ninger på universitets- og høyskolenivå har gått opp si-den 2018.

Jeg registrerer også at SV gjennom dette forslaget går langt inn i debatten om norske lønns- og arbeidsvilkår, og det samtidig som Stortinget avventer regjeringens lovforslag til norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel. Høyre er veldig skeptisk til de forslagene som er på høring. Vi er redd at det kommer til å ramme norsk maritim sektor, og vi ser de ulike høringsinstansenes bekymringer knyttet til forsla-get. Det er unaturlig for oss å gå inn i de forslagene nå før vi ser den helhetlige saken og forslag til endringer som regjeringen legger fram. Da vil Høyre bidra til en forsvar-lig behandling av saken i Stortinget og til at ordningen for norske sjøfolk blir ivaretatt, og at vi videre sikrer for-utsigbarhet og stabile rammevilkår for næringen.

Per Vidar Kjølmoen (A) [18:06:23]: Den norske ma-ritime klyngen er et av flaggskipene i norsk industri og i norsk industrihistorie. Det er kanskje den aller mest komplette maritime klyngen i hele verden. En av grun-nene til at akkurat Norge har klart å beholde en kom-plett maritim klynge så langt, er bl.a. at man har klart å beholde norske sjøfolk på sjøen. Det er nettopp det som er kjernen i nettolønnsordningen, og det er nett-opp det som er en aktiv næringspolitikk – at en stat er villig til å ta i bruk spesielle virkemidler for å sikre ting som er spesielt viktige i landets næringsliv.

Det er bra at SV fremmer et Dokument 8-forslag rundt dette – det er viktig å ha søkelys på saker – men det som er lett, er å fremme et Dokument 8-forslag. Det som er vanskelig, er å prioritere saker i budsjett. Jeg registre-rer at Fremskrittspartiet kritiserer SV for at de ikke føl-

ger opp sine egne forslag godt nok i budsjettprosessene. Det er en kritikk som også rammer Fremskrittspartiet i aller høyeste grad. Fremskrittspartiet satt med styringen i åtte år, hvorav seks og et halvt i regjering. De hadde all verdens mulighet til å gjøre ting med nettolønnsordningen knyttet til både satser, lovfesting, justering osv., hvis de ønsket å prioritere det framfor f.eks. billigere snus eller billigere øl.

Men igjen: Jeg er glad for at sittende regjering har klart å reversere i hvert fall en god del av kuttene som regjeringen Solberg gjennomførte eller prøvde å gjennomføre i nettolønnsordningen. Jeg ser fram til å gjennomføre mer politikk til støtte for den norske sjømannen og norsk maritim politikk framover.

Flere representanter her på talerstolen har vært innom norske lønns- og arbeidsvilkår. Noen partier, slik som Høyre, framstiller det som et problem at man vil ha norske lønns- og arbeidsvilkår gjeldende på norsk sokkel. Det blir nesten et filosofisk spørsmål: Hva er poenget med å ha folk ansatt hvis de ikke skal kunne ha en lønn eller betingelser å leve av? For Arbeiderpartiet er dette enkelt. Det må selvsagt være sånn at folk skal ha en lønn å leve av og anstendige arbeidsforhold også hvis de ikke har fast grunn under føttene.

Willfred Nordlund (Sp) [18:09:28]: Vi har uten tvil en kompetent maritim næringsklynge med en fullverdig verdikjede langs hele kysten, noe som er utrolig viktig for at vi skal kunne skape flere norske arbeidsplasser, og for at vi skal kunne øke eksportinntektene til denne nasjonen. En stor andel av de arealene Norge rår over, og en stor andel av de ressursene vi har i hele dette fantastiske landet, ligger nettopp i havet.

Det er nettopp på den bakgrunn at vi har det som kalles nettolønnsordningen, som for uinnvidde av og til høres litt spesielt ut. Det dreier seg om at vi har en tilskuddsordning som skal sikre norske sjøfolk norske betingelser knyttet til å beholde den maritime kompetansen, som er en grunnleggende forutsetning både for veksten i havbruksnæringen, for verftsindustrien vår, for teknologibedriftene og for forskningen. Det er hele årsaken til at vi har nettolønnsordningen. Vi har en rekke faglige utredninger som sier at Norge får igjen betydelig mer enn det vi bruker på denne ordningen. Det er et avgjørende tiltak for å bevare maritim kompetanse og ikke minst sørge for norsk rekruttering til denne næringen.

Senterpartiet og Arbeiderpartiet har i regjeringsplattformen sagt at man har et mål om å styrke denne ordningen. Vi har beholdt både det endrede forslaget fra Høyre fra forrige års statsbudsjett og ordningen på samme nivå i en krevende budsjettprosess der vi har stått foran tøffe prioriteringer. Jeg tenker at det signaliserer

ganske kraftig hvor viktig vi mener at ordningen er. Samtidig er det nå engang sånn at vi også har sagt at vi skal styrke øvrige lønns- og arbeidsvilkår i norsk maritim næring. Det er en av grunnene til at vi mener at dette forslaget ikke kan vedtas sånn som det foreligger nå. Det tenker jeg er redegjort godt for av en del av de andre debattantene.

Om vi skal gjøre dette på en god nok måte – sikre norske lønns- og arbeidsvilkår og bidra til at vi har en styrket maritim næring – er vi nødt til å videreføre ordningene vi har, og fortrinnsvis også styrke dem. Men vi må gjøre det innenfor det økonomiske handlingsrommet vi har, og med en ansvarlighet knyttet til hvor stor arbeidsstyrke vi har tilgjengelig. Det tenker jeg er et godt utgangspunkt for en sterk ordning, og den tenker vi å videreføre på dagens nivå. Så får vi komme tilbake til forslag for ytterligere å forbedre ordningen når det er rom og tid for det.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [18:12:13]: Dette er ein debatt som har gått over mange, mange år i denne salen. Ein visste det var haust når Høgre-regjeringa føreslo kutt i tilskotsordninga – og Framstegspartiet måtte kome og rydde opp i det. Det var sånn cirka det som var gangen i det i førre regjeringsperiode. Det fleirtalet som er no, ønskjer å oppretthalde det, og så ønskjer vi i SV å lovfeste det.

Berre for å ta det først: Det er ein logisk brest i å seie at ein ikkje ønskjer å lovfeste det fordi det er høgkonjunktur no. Lovfesting vil ta tid, det er ikkje noko som skjer no, og den høgkonjunkturen vi har vore gjennom no, den er vi over. No begynner ting å sjå annleis ut, i tida som kjem. Det er da kjernen i forslaget vårt: Vi ønskjer å lovfeste det slik at det nettopp ikkje blir eit spel med ein veldig viktig innsats for dei norske havnæringane.

Det er tre ting som gjer at eg er bekymra, og som gjer at det er grunn til bekymring: Den norske andelen av den maritime næringa blir stadig vekk svekt, og det er ei utvikling som er negativ. Det andre er at vi ser at det som på mange måtar har vore grunnlaget for at folk har latt seg rekruttere til eit liv på havet, har vore at dei veldig ofte har budd langs kysten, at dei har brukt havet, at dei har hatt moglegheiter innanfor fiskeri, at dei har hatt store moglegheiter til å finne seg eit liv der ute, og så har da andre næringar – som på mange måtar er rekrutterte inn i dei andre maritime næringane – blitt svekte. Fiske- rinæringa har blitt meir konsentrert, kystsamfunna har blitt dokumentert svekte over lang, lang tid, noko som også har ført til at mange menneske har forsvunne ut av yrkeslivet, der dei tidlegare hadde moglegheiter på havet.

Dette skjer altså i ei tid der havnæringa kjem til å bli endå viktigare. Nesten alt vi har som kan krype og gå av

framtidsmoglegheiter – sjølvsagt med nokre solide unn- tak – handlar om havet på ein eller annan måte. Det er altså denne kompetansen, den maritime kompetansen, som kjem til å bli nøkkelen i den tida som kjem. Det er ikkje gitt at den framtida kjem til å vere prega av norsk ungdom og norsk maritim kompetanse, og det ville jo da vere eit brot i historia.

Derfor meiner eg at dette forslaget er ei naturleg oppfølging av heile det engasjementet som Framstegs- partiet har, og det engasjementet som regjeringspartia har. Dette ville vere ei naturleg fortsetjing av det, med å knesetje nettolønsordninga. Så kjem da sjølvsagt det store lovforslaget, som er krona på verket, der ein får norske løns- og arbeidsvilkår.

Med det ønskjer eg å ta opp det forslaget som SV saman med Raudt har fremja i denne saka.

Presidenten [18:15:21]: Da har representanten Tor- geir Knag Fylkesnes teke opp det forslaget han refererte til.

Geir Jørgensen (R) [18:15:39]: I den kommunen jeg bor i, har vi en hel hurtigrute stående i kommunesente- ret. Det er et symbol på noe som vi er langsmed kysten – vi er sjøfolk – og det skipet, «Finnmarken», gikk også i rute fra 1950-tallet og helt fram til 1993, da det var slutt. På det skipet, og på mange andre skip, var det mange som fikk sitt første møte med yrkeslivet, deriblant faren min. Han hadde sin første jobb som smøregutt som 15- åring i søsterskipet «Ragnvald Jarl». I Vesterålen, som så mange andre steder, har hurtigruta og sjøfarten gene- relt spilt en stor rolle for folk.

I dag jobber det omkring 25 000 folk i sjøfarten. Høyt kompetansenivå og gode arbeids- og lønnsvilkår er avgjørende for rekruttering, men også for at folk vel- ger å stå i det yrket – og i alle de forskjellige rollene som finnes fra maskin og opp til bro.

Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk har vært med på å sikre at norske rederier ansetter norske sjøfolk, og med utvidelsen i 2017, da man valgte å inklu- dere NIS-registrerte lasteskip i utenriksfart, gjorde det at rederier fører norske flagg også utenlands.

Så er det bra at regjeringen har startet reversering av kuttene i tilskuddsordningen, som ble gjort under Sol- bergs høyreregjering, men vi er enig med forslagsstiller- ne i at det mangler en plan for endelig å få opphevet ta- ket i ordningen som den forrige regjeringen innførte. I Rødt er vi for å oppheve taket, men vi klarer ikke å få det til på ett budsjett. Men i vårt alternative statsbudsjett i år setter vi av 100 mill. kr ekstra til ordningen. Det er ikke nok til å oppheve taket, men det sikrer nå at flere skip og sjøfolk kommer inn under ordningen.

Med det vil jeg si at vi støtter samtlige forslag fra mindretallet her, og så er det da et løst forslag som vi er sammen med Fremskrittspartiet om.

Statsråd Bjørnar Skjæran [18:18:27]: Tilskuddsord- ningen for sysselsetting av sjøfolk er et viktig virkemid- del for å bevare norsk maritim kompetanse og sørge for rekruttering av norske sjøfolk på norskregistrerte skip. Det tror jeg vi alle er enige om. I Hurdalsplattformen framgår det at regjeringen ønsker å styrke tilskuddsord- ningen. Vi har prioritert å skjerme og videreføre ord- ningen innenfor rammen av et stramt statsbudsjett, og det til tross for at vi er inne i en høykonjunktur.

Det er høy aktivitet i maritim næring, og jeg er glad for at et rekordhøyt antall sjøfolk og skip er omfattet av ordningen i år. Flere sjøfolk har vært omfattet av ord- ningen i 2022 enn noensinne tidligere, og det viser at re- gjeringens politikk virker. Grunnet den økte aktiviteten har regjeringen foreslått å øke bevilgningen til til- skuddsordningen med 88 mill. kr i inneværende år, fra 2 205 til 2 293 mill. kr. Ettersom tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk er en regelstyrt og rettighetsba- sert ordning, vil utbetalingene gjennom ordningen av- henge av antall sjøfolk det søkes om tilskudd for, og lønnsnivået blant disse.

I Hurdalsplattformen framgår det videre at regjerin- gen ønsker å innføre et krav om norske lønns- og ar- beidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel, herunder for offshoreflåten. Vi sendte før sommeren lovforslaget vårt om dette på høring og vil til neste år legge fram saken som en lovproposisjon for Stortinget. Lovens formål er å fremme et rettferdig og anstendig ar- beidsliv til sjøs. Dette vil være en viktig forutsetning for å skape forutsigbarhet og gjøre maritim næring til en mer attraktiv yrkesvei.

Med det kommende lovforslaget i vente bør man, i tråd med komitéflertallets tilråding, avvente før man vurderer eventuelle endringer i tilskuddsordningen. Jeg mener at norske lønns- og arbeidsvilkår bør få virke, slik at vurderingsgrunnlaget blir bedre. Da vil vi ha et bedre utgangspunkt for å se hvilke behov det er for å endre innretningen av ordningen, eller regulatoriske endring- er. Eventuelle endringer i tilskuddsordningen vil være gjenstand for behandling i de ordinære budsjettproses- sene, og jeg vil komme tilbake til Stortinget om eventu- elle endringer i tilskuddsordningen.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 7.

Sak nr. 8 [18:21:05]

Innstilling frå transport- og kommunikasjonskomi- teen om Endringar i statsbudsjettet 2022 under Samferd-

selsdepartementet, *Endringar i statsbudsjettet 2022 under Kommunal- og distriktsdepartementet og Endringar i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet* (Innst. 131 S (2022–2023), jf. Prop. 28 S (2022–2023), Prop. 23 S (2022–2023) kap. 541, 542 og 543 og romartal V og Prop. 26 S (2022–2023) kap. 970)

Presidenten [18:21:43]: Etter ønske frå transport- og kommunikasjonskomiteen vil presidenten ordna debatten slik: 3 minutt til kvar partigruppe og 3 minutt til medlemmer av regjeringa.

Vidare vil det – innanfor den fordelte taletida – bli gjeve høve til inntil tre replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av regjeringa, og dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får òg ei taletid på inntil 3 minutt.

Erling Sande (Sp) [18:22:17] (leiar for komiteen): Saka omhandlar endringar i statsbudsjettet for 2022 under Samferdselsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet sine budsjett.

Ein varslar endringar i løyvingar innanfor administrasjon, luftfartsføremål, vegføremål, særskilde transporttiltak, jernbaneføremål og posttenester, og tilrådinga omtalar endra kostnadsramme for prosjekta E39 Kristianborg–Bergen sentrum i Vestland, E39 Sveгатjørn–Rådal i Vestland, E16 Øye–Eidsbru i Innlandet og vidare fullmakt til å overskride løyvinga for E39 Eiganestunnelen samt fullmakt til sal av eigedom knytt til prosjektet E16 Sandvika–Wøyen – bl.a.

Komiteen sluttar seg samla til innstillinga, men eit mindretal har nok enkelte merknader til nokre av endringane, og eg legg til grunn at det vil bli gjort nærare greie for i innlegg frå dei partia som står bak.

Liv Kari Eskeland (H) [18:23:38]: Dette er ei sak som eg registrerer har ei ganske kort talarliste, men eg vil – sidan denne saka no er til debatt – knyta to merknader til saka. Den eine gjeld manglande kostnadskontroll, og den andre gjeld feilbudsjettering.

Til det første: Det er vanskeleg for oss å vera spesifikk inn i enkeltprosjekt, men me registrerer at departementet, som i tilfellet Sveгатjørn–Rådal – som er vorte eit fantastisk flott prosjekt – unnskylder kostnadsoverskridingane med at desse har kome så seint i prosjektet at handlingsrommet for å gjera tiltak var brukt opp. Til ei slik form for kostnadsstyring bør me gjera ei grundig evaluering av om me brukar dei rette verktøya for prosjektoppfølgjing med tanke på kostnader. Me ønskjer jo ikkje at me gjentekne gonger skal verta møtte med påstandar som at alle vegprosjekt vert dobbelt så dyre. Her har me eit felles ansvar for å treffa planken så godt som mogleg, og gode styringsverktøy er eitt av kriteria.

Det andre eg vil knyta ein kommentar til, er ei grov feilbudsjettering på posten tømmervegar. Det førte til at det i 2022 berre vart sett i gang prosjekt for halvparten av prosjekta innanfor budsjettføremåla. Det er ikkje bra, det heller. Om noko kan gjerast på dette området for å sikra at me treffer planken så godt som mogleg, bør me òg her altså syta for gode verktøy og eit så godt og rett grunnlag som mogleg for å ta avgjerder.

Det som kanskje uroar oss mest, er at det er berre Høgre og Framstegspartiet som står i desse merknadene. Det kan difor synast som at regjeringspartia ikkje er så opptekne av at underliggjande organ skal finna betre metodar for å følgja opp store, tunge prosjekt med tanke på kostnadskontroll – ei heller at dei er opptekne av at budsjetteringa vert så korrekt som mogleg, slik at ein får brukt pengar, i dette tilfellet til tømmervegar, på ein måte som Stortinget faktisk har vedteke.

Det er vanskeleg å tru at det er slik det er fatt, men det er faktisk slik det framstår i innstillinga me debatterer i dag.

Presidenten [18:25:58]: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 8.

Sak nr. 9 [18:26:06]

Innstilling fra justiskomiteen om Endringar i statsbudsjettet 2022 under Justis- og beredskapsdepartementet (Innst. 132 S (2022–2023), jf. Prop. 20 S (2022–2023), unntatt kap. 480, 481, 490, 491, 3490 og romertall II)

Presidenten [18:26:28]: Ingen har bedt om ordet.

Sak nr. 10 [18:26:34]

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Endringar i statsbudsjettet 2022 under Helse- og omsorgsdepartementet (Innst. 133 S (2022–2023), jf. Prop. 19 S (2022–2023))

Presidenten [18:26:47]: Ingen har bedt om ordet. Det blir ringt til votering.

Votering

Etter at det var ringt til votering, sa

presidenten [18:35:18]: Stortinget er klar til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdeparte-

mentet og Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7) (Innst. 15 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt 15 forslag. Det er

- forslaga nr. 1–7, frå Dagfinn Henrik Olsen på vegner av Framstegspartiet
- forslaga nr. 8–15, frå Sveinung Rotevatn på vegner av Venstre

Det blir votert over forslag nr. 8, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen iverksette forsøk med kommunalisering av arbeidsavklaringspenger (AAP). Hvor en andel av det statlige trygdebudsjettet overføres til utvalgte kommuner som får ansvar for å finansiere noe av trygden sammen med staten, og får beholde besparelsen dersom de lykkes i å hjelpe utsatte grupper inn i arbeidslivet.»

V o t e r i n g :

Forslaget blei med 93 mot 4 røyster ikkje vedteke. (Voteringsutskrift kl. 18.35.58)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 12–14, frå Venstre.

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede lovfesting av permisjonsrettigheter for ansatte som ønsker å ta permisjon fra jobb for å starte egen virksomhet, herunder også se på muligheten for å gradere permisjonen og vurdere å utrede om det kan etableres egne ordninger for å kompensere tap av lønnsinntekt i perioden etablerer egen virksomhet.»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvilke barrierer som finnes i arbeidsmiljøloven for å legge til rette for et stedsfleksibelt arbeidsliv og fjernarbeid utenfor Norge.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om at det opprettes en egen enhet som håndterer varslere i Arbeidstilsynet for å styrke det arbeidet arbeidstilsynet i dag gjør for å hjelpe varslere.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Venstre blei med 94 mot 4 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.36.57)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 11, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget anmoder regjeringen om å redusere dokumentasjonskravet for mottakere av sosialhjelp i tråd med økt digital tilgang på opplysninger.»

Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre blei med 89 mot 9 røyster ikke vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.37.17)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 10, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen tydeliggjøre og styrke NAVs plikt til å følge opp personer som ikke klarer å overholde frister for å avdekke behov for hjelp og støtte.»

Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre blei med 79 mot 18 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.37.36)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 9, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å utvide de skjønnsmessige marginene for vurderingen av sosialhjelp, slik at man unngår ytterligere press på enkeltmennesker som nå står ovenfor en vanskelig økonomisk situasjon på grunn av den ekstraordinære situasjonen vi befinner oss i og slik at NAV får det handlingsrommet det er behov for å kunne yte nødvendig hjelp.»

Framstegspartiet, Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre blei med 76 mot 22 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.37.57)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 15, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget anmoder regjeringen om å igjen-
nom arbeidsmiljøloven og fjerne barrierer som forhindrer at seniorer velger å stå lengre i arbeid og gjennomføre tiltak for at flere seniorer ønsker å stå lenger i arbeid. Herunder komme med forslag til ordninger som gjør det lettere for arbeidstakere å jobbe

ut over aldersgrenser, med justerte lønns- og arbeidsvilkår, slik at både arbeidsgiver og arbeidstaker er tjent med arbeidsforholdet, med formål om å kunne styrke sysselsettingen blant seniorer.»

Høgre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre blei med 71 mot 27 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.38.16)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 2, 4, 5 og 7, frå Framstegspartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjettet for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av pensjoner i Statens pensjonskasse, med virkning fra 1. juli 2023.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjettet for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av uførepensjon, med virkning fra 1. juli 2023.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjettet for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av alderspensjon med virkning fra 1. juli 2023.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjettet for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å halvere avkortningen av gjenlevendepensjon, med virkning fra 1. juli 2023.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet blei med 84 mot 13 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.38.34)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 6, frå Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjettet for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å øke minstepensjon med 7 500 kroner for minstepensjonister med virkning fra 1. juli 2023.»

Raudt har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet blei med 80 mot 18 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.38.52)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 3, frå Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjettet for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å øke antall VTA-plasser med 400 plasser, der det er 200 plasser i skjermet virksomhet og 200 plasser i ordinær virksomhet.»

Raudt og Venstre har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet blei med 76 mot 21 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.39.10)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 1, frå Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjettet for 2023, komme tilbake til Stortinget med et forslag om å starte etableringen av Nav-ombudet.»

Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet blei med 79 mot 19 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.39.29)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

vedtak:

A.

Rammeområde 7

(Arbeid og sosial)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
352		Nedsatt funksjonsevne		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	20 682 000	
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner.....	253 820 000	
	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet, <i>kan nyttes under post 21</i>	32 095 000	
	72	Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet.....	30 440 000	
505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter	41 000 000	
	70	Tap/avskrivninger	2 000 000	
506		Yrkesskedeforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	95 000 000	
507		Gruppelivsforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	270 000 000	
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	268 234 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	68 925 000	
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv., <i>kan overføres</i>	25 200 000	
	23	Tiltak for redusert deltid og økt heltidsandel	14 100 000	
	50	Norges forskningsråd	191 035 000	
	70	Tilskudd.....	57 160 000	
	71	Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv., <i>kan overføres</i>	70 000 000	
	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk.....	17 700 000	
	73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	5 285 000	
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>	166 720 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	169 085 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Driftsutgifter	12 819 020 000	
	21	Spesielle driftsutgifter.....	36 780 000	
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter	62 935 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	347 890 000	
606		Trygderetten		
	1	Driftsutgifter	104 955 000	
611		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	16 500 000	
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	9 968 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	88 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 000 000	
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering		
	21	Spesielle driftsutgifter	90 480 000	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	158 490 000	
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	132 030 000	
	74	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	14 930 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak		
	1	Driftsutgifter	483 630 000	
	21	Forsøk med tilrettelagt videregående opplæring <i>kan overføres</i>	25 000 000	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	7 137 800 000	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>	1 899 510 000	
	78	Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser	79 630 000	
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet	72 040 000	
635		Ventelønn		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 900 000	
640		Arbeidstilsynet		
	1	Driftsutgifter	808 320 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	17 280 000	
642		Petroleumstilsynet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	329 055 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 445 000	
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt		
	50	Statstilskudd	163 100 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen		
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	3 100 000	
648		Arbeidsretten, Riksmekleren mv.		
	1	Driftsutgifter	23 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	540 000	
	70	Tilskudd til faglig utvikling	2 000 000	
660		Krigspensjon		
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	28 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	84 000 000	
664		Pensjonsordningen for arbeidstakere til sjøs		
	70	Tilskudd	22 900 000	
665		Pensjonstrygden for fiskere		
	70	Tilskudd	20 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 630 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år og uføre flyktninger		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	435 000 000	
2470		Statens pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-675 000 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	544 000 000	
	3	Avskrivninger	85 000 000	
	4	Renter av statens kapital	1 000 000	
	5	Til investeringsformål	30 000 000	-15 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	140 945 000	
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	80 000 000	
2541		Dagpenger		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	9 361 800 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>over- slagsbevilgning</i>	755 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far		
	70	Overgangsstonad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 520 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	104 000 000	
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	15 000 000	
2650		Sykepenger		
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	45 780 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 470 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	1 731 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 729 000 000	
	76	Tilskudd til ekspertbistand og kompetansetiltak for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	105 300 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger		
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	35 943 000 000	
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	166 000 000	
	72	Legeerklæringer	460 000 000	
2655		Uførhet		
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i>	118 400 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	76 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	34 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.		
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 585 000 000	
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 820 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	72	Stønad til servicehund.....	9 390 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning.....	117 000 000	
	74	Tilskudd til biler.....	750 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler.....	4 040 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester.....	355 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler.....	2 070 000 000	
	78	Høreapparater.....	915 000 000	
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år.....	56 780 000	
2670		Alderdom		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	88 390 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	178 030 000 000	
	72	Inntekts pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	15 610 000 000	
	73	Sært tillegg, pensjonstillegg mv, <i>overslagsbevilgning</i>	7 592 000 000	
2680		Etterlatte		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 150 000 000	
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	840 000 000	
	72	Sært tillegg, <i>overslagsbevilgning</i>	92 000 000	
	74	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	300 000	
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	2 900 000	
2686		Stønad ved gravferd		
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i>	295 000 000	
		Totale utgifter		563 514 656 000

Inntekter

3505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1 Gebyrinntekter, lån.....	37 000 000
3506	Yrkesskedeforsikring	
	1 Premieinntekter.....	80 000 000
3507	Gruppelivsforsikring	
	1 Premieinntekter.....	103 000 000
3605	Arbeids- og velferdsetaten	
	1 Administrasjonsvederlag.....	10 595 000
	4 Tolketjenester.....	4 510 000
	5 Oppdragsinntekter mv.....	19 880 000
3634	Arbeidsmarkedstiltak	
	85 Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak.....	5 000 000
3635	Ventelønn mv.	
	1 Refusjon statlig virksomhet mv.....	1 900 000
3640	Arbeidstilsynet	
	4 Kjemikaliekontroll, gebyrer.....	5 150 000
	6 Refusjoner.....	3 600 000
	7 Byggesaksbehandling, gebyrer.....	23 695 000
	8 Refusjon utgifter regionale verneombud.....	17 910 000
	85 Tvangsmulkt.....	7 175 000
	86 Overtredelsesgebyrer.....	29 450 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3642		Petroleumstilsynet		
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	8 475 000	
	3	Gebyr tilsyn	82 215 000	
5470		Statens pensjonskasse		
	30	Avsetning til investeringsformål	30 000 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	80	Renter	1 842 000 000	
5701		Diverse inntekter		
	71	Refusjon ved yrkesskade	800 000 000	
	80	Renter	1 000 000	
	86	Innkreving feilutbetalinger	1 400 000 000	
	87	Diverse inntekter	24 383 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler mv.	83 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs		
	70	Dividende	195 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger		
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs.....	23 000 000	
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge	200 000	
	72	Innkreving av forskutterte dagpenger	450 000 000	
Totale inntekter				5 288 138 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 605 post 1	kap. 3605 postene 1, 4 og 5
kap. 640 post 1	kap. 3640 postene 6 og 7
kap. 640 post 21	kap. 3640 post 8
kap. 642 post 1	kap. 3642 post 6
kap. 642 post 21	kap. 3642 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan:

1. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 1 Driftsutgifter til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
2. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 77 Varig tilrettelagt arbeid til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
3. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 78 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser på inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 post 78.
4. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634, post 79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet på inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 post 79.
5. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltning

gen, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.

6. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 50 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
634	Arbeidsmarkedstiltak	
	76 Tiltak for arbeidssøkere	3 017,9 mill. kroner
	77 Varig tilrettelagt arbeid	1 054,8 mill. kroner
	79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet	41,4 mill. kroner

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for gjennomføring av forsøk med velferdsobligasjoner

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi tilsagn som pådrar staten forpliktelser ut over budsjettåret for å gjennomføre forsøk med velferdsobligasjoner innenfor en samlet ramme på inntil 10 mill. kroner inkludert tidligere tilsagn på kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering, post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte.

VII

Fullmakt til postering mot mellomværende med statskassen

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2023 kan gi Arbeids- og velferdsetaten fullmakt til å:

1. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av Statens pensjonskasse mot mellomværendet konto 715510 Statens pensjonskasse. Konto 715510 utlignes ved at Statens pensjonskasse

resultatfører og rapporterer de utbetalte ytelsene i sitt regnskap.

2. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av ikke-statlige aktører knyttet til AFP-ordningen og kommunal tilleggspensjon mot mellomværendet med statskassen.

VIII

Avskrivninger under Statens pensjonskasse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet fra 2023 kan gi Statens pensjonskasse fullmakt til å starte avskrivning av et anleggsmiddel fra det tidspunktet dette tas i bruk, og dermed avvike hovedregelen om at forvaltningsbedriftene starter avskrivning av anleggsmidler året etter at de er tatt i bruk, jf. St.prp. nr. 48 (2004–2005) og Innst. S. nr. 187 (2004–2005) Om bevilgningsreglementet.

IX

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 869, 4. mai 2021 og nr. 907, 11. mai 2021 oppheves.

X

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2023 skal følgende ytelser i folketrygden gis etter disse satsene¹:

	Kroner
1a. Grunnstønad for ekstraavgifter grunnet varig sykdom, skade eller lyte etter lovens § 6-3 (laveste sats)	8 462

1. Satsene under 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

1b. Ved ekstraavgifter ut over laveste sats, kan grunnstønaden forhøyes til	12 916
1c. eller til	16 925
1d. eller til	24 931
1e. eller til	33 788
1f. eller til	42 201
2a. Hjelpstønad etter lovens § 6-4 til de som må ha særskilt tilsyn og pleie grunnet varig sykdom, skade eller lyte	15 161
2b. Forhøyet hjelpstønad etter lovens § 6-5 til barn under 18 år som må ha særskilt tilsyn og pleie	30 322
2c. eller til	60 644
2d. eller til	90 966
3. Behovsprøvet gravferdsstønad opptil	26 999
4. Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a) ²	
for første barn	52 428
for to barn	68 400
for tre og flere barn	77 520

2 Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a) gjelder fra 1. januar 2016 stønad til barnetilsyn for enslige forsørgere og etterlatte som er i arbeid. Stønaden dekker 64 pst. av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønaden er inntektsprøvet.

Presidenten: Høgre, Framstegspartiet, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

Presidenten: Framstegspartiet og Venstre har varsla at dei vil røysta imot.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen vart vedteken med 54 mot 44 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 18.39.51)

Vidare var tilrådd:

B.

Stortinget ber regjeringen sørge for utbetaling av et engangsbeløp på 3 000 kroner så raskt som mulig for alle som mottar en minstesats for uføretrygd i januar 2023. Utbetalingen skal ikke være skattepliktig, pensjonsgivende, oppgavepliktig eller trekkpliktig.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen var vedteken med 81 mot 17 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 18.40.14)

Votering i sak nr. 2, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Endringer i statsbudsjettet 2022 under Kommunal- og distriktsdepartementet og Endringer i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 130 S (2022–2023), jf. Prop. 16 S (2022–2023) unntatt kap. 671, 672, 3671 og 3672, Prop. 23 S (2022–2023) kap. 505, 507, 3505, 3506, 3507 og 5607 og Prop. 26 S (2022–2023) kap. 2540)

Presidenten: Under debatten har Dagfinn Henrik Olsen sett fram eitt forslag på vegner av Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Kap.	Post	Formål	Kroner
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 84 840 000 000 til kr 85 244 000 000»	404 000 000

Det blir votert alternativt mellom dette forslaget og tilrådinga frå komiteen til I kap 2670 post 70.

Raudt har varsla støtte til forslaget.

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2022 blir det gjort følgjande endringar:

Kap	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
505		Bustadlansordninga i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, blir auka med frå kr 40 000 000 til kr 41 000 000	1 000 000
	90	Utlån, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 14 100 000 000 til kr 14 700 000 000	600 000 000
507		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 200 000 000 til kr 240 000 000	40 000 000
601		Utgreiingsverksemd, forskning m.m.	
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen m.m., <i>kan overførast</i> , blir reduisert med frå kr 25 160 000 til kr 19 160 000	6 000 000
	70	Tilskot, blir redusert med frå kr 50 375 000 til kr 37 375 000	13 000 000
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltninga	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 45</i> , blir redusert med frå kr 148 130 000 til kr 120 130 000	28 000 000
	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 21</i> , blir redusert med frå kr 167 870 000 til kr 145 870 000	22 000 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, blir auka med frå kr 12 589 853 000 til kr 12 599 373 000	9 520 000
	22	Forsknings- og utgreiingsverksemd, blir redusert med frå kr 61 405 000 til kr 54 392 000	7 013 000
611		Pensjonar frå statskassa	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 16 100 000 til kr 15 200 000	900 000
612		Tilskot til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 9 994 000 000 til kr 10 297 000 000	303 000 000
621		Tilskot til sosiale tenester og sosial inkludering	
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 133 620 000 til kr 103 201 000	30 419 000
634		Arbeidsmarknadstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøklarar, <i>kan overførast</i> , blir auka med frå kr 7 301 337 000 til kr 7 325 059 000	23 722 000
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet, blir auka med frå kr 74 750 000 til kr 78 000 000	3 250 000

Kap	Post	Formål	Kroner
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, blir redusert med..... frå kr 783 850 000 til kr 782 855 000	995 000
642		Petroleumstilsynet	
	21	Spesielle driftsutgifter, blir redusert med..... frå kr 31 610 000 til kr 31 010 000	600 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskot, militære, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 32 000 000 til kr 33 000 000	1 000 000
664		Pensjonstrygda for sjømenn	
	70	Tilskot, blir auka med..... frå kr 26 400 000 til kr 26 700 000	300 000
665		Pensjonstrygda for fiskarar	
	70	Tilskot, blir redusert med..... frå kr 25 100 000 til kr 24 100 000	1 000 000
666		Avtalefesta pensjon (AFP)	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 3 340 000 000 til kr 3 350 000 000	10 000 000
667		Supplerande stønad til personar over 67 år	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 360 000 000 til kr 375 000 000	15 000 000
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
	1.	Driftsinntekter, <i>overslagsløyving</i>	-666 000 000
	2.	Driftsutgifter, <i>overslagsløyving</i>	543 000 000
	3.	Avskrivningar	81 000 000
	4.	Renter av statens kapital	-
	5.	Til investeringsføremål	-
	6.	Til reguleringsfond.....	25 000 000
			-17 000 000
	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 164 495 000 til kr 87 495 000	77 000 000
2540		Stønad under arbeidsløyse til fiskarar og fangstmenn	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 90 000 000 til kr 70 000 000	20 000 000
2541		Dagpengar	
	70	Dagpengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 13 330 000 000 til kr 12 630 000 000	700 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.m.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.m., <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 785 000 000 til kr 700 000 000	85 000 000
2543		Mellombelse stønadsordningar for sjølvstendig næringsdrivande, frilansarar og lærlingar	
	70	Stønad til sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 435 000 000 til kr 375 000 000	60 000 000
	71	Stønad til lærlingar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 6 000 000 til kr 6 452 000	452 000

Kap	Post	Formål	Kroner
2620		Stønad til einsleg mor eller far	
	70	Overgangsstonad, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 1 540 000 000 til kr 1 560 000 000	20 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn til einsleg mor eller far i arbeid, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 103 000 000 til kr 104 000 000	1 000 000
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepengar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 20 000 000 til kr 22 000 000	2 000 000
	76	Bidragforskot, blir redusert med frå kr 695 000 000 til kr 665 000 000	30 000 000
2650		Sjukepengar	
	70	Sjukepengar for arbeidstakarar m.m., <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 45 440 000 000 til kr 46 480 000 000	1 040 000 000
	71	Sjukepengar for sjølvstendige, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 1 470 000 000 til kr 1 480 000 000	10 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspengar m.m., <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 1 678 000 000 til kr 1 950 000 000	272 000 000
	75	Feriepengar av sjukepengar, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 2 670 000 000 til kr 2 640 000 000	30 000 000
	76	Tilskot til ekspertbistand og kompetansetiltak for sjukmelde, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 105 260 000 til kr 35 000 000	70 260 000
2651		Arbeidsavklaringspengar	
	70	Arbeidsavklaringspengar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med.... frå kr 35 035 000 000 til kr 35 840 000 000	805 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 136 000 000 til kr 121 000 000	15 000 000
2655		Uføre	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 110 370 000 000 til kr 109 720 000 000	650 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 72 000 000 til kr 70 000 000	2 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 36 000 000 til kr 35 000 000	1 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemiddel m.m.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 1 560 000 000 til kr 1 570 000 000	10 000 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 1 720 000 000 til kr 1 740 000 000	20 000 000
	73	Hjelpemiddel m.m. under arbeid og utdanning, blir auka med..... frå kr 117 000 000 til kr 120 000 000	3 000 000

Kap	Post Formål	Kroner
	74 Tilskot til bilar, blir redusert med..... frå kr 730 000 000 til kr 675 000 000	55 000 000
	75 Betring av funksjonsevna, hjelpemiddel, blir redusert med..... frå kr 3 990 000 000 til kr 3 611 200 000	378 800 000
	76 Betring av funksjonsevna, hjelpemiddel som tenester, blir auka med..... frå kr 320 000 000 til kr 330 000 000	10 000 000
	77 Ortopediske hjelpemiddel, blir auka med..... frå kr 1 850 000 000 til kr 1 970 000 000	120 000 000
	78 Høyreapparat, blir redusert med..... frå kr 885 000 000 til kr 840 000 000	45 000 000
	79 Aktivitetshjelpemiddel for personar over 26 år, blir auka med..... frå kr 55 125 000 til kr 56 125 000	1 000 000
2670	Alderdom	
	70 Grunnpensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 85 220 000 000 til kr 84 840 000 000	380 000 000
	71 Tilleggs pensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 170 330 000 000 til kr 169 850 000 000	480 000 000
	73 Særtilllegg, pensjonstillegg m.m., <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 7 240 000 000 til kr 7 120 000 000	120 000 000
2680	Etterlatne	
	70 Grunnpensjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 1 130 000 000 til kr 1 140 000 000	10 000 000
	72 Særtilllegg, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 93 000 000 til kr 91 000 000	2 000 000
2686	Stønad ved gravferd	
	70 Stønad ved gravferd, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 270 000 000 til kr 285 000 000	15 000 000
Inntekter		
3505	Bustadlansordninga i Statens pensjonskasse	
	1 Gebyrinntekter, lån, blir auka med..... frå kr 36 000 000 til kr 37 000 000	1 000 000
	90 Tilbakebetaling av lån, blir redusert med..... frå kr 8 500 000 000 til kr 7 400 000 000	1 100 000 000
3506	Yrkesskadeforsikring	
	1 Premieinntekter, blir auka med..... frå kr 79 000 000 til kr 80 000 000	1 000 000
3507	Gruppelivsforsikring	
	1 Premieinntekter, blir auka med..... frå kr 100 000 000 til kr 108 000 000	8 000 000
3605	Arbeids- og velferdsetaten	
	4 Tolketenester, blir auka med..... frå kr 4 380 000 til kr 5 100 000	720 000
	6 Gebyrinntekter for fastsetjing av bidrag, blir redusert med..... frå kr 26 950 000 til kr 24 950 000	2 000 000

Kap	Post	Formål	Kroner
3634		Arbeidsmarknadstiltak	
	85	Innfordring av feilutbetaling, arbeidsmarknadstiltak, blir redusert med..... frå kr 5 000 000 til kr 3 000 000	2 000 000
3640		Arbeidstilsynet	
	06	Refusjonar, blir redusert med..... frå kr 3 495 000 til kr 2 500 000	995 000
	09	Gebyr for brot på arbeidsmiljøregelverket, blir auka med..... frå kr 28 590 000 til kr 33 400 000	4 810 000
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, blir redusert med..... frå kr 86 720 000 til kr 75 658 000	11 062 000
5470		Statens pensjonskasse	
	30	Avsetning til investeringsformål, blir redusert med..... frå kr 37 000 000 til kr 0	37 000 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, blir redusert med..... frå kr 121 810 000 til kr 103 408 000	18 402 000
5607		Renter av bustadlånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, blir redusert med..... frå kr 813 000 000 til kr 710 000 000	103 000 000
5701		Diverse inntekter	
	80	Renter, blir auka med..... frå kr 1 000 000 til kr 1 500 000	500 000
	86	Innkrevjing feilutbetalingar, blir auka med..... frå kr 1 393 000 000 til kr 1 507 000 000	114 000 000
	88	Hjelpemiddelsentralar m.m., blir auka med..... frå kr 73 000 000 til kr 78 000 000	5 000 000
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, blir redusert med..... frå kr 190 000 000 til kr 180 000 000	10 000 000
5705		Refusjon av dagpengar	
	70	Refusjon av dagpengar, statsgaranti ved konkurs, blir redusert med..... frå kr 29 000 000 til kr 21 000 000	8 000 000
	71	Refusjon av dagpengar for grensearbeidarar m.m. busett i Noreg, blir auka med..... frå kr 100 000 til kr 200 000	100 000
	72	Innkrevjing av forskotering av dagpengar, blir auka med..... frå kr 900 000 000 til kr 940 000 000	40 000 000

II

Tilsegnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan gi tilsegn om tilskot ut over gitte løyvingar, men slik at samla ramme for nye tilsegner og gammalt ansvar ikkje overstig følgande beløp:

Kap.	Post	Nemning	Samla ramme
634		Arbeidsmarknadstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkjarar	3 205,6 mill. kroner

III

Fullmakt til postering mot mellomværet med statskassa

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan gi Statens pensjonskasse fullmakt til å inntektsføre fakturert, enno ikke innbetalt pensjonspremie for 2022 knytt til dei statlege verksemdene som har forfallstidspunkt fyrst i 2023. Inntektsføringa kan gjerast med postering mot mellomværet med statskassa. Mellomværet blir utlikna i etterfølgjande periode når innbetalinga frå dei aktuelle statlege verksemdene blir motteken.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen og forslaget frå Framstegspartiet blei tilrådinga vedteken med 80 mot 17 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 18.41.00)

Presidenten: Det blir votert over resten av komiteen si tilråding under I samt II og III.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 3, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2023, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Innst. 8 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2022–2023))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt 28 forslag. Det er

- forslaga nr. 1–3, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslaga nr. 4–8, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre, Framstegspartiet og Venstre
- forslag nr. 9, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre og Framstegspartiet
- forslaga nr. 10 og 11, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre og Venstre
- forslag nr. 12, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslag nr. 13, frå Sivert Bjørnstad på vegner av Framstegspartiet, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslag nr. 14, frå Sivert Bjørnstad på vegner av Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslag nr. 17, frå Sivert Bjørnstad på vegner av Framstegspartiet

- forslaga nr. 15 og 16, frå Geir Jørgensen på vegner av Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslag nr. 18, frå Geir Jørgensen på vegner av Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslag nr. 19, frå Alfred Jens Bjørlo på vegner av Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne
- forslaga nr. 20–23, frå Rasmus Hansson på vegner av Miljøpartiet Dei Grøne
- forslaga nr. 24–26, frå Alfred Jens Bjørlo på vegner av Venstre
- forslag nr. 27, frå Willfred Nordlund på vegner av Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti
- forslag nr. 28, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti

Det blir votert over forslag nr. 28, frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om hvordan privat eierskap i Norge kan styrkes, i løpet av 2023.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Kristeleg Folkeparti blei med 58 mot 39 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.42.55)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 27, frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen videreføre maksimalgrensen for støtteberettiget forbruk i den midlertidige strømstøtteordningen for primærprodusenter i jordbruket på 60 000 kWt per måned per foretak ut andre kvartal 2023.»

Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Arbeidarpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti blei vedteke med 63 mot 34 røyster. (Voteringsutskrift kl. 18.43.17)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 26, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme raskest mulig tilbake til Stortinget med en vurdering av mulige utvidede strømstøttetiltak for å hjelpe industri som er kritisk for norsk og europeisk fornybaromstilling og energi- og råvareuavhengighet, og som er innen-

for rammene av slike tiltak innført i andre land i EU/EØS-området.»

Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre blei med 89 mot 8 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.43.36)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 25, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa legge fram ei sak raskast mulig på nyåret med forslag til meir fleksible modellar for fastprisavtaler på straum for næringslivet, som tar høgd for at mange bedrifter har store variasjonar i straumforbruk gjennom døgnet og året.»

Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

Linda Hofstad Helleland (H) (fra salen): Høyre skal også stemme for forslag nr. 25.

Presidenten: Så har Raudt, Miljøpartiet Dei Grøne, Kristeleg Folkeparti og Høgre varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre blei med 67 mot 30 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.44.22)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 24, frå Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringa legge fram ei sak raskast mulig på nyåret om en kommunal støtteordning for mindre bedrifter med høge strømkostnader, som supplement til ordningen med fastprisavtaler.»

Høgre, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre blei med 69 mot 29 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.44.42)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 21–23, frå Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innrette grunnrenteskatten på havbruk på en måte som premierer utslippsfrie anlegg, for eksem-

pel ved at utslippsfrie anlegg ilegges en lav grunnrenteskatt som tilfaller kommunene, mens konvensjonelle anlegg ilegges en høy grunnrenteskatt som tilfaller staten.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om en grunnrenteskatt på fiskeri, med et bunnfradrag som sikrer at kystflåten havner under skattepliktig grense.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen flytte ansvaret for forvaltning av høstbare viltressurser til Klima- og miljødepartementet.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Miljøpartiet Dei Grøne blei med 98 mot 0 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.45.00)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 20, frå Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi kommunale og interkommunale aktører mulighet til å søke på ordninger som forvaltes av Innovasjon Norge.»

Raudt har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Miljøpartiet Dei Grøne blei med 94 mot 4 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.45.19)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 19, frå Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gi ideelle aktører mulighet til å søke på ordninger som forvaltes av Innovasjon Norge.»

Raudt og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne blei med 88 mot 10 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.45.39)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 18, frå Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart avklare med ESA, og foreslå for Stortinget, strømsøttestiltak for å hjelpe kraftintensiv industri som er kritisk for den europeiske fornybaromstillingen og europeisk energi- og råvareuavhengighet, gjennom for

eksempel en teknologibasert strømstøtte eller kort-siktige fastprisavtaler.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne blei med 93 mot 4 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.45.55)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 17, frå Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en erstatningsordning for pelserier og forlag som rammes av forbudet mot pelsdyrhold, basert på verdivurdering av maskiner og utstyr, slik at verdiene dekkes fullt ut, i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2023.»

Raudt har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet blei med 80 mot 18 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.46.13)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 15 og 16, frå Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjøre den norske solcelleindustrien til et særlig satsingsområde i Grønt industriløft.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjøre norsk solcelle-industri til et særlig satsingsområde i satsingen Hele Norge eksporterer.»

V o t e r i n g :

Forslaga frå Raudt, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne blei med 89 mot 8 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.46.30)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 14, frå Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å sørge for at de økonomiske rammene for Norecopa holdes på minst samme nivå som i 2022, og at det innenfor rammen av regjeringens forslag til statsbudsjett forutsettes at det fortsatt sikres nok midler til en hel stilling til sekretariatet for Norecopa i tillegg til driftsmidler på 500 000 kroner.»

Raudt og Venstre har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet og Miljøpartiet Dei Grøne blei med 76 mot 22 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.46.50)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 13, frå Framstegspartiet, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til innretning på beredskapslagring av matkorn og anslåtte kostnader så snart dette er ferdigstilt, og senest i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett våren 2023.»

Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne blei med 79 mot 19 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.47.10)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 12, frå Høgre og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en konkret plan for innføring av differansekontrakter for økt produksjon og bruk av alternativt drivstoff i maritim sektor, senest innen revidert nasjonalbudsjett 2023 og med mål om etablering innen utgangen av 2023.»

Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Miljøpartiet Dei Grøne blei med 70 mot 27 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.47.28)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 10 og 11, frå Høgre og Venstre.

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjøre en analyse av konsekvensene av midlertidig økt arbeidsgiveravgift og komme tilbake til Stortinget med analysen på egnet måte.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen prioritere å utvikle konkrete egne eksportstrategier for nye næringer hvor Norge er langt fremme, herunder helseindustri, agriteknologi og kreative næringer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g:

Forslaga frå Høgre og Venstre blei med 71 mot 26 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.47.47)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 9, frå Høgre og Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen samlokalisere ansvaret for drukningsforebyggende arbeid i ett departement.»

Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g:

Forslaget frå Høgre og Framstegspartiet blei med 63 mot 35 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.48.05)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 4 og 8, frå Høgre, Framstegspartiet og Venstre.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om at tilskuddet til Ungt Entreprenørskap skal øremerkes arbeidet med å få vekst i antall elever og studenter i hele utdanningsløpet som får praktisk og virkelighetsnær undervisning med fokus på innovative løsninger og entreprenørskapsmetoder.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen kartlegge margine-
ne i hele verdikjeden for dagligvarer gjennom en
helhetlig marginstudie og komme tilbake til Stor-
tinget på egnet måte.»

Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g:

Forslaga frå Høgre, Framstegspartiet og Venstre blei med 58 mot 40 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.48.24)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 5–7, frå Høgre, Framstegspartiet og Venstre.

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vedta en visjon om at det ikke skal forekomme ulykker med drepte eller livsvarig skadde som følge av drukning (en nullvisjon).»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal handlingsplan for å redusere og forebygge drukningsulykker, der grunnlaget for arbeidet er nullvisjonen.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for et offentlig drukningsstatistikkoppdrag, som gjør det mulig å innhente og samordne statistikk over drukningsulykker.»

Raudt og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g:

Forslaga frå Høgre, Framstegspartiet og Venstre blei med 54 mot 44 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.48.45)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 2 og 3, frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om industri.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig legge frem for Stortinget en egen sak om grensehandel hvor det drøftes og foreslås tiltak for å redusere grensehandelen og sikre konkurransekraften til norsk næringsliv.»

Raudt og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g:

Forslaga frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne blei med 54 mot 44 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.49.05)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 1, frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om små og mellomstore bedrifter.»

Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g:

Forslaget frå Høgre, Framstegspartiet, Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne blei med 58 mot 40 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.49.24)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

vedtak:

A.

Rammeområde 9

(Næring)

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter	505 650 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	66 583 000	
	22	Nukleære utredninger og prosjektledelse, <i>kan overføres</i>	10 800 000	
	25	Drift og forvaltning av kompensasjonsordninger	15 600 000	
	26	Forvaltning av grunneiendom på Svalbard, <i>kan overføres</i>	11 700 000	
	31	Miljøtiltak Svea og Lunckefjell, <i>kan overføres</i>	85 000 000	
	51	Tilskudd til Senter for hav og Arktis	5 600 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	43 500 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss	4 100 000	
	72	Tilskudd til skipsfartsberedskap	3 900 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap Norge	32 400 000	
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	3 300 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	19 300 000	
	76	Tilskudd til Standard Norge	44 300 000	
	77	Tilskudd til tiltak for økt sjømatkonsum, <i>kan overføres</i>	3 100 000	
	81	Tilskudd til nasjonalt program for leverandørutvikling	9 418 000	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter	128 700 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	100 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	9 800 000	
903		Norsk akkreditering		
	1	Driftsutgifter	55 200 000	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter	441 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	56 700 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	173 850 000	
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter	202 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	73 540 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter	61 850 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	11 100 000	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	6 100 000	
	32	Miljøtiltak Folldal	16 000 000	
907		Norsk nukleær dekommisjonering		
	1	Driftsutgifter	117 050 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	395 000 000	
	30	Opprydding Søve	41 500 000	
908		Institutt for energiteknikk		
	70	Tilskudd til drift av atomanlegg	358 900 000	
	71	Tilskudd til sikring av atomanlegg	19 000 000	
	72	Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur	65 000 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	2 228 000 000	
910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	457 000 000	
911		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	124 050 000	
	70	Tilskudd til konkurransefaglig forskning, <i>kan overføres</i>	2 100 000	
912		Klagenemndssekretariatet		
	1	Driftsutgifter	36 200 000	
913		Dagligvaretilsynet		
	1	Driftsutgifter	9 900 000	
915		Regelrådet		
	1	Driftsutgifter	11 400 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	91 750 000	
	51	Egenkapital Andøya Space, <i>kan overføres</i>	102 600 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	219 200 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	536 400 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	22 800 000	
	73	EUs romprogrammer	572 000 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	127 000 000	
	76	Tilskudd Andøya Space, <i>kan overføres</i>	26 500 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd	323 400 000	
930		Design og arkitektur Norge		
	70	Tilskudd	23 300 000	
935		Patentstyret		
	1	Driftsutgifter	298 510 000	
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Driftsutgifter	8 360 000	
940		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	70	Eksportfremmetiltak.....	46 700 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter.....	33 100 000	
	72	Tilskudd til pensjonsforpliktelser, Mantena AS.....	50 000 000	
952		Investinor AS		
	50	Risikokapital	50 000 000	
	70	Forvaltningskostnader for særskilte oppdrag.....	8 000 000	
953		Nysnø Klimainvesteringer AS		
	50	Risikokapital	210 000 000	
1473		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd.....	64 995 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	833 650 000	
	70	Basiskostnader	169 500 000	
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	115 500 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	541 500 000	
	75	Grønn plattform, <i>kan nyttes under post 50, 71 og 76</i>	207 900 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	400 846 000	
2426		Siva SF		
	70	Tilskudd.....	11 600 000	
	71	Tilskudd til testfasiliteter	188 300 000	
	72	Risikokapital	35 000 000	
2460		Eksportfinansiering Norge		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter	-193 000 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	290 286 000	97 286 000
	25	Forvaltning av midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina.....	500 000	
		Totale utgifter		11 397 688 000
Inntekter				
3900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	188 000	
	3	Inntekter fra forvaltning av grunneiendom på Svalbard.....	11 700 000	
	70	Garantipremie fra garantiordning luftfart	39 000 000	
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	18 010 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester.....	28 115 000	
	4	Oppdragsinntekter	100 000	
3903		Norsk akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter.....	48 665 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	567 400 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	33 085 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	3	Oppdragsinntekter og andre inntekter	74 975 000	
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	100 000	
	2	Behandlingsgebyrer	800 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	1 000 000	
3909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	1	Tilbakeføring av tilskudd	3 000 000	
3910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	233 195 000	
	2	Maritime personellsertifikater	21 135 000	
	3	Diverse inntekter	500 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	66 475 000	
	86	Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt	4 800 000	
3911		Konkurransetilsynet		
	3	Refusjoner og andre inntekter	200 000	
	86	Lovbruddsgebyr	100 000	
3912		Klagenemndssekretariatet		
	1	Klagegebyr	900 000	
	2	Refusjoner og andre inntekter	200 000	
	87	Overtredelsesgebyr	100 000	
3935		Patentstyret		
	1	Inntekter av informasjonstjenester	4 800 000	
	2	Inntekter knyttet til NPI	4 600 000	
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	105 735 000	
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Gebyrer	700 000	
3940		Internasjonaliseringstiltak		
	71	Tilbakebetaling av støtte ved kapitalvareeksport	4 500 000	
5325		Innovasjon Norge		
	70	Låneprovisjoner	73 000 000	
5326		Siva SF		
	70	Låne- og garantiprovisjoner	7 000 000	
5329		Eksportkredittordningen		
	70	Gebyrer m.m.	20 000 000	
5460		Eksportfinansiering Norge		
	71	Tilbakeføring fra gamle garantiordninger	12 000 000	
	77	Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifb. krigen i Ukraina	1 000 000	
	78	Inntekter fra midlertidig lånegarantiordning ifm. høye strømpriser	1 000 000	
5612		Renter fra Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS		
	80	Renter	11 900 000	
5613		Renter fra Siva SF		
	80	Renter	11 700 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
5614	Renter under Eksportfinansiering Norge		
	80 Renter fra lån til Alminnelig garantiordning	129 000 000	
	81 Renter fra Norwegian Air Shuttle ASA	68 000 000	
5629	Renter fra eksportkredittordningen		
	80 Renter	830 000 000	
Totale inntekter			2 438 678 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 1
kap. 900 post 26	kap. 3900 post 3
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3 og kap. 5574 post 75
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 21	kap. 3904 post 2
kap. 905 post 21	kap. 3905 post 3
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 912 post 1	kap. 3912 post 1
kap. 935 post 1	kap. 3935 post 4

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 168 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.
3. overskride bevilgningen under kap. 905 Norges geologiske undersøkelse, post 21 Spesielle driftsutgifter, kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 21 Spesielle

driftsutgifter og kap. 926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 21 Spesielle driftsutgifter i forbindelse med gjennomføringen av bestemte oppdragsprosjekter, mot tilsvarende kontraktsfestede innbetalinger til disse prosjektene under henholdsvis kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse, post 3 Oppdragsinntekter og andre inntekter, kap. 3923 Havforskningsinstituttet, post 1 Oppdragsinntekter og kap. 3926 Havforskningsinstituttet, forskningsfartøy, post 1 Oppdragsinntekter. Ved beregning av beløp som kan overføres til 2024 under de nevnte utgiftsbevilgninger, skal alle ubrukte merinntekter og mindreinntekter regnes med samt eventuell inndekning av foregående års overskridelse på posten.

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. gi Norsk nukleær dekommisjonering og Institutt for energiteknikk fullmakt til å foreta bestillinger ut

over gitte bevilgninger innenfor en samlet ramme på inntil 450 mill. kroner under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 21 Spesielle driftsutgifter.

3. gi Norsk nukleær dekommisjonering fullmakt til å inngå kontrakter for inntil 150 mill. kroner til opprydding ved Søve gruver under kap. 907 Norsk nukleær dekommisjonering, post 30 Opprydding Søve.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
2421	Innovasjon Norge	
	50 Tilskudd til etablerere og bedrifter, inkl. tapsavsetninger	400 mill. kroner
	75 Grønn plattform	420 mill. kroner
	76 Miljøteknologi	630 mill. kroner
2426	Siva SF	
	71 Tilskudd til testfasiliteter	55 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 239 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning, for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 290 mill. euro.
3. gi tilsagn om tilskudd til tapsavsetning for norsk deltakelse i InvestEU med inntil 1 300 mill. kroner under kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer, post 70 Tilskudd, og fravike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskudd før det er behov for å dekke de aktuelle utgiftene.

innenfor en øvre rammebegrensning på syv ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond.

4. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 7 000 mill. kroner ved bygge-lån innenfor skipsbyggingsindustrien.
5. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.
6. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 10 000 mill. kroner ved kjøp av skip fra verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

VI

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 160 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 685 mill. kroner.
2. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning.
3. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland samt

VII

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 86 Låne-

sikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirkksomhet kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 3 070 mill. kroner, herav 470 mill. kroner til skip i nærskipsfart og fiskefartøy og 900 mill. kroner til grønne vekstlån.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om lån under eksportkredittordningen uten en øvre ramme.
4. gi tilsagn om lån til Institutt for energiteknikk på inntil 40 mill. kroner under kap. 908 Institutt for energiteknikk, post 72 Lån til flytting av laboratorier og infrastruktur. Utbetaling av lånet aktiveres i statens kapitalregnskap.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.
2. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 120 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i Svea og Lunckefjell.
3. pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for inntil 225 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak i gruveområdet i Folldal.

XI

Fullmakt til å overføre ubrukte midler i reguleringsfond

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å overføre eventuelt mindreforbruk til forvaltning av eksportkredittordningen i et reguleringsfond, begrenset slik at maksimalt inntestående på reguleringsfondet ved utløpet av budsjettåret er 5 pst. av bevilgningen på kap. 2460, post 24 i 2023.

XII

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XIII

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål om å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XIV

Endringer i statlige eier- og låneposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:

1. redusere eierskapet i Akastor ASA helt eller delvis.
2. redusere eierskapet i Aker Solutions ASA helt eller delvis.
3. redusere deltakelsen i hybridlån og obligasjonslån utstedt av Norwegian Air Shuttle ASA helt eller delvis.

XV

Salgsfullmakt og nettobudsjettering av salgsomkostninger

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan avhende ikke-aktive gruveeiendommer. Utgifter knyttet til eventuell avhending kan trekkes fra salgsinntektene før det overskytende inntektsføres under kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 30 Inntekter fra salg av gruveeiendom.

XVI

Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser i holdingselskap

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å:

1. benytte holdingselskapet for å forvalte eierandeler som følge av misligholds- og gjenvinningssaker under Alminnelig garantiordning. Alminnelig garantiordning kan også gi lån til holdingselskapet eller overføre andre verdier for oppkapitalisering. Holdingselskapet skal være midlertidig.
2. plassere aksjer eller andre verdier tilhørende Alminnelig garantiordning i holdingselskapet.
3. overføre utbytte fra holdingselskapet tilbake til Alminnelig garantiordning.
4. overføre inntekter fra salg av aksjer eid av holdingselskapet til Alminnelig garantiordning.
5. avvikle holdingselskapet samt tilbakeføre eventuelle midler til eller dekke eventuelt kapitalbehov fra Alminnelig garantiordning.

XVII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan gi Eksportfinansiering Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier under midlertidig lånegarantiordning i forbindelse med høye strømpriser, innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 1 000 mill. kroner.

B.

Rammeområde 10**(Fiskeri)**

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter.....	470 900 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, <i>kan overføres</i>	121 000 000	
919		Diverse fiskeriformål		
	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	503 000 000	
	61	Tilskudd til kommunale ungdomsfiskeprosjekt	2 000 000	
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner	2 500 000	
	73	Tilskudd til kompensasjon for CO ₂ -avgift	346 800 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	1 900 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	28 800 000	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	6 900 000	
	77	Tilskudd til kystrekeflåten.....	21 000 000	
Totale utgifter				1 504 800 000
Inntekter				
3917		Fiskeridirektoratet		
	1	Diverse inntekter.....	1 200 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr	30 315 000	
	86	Forvaltningssanksjoner	10 000 000	
Totale inntekter				41 515 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917 post 1	kap. 3917 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 917 post 22 og kap. 919 post 76, slik at summen av overskridelser under kap. 917 post 22, kap. 919 post 76 og kap. 923 post 22 tilsvarer merinntekter under kap. 5574 post 74.

C.

Rammeområde 11**(Landbruk)**

I

På statsbudsjettet for 2023 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	170 617 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 280 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 720 000	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter.....	286 000	
1112		Veterinærinstituttet		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap.....	106 696 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter.....	1 457 767 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 185 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	14 193 000	
1136		Norsk institutt for bioøkonomi		
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap	253 743 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner	40 640 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	1 335 000	
	72	Stiftelsen Norsk senter for økologisk landbruk.....	6 311 000	
	73	Nasjonalt senter for fjellandbruk.....	4 000 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	21	Spesielle driftsutgifter, Svalbard globale frøhvelv	11 150 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	50 Miljøregistreringer i skog.....	4 550 000	
	70 Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser, <i>kan overføres</i>	7 040 000	
	71 Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	8 626 000	
1140	Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet) m.m.		
	1 Driftsutgifter.....	13 129 000	
	21 Spesielle driftsutgifter.....	32 683 000	
	71 Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	36 778 000	
1141	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.		
	23 Jegerprøve m.m., <i>kan overføres</i>	4 071 000	
	75 Organisasjoner – høstbare viltressurser	8 876 000	
1142	Landbruksdirektoratet		
	1 Driftsutgifter.....	245 034 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, beredskapslagring av korn	20 000 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 051 000	
	50 Arealressurskart	7 583 000	
	60 Tilskudd til veterinærdekning.....	184 229 000	
	70 Tilskudd til fjellstuer	815 000	
	71 Tiltak for bærekraftig reindrift, <i>kan overføres</i>	4 992 000	
	72 Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	520 000	
	73 Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000	
	74 Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt.....	1 000 000	
	75 Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 124 000 000	
	77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	470 000 000	
1148	Naturskade – erstatninger		
	71 Naturskade – erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	89 400 000	
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	51 Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket.....	4 943 000	
	71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	51 174 000	
	73 Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	55 852 000	
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	15 800 000	
	50 Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond.....	2 058 553 000	
	70 Markedstiltak, <i>kan overføres</i>	335 100 000	
	71 Tilskudd ved avlingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i>	96 500 000	
	73 Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	5 381 935 000	
	74 Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	14 195 545 000	
	77 Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	319 861 000	
	78 Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 679 065 000	
1151	Til gjennomføring av reindrifftsavtalen		
	51 Tilskudd til Reindrifftsens utviklingsfond	59 700 000	
	72 Tilskudd til organisasjonsarbeid	7 300 000	
	75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	108 700 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	79 Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 300 000	
1152	Bionova		
	50 Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	87 540 000	
1161	Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	70 Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	14 946 000	
	75 Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	16 964 000	
Totale utgifter			28 922 688 000
Inntekter			
4100	Landbruks- og matdepartementet		
	1 Refusjoner m.m.	135 000	
4115	Mattilsynet		
	1 Gebyr m.m.	206 109 000	
	2 Driftsinntekter og refusjoner m.m.	6 288 000	
4136	Norsk institutt for bioøkonomi		
	30 Husleie	19 915 000	
4141	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.		
	1 Jegerprøve, gebyr m.m.	4 071 000	
4142	Landbruksdirektoratet		
	1 Driftsinntekter, refusjoner m.m.	47 853 000	
4150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	85 Markedsordningen for korn	50 000	
Totale inntekter			284 421 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1141 post 23	kap. 4141 post 1
kap. 1142 post 1	kap. 4142 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, med et beløp som tilsvarer merinntektene fra salg av eiendom, avgrenset

oppad til 25 mill. kroner. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med opp til 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1139	Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	70 Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser	8,2 mill. kroner
1142	Landbruksdirektoratet	
	77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	400,0 mill. kroner
	78 Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	25,0 mill. kroner
1148	Naturskade – erstatninger	
	71 Naturskade – erstatninger	49,4 mill. kroner
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	104,2 mill. kroner
1152	Bionova	
	50 Tilskudd til bioøkonomi og klimatiltak i jordbruket	90,0 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan selge innkjøpt og opprinnelig stats-eiendom for inntil 25,0 mill. kroner. Departementet kan trekke utgifter ved salget fra salgsinntektene før disse inntektsføres.

til regnskapsføring av a konto forskudd til slakteri og meieri, og til forskningsavgift, omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, mot mellomværendet med statskassen.

Presidenten [18:49:45]: Høgre, Framstegspartiet, Raudt, Venstre, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla at dei vil røysta imot.

VI

Fullmakt til å fravike Instruks om avhending av statlig eiendom mv.

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet kan fravike Avhendingsinstruksen og overføre eiendommen Løken gård direkte til Øystre Slidre kommune vederlagsfritt.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei vedteken med 55 mot 43 røyster.
(Voteringsutskrift kl. 18.49.54)

VII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2023 kan gi Landbruksdirektoratet fullmakt

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

Votering i sak nr. 4, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 129 S (2022–2023), jf. Prop. 26 S (2022–2023), unntatt kap. 923, 970, 2440, 2540, 3923 og 5440)

v e d t a k :

I

I statsbudsjettet for 2022 blir det gjort følgjande endringar:

Kap.	Post Nemning	Kroner
	Utgifter	
900	Nærings- og fiskeridepartementet	
	1 Driftsutgifter, blir redusert med.....	555 000

Kap.	Post Nemning	Kroner
	frå kr 490 123 000 til kr 489 568 000	
	27 Etablering av støttereister, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	13 200 000
	frå kr 22 600 000 til kr 9 400 000	
	71 Miljøtiltak Raufoss, blir redusert med.....	2 000 000
	frå kr 4 000 000 til kr 2 000 000	
	80 Kompensasjonsordning for utgifter til innreisekarantene ved bruk av	3 500 000
	utanlandsk arbeidskraft, blir redusert med	
	frå kr 5 000 000 til kr 1 500 000	
	82 Mellombels støtteordning for publikumsopne arrangement, blir	16 500 000
	reduert med.....	
	frå kr 30 000 000 til kr 13 500 000	
902	Justervesenet	
	1 Driftsutgifter, blir redusert med.....	2 000 000
	frå kr 128 120 000 til kr 126 120 000	
906	Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard	
	1 Driftsutgifter, blir redusert med.....	300 000
	frå kr 61 364 000 til kr 61 064 000	
	30 Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overførast</i> , blir redusert med	3 500 000
	frå kr 10 900 000 til kr 7 400 000	
	31 Miljøtiltak Løkken, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	5 000 000
	frå kr 6 966 000 til kr 1 966 000	
907	Norsk nukleær dekommisjonering	
	21 Særskilde driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , blir redusert med	50 000 000
	frå kr 277 500 000 til kr 227 500 000	
909	Tiltak for sysselsetjing av sjøfolk	
	73 Tilskot til sysselsetjing av sjøfolk, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med	88 000 000
	frå kr 2 205 000 000 til kr 2 293 000 000	
910	Sjøfartsdirektoratet	
	1 Driftsutgifter, blir auka med.....	5 500 000
	frå kr 454 641 000 til kr 460 141 000	
912	Klagenemndssekretariatet	
	1 Driftsutgifter, blir auka med.....	4 400 000
	frå kr 35 127 000 til kr 39 527 000	
917	Fiskeridirektoratet	
	22 Fiskeriforsking og -overvaking, <i>kan overførast</i> , blir auka med.....	9 500 000
	frå kr 119 170 000 til kr 128 670 000	
919	Ymse fiskeriføremål	
	60 Tilskot til kommunar og fylkeskommunar, <i>kan overførast</i> , blir	2 596 094 000
	auka med	
	frå kr 497 000 000 til kr 3 093 094 000	
922	Romverksemd	
	51 Eigenkapital Andøya Space, <i>kan overførast</i> , blir auka med.....	14 600 000
	frå kr 112 650 000 til kr 127 250 000	
	70 Kontingent i European Space Agency (ESA), blir redusert med.....	4 300 000
	frå kr 221 500 000 til kr 217 200 000	
	71 Internasjonal romverksemd, <i>kan overførast</i> , blir auka med.....	15 800 000
	frå kr 501 500 000 til kr 517 300 000	
	73 EU sine romprogram, blir auka med	34 900 000
	frå kr 475 100 000 til kr 510 000 000	

Kap.	Post Nemning	Kroner
	76 Tilskot Andøya Space, <i>kan overførast</i> , blir auka med..... frå kr 11 300 000 til kr 56 500 000	45 200 000
	95 Eigenkapital Space Norway AS, blir redusert med frå kr 82 700 000 til kr 0	82 700 000
924	Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogram	
	70 Tilskot, blir redusert med..... frå kr 295 245 000 til kr 35 245 000	260 000 000
940	Internasjonaliseringstiltak	
	21 Særskilde driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 14 960 000 til kr 12 460 000	2 500 000
	70 Eksportfremjetiltak, <i>kan overførast</i> , blir redusert med..... frå kr 45 650 000 til kr 35 000 000	10 650 000
941	Eksportstrategirådet	
	1 Driftsutgifter, blir auka med..... frå kr 3 200 000 til kr 5 700 000	2 500 000
950	Forvaltning av statleg eigarskap	
	71 Tilskot til drift av Gruve 7, Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, blir redusert med..... frå kr 40 800 000 til kr 0	40 800 000
	72 Tilskot til pensjonsforpliktingar, Mantena AS, blir redusert med frå kr 93 100 000 til kr 91 800 000	1 300 000
2421	Innovasjon Noreg	
	71 Innovative næringsmiljø, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 121 940 000 til kr 46 940 000	75 000 000
	75 Grøn plattform, <i>kan nyttast under post 50, 71 og 76</i> , blir redusert med..... frå kr 217 700 000 til kr 114 000 000	103 700 000
	76 Miljøteknologi, <i>kan overførast</i> , blir redusert med frå kr 505 080 000 til 205 080 000	300 000 000
	78 Administrasjonsstøtte for distriktsretta såkornfond, blir auka med..... frå kr 975 000 til kr 1 530 000	555 000
	90 Lån frå statskassa til utlånsverksemd, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 61 600 000 000 til kr 69 000 000 000	7 400 000 000
2429	Eksportkredittordninga	
	90 Utlån, blir redusert med..... frå kr 6 000 000 000 til kr 5 000 000 000	1 000 000 000
Inntekter		
3902	Justervesenet	
	1 Gebyrinntekter, blir redusert med..... frå kr 26 331 000 til kr 23 831 000	2 500 000
	3 Inntekter frå sal av tenester, blir redusert med..... frå kr 27 353 000 til kr 22 153 000	5 200 000
3904	Brønnøysundregistra	
	1 Gebyrinntekter, blir auka med frå kr 523 314 000 til kr 559 514 000	36 200 000
3910	Sjøfartsdirektoratet	
	1 Gebyr for skip og flyttbare innretningar i NOR, blir auka med frå kr 227 157 000 til kr 230 000 000	2 843 000

Kap.	Post Nemning	Kroner
	3 Ymse inntekter, blir auka med frå kr 450 000 til kr 5 950 000	5 500 000
	4 Gebyr for skip i NIS, blir auka med frå kr 64 963 000 til kr 68 000 000	3 037 000
3912	Klagenemndssekretariatet	
	1 Klagegebyr, blir redusert med..... frå kr 900 000 til kr 800 000	100 000
	2 Refusjonar og andre inntekter, blir redusert med..... frå kr 200 000 til kr 0	200 000
	87 Lovbrottsgebyr, blir auka med..... frå kr 10 000 000 til kr 18 600 000	8 600 000
3917	Fiskeridirektoratet	
	1 Refusjonar og ymse inntekter, blir auka med..... frå kr 1 000 000 til kr 3 000 000	2 000 000
	13 (NY) Inntekter vederlag oppdrettskonsesjonar, blir løyvd med.....	4 173 800 000
	86 Forvaltningssanksjonar, blir redusert med..... frå kr 10 000 000 til kr 6 000 000	4 000 000
3950	Forvaltning av statleg eigarskap	
	55 (NY) Tilbakeført kapital frå ordningar forvalta av Investinor, blir løyvd med	7 800 000
	92 (NY) Tilbakeført kapital, såkornfond, blir løyvd med	55 200 000
	96 Sal av aksjar, blir auka med..... frå kr 25 000 000 til kr 1 423 553 000	1 398 553 000
3955	(NYTT) Equinor ASA	
	96 Sal av aksjar, blir løyvd med.....	13 496 100 000
5325	Innovasjon Noreg	
	90 Avdrag på utestående fordringar, blir auka med..... frå kr 60 800 000 000 til kr 65 500 000 000	4 700 000 000
	92 Låneordning for pakkereisearrangørar – avdrag, blir auka med frå kr 20 000 000 til kr 49 000 000	29 000 000
5329	Eksportkredittordninga	
	90 Avdrag på utestående fordringar, blir auka med..... frå kr 14 600 000 000 til kr 17 500 000 000	2 900 000 000
	95 Tilbakeføring av innskoten eigenkapital og likvidasjonsutbyte, blir auka med	4 700 000
	frå kr 21 900 000 til kr 26 600 000	
5460	Eksportfinansiering Noreg	
	50 (NY) Tilbakeføring av tapsavsetjing for garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring, blir løyvd med.....	250 000 000
	51 (NY) Tilbakeføring av tapsavsetjing for risikoavlastingsordninga for garantiar for Reisegarantifondet, blir løyvd med	380 000 000
	90 Avdrag på utestående utbetaling ifølgje trekkfullmakt, blir auka med	1 499 000 000
	frå kr 1 000 000 til kr 1 500 000 000	
5574	Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	
	74 Fiskeriforskningsavgift, blir auka med..... frå kr 318 000 000 til kr 345 000 000	27 000 000
	75 Tilsynsavgift Justervesenet, blir auka med..... frå kr 26 650 000 til kr 29 150 000	2 500 000
	76 Kontrollavgift fiskeflåten, blir auka med.....	4 500 000

Kap.	Post Nemning	Kroner
	frå kr 40 500 000 til kr 45 000 000	
	77 Sektoravgifter Kystverket, blir auka med	62 000 000
	frå kr 881 000 000 til kr 943 000 000	
5614	Renter frå Eksportfinansiering Noreg	
	80 Renter frå lån til Alminneleg garantiordning, blir redusert med	13 000 000
	frå kr 126 000 000 til kr 113 000 000	
	81 (NY) Renter frå Norwegian Air Shuttle ASA, blir løyvd med	53 600 000
5625	Renter og utbyte frå Innovasjon Noreg	
	82 Låneordning for pakkereisearrangørar – renter, blir auka med	2 000 000
	frå kr 2 400 000 til kr 4 400 000	
5656	Aksjar under Nærings- og fiskeridepartementet si forvalting	
	85 Utbyte, blir auka med	1 962 700 000
	frå kr 33 519 700 000 til kr 35 482 400 000	
5685	Aksjar i Equinor ASA	
	85 Utbyte, blir auka med	7 966 500 000
	frå kr 26 700 000 000 til kr 34 666 500 000	

II

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykkjer i at:

1. stikkordet «kan overførast» skal tilføyast kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 27 Etablering av støtteregister
2. stikkordet «kan overførast» skal tilføyast kap. 919 Ymse fiskeriføremål, post 60 Tilskot til kommunar og fylkeskommunar
3. stikkordet «kan overførast» skal tilføyast kap. 922 Romverksemd, post 71 Internasjonal romverksemd
4. stikkordet «kan overførast» skal tilføyast kap. 940 Internasjonaliseringstiltak, post 70 Eksportfremjetiltak
5. stikkordet «kan overførast» skal tilføyast kap. 2421 Innovasjon Noreg, post 77 Tilskot til verksemdar

som har hatt inntektsfråfall i samband med krigen i Ukraina

6. stikkordet «kan overførast» skal tilføyast kap. 2460 Eksportfinansiering Noreg, post 25 Forvalting av mellombels lånegarantiordning i samband med krigen i Ukraina
7. stikkordet «kan overførast» skal tilføyast kap. 2460 Eksportfinansiering Noreg, post 26 Forvalting av mellombels lånegarantiordning i samband med høge straumprisar
8. stikkordet «kan overførast» skal tilføyast kap. 2460 Eksportfinansiering Noreg, post 27 Forvalting av luftgarantiordninga
9. stikkordet «kan nyttast under post 21» skal tilføyast kap. 923 Havforskningsinstituttet, post 1 Driftsutgifter

III

Tilsegnfullmakter

Stortinget samtykkjer i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan:

1. gi tilsegn om tilskot ut over gitte løyvingar, men slik at samla ramme for nye tilsegner og gammalt ansvar ikkje overstig følgjande beløp:

Kap.	Post Nemning	Samla ramme
2421	Innovasjon Noreg	
	71 Innovative næringsmiljø	75 mill. kroner
	75 Grøn plattform	585 mill. kroner
	76 Miljøteknologi	1 050 mill. kroner

2. gi tilsegn om tilskot til tapsavsetjing for norsk deltaking i InvestEU med inntil 1 822 mill. kroner under kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogram, post 70 Tilskot, og fråvike stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetaling av tilskot før det er behov for å dekkje dei aktuelle utgiftene.

V o t e r i n g:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 5, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Landbruks- og matdepartementet (Innst. 128 S (2022–2023), jf. Prop. 25 S (2022–2023) unntatt kap. 1137)

Presidenten: Under debatten har Sivert Bjørnstad sett fram eitt forslag på vegner av Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post Formål	Kroner
1138	Støtte til organisasjoner m.m.	
	70 Støtte til organisasjoner, økes med fra kr 48 302 000 til kr 98 302 000»	50 000 000

V o t e r i n g:

Forslaget frå Framstegspartiet blei med 85 mot 13 røyster ikkje vedteke.
(Voteringsutskrift kl. 18.50.42)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k:

I

I statsbudsjettet for 2022 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post Formål	Kroner
Utgifter		
1115	Mattilsynet:	
	71 Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 34 200 000 til kr 49 200 000	15 000 000
1138	Støtte til organisasjoner m.m.:	
	70 Støtte til organisasjoner økes med..... fra kr 43 302 000 til kr 48 302 000	5 000 000
1142	Landbruksdirektoratet:	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 12 051 000 til kr 1 051 000	11 000 000
	71 Tiltak for bærekraftig reindrift, <i>kan overføres</i> , økes med..... fra kr 4 500 000 til kr 18 000 000	13 500 000
	73 Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 59 010 000 til kr 49 010 000	10 000 000
	75 Stønad til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 876 000 000 til kr 950 000 000	74 000 000
	80 Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 500 000 til kr 0	500 000
1148	Naturskade – erstatninger:	

Kap.	Post Formål	Kroner
	71 Naturskade – erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	20 400 000
	fra kr 85 100 000 til kr 64 700 000	
1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:	
	71 Tilskudd ved avlingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med.....	4 100 000
	fra kr 92 000 000 til kr 87 900 000	
	73 Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , økes med.....	282 990 000
	fra kr 4 576 100 000 til kr 4 859 090 000	
Inntekter		
5576	Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet:	
	70 Forskningsavgift på landbruksprodukter, økes med.....	24 900 000
	fra kr 175 000 000 til kr 199 900 000	

II

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2022 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Benevnelse	Samlet ramme
1142	Landbruksdirektoratet	
	77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	200 mill. kroner
	78 Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold	75 mill. kroner
1148	Naturskade – erstatninger	
	71 Naturskade – erstatninger	99,9 mill. kroner

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 6, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og Sofie Høgestøl om en omstillingspakke for Finnmark (Innst. 95 S (2022–2023), jf. Dokument 8:269 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt tolv forslag. Det er

- forslaga nr. 1–3, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre, Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre
- forslag nr. 4, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre
- forslag nr. 5, frå Torgeir Knag Fylkesnes på vegner av Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre
- forslag nr. 6, frå Linda Hofstad Helleland på vegner av Høgre og Venstre
- forslaga nr. 7 og 8, frå Bengt Rune Strifeldt på vegner av Framstegspartiet og Venstre

- forslaga nr. 9 og 10, frå Bengt Rune Strifeldt på vegner av Framstegspartiet
 - forslag nr. 11, frå Geir Jørgensen på vegner av Raudt og Venstre
 - forslag nr. 12, frå Geir Jørgensen på vegner av Raudt
- Forslag nr. 9, frå Framstegspartiet er under debatten endra og lyder nå:

«Stortinget ber regjeringen foreslå å endre innretningen på differensiert arbeidsgiveravgift slik at den virker etter sin hensikt og at det ikke kan benyttes lavere arbeidsgiversats enn der hovedvirksomheten er lokalisert og arbeidsgiver har sin faste bopel.»

Det blir votert over forslag nr. 12, frå Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kvotegrunnlaget til kystfiskeordningen økes fra dagens 0,9 pst. av totalkvoten på torsk, til 1,5 pst. av totalkvoten fra og med 2024, og at kvotegrunnlaget for trålflåten samtidig reduseres tilsvarende.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget frå Raudt blei med 93 mot 5 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.52.35)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 11, frå Raudt og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå skatte-, avgifts- og støttesystemet for tiltakssonen og vurde- re forsterkede økonomiske incentiver for økt boset- ting og næringsaktivitet i Finnmark.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaget.

Voteringstavlene viste at 88 representantar hadde røysta mot forslaget frå Raudt og Venstre og 10 hadde røysta for.

(Voteringsutskrift kl. 18.52.52)

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) (frå salen): SV skulle ha stemt for forslaget.

Presidenten: Så tek me voteringa på nytt.

Miljøpartiet Dei Grøne og Sosialistisk Venstreparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Raudt og Venstre blei med 81 mot 17 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.53.16)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 10, frå Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Finnmarksløpet for å se på økonomiske tiltak som kan bidra til at det næringsmessige potensialet som ligger i og rundt Finnmarksløpet, utnyttes bedre, og hvordan Finnmarksløpet i større grad kan bidra til å profilere Finnmark som reiselivsdestinasjon.»

Høgre, Venstre og Sosialistisk Venstreparti har vars- la støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet blei med 52 mot 45 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.53.42)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 9, frå Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreslå å endre inn- retningen på differensiert arbeidsgiveravgift slik at den virker etter sin hensikt, og slik at det ikke kan benyttes lavere arbeidsgiversats enn der hovedvirk- somheten er lokalisert og arbeidstaker har sin faste bopel.»

Høgre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre har vars- la støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet blei – med den nemn- de rettinga – med 52 mot 46 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.54.12)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 8, frå Framstegspartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen stimulere til utvik- ling av havbruksnæringen i Finnmark.»

Høgre og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet og Venstre blei med 58 mot 40 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.55.26)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 7, frå Framstegspartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen følge opp relevante anbefalinger fra Tveiteråsutvalget for økt verdi- skapning fra bearbeiding av fisk.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet og Venstre blei med 80 mot 18 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.55.45)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 6, frå Høgre og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede mulige area- ler for utbygging av havvind i Finnmark.»

Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre og Venstre blei med 70 mot 28 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.56.05)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 5, frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede rask opprust- ning og forbedringer av havner i Finnmark.»

Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre blei med 67 mot 31 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.56.26)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 4, frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen evaluere støttetiltakene for Øst-Finnmark vedtatt ved behandlingen av Prop. 78 S (2021–2022), og orientere Stortinget på egnet måte, senest våren 2023.»

Framstegspartiet, Miljøpartiet Dei Grøne og Kristeleg Folkeparti har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Høgre, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre blei vedteke med 52 mot 46 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 18.56.48)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 1–3, frå Høgre, Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utvikle en strategi for før-råvarer, med den hensikt å gjøre havbruksnæringen mer bærekraftig og uavhengig av import.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen styrke innsatsen for å utvikle og profilere Finnmark som reiselivsdestinasjon.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere utflytting og lokalisering av egnede statlige arbeidsplasser til Finnmark.»

Alle andre parti har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Høgre, Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Venstre blei samrøystes vedtekne.

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

Dokument 8:269 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby og Sofie Høgestøl om en omstillingspakke for Finnmark – vedtas ikke.

Presidenten: Venstre og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

Voteringsstavlene viste at 90 representantar hadde røysta for tilrådinga og 3 hadde røysta imot.

(Voteringsutskrift kl. 18.57.40)

Presidenten: Det viser seg at fleire røyster ikkje har blitt registrerte, og me tek voteringa på ny.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei vedteken med 93 mot 5 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 18.58.15)

Votering i sak nr. 7, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø og Sara Bell om å styrke konkurransekraften til norske sjøfolk (Innst. 94 S (2022–2023), jf. Dokument 8:270 S (2021–2022))

Presidenten: Under debatten er det sett fram i alt fire forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Torgeir Knag Fylkesnes på vegner av Sosialistisk Venstreparti og Raudt
- forslaga nr. 2 og 3, frå Sivert Bjørnstad på vegner av Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt
- forslag nr. 4, frå Sivert Bjørnstad på vegner av Framstegspartiet

Det blir votert over forslag nr. 4, frå Framstegspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for å fase ut makstakene i tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk.»

Raudt har varsla støtte til forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget frå Framstegspartiet blei med 81 mot 17 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.58.57)

Presidenten: Det blir votert over forslaga nr. 2 og 3, frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste substansen i dagens tilskuddsordning for sysselsetting av sjøfolk for å sikre nødvendig forutberegnelighet, slik Holmefjordutvalget legger til grunn.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ overfor partene for å videreføre det arbeidet som ble initiert

av Holmefjordutvalget med å forenkle og finne nødvendige justeringer i tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk.»

Miljøpartiet Dei Grøne har varsla støtte til forslaga.

V o t e r i n g :

Forslaga frå Framstegspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Raudt blei med 72 mot 26 røyster ikkje vedtekne.

(Voteringsutskrift kl. 18.59.16)

Presidenten: Det blir votert over forslag nr. 1, frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for å fase ut makstakene i tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, snarest etter at lov om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel er ferdigstilt.»

V o t e r i n g :

Forslaget frå Sosialistisk Venstreparti og Raudt blei med 84 mot 14 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 18.59.34)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

v e d t a k :

I

I statsbudsjettet for 2022 blir det gjort følgjande endringar:

v e d t a k :

Dokument 8:270 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes, Kirsti Bergstø og Sara Bell om å styrke konkurransekraften til norske sjøfolk – vedtas ikke.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti, Raudt og Miljøpartiet Dei Grøne har varsla at dei vil røysta imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei vedteken med 78 mot 15 røyster.

(Voteringsutskrift kl. 19.00.03)

Votering i sak nr. 8, debattert 19. desember 2022

Innstilling frå transport- og kommunikasjonskomiteen om Endringar i statsbudsjettet 2022 under Samferdselsdepartementet, Endringar i statsbudsjettet 2022 under Kommunal- og distriktsdepartementet og Endringar i statsbudsjettet 2022 under Nærings- og fiskeridepartementet (Innst. 131 S (2022–2023), jf. Prop. 28 S (2022–2023), Prop. 23 S (2022–2023) kap. 541, 542 og 543 og romartal V og Prop. 26 S (2022–2023) kap. 970)

Kap.	Post Formål	Kroner
Utgifter		
541	IT- og ekompolitikk:	
22	Utvikling, gjennomføring og samordning av IT- og ekompolitikken, <i>kan overførast, kan nyttast under post 61 og 70, blir redusert med</i>	789 000
	frå kr 62 007 000 til kr 61 218 000	
70	Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk, <i>kan nyttast under post 22, blir auka med</i>	1 591 000
	frå kr 38 656 000 til kr 40 247 000	
542	Internasjonalt samarbeid:	
1	Driftsutgifter, blir redusert med.....	3 120 000
	frå kr 4 851 000 til kr 1 731 000	
70	Internasjonale program, <i>kan overførast, blir redusert med</i>	20 560 000
	frå kr 238 178 000 til kr 217 618 000	
543	Nasjonal kommunikasjonsmyndighet:	
45	Større utstyrskjøp og vedlikehald, <i>kan overførast, blir auka med</i>	8 000 000
	frå kr 15 301 000 til kr 23 301 000	

Kap.	Post Formål	Kroner
	70 Telesikkerheit og -beredskap, <i>kan overførast</i> , blir auka med	52 000 000
	frå kr 208 510 000 til kr 260 510 000	
970	Kystverket	
	30 Nyanlegg og større vedlikehald, <i>kan overførast</i> , blir auka med.....	35 200 000
	frå kr 596 000 000 til kr 631 200 000	
	60 Tilskot til fiskerihamneanlegg, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	35 200 000
	frå kr 35 200 000 til kr 0	
1300	Samferdselsdepartementet:	
	72 Tilskot til samferdselsberedskap, blir redusert med.....	2 250 000
	frå kr 3 000 000 til kr 750 000	
1310	Flytransport:	
	70 Kjøp av innanlandske flyruter, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	120 300 000
	frå kr 938 500 000 til kr 818 200 000	
1320	Statens vegvesen:	
	22 Drift og vedlikehald av riksvegar, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 29 og post 30</i> , blir auka med	180 000 000
	frå kr 8 271 000 000 til kr 8 451 000 000	
	28 Trafikant- og køyretøytilsyn, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	30 000 000
	frå kr 2 222 800 000 til kr 2 192 800 000	
	29 OPS-prosjekt, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 30</i> , blir auka med..	19 000 000
	frå kr 1 828 400 000 til kr 1 847 400 000	
	30 Riksveginvesteringar, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 22 post 29 og post 36 og kap. 1332 post 66</i> , blir redusert med	169 000 000
	frå kr 12 602 000 000 til kr 12 433 000 000	
	36 (NY) E16 over Filefjell, <i>kan overførast</i> , blir løyvd med.....	13 000 000
	64 Utbetring på fylkesvegar for tømmertransport, <i>kan overførast</i> , blir redusert med	10 000 000
	frå kr 20 500 000 til kr 10 500 000	
1330	Særskilde transporttiltak:	
	71 Tilskot til kommersielle buss- og båtruter som følge av smitteverntiltak, <i>kan overførast</i> , blir redusert med	5 000 000
	frå kr 25 000 000 til kr 20 000 000	
1332	Transport i byområde mv.:	
	66 Tilskot til byområde, <i>kan overførast</i> , blir redusert med	510 000 000
	frå kr 3 024 100 000 til kr 2 514 100 000	
1352	Jernbanedirektoratet:	
	21 Spesielle driftsutgifter – utgreiingar, <i>kan overførast</i> , blir redusert med	20 000 000
	frå kr 125 600 000 til kr 105 600 000	
	71 Kjøp av infrastrukturtenester – drift og vedlikehald, <i>kan nyttast under post 70</i> , blir redusert med	273 549 000
	frå kr 7 593 300 000 til kr 7 319 751 000	
1356	Bane NOR SF:	
	95 (NY) Kapitalinnskott, blir løyvd med.....	7 200 000
Inntekter		
4300	Samferdselsdepartementet:	
	1 Refusjon frå Utanriksdepartementet, blir auka med	187 000
	frå kr 500 000 til kr 687 000	

Kap.	Post Formål	Kroner
4313	Luftfartstilsynet:	
	1 Gebyrinntekter, blir redusert med frå kr 162 700 000 til kr 141 100 000	21 600 000
4320	Statens vegvesen:	
	1 Salsinntekter m.m., blir auka med frå kr 167 300 000 til kr 197 300 000	30 000 000
	2 Ymse gebyr, blir redusert med frå kr 484 800 000 til kr 469 800 000	15 000 000
	3 Refusjonar frå forsikringsselskap, blir redusert med frå kr 122 100 000 til kr 110 100 000	12 000 000
4322	Svinesundsforbindelsen AS:	
	91 Aksjekapital, blir redusert med frå kr 135 000 til kr 0	135 000
	96 (NY) Tilbakebetaling aksjekapital, blir løyvd med	135 000
4353	Vygruppen AS:	
	96 (NY) Tilbakebetaling aksjekapital, blir løyvd med	7 200 000
4370	Posttenester:	
	70 (NY) Tilbakebetaling post- og banktenester, blir løyvd med	24 300 000

II

Fullmakt til å overskride gitte løyvingar

Stortinget samtykkjer i at Samferdselsdepartementet i 2022 kan overskride løyvinga under kap. 1320 Statens vegvesen, post 30 Riksveginvesteringar, med inntil 400 mill. kroner for å dekkje utgifter ved ev. rettskraftig dom i 2022 om erstatning for prosjektet E39 Eiganestunnelen.

III

Fullmakter til å forplikte staten for investeringsprosjekt

Stortinget samtykkjer i at Samferdselsdepartementet i 2022 kan:

gjennomføre dei tidlegare godkjende investeringspro- innanfor ei endra kostnadsramme på:
sjekta:

E39 Kristianborg–Bergen sentrum	1 275 mill. kroner
E39 Svegatjørn–Rådal	10 502 mill. kroner
E16 Øye–Eidsbru	945 mill. kroner

Fullmaktene gjeld òg forpliktingar som blir inngåtte i seinare budsjettår, innanfor kostnadsramma for prosjektet. Samferdselsdepartementet blir gitt fullmakt til å prisjustere kostnadsrammene i seinare år.

IV

Tilføyning av stikkord

Stortinget samtykkjer i at Samferdselsdepartementet i 2022 kan føye til stikkordet «*kan overførast*» på kap. 1301 Forsking og utvikling mv., post 70 Pilotprosjekt for fossilfrie anleggsplassar.

V

Fullmakt til å selje fast eigedom

Stortinget samtykkjer i at Samferdselsdepartementet kan selje fast eigedom i samband med prosjektet E16 Sandvika–Wøyen inntil ein verdi på 650 mill. kroner i kvart einskild tilfelle.

VI

Stikkordsfullmakt

Stortinget samtykkjer i at Kommunal- og distriktsdepartementet kan tilføye stikkordet «*kan overførast*» til løyvinga i 2022 under kap. 541 IT- og ekompolitikk, post 61 Førebygging og handtering av digitale hendingar.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 9, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra justiskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Justis- og beredskapsdepartementet (Innst. 132 S (2022–2023), jf. Prop. 20 S (2022–2023), unntatt kap. 480, 481, 490, 491, 3490 og romertall II)

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

vedtak:

I statsbudsjettet for 2022 blir det gjort følgjande endringar:

Kap.	Post Formål	Kroner
Utgifter		
400	Justis- og beredskapsdepartementet:	
23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, <i>kan overføres</i> , reduseres med	4 000 000
	fra kr 48 582 000 til kr 44 582 000	
410	Domstolene:	
1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 61 post 1</i> , reduseres med	1 600 000
	fra kr 2 959 977 000 til kr 2 958 377 000	
22	Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, <i>kan overføres</i> , økes med	223 000
	fra kr 2 777 000 til kr 3 000 000	
414	Forliksråd og andre domsutgifter:	
1	Driftsutgifter, økes med	50 119 000
	fra kr 279 103 000 til kr 329 222 000	
430	Kriminalomsorgen:	
1	Driftsutgifter, økes med	110 000 000
	fra kr 5 115 659 000 til kr 5 225 659 000	
60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i> , økes med	13 600 000
	fra kr 100 441 000 til kr 114 041 000	
440	Politiet:	
1	Driftsutgifter, reduseres med	363 231 000
	fra kr 21 648 096 000 til kr 21 284 865 000	
22	Søket etter antatt omkomne, <i>kan overføres</i> , reduseres med	2 331 000
	fra kr 2 331 000 til kr 0	
23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål, reduseres med	3 566 000
	fra kr 33 905 000 til kr 30 339 000	
25	Variable utgifter ved ankomst, mottak og retur i politiets utlendingsforvaltning, reduseres med	80 000 000
	fra kr 251 201 000 til kr 171 201 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med	52 251 000
	fra kr 52 251 000 til kr 0	
73	Internasjonale forpliktelser, mv., <i>kan overføres</i> , reduseres med	438 000 000
	fra kr 489 792 000 til kr 51 792 000	
74	Midlertidig destruksjonspant for enkelte typer halvautomatiske rifler, reduseres med	2 000 000
	fra kr 2 000 000 til kr 0	

Kap.	Post Formål	Kroner
442	Politihøgskolen:	
	1 Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 654 230 000 til kr 653 230 000	1 000 000
444	Politiets sikkerhetstjeneste (PST):	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 184 000 000 til kr 153 000 000	31 000 000
451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:	
	1 Driftsutgifter, økes med..... fra kr 1 079 929 000 til kr 1 088 229 000	8 300 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 221 844 000 til kr 211 844 000	10 000 000
453	Sivil klareringsmyndighet:	
	1 Driftsutgifter, økes med..... fra kr 53 059 000 til kr 53 074 000	15 000
454	Redningshelikoptertjenesten:	
	1 Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 801 292 000 til kr 761 909 000	39 383 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , reduseres med..... fra kr 1 607 978 000 til kr 1 481 496 000	126 482 000
455	Redningstjenesten:	
	21 Spesielle driftsutgifter, økes med fra kr 30 327 000 til kr 36 327 000	6 000 000
	72 Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester, reduseres med..... fra kr 124 255 000 til kr 121 355 000	2 900 000
466	Særskilte straffesaksutgifter m.m.:	
	1 Driftsutgifter, økes med..... fra kr 1 271 660 000 til kr 1 279 660 000	8 000 000
469	Vergemålsordningen:	
	21 Spesielle driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 117 865 000 til kr 80 500 000	37 365 000
470	Fri rettshjelp:	
	1 Driftsutgifter, reduseres med..... fra kr 708 261 000 til kr 604 406 000	103 855 000
471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettferdsvederlagsordning:	
	71 Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i> , økes med..... fra kr 119 798 000 til kr 143 548 000	23 750 000
473	Statens sivilrettsforvaltning:	
	70 Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 405 912 000 til kr 350 000 000	55 912 000
475	Bobehandling:	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , reduseres med..... fra kr 159 910 000 til kr 130 969 000	28 941 000
Inntekter		
3410	Domstolene:	
	1 Rettsgebyr, økes med fra kr 259 495 000 til kr 281 200 000	21 705 000

Kap.	Post Formål	Kroner
	2 Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene, reduseres med..... fra kr 25 543 000 til kr 21 100 000	4 443 000
	4 Vernesaker jordskiftedomstolene, økes med fra kr 2 426 000 til kr 3 000 000	574 000
3430	Kriminalomsorgen:	
	4 Tilskudd, økes med fra kr 2 570 000 til kr 12 570 000	10 000 000
3440	Politiet:	
	1 Gebyr – pass og våpen, reduseres med fra kr 817 352 000 til kr 724 352 000	93 000 000
	2 Refusjoner mv., reduseres med fra kr 235 443 000 til kr 175 443 000	60 000 000
	3 Salgsinntekter, reduseres med fra kr 60 561 000 til kr 40 561 000	20 000 000
	4 Gebyr – vaktelskap og etterkontroll av deaktiverte skytevåpen, reduseres med..... fra kr 2 000 000 til kr 1 600 000	400 000
	6 Gebyr – utlendingssaker, økes med fra kr 328 354 000 til kr 351 239 000	22 885 000
	7 Gebyr – sivile gjøremål, reduseres med..... fra kr 774 583 000 til kr 684 583 000	90 000 000
	8 Refusjoner fra EUs grense- og visumfinansieringsordninger, økes med fra kr 55 000 000 til kr 56 005 000	1 005 000
3442	Politihøgskolen:	
	2 Diverse inntekter, reduseres med..... fra kr 16 648 000 til kr 14 148 000	2 500 000
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:	
	1 Gebyr, reduseres med fra kr 124 663 000 til kr 118 263 000	6 400 000

Votering:

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 10, debattert 19. desember 2022

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2022 under Helse- og omsorgsdepartementet (Innst. 133 S (2022–2023), jf. Prop. 19 S (2022–2023))

Komiteen hadde tilrådd Stortinget å gjera følgjande

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2022 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post Formål	Kroner
Utgifter		
701	E-helse, helseregistre mv.	
	21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast, kan nyttast under post 70, blir redusert med.....	153 000 000

Kap.	Post Formål	Kroner
	frå kr 563 774 000 til kr 410 774 000	
	73 Tilskudd til E- helse i kommunal sektor, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	55 000 000
	frå kr 111 400 000 til kr 56 400 000	
702	Beredskap	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 70</i> , blir auka med.....	2 000 000
	frå kr 28 257 000 til kr 30 257 000	
	22 Beredskapslagring legemidler og smittevernutstyr, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 71</i> , blir redusert med	1 150 000 000
	frå kr 3 890 000 000 til kr 2 740 000 000	
	71 Tilskudd til beredskapslagring legemidler og smittevernutstyr, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 22</i> , blir redusert med	40 000 000
	frå kr 350 000 000 til kr 310 000 000	
703	Internasjonalt samarbeid	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	4 000 000
	frå kr 5 998 000 til kr 1 998 000	
	71 Internasjonale organisasjoner, blir redusert med.....	113 500 000
	frå kr 259 917 000 til kr 146 417 000	
704	Norsk helsearkiv	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , blir auka med.....	1 857 000
	frå kr 8 945 000 til kr 10 802 000	
710	Vaksiner mv.	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	2 000 000
	frå kr 280 719 000 til kr 278 719 000	
	22 Salgs- og beredskapsprodukter mm., <i>kan overførast</i> , blir auka med.....	7 000 000
	frå kr 267 310 000 til kr 274 310 000	
	23 Vaksiner og vaksinasjon mot covid-19, <i>kan overførast</i> , blir redusert med.....	566 200 000
	frå kr 3 958 770 000 til kr 3 392 570 000	
714	Folkehelse	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under postene 70, 74 og 79</i> , blir redusert med.....	13 550 000
	frå kr 124 773 000 til kr 111 223 000	
	70 Rusmiddeltiltak mv., <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under post 21</i> , blir auka med.....	300 000
	frå kr 179 747 000 til kr 180 047 000	
732	Regionale helseforetak	
	70 Særskilte tilskudd, <i>kan overførast</i> , <i>kan nyttast under postene 72, 73, 74 og 75</i> , blir auka med.....	140 000 000
	frå kr 3 495 000 000 til kr 3 635 000 000	
	72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overførast</i> , blir auka med	1 347 900 000
	frå kr 61 859 435 000 til kr 63 207 335 000	
	73 Basisbevilgning Helse Vest RHF, <i>kan overførast</i> , blir auka med	477 400 000
	frå kr 21 912 290 000 til kr 22 389 690 000	
	74 Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overførast</i> , blir auka med	357 600 000
	frå kr 16 409 970 000 til kr 16 767 570 000	
	75 Basisbevilgning Helse Nord RHF, <i>kan overførast</i> , blir auka med.....	317 100 000
	frå kr 14 552 822 000 til kr 14 869 922 000	

Kap.	Post Formål	Kroner
	76 Innsatsstyrt finansiering, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 42 248 066 000 til kr 41 939 666 000	308 400 000
	77 Laboratorie- og radiologiske undersøkelser, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 4 265 675 000 til kr 4 195 675 000	70 000 000
	80 Kompensasjon for merverdiavgift, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 8 297 634 000 til kr 8 950 004 000	652 370 000
	83 Byggelånsrenter, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med..... frå kr 218 000 000 til kr 262 000 000	44 000 000
	86 Driftskreditter, blir auka med..... frå kr 2 577 000 000 til kr 3 377 000 000	800 000 000
734	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustiltak	
	1 Driftsutgifter, blir auka med..... frå kr 84 364 000 til kr 94 964 000	10 600 000
	21 Spesielle driftsutgifter, blir redusert med..... frå kr 56 422 000 til kr 54 922 000	1 500 000
	71 Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede, blir auka med..... frå kr 160 272 000 til kr 235 272 000	75 000 000
737	Historiske pensjonskostnader	
	70 Tilskudd, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med..... frå kr 83 112 000 til kr 65 002 000	18 110 000
741	Norsk pasientskadeerstatning	
	70 Advokatutgifter, blir redusert med..... frå kr 50 067 000 til kr 45 067 000	5 000 000
	71 Særskilte tilskudd, blir auka med..... frå kr 21 848 000 til kr 25 848 000	4 000 000
745	Folkehelseinstituttet	
	1 Driftsutgifter, blir auka med..... frå kr 1 508 286 000 til kr 1 534 986 000	26 700 000
746	Statens legemiddelverk	
	1 Driftsutgifter, blir redusert med..... frå kr 376 418 000 til kr 372 898 000	3 520 000
747	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet	
	1 Driftsutgifter, blir redusert med..... frå kr 126 131 000 til kr 121 831 000	4 300 000
761	Omsorgstjeneste	
	64 Kompensasjon for renter og avdrag, blir redusert med..... frå kr 805 400 000 til kr 776 000 000	29 400 000
	73 Særlige omsorgsbehov, blir redusert med..... frå kr 105 284 000 til kr 96 884 000	8 400 000
762	Primærhelsetjeneste	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttast under post 70</i> , blir auka med..... frå kr 210 753 000 til kr 260 953 000	50 200 000
	63 Allmennlegetjenester, blir auka med..... frå kr 565 455 000 til kr 665 455 000	100 000 000
	70 Tilskudd, <i>kan nyttast under post 21</i> , blir redusert med..... frå kr 70 062 000 til kr 55 062 000	15 000 000
765	Psykisk helse, rus og vold	
	60 Kommunale tjenester, <i>kan overførast</i> , blir redusert med..... frå kr 341 904 000 til kr 311 904 000	30 000 000

Kap.	Post Formål	Kroner
	73 Utviklingstiltak mv., blir redusert med..... frå kr 165 773 000 til kr 137 773 000	28 000 000
	74 Kompetansesentre, <i>kan overførast</i> , blir redusert med..... frå kr 322 635 000 til kr 321 735 000	900 000
	75 Vold og traumatisk stress, <i>kan overførast</i> , blir auka med frå kr 266 283 000 til kr 266 883 000	600 000
781	Forsøk og utvikling mv.	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overførast, kan nyttast under post 79</i> , blir redusert med..... frå kr 43 688 000 til kr 38 188 000	5 500 000
	79 Tilskudd, <i>kan nyttast under post 21</i> , blir auka med..... frå kr 74 621 000 til kr 78 821 000	4 200 000
783	Personell	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttast under post 79</i> , blir redusert med frå kr 63 987 000 til kr 60 987 000	3 000 000
2711	Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70 Spesialisthjelp, blir auka med frå kr 2 460 000 000 til kr 2 490 000 000	30 000 000
	71 Psykologhjelp, blir auka med frå kr 378 000 000 til kr 398 000 000	20 000 000
	76 Private laboratorier og røntgeninstitutt, blir redusert med frå kr 1 235 000 000 til kr 1 185 000 000	50 000 000
2751	Legemidler mv.	
	70 Legemidler, blir auka med..... frå kr 12 060 000 000 til kr 12 370 000 000	310 000 000
	72 Medisinsk forbruksmateriell, blir auka med frå kr 2 180 000 000 til kr 2 220 000 000	40 000 000
2752	Refusjon av egenbetaling	
	72 Egenandelstak, blir redusert med..... frå kr 7 520 000 000 til kr 7 390 000 000	130 000 000
2755	Helsetjenester i kommunene mv.	
	62 Fastlønnsordning fysioterapeuter, <i>kan nyttast under post 71</i> , blir auka med..... frå kr 487 000 000 til kr 489 000 000	2 000 000
	70 Allmennlegehjelp, blir redusert med..... frå kr 7 200 250 000 til kr 6 671 500 000	528 750 000
	71 Fysioterapi, <i>kan nyttast under post 62</i> , blir auka med..... frå kr 1 360 000 000 til kr 1 423 500 000	63 500 000
	72 Jordmorhjelp, blir auka med..... frå kr 79 000 000 til kr 81 000 000	2 000 000
	75 Logopedisk og ortoptisk behandling, blir auka med..... frå kr 224 000 000 til kr 243 000 000	19 000 000
2756	Andre helsetjenester	
	71 Helsetjenester i utlandet mv., blir auka med..... frå kr 417 000 000 til kr 420 000 000	3 000 000
	72 Helsetjenester til utenlandsboende mv., blir auka med..... frå kr 220 000 000 til kr 260 000 000	40 000 000
2790	Andre helsetiltak	
	70 Bidrag, blir auka med..... frå kr 198 000 000 til kr 230 000 000	32 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
Inntekter			
3700		Helse- og omsorgsdepartementet	
(NY)	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet av ODA-godkjente utgifter, blir løyvd med.....	140 000 000
3701		E-helse, helseregistre mv.	
	2	Diverse inntekter, blir redusert med frå kr 120 051 000 til kr 2 051 000	118 000 000
3704		Norsk helsearkiv	
	2	Diverse inntekter, blir auka med frå kr 3 143 000 til kr 5 000 000	1 857 000
3710		Vaksiner mv.	
	3	Vaksinesalg, blir redusert med frå kr 247 732 000 til kr 216 732 000	31 000 000
3714		Folkehelse	
	4	Gebyrinntekter, blir redusert med frå kr 11 595 000 til kr 3 245 000	8 350 000
3732		Regionale helseforetak	
	80	Renter på investeringslån, blir auka med..... frå kr 229 000 000 til kr 281 000 000	52 000 000
	85	Avdrag på investeringslån f.o.m. 2008, blir redusert med..... frå kr 742 000 000 til kr 697 000 000	45 000 000
	90	Avdrag på investeringslån t.o.m. 2007, blir redusert med..... frå kr 792 800 000 til kr 751 600 000	41 200 000
3740		Helsedirektoratet	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv, blir redusert med frå kr 80 000 000 til kr 65 000 000	15 000 000
3746		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, blir redusert med..... frå kr 80 550 000 til kr 67 750 000	12 800 000
3747		Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet	
	2	Diverse inntekter, blir redusert med frå kr 18 288 000 til kr 13 988 000	4 300 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, blir redusert med..... frå kr 3 770 000 til kr 0	3 770 000

Fullmakter til å pådra staten forpliktingar ut over gitte løyvingar

II

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykkjer i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2022 kan gjennomføra bestillingar ut over gitte løyvingar, men slik at samla ramme for nye bestillingar og gammalt ansvar ikkje overstig følgjande beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
710		Vaksiner mv.	
	22	Salgs- og beredskapsprodukter m.m.	279,2 mill. kroner

Andre fullmakter

III

Diverse fullmakter

Stortinget samtykkjer i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2022 får fullmakt til at hurtigtestar som ikkje er planlagd brukt i Noreg, og som det ikkje vert vurdert føremålstenleg å behalda, kan donerast eller kasserast.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Sak nr. 12 [19:01:04]

Referat

1. (141) Statsministerens kontor melder at

1. lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvistene mellom Utdanningsforbundet, Skolenes landsforbund og Norsk Lektorlag og KS i forbindelse med hovedoppgjøret i 2022 (Lovvedtak 8 (2022–2023))
2. lov om regnskapsførere (regnskapsførerloven) (Lovvedtak 10 (2022–2023))
3. lov om låneformidling (låneformidlingsloven) (Lovvedtak 11 (2022–2023))
4. lov om endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og spesialisthelsetjenesteloven (avvikling av godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg) (Lovvedtak 18 (2022–2023))
5. lov om endringer i stiftelsesloven (opphevelse av boligstiftelser opprettet av kommuner) (Lovvedtak 6 (2022–2023))
6. lov om endringer i konkurranseloven m.m. (unntak fra offentleglova og beregning av renter) (Lovvedtak 7 (2022–2023))

7. lov om endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømudgifter (forlenget strømstønad) (Lovvedtak 21 (2022–2023))

8. lov om endringer i havenergilova (utlysing og tildeling av areal) (Lovvedtak 9 (2022–2023))

– er sanksjonert under 16. desember 2022

Enst.: Blir lagde ved protokollen.

2. (142) Endringer i vassdragsreguleringsloven, energiloven og vannressursloven (kostnadsdekning for tilsyn og kontroll) (Prop. 37 L (2022–2023))

Enst.: Blir send energi- og miljøkomiteen.

3. (143) Endringer i verdipapirhandelloven mv. (samleproposisjon) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 215/2021 av 9. juli 2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2019/2115 (Prop. 36 LS (2022–2023))

Enst.: Blir send finanskomiteen, unnateke B, som blir send finanskomiteen, som legg sitt utkast til innstilling fram for utanriks- og forsvarskomiteen til fråsegn før innstilling blir lagd fram.

4. (144) Endringer i tvisteloven mv. (rettsmekling, ankenektelse mv.) (Prop. 34 L (2022–2023))

Enst.: Blir send justiskomiteen.

5. (145) Samtykke til ratifikasjon av tilleggsprotokoll av 19. mai 2015 til Europarådets konvensjon om forebygging av terrorisme (Prop. 35 S (2022–2023))

Enst.: Blir send justiskomiteen, som legg sitt utkast til tilråding fram for utanriks- og forsvarskomiteen til fråsegn før tilråding blir lagd fram.

Presidenten [19:01:50]: Dermed er sakene på dagens kart ferdighandsama. Ønskjer nokon ordet før møtet blir heva? – Møtet er heva.

Møtet hevet kl. 19.02.

